

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 2013¹

การสร้างเครื่องมือวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในเขตภาคตะวันออก

สุพรพรณ พันทวิเศษกุล

- 4 พ.ค. 2561

376997

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชัย วัดผลและสัมมิทิการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ถึงเดือน พฤษภาคม 2560
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

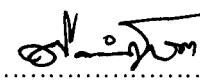
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ สุพรพรรัณ พันทวิเศษกุล ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา^{ตามหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัย วัดผลและสติ๊กิยา} ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

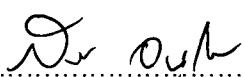
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

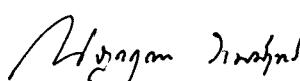

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีพร อนุศาสนนันท์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงศ์นาม)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธาน
(ดร.พีรพงษ์ พันธ์โสคा)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีพร อนุศาสนนันท์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงศ์นาม)

.....กรรมการ
(ดร.ณัฐกฤตา งามมีฤทธิ์)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัย วัดผลและสติ๊กิยา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิชิต สุรัตน์เรืองชัย)
วันที่ 8 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2560

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สุรีพร อนุศาสนนันท์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงศ์นาม อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณายieldให้คำปรึกษาและนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณทุกท่าน เป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี่

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจสอบความสมบูรณ์และให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือในการวิจัย รวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ความร่วมมือด้วยดี ตลอดการวิจัย

ท้ายที่สุดนี้ขอกราบขอบพระคุณบิດามารดา พี่สาว รวมทั้งสามีและบุตรธิดาที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ด้วยดีเสมอมา

คุณค่า และประโยชน์ของการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบเป็นกตัญญูเดชา แด่บิดามารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย เสมอมา

สุพรรณพร ฉันทวิเศษกุล

53920595: สาขาวิชา: วิจัย วัดผลและสถิติการศึกษา; วท.ม. (วิจัย วัดผลและสถิติการศึกษา)

คำสำคัญ: แบบวัด/ วิทยาศาสตร์/ สมรรถภาพครู

สุพรพรรณ พันธุ์เศษกุล: การสร้างเครื่องมือวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ระดับ ประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคตะวันออก (THE CONSTRUCTION OF PRATOMSUOKSA 6 SCIENCE TEACHER COMPRETENCY IN THE EAST AREA OF OFFICE OF THE BASIC EDUCATION) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: สุรีพร อนุศาสนนันท์, ค.ด., ไพรัตน์ วงศ์น้ำ, ค.ด. 197 หน้า. ปี พ.ศ. 2560.

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างเครื่องมือวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคตะวันออก จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านความรู้ในเนื้อหาวิทยาศาสตร์ ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ด้านวิจัยในชั้นเรียน และด้านเขตคิดทางวิทยาศาสตร์ 2) เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือในด้านความตรงตามเนื้อหา (Content validity) ความเที่ยงตรง เชิงโครงสร้าง (Construct validity) ความยาก (Difficulty) อำนาจจำแนก (Discrimination) ความเที่ยง (Reliability) และ 3) เพื่อหาคะแนนจุดตัดและคู่มือการใช้เครื่องมือวัดสมรรถภาพ ครูวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคตะวันออกที่มีคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูวิทยาศาสตร์ในระดับ ประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage random sampling) จำนวน 400 คน นำมาทดลองใช้เพื่อตรวจสอบความเป็นปัณฑตภาษา จำนวน 10 คน จากนั้น นำมา ทดลองใช้ครั้งที่ 2 จำนวน 90 คน เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ ด้านความยาก (Difficulty) อำนาจจำแนก (Discrimination) ความเที่ยง (Reliability) และใช้จริงครั้งที่ 3 เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือด้าน ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) ความยาก (Difficulty) อำนาจจำแนก (Discrimination) ความเที่ยง (Reliability) หากคะแนนจุดตัดและสร้างคู่มือการใช้ เครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ลักษณะเครื่องมือเป็นแบบทดสอบ 4 ตัวเลือก ได้แก่ ฉบับที่ 1 ด้าน ความรู้ในเนื้อหาวิทยาศาสตร์ จำนวน 30 ข้อ ฉบับที่ 2 ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น จำนวน 30 ข้อ ฉบับที่ 3 ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ จำนวน 40 ข้อ ฉบับที่ 4 ด้านวิจัยในชั้นเรียน และ แบบวัดที่เป็นมาตรฐาน 5 ระดับ คือ ฉบับที่ 5 ด้านเขตคิดทางวิทยาศาสตร์ จำนวน 30 ข้อ

ผลการวิจัย พบว่า

1. แบบวัดทั้ง 5 ฉบับมีค่าความตรงตามเนื้อหา ตั้งแต่ .60-.1.00 มีค่าความยากตั้งแต่ ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดฉบับที่ 1 ฉบับที่ 2 ฉบับที่ 3 และฉบับที่ 4 ใช้สูตรของ Brennan มีค่าระหว่าง .21-.65 ส่วนแบบวัดฉบับที่ 5 หาค่าอำนาจจำแนกโดยการทดสอบค่าที่ พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อ ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยใช้เทคนิคกลุ่มรู้ชัด ทั้ง 5 ฉบับมีค่า ตั้งแต่ 1.763 ถึง 1.927 ส่วนค่าความเที่ยง ของแบบวัด ฉบับที่ 1 ฉบับที่ 2 ฉบับที่ 3 และฉบับที่ 4 ใช้สูตรของ Livingston มีค่า .891-.953 แบบวัดฉบับที่ 5 ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟารอนบาก มีค่า .941

2. คะแนนจุดตัดของแบบวัดฉบับที่ 1 ฉบับที่ 2 ฉบับที่ 3 และฉบับที่ 4 หาโดยวิธีของ Angoff มีค่าเท่ากับ 17, 18, 23 และ 17 ตามลำดับ ดังนี้

2.1 แบบวัดฉบับที่ 1 ด้านความรู้ในเนื้อหาวิทยาศาสตร์ ผู้สอบที่ได้คะแนน 17 คะแนนขึ้นไป ถือเป็นกลุ่มผ่าน มีจำนวน 242 คน คิดเป็นร้อยละ 87.05

2.2 แบบวัดฉบับที่ 2 ด้านการสอนแบบสืบเสาะความรู้ 5 ข้อ ผู้สอบที่ได้คะแนน 18 คะแนนขึ้นไป ถือเป็นกลุ่มผ่าน มีจำนวน 236 คน คิดเป็นร้อยละ 84.89

2.3 แบบวัดฉบับที่ 3 ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ผู้สอบที่ได้คะแนน 23 คะแนนขึ้นไป ถือเป็นกลุ่มผ่าน มีจำนวน 253 คน คิดเป็นร้อยละ 91.00

2.4 แบบวัดฉบับที่ 4 ด้านวิจัยในชั้นเรียน ผู้สอบที่ได้คะแนน 17 คะแนนขึ้นไป ถือเป็นกลุ่มผ่าน มีจำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 84.17

3. สมรรถภาพด้านเจตคติทางวิทยาศาสตร์โดยรวมอยู่ในระดับสูง ระดับสูง ($\bar{X} = 4.04$, $SD = .69$) โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ความอยากรู้อย่างหนัก ($\bar{X} = 4.35$, $SD = .65$) ความเพียรพยายาม ($\bar{X} = 4.16$, $SD = .63$) ด้านความมีระเบียบและคิดแบบละเอียดรอบคอบ ($\bar{X} = 4.12$, $SD = .67$) ด้านความมีเหตุผล ($\bar{X} = 3.88$, $SD = .74$) ความใจกว้าง ($\bar{X} = 3.87$, $SD = .66$) และความซื่อสัตย์ ($\bar{X} = 3.84$, $SD = .77$)

53920595: MAJOR : EDUCATIONAL RESEARCH, MEASURMENT AND STATISTICS;
M.Sc. (EDUCATIONAL RESEARCH, MESURMENT AND STATISTICS)

KEYWORDS: MEASUREMENT FORM/ SCIENCE/ TEACHER COMPETENCY

SUPORN PAN CHANTAWISETKUL: THE CONSTRUCTION OF PRATOMSUKSA 6 SCIENCE TEACHER COMPETENCY IN THE EASTERN RIGION UNDER THE OFFICE OF THE BASIC EDUCATION. ADVISORY COMMITTEE: SUREEPORN ANUSATSANANUNT, Ph.D., PAIRAT WONGNAM, Ph.D. 197 P. 2017.

The objectives of this research were; 1) to develop Pratomsuksa 6 Science Teacher Competency Measurement Tool for teachers under the Office of the Basic Education in the eastern region covering 5 dimensions, namely; Knowledge on Science Subject's Content, 5Es, Science Process Skills, Classroom Action Research, and Scientific Attitudes, 2) to assess the quality of the tool on Content Validity, Construct Validity, Difficulty, Discrimination, Reliability, and 3) to identify the cut-off score and Instruction Manual of the developed measurement tool. The sample group of this research consisted of 400 Pratomsuksa 6 science teachers selected by using Multi-stage random sampling. Ten of them were employed for checking language objectivity. Ninety of them were employed for find quality of the tool on item difficulty, discrimination, and reliability. The implementation phase was conducted to find the quality of the tool on construct validity, difficulty, discrimination, reliability, and cut-off score and validating instruction manual. The tool used in this research was Pratomsuksa 6 Science Teacher Competency Measurement a four multiple chose items. They composed of 5 test batteries. The first test consisted of 30 items on knowledge of science subject's; the 2nd test was consisted of 30 item on 5Es, the 3rd test was consisted of 40 items on science process skills; the 4th test was classroom action research; and the 5th test was on science attitude consisted of 30 items.

The results were that:

1. The content validity of 5 tests was ranged from .60 to 1.00 and the difficulty from..... Discrimination of the 1st, 2nd, 3rd, and 4th test was obtained by using Brennan's formula ranged from .21 -.65. Discrimination of the 5th test obtained by using t-test revealed that there was statistical difference at .01 for all items. Construct Validity obtained by using known-group technique of 5 tests was consisted of t value ranged from 1.763 to 1.927. Content Validity

of the 1st, 2nd, 3rd, and 4th test obtained by using Livingston's formula ranged from .891-.953.

Content Validity of the 5th test was obtained by using Cronbach's alpha coefficient with the value of .941

2. Cut-off score of the 1st, 2nd, 3rd, and 4th test obtained by using Angoff's method was 17, 18, 23, and 17, as the following details;

For the 1st test on knowledge on science subject's content, there were 245 test participants who passed the cutting point of 17, accounted for 87.02%.

For the 2nd test on 5Es, there were 236 test participant who gained 18 points and over that was considered as passed.

For the 3rd test on science process skills, there were 253 test participants who gained 23 points and over that was considered as passed, accounted for 91%.

For the 4th test on classroom action research, there were 234 test participants who gained 17 points and over that was considered as passed, accounted for 84.17%.

3. The overall competency on scientific attitudes was at high level ($\bar{X} = 4.04$, $SD = .69$) ranging from: curiosity ($\bar{X} = 4.35$, $SD = .65$) effort ($\bar{X} = 4.16$, $SD = .63$) orderliness and cautious thinking ($\bar{X} = 4.12$, $SD = .67$) rationality ($\bar{X} = 3.88$, $SD = .74$) generosity ($\bar{X} = 3.87$, $SD = .66$) and honesty ($\bar{X} = 3.84$, $SD = .77$), respectively.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๕
สารบัญ	๗
สารบัญตาราง	๘
สารบัญภาพ	๙
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัจจุบัน	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	5
ข้อจำกัดในการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	13
กรอบแนวคิดการวิจัย	14
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
สมรรถภาพของครู	15
สมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์	17
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์	49
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	56
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	56
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	59
การเก็บรวบรวมข้อมูล	79
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	79
4 ผลการวิจัย	82
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	82
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	83
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	83

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
๕ สรุปผล อกิจกรรม และข้อเสนอแนะ	119
ผลการวิจัย.....	120
อกิจกรรม.....	122
ข้อเสนอแนะ	125
บรรณานุกรม	127
ภาคผนวก	135
ภาคผนวก ก	136
ภาคผนวก ข	138
ภาคผนวก ค	147
ภาคผนวก ง	184
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	197

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2-1 องค์ประกอบสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์	25
2-2 บทบาทของครูในการเรียนการสอนแบบ Inquiry cycle (5Es).....	35
3-1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน จำแนกตามขนาดโรงเรียน	58
3-2 ตารางกำหนดจำนวนข้อสอบแบบวัดฉบับที่ 1 โดยกำหนดข้อคำถามตาม มาตรฐานรู้และพฤติกรรมที่ต้องการวัด	59
3-3 โครงสร้างเนื้อหาของแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 1 ด้านความรู้ ในเนื้อหาวิทยาศาสตร์ ที่ผ่านการคัดเลือกจำนวน 30 ข้อ จากการทดลองครั้งที่ 2 กับกลุ่มตัวอย่าง 82 คน	63
3-4 ตารางกำหนดจำนวนข้อสอบแบบวัดฉบับที่ 2 โดยกำหนดข้อคำถามตามมาตรฐานรู้และพฤติกรรมที่ต้องการวัด	64
3-5 โครงสร้างเนื้อหา ของแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ฉบับที่ 2 ด้านการสอน แบบสื่อสารความรู้ จำนวน 30 ข้อ	67
3-6 ตารางกำหนดจำนวนข้อสอบแบบวัดฉบับที่ 3 โดยกำหนดข้อคำถามตามมาตรฐานรู้และพฤติกรรมที่ต้องการวัด	67
3-7 โครงสร้างเนื้อหาของแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์จำนวน 40 ข้อ จากการทดลองครั้งที่ 2 กับกลุ่มตัวอย่าง กระบวนการทางวิทยาศาสตร์จำนวน 40 ข้อ	69
3-8 ตารางกำหนดจำนวนข้อสอบแบบวัดฉบับที่ 4 โดยกำหนดข้อคำถามตามมาตรฐานรู้และพฤติกรรมที่ต้องการวัด	70
3-9 จำนวนข้อสอบของแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 4 ด้านวิจัย ในชั้นเรียน จำนวน 30 ข้อ จากการทดลองครั้งที่ 2 กับกลุ่มตัวอย่าง 82 คน	72
3-10 วิเคราะห์โครงสร้างจำนวนข้อคำถามจำแนกตามเนื้อหา	73
3-11 จำนวนข้อคำถามของแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 5 ด้านเจตคิด ทางวิทยาศาสตร์ จำนวน 30 ข้อ จากการทดลองครั้งที่ 2 กับกลุ่มตัวอย่าง 82 คน	74
3-12 เกณฑ์การพิจารณาความยาก	76
3-13 เกณฑ์การพิจารณาค่าอำนาจการจำแนก	77
3-14 เกณฑ์การให้คะแนนข้อคำถามด้านเจตคิดทางวิทยาศาสตร์	77

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-1 ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับมาตรฐานคุณประมงค์ที่สร้างขึ้นทั้ง 5 ฉบับ โดยนีผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน เป็นผู้พิจารณา.....	84
4-2 ค่าสถิติพื้นฐาน ของเครื่องมือวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษา ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 ฉบับที่ 2 ฉบับที่ 3 และฉบับที่ 4 จากการทดลองใช้ครั้งที่ 2 กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 82 คน	86
4-3 ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก และผลการพิจารณาใช้เครื่องมือฉบับที่ 1 ด้านความรู้ ในเนื้อหาวิทยาศาสตร์ จากการทดลองใช้ครั้งที่ 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 82 คน	86
4-4 ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก และผลการพิจารณาใช้เครื่องมือฉบับที่ 2 ด้านการสอน แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น จากการทดลองใช้ครั้งที่ 2 จำนวน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 82 คน	89
4-5 ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก และผลการพิจารณาใช้แบบวัด ฉบับที่ 3 ด้านทักษะ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ จากการทดลองใช้ครั้งที่ 2 กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 82 คน	91
4-6 ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก และผลการพิจารณาใช้แบบวัด ฉบับที่ 4 ด้านวิจัย ในชั้นเรียนจากการทดลองใช้ครั้งที่ 2 กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 82 คน	94
4-7 อำนาจจำแนกและผลการพิจารณาการใช้แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับ ประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 5 ด้านเขตติทางวิทยาศาสตร์จากการทดลองใช้ครั้งที่ 2 กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 82 คน	96
4-8 ค่าความเที่ยงของแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 จากการทดลองใช้ครั้งที่ 2 กับจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 82 คน	98
4-9 ค่าสถิติพื้นฐาน ของแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 1 ฉบับที่ 2 ฉบับที่ 3 และฉบับที่ 4 จากการใช้จริงครั้งที่ 3 กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 278 คน	99

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-10 ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก และผลการพิจารณาใช้แบบวัดฉบับที่ 1 ด้านความรู้ ในเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ จากการทดสอบจริง ครั้งที่ 3 จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 278 คน	100
4-11 ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก และผลการพิจารณาใช้แบบวัดฉบับที่ 2 ด้านการสอน แบบสีเขียว ห้ามความรู้ 5 ข้อ จากการทดสอบจริง ครั้งที่ 3 จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 278 คน	101
4-12 ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก และผลการพิจารณาใช้แบบวัดฉบับที่ 3 ด้านทักษะ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ จากการทดสอบจริง ครั้งที่ 3 จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 278 คน	103
4-13 ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก และผลการพิจารณาใช้แบบวัดฉบับที่ 4 ด้านวิจัย ในชั้นเรียน จากการทดสอบจริง ครั้งที่ 3 จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 278 คน	105
4-14 อำนาจจำแนกและผลการพิจารณาการใช้แบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ระดับ ประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 5 ด้านเขตภาคติดต่อทางวิทยาศาสตร์ จากการใช้จริงครั้งที่ 3 กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 278 คน	107
4-15 ค่าความเที่ยงของแบบวัด สมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 5 ฉบับ	108
4-16 ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ของแบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 1 ฉบับที่ 2 ฉบับที่ 3 และฉบับที่ 4	109
4-17 ผลการพิจารณาคะแนนจุดตัดของแบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 1 ที่ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน เป็นผู้พิจารณา	110
4-18 ผลการพิจารณาคะแนนจุดตัดของแบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 2 ที่ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน เป็นผู้พิจารณา	111
4-19 ผลการพิจารณาคะแนนจุดตัดของแบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 3 ที่ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน เป็นผู้พิจารณา	113
4-20 ผลการพิจารณาคะแนนจุดตัดของแบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 4 ที่ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน เป็นผู้พิจารณา	115

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-21 คะแนนจุดตัดของแบบวัดฉบับที่ 1 ฉบับที่ 2 ฉบับที่ 3 และฉบับที่ 4 จากการใช้จริง ครั้งที่ 3 โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 278 คน.....	117
4-22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบวัดฉบับที่ 5 ด้านเขตคิดทางวิทยาศาสตร์ จากการใช้จริงครั้งที่ 3 โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 278 คน	118
ช-1 ความยาก จำนวนจำแนก ความเที่ยง ของแบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ระดับ ประถมศึกษาปีที่ 6 ทั้ง 5 ฉบับ.....	145
ง-1 ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ที่สร้างขึ้น ฉบับที่ 1 ด้านความรู้ในเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ โดยมีผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน เป็นผู้พิจารณา	185
ง-2 ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ที่สร้างขึ้น ฉบับที่ 2 ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น โดยมีผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน เป็นผู้พิจารณา	187
ง-3 ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ที่สร้างขึ้น ฉบับที่ 3 ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ โดยมีผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน เป็นผู้พิจารณา	189
ง-4 ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ที่สร้างขึ้น ฉบับที่ 4 ด้านวิจัยในชั้นเรียน โดยมีผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน เป็นผู้พิจารณา.....	192
ง-5 ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับนิยามที่สร้างขึ้นฉบับที่ 5 ด้านเขตคิดทางวิทยาศาสตร์ โดยมีผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน เป็นผู้พิจารณา	194

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1-1 กรอบแนวคิดการวิจัย..... 14

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันวิทยาศาสตร์ได้เข้ามายึด主导ในสังคมทุกรูปแบบและทุกระดับทำให้เกิดการพัฒนาเทคโนโลยี เพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ในการอำนวยความสะดวกสบาย ความเพียงพอ ใจ ช่วยเพิ่มคุณภาพชีวิต ทั้งประเทศที่พัฒนาแล้วและประเทศที่กำลังพัฒนาหรือประเทศด้อยพัฒนามีความเชื่อมั่นว่าวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะช่วยแก้ปัญหาความด้อยพัฒนาได้แต่ต่างมีความเชื่อร่วมกันว่า ประเทศไทยจะเป็นสังคมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้จริง ก็ต่อเมื่อ พลเมืองในชาติมีความรู้ที่ดี ก็โดยผ่านกระบวนการศึกษาในโรงเรียน (สุนีย์ คล้ายนิล, 2544 อ้างถึงใน พชรินทร์ หาดใหญ่, 2548, หน้า 1) ซึ่งการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และสามารถนำความรู้ที่ตนเองได้รับไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันให้ได้ดีนั้น ครูผู้สอนจำเป็นจะต้องมีความรู้ความสามารถขั้นพื้นฐาน คือ มีความรู้ในเนื้อหาวิชาอย่างแจ่มแจ้ง มีเจตคติทางวิทยาศาสตร์ และมีความสามารถในวิชาชีพของตนเองเสียก่อน จึงจะสามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนให้สัมฤทธิ์ผลได้ (มีคิลป์ ชินภักดี, 2530, หน้า 13 อ้างถึงใน พชรินทร์ หาดใหญ่, 2548) ซึ่งตรงกับมานี จันทวิมล (2531, หน้า 3) ได้กล่าว เกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายโดยสมบูรณ์นั้น ต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่าง นับตั้งแต่ระบบโครงสร้างของหลักสูตร ตัวหลักสูตร ผู้พัฒนาหลักสูตร ครูผู้สอน ผู้บริหาร โรงเรียน งบประมาณและอื่น ๆ ประกอบกัน โดยเฉพาะครูผู้สอนที่จะต้องเข้าใจ จุดมุ่งหมายของการสอนวิทยาศาสตร์ให้รู้จักวิธีการสอน สนใจไฟหาน้ำ รู้และติดตามความก้าวหน้า ทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีตลอดเวลา

ดังนั้น ถ้าต้องการให้การเรียนการสอนวิทยาศาสตร์บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร จำเป็นจะต้องมีการส่งเสริมสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ให้อยู่ในระดับมาตรฐานอย่างเพียงพอ และเนื่องจากธรรมชาติของวิชาวิทยาศาสตร์มีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างไปจากวิชาอื่น คือ ความรู้ทางวิทยาศาสตร์นั้น ไม่ใช่ความจริงที่ตายตัวเสมอไป แต่เป็นสิ่งที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ทั้งนี้ เพราะมีการค้นหาความรู้หรือความจริงอยู่ตลอดเวลา การศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์จึงไม่มีที่สิ้นสุด ครูวิทยาศาสตร์จึงจำเป็นต้องมีสมรรถภาพที่นักเรียนนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง (จันทนา พลรักดี, 2546, หน้า 2)

ผู้วิจัยจึงได้ค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ที่มีผู้ศึกษาไว้ดังเช่น งานวิจัยของนวพล แก้วภูมิแห่ง (2542) ได้ศึกษาสมรรถภาพการสอนวิทยาศาสตร์ ของครุวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนในเครือมูลนิธิเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย ในด้านการปฏิบัติ การสอน ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และด้านการวัดและประเมินผล วรรณอินทิวิชญ (2542, หน้า 50) ได้ศึกษาและพัฒนาเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะของครุวิทยาศาสตร์ ระดับ มัธยมศึกษา โดยกำหนดองค์ประกอบ ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะการปฏิบัติงาน ด้านเจตคติ และ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ประยงค์ ห่วงคลาง (2545) ได้ศึกษาสมรรถภาพของ ครุวิทยาศาสตร์ที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดเชียงราย ได้แก่ สมรรถภาพด้านความรู้ทางเนื้อหา วิชาวิทยาศาสตร์ ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ด้านคุณลักษณะของนักวิทยาศาสตร์และการใช้คำตาม โดยมีเครื่องมือเป็นแบบทดสอบสมรรถภาพ ครุวิทยาศาสตร์ ทั้ง 5 ด้าน และแบบสอบถามความต้องการเพิ่มสมรรถภาพ พิพารณ สังคิตา (2553, หน้า 3) ได้ศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอนของครุวิทยาศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด โดยศึกษาตัวแปรในด้านต่าง ๆ 15 ด้าน คือ ด้านบุคคลิก ลักษณะของครุวิทยาศาสตร์ ด้านการเตรียมการสอนของครุวิทยาศาสตร์ ด้านการใช้ภาษา ในการสื่อสารของครุวิทยาศาสตร์ ด้านการสร้างบรรยากาศในการสอนวิทยาศาสตร์ ด้านการให้ การเสริมแรงของครุวิทยาศาสตร์ ด้านมนุษยสัมพันธ์ของครุวิทยาศาสตร์ ด้านการวัดผลและ ประเมินผลของครุวิทยาศาสตร์ ด้านการให้การนิเทศของผู้บริหารแก่ครุวิทยาศาสตร์ ด้านการสร้าง ขวัญและกำลังใจของครุวิทยาศาสตร์ ด้านการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ในการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ ด้านความสามารถทางเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ของครุ ด้านการพัฒนาตนเองของครุวิทยาศาสตร์ ด้านประสบการณ์ในการสอนของครุวิทยาศาสตร์

นอกจากนี้กิจวิจัยหลายท่านยังสนใจศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ เกี่ยวกับ การสร้างแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ เช่น ชาญณรงค์ แสงสว่าง (2524) ได้สร้างเครื่องมือวัด สมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ด้านการสอน โดยเก็บข้อมูลจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนกับ ครุวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นแบบสอบถามตามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 1 ฉบับ ที่ใช้อุปกรณ์การสอน การประเมินผล การช่วยเหลือนักเรียนเพิ่มเติม และด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับผู้ร่วมงาน และมาลีรัตน์ แซ่นนิม (2538) ได้ศึกษาสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ที่สอนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดศรีสะเกษ ได้แก่ สมรรถภาพทางด้านความรู้ในเนื้อหาวิชา วิทยาศาสตร์ ด้านเจตคติทางวิทยาศาสตร์และการใช้คำตาม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบทดสอบ

สมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ทั้ง 5 ด้าน และ ไฟศาล จินดาหลวง (2537) ได้สร้างและหาคุณภาพของแบบประเมินสมรรถวิสัยของครุวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 4 ฉบับ คือแบบประเมินสมรรถวิสัยด้านความรู้ความเข้าใจในวิชาการ แบบประเมินสมรรถวิสัยด้านเจตคติ วิชาชีพครุ แบบประเมินสมรรถวิสัยด้านบุคลิกภาพความเป็นครุ พร้อมทั้งหัวเกณฑ์ปกติ และสร้างคู่มือการใช้แบบประเมินทั้ง 4 ฉบับ จากการศึกษาด้านครัว งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์นั้นได้มีผู้สร้างไว้หลายปีแล้ว ทำให้ค่อนข้างล้าสมัย และไม่ตรงกับสถานการณ์ในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม และทำให้ไม่สามารถวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ในสถานการณ์ปัจจุบัน ได้อย่างครอบคลุม สอดคล้องกับวรรณอินทิชญ (2542, หน้า 7) ที่กล่าวว่า ครุในปัจจุบันและอนาคตต้องมีความรู้กว้างขวางจากในอดีต คือ มีความรู้ที่ทันสมัย โดยเฉพาะความรู้ในภาษาต่างประเทศ คอมพิวเตอร์ ตลอดจนรอบรู้ในด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคมไทย ทั่วโลก นอกจากนี้แนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ยังกล่าวถึงครุไว้ว่า ครุจะเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน เป็นผู้กระตุ้นและสร้างบรรยายการให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้และสามารถแสดงให้ความรู้ได้ด้วยตนเอง ฉะนั้นในศตวรรษที่ 21 ต้องเป็นครุมืออาชีพ ที่ต้องรอบรู้ทั้งเนื้อหาวิชาและวิธีการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย ที่มีคุณภาพและสามารถแข่งขันกับสังคมโลกได้ (สมหวัง พิธิyanวัฒน์, 2543, หน้า 11)

ในการผลิตครุสำหรับ 15 ปี พ.ศ. 2545-2559 ซึ่งเป็นงานวิจัยของรัชนี ศิลปบรรเลง (2548, หน้า 6) กล่าวถึงบทบาทครุที่เปลี่ยนไปจากเดิมให้เป็นผู้ชี้นำทางการเรียนให้แก่ผู้เรียน และสามารถปรับตนเองสู่บทบาทของครุที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต โดยมีการทำหนดเป้าหมายในการผลิตครุให้มีคุณสมบัติที่สำคัญ 8 ประการ และหนึ่งในนั้นคือ เป็นผู้มีนวัตกรรมสูง กล่าวคือ มีความสามารถหรือพัฒนาวิธีการเรียนการสอนแบบใหม่ที่เหมาะสมกับผู้เรียน และสภาพการณ์ต่าง ๆ เป็นนักจัดการระบบหรือเป็นนักบริหารการศึกษาแบบใหม่ที่ทำให้วิธีการจัดรูปแบบการศึกษาได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบไปและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น หรือรู้จักคิด รู้จักทำ และรู้จักวิจัยเพื่อหาความรู้ใหม่ ดังที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 มาตรา 24 และมาตรา 30 แก้ไขเมื่อปี พ.ศ. 2553 กำหนดให้ครุผู้สอนใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนา กระบวนการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา โดยให้สถานศึกษาพัฒนาส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา และกำหนดให้มีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับนักเรียน ในชั้นเรียน ผู้สอนจะต้องใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย ให้สอดคล้องกับความสนใจและความสนใจของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง (สมบัติ นุญประคุ, 2545, หน้า 35) อีกทั้งการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนของครุเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นที่ครุต้องศึกษาทำความรู้

เพิ่มเติม และต้องลงมือดำเนินการเพื่อที่จะนำความรู้ และผลการศึกษาที่ได้ไปกำหนดแผน แนวทาง และวิธีการในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนโดยทำไปพร้อมๆ กัน กับการจัดการเรียนการสอนตามปกติ ด้วยกระบวนการที่เรียนง่าย และเข้าถึงได้ และนำผลการวิจัย ไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน และตัวครูเองจะได้รับการพัฒนาให้เกิดความรู้และทักษะในด้านการวิจัยในชั้นเรียน มีผลงานทางวิชาการเป็นของตนเองในระดับของโรงเรียน (ครุภักษ์ กิริมยรักษ์, 2544, หน้า 4) ซึ่งก็สอดคล้องกับสุวิมล ว่องวนิช (2544, หน้า 25) ที่กล่าวว่า การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพครู เนื่องจากข้อค้นพบที่ครูได้มาจากการกระบวนการสืบค้นที่เป็นระบบและเข้าถึงได้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการเรียนรู้และครูเกิดการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนรวมถึงพัฒนาผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินการวิจัยนำไปสู่การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้

จากการศึกษางานเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ดังกล่าว ข้างต้น ในช่วงระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา นับจากอดีตจนถึงปัจจุบัน พบว่า มีผู้ให้ความสนใจศึกษาสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ที่ตั้งกันหลายด้าน ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูสอนวิชาวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษา ได้สังเคราะห์องค์ประกอบสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ที่มีผู้ศึกษาไว้ และศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ที่พึงมีในปัจจุบันเพื่อให้ก้าวทันต่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ความเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม และวัฒนธรรม ผู้วิจัยจึงสร้างแบบวัดเพื่อวัดสมรรถภาพของครูวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคตะวันออก โดยการศึกษาองค์ประกอบสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ จากการวิจัยที่ผู้ศึกษาไว้ และเพื่อให้การวัดสมรรถภาพครูในครั้งนี้ ได้ครอบคลุมและสอดคล้องกับบริบทของครูในยุคปัจจุบันที่ต้องมีความรู้ความสามารถในด้านการวิจัยในชั้นเรียนตามเหตุผลที่ได้กล่าวมาข้างต้น ดังนั้น ในงานวิจัยครั้งนี้ จึงได้สร้างเครื่องมือวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ใน 5 ฉบับ ด้วยกัน คือ แบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ด้านความรู้ในเนื้อหาวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ข้อ แบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ แบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ด้านการวิจัยในชั้นเรียน และแบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ด้านเขตคิดทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้ จะทำให้ได้เครื่องมือวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีคุณภาพ และสามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นเพื่อพัฒนาครูวิทยาศาสตร์ ในเขตภาคตะวันออก อีกทั้งยังใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวัดสมรรถภาพวิทยาศาสตร์ ในด้านอื่นๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างเครื่องมือวัดสมรรถภาพของครูวิทยาศาสตร์ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคตะวันออก ประกอบด้วย
  - 1.1 แบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ด้านความรู้ในเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์
  - 1.2 แบบวัดสมรรถภาพด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ข้อ
  - 1.3 แบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
  - 1.4 แบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ด้านวิจัยในชั้นเรียน
  - 1.5 แบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ด้านเจตคติทางวิทยาศาสตร์
2. เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคตะวันออก
  - 2.1 ความตรงตามเนื้อหา (Content validity)
  - 2.2 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity)
  - 2.3 ความยาก (Difficulty)
  - 2.4 อำนาจจำแนก (Discrimination)
  - 2.5 ความเที่ยง (Reliability)
3. เพื่อหาคะแนนจุดดีและสร้างคู่มือการใช้แบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคตะวันออก ที่มีคุณภาพ

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นครูสอนวิทยาศาสตร์ระดับชาติประถมศึกษา ปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคตะวันออก
2. เครื่องมือวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ที่ศึกษาค้นคว้า ประกอบด้วย
  - 2.1 แบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ด้านความรู้ ในเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ลักษณะเครื่องมือ เป็นแบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ
  - 2.2 แบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้านการสอน แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ข้อ เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการจัดสถานการณ์ หรือการใช้คำถาน เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดข้อสงสัย และนำมาซึ่งการค้นพบ hacitaob ด้วยตนเอง ลักษณะเครื่องมือ เป็นแบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

2.3 แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจด้านทักษะทางสติปัญญาของครุวิทยาศาสตร์ ที่นำมาใช้ในการค้นคว้าสืบสานหาความรู้ และแก้ปัญหาต่าง ๆ แบ่งเป็น 13 ทักษะ ลักษณะเครื่องมือเป็นแบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

2.4 แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับความรู้ พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน และกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนลักษณะเครื่องมือเป็นแบบปรนัย เลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

2.5 แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับความรู้สึก หรือคุณลักษณะที่ครุวิทยาศาสตร์พึงมีโดยแสดงออกผ่านพฤติกรรมต่าง ๆ จำนวน 30 ข้อ

3. ด้านเนื้อหา

3.1 แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ด้านความรู้ ในเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ ระดับ ประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ดังต่อไปนี้

- 3.1.1 ร่างกายมนุษย์
- 3.1.2 อาหารและสารอาหาร
- 3.1.3 สิ่งมีชีวิตกับสิ่งแวดล้อม
- 3.1.4 สารในชีวิตประจำวัน
- 3.1.5 วงจรไฟฟ้า
- 3.1.6 หินและการเปลี่ยนแปลงของหิน
- 3.1.7 อาชยากรรมและความก้าวหน้าของอาชยากรรมเทคโนโลยี

3.2 แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้านการสอน แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการจัดสถานการณ์ หรือการใช้คำตาม เพื่อกระตุนให้นักเรียนเกิดข้อสงสัย และนำมาซึ่งการค้นพบหาคำตอบด้วยตนเอง ดังต่อไปนี้

- 3.2.1 การสร้างความสนใจ (Engage)
- 3.2.2 การสำรวจและค้นหา (Explore)
- 3.2.3 การอธิบาย (Explain)
- 3.2.4 การขยายความ (Elaborate)
- 3.2.5 การประเมินผล (Evaluate)

3.3 แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจด้านทักษะทางสติปัญญาของครุวิทยาศาสตร์ ที่นำมาใช้ในการค้นคว้าสืบสานหาความรู้ และแก้ปัญหาต่าง ๆ แบ่งเป็น 13 ทักษะ ประกอบด้วยเนื้อหา ดังต่อไปนี้

- 3.3.1 การสังเกต
  - 3.3.2 การจำแนก
  - 3.3.3 การวัด
  - 3.3.4 การคำนวณ
  - 3.3.5 การจัดกระทำและสื่อความหมายข้อมูล
  - 3.3.6 การหาความสัมพันธ์ระหว่างสปสกันสเปลส
  - 3.3.7 การลงความเห็นจากข้อมูล
  - 3.3.8 การพยากรณ์
  - 3.3.9 การตั้งสมมติฐาน
  - 3.3.10 การกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ
  - 3.3.11 การกำหนดและควบคุมตัวแปร
  - 3.3.12 การออกแบบการทดลอง
  - 3.3.13 การตีความหมายข้อมูลและการลงข้อสรุป
- 3.4 แบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน และกระบวนการการวิจัยในชั้นเรียน ประกอบด้วย**
- 3.4.1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน
  - 3.4.2 กระบวนการการวิจัยในชั้นเรียน
  - 3.4.3 การสำรวจและการวิเคราะห์ปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียน
  - 3.4.4 การเลือกและพัฒนาวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาการเรียนรู้
  - 3.4.5 เครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูล
  - 3.4.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผล
  - 3.4.7 การเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน
- 3.5 แบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับความรู้สึกหรือคุณลักษณะที่ครูวิทยาศาสตร์พึงมี โดยแสดงออกผ่านพฤติกรรมต่าง ๆ ประกอบด้วย**
- 3.5.1 ความอ่อน懦弱 ยากเห็น
  - 3.5.2 ความมีเหตุผล
  - 3.5.3 ความมีระเบียบและคิดแบบละเอียดรอบคอบ
  - 3.5.4 ความเพียรพยายาม
  - 3.5.5 ความใจกว้าง
  - 3.5.6 ความซื่อสัตย์

ข้อจำกัดในการวิจัย

เครื่องมือวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 5 ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ 1 ด้านความรู้ในเนื้อหาวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 2 ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น ฉบับที่ 3 ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 4 ด้านวิจัยในชั้นเรียน และฉบับที่ 5 ด้านเจตคติทางวิทยาศาสตร์ วัดความรู้และทักษะต่าง ๆ ทางวิทยาศาสตร์ โดยใช้แบบสอบถามที่เป็นลักษณะการเขียนตอบ (Paper-pencil test) ไม่ได้วัดโดยการสอบปฏิบัติ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สมรรถภาพของครุวิทยาศาสตร์ หมายถึง ความรู้ความสามารถของครุวิทยาศาสตร์ ในด้านความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ครุวิทยาศาสตร์ควรจะมีเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจำแนกได้ดังนี้

1.1 สมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ด้านความรู้ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของครุวิทยาศาสตร์ เกี่ยวกับเนื้อหาวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

1.2 สมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น หมายถึง ความรู้ความเข้าใจในการจัดสถานการณ์ของครุผู้สอน หรือการใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดข้อสงสัย และนำมาซึ่งการค้นพบหาคำตอบด้วยตนเอง ตามแนวคิดของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประกอบด้วย

1.2.1 ขั้นสร้างความสนใจ (Engage) หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของครุในการใช้คำถามหรือจัดสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้ อยากรู้ นำไปสู่การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพได้

1.2.2 ขั้นการสำรวจและค้นหา (Explore) หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของครุในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนเองในการจัดกิจกรรมหรือยกตัวอย่างกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาความคิดรวบยอดของตนเอง

1.2.3 ขั้นการอธิบาย (Explain) หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของครุในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนเองและจัดกิจกรรมอย่างถูกต้องเหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนได้อธิบายความคิดรวบยอดและข้อสรุปที่นักเรียนได้จากการสำรวจและค้นหา โดยเชื่อมโยงประสบการณ์จากความรู้เดิมและสิ่งที่เรียนรู้เข้าด้วยกัน

1.2.4 ขั้นการขยายความรู้ (Elaborate) หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของครุในการจัดกิจกรรมและปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างถูกต้องในการทำให้ผู้เรียนได้ตรวจสอบ

ความรู้ของตนเอง เพื่อให้เกิดความคิด ทักษะและกระบวนการเพิ่มมากขึ้น ทั้งยังสามารถเชื่อมโยงความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

1.2.5 ขั้นการประเมินผล (Evaluate) หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของครูในการใช้ วิธีการในการกระตุ้นหรือจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนประเมินความรู้ความเข้าใจ และความสามารถ ของนักเรียนเอง และครูสามารถประเมินความรู้ของนักเรียนได้

1.3 สมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ หมายถึง ความรู้ความสามารถทางสติปัญญาของครูวิทยาศาสตร์ ที่นำมาใช้ในการค้นคว้าสืบสารหาความรู้ และแก้ปัญหาต่าง ๆ แบ่งเป็น 13 ทักษะ ตามแนวคิดสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี (จิรเดชรัฐ โนรรัตน์, 2546) ประกอบด้วย 13 ทักษะ ดังนี้

1.3.1 การสังเกต หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของครูวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับการใช้ ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ในการสังเกต เพื่อร่วบรวมข้อมูลที่ได้โดยไม่เพิ่มความคิดเห็นของผู้สังเกตลงไป

1.3.2 การจำแนกประเภท หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของครูวิทยาศาสตร์ ในการแบ่งพวกหรือการเรียงลำดับวัตถุ หรือสิ่งที่อยู่ในปรากฏการณ์โดยการหาเกณฑ์หรือสร้าง เกณฑ์ในการจำแนกประเภท ซึ่งอาจใช้เกณฑ์ความเหมือนกัน ความแตกต่างกัน หรือความสัมพันธ์กัน อีกอย่างหนึ่งก็ได้

1.3.3 การวัด หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของครูวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับการเลือก และการใช้เครื่องมือวัดปริมาณของสิ่งของออกมานเป็นตัวเลขที่แน่นอน ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

1.3.4 การคำนวณ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของครูวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับ การนำเสนอจำนวนที่ได้จากการวัด การสังเกต และการทดลองมาจัดทำให้เกิดค่าใหม่ เช่น การบวก ลบ คูณ หาร การหาค่าเฉลี่ย การหาค่าต่าง ๆ ทางคณิตศาสตร์

1.3.5 การจัดการทำและสื่อความหมายข้อมูล หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของ ครูวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับการนำเสนอข้อมูล ซึ่งได้มาจาก การสังเกต การทดลอง ฯลฯ มาจัดการทำเสียใหม่ เช่น นำมายัดเรียงลำดับ หาค่าความถี่ แยกประเภท คำนวณหาค่าใหม่ นำมาจัดเสนอในรูปแบบใหม่

1.3.6 การหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกับตัวแปร หมายถึง ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการหาความสัมพันธ์ระหว่างมิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสถานที่ รูปทรง ทิศทาง ระยะทาง พื้นที่ เวลา ฯลฯ

1.3.7 การลงความเห็นจากข้อมูล หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของครูวิทยาศาสตร์ เกี่ยวกับการเพิ่มเติมความคิดเห็นให้กับข้อมูลที่มีอยู่อย่างมีเหตุผล โดยอาศัยความรู้หรือประสบการณ์ เดิมมาช่วย

1.3.8 การพยากรณ์ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของครูวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับการคาดคะเนหาคำตอบล่วงหน้าก่อนการทดลอง โดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากการสังเกต การวัดรวมไปถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ได้ศึกษามาแล้ว หรืออาศัยประสบการณ์ที่เกิดขึ้นๆ

1.3.9 การตั้งสมมติฐาน หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของครูวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับการคิดหาคำตอบล่วงหน้าก่อนการทดลอง โดยอาศัยการสังเกต ความรู้ประสบการณ์เดิมเป็นพื้นฐาน

1.3.10 การกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของครูวิทยาศาสตร์ในการกำหนดความหมายและขอบเขตของคำต่างๆ ให้เข้าใจตรงกัน ซึ่งสามารถสังเกตและวัดได้

1.3.11 การกำหนดและควบคุมตัวแปร หมายถึง ความรู้ความสามารถของครูวิทยาศาสตร์ที่สามารถบ่งชี้ตัวแปรต้น ตัวแปรตาม และตัวแปรควบคุมได้ โดยแต่ละตัวแปร มีความหมาย โดยแต่ละตัวแปรมีความหมาย ดังนี้

1.3.11.1 ตัวแปรต้น คือ สิ่งที่เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดผลต่างๆ หรือสิ่งที่เราต้องการทดลอง

1.3.11.2 ตัวแปรตาม คือ สิ่งที่เป็นผลต่อเนื่องมาจากตัวแปรต้น

1.3.11.3 ตัวแปรควบคุม คือ สิ่งอื่นๆ ที่นักเรียนเนื่องจากตัวแปรต้นที่มีผล

ต่อการทดลอง

1.3.12 การทดลอง หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของครูวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับกระบวนการในการหาคำตอบ หรือการทดสอบสมมติฐาน ประกอบด้วย

1.3.12.1 การออกแบบการทดลอง หมายถึง การวางแผนการทดลองก่อนลงมือการทดลอง

1.3.12.2 การปฏิบัติการทดลอง หมายถึง การลงมือการปฏิบัติการทดลอง

1.3.12.3 การบันทึกผลการทดลอง หมายถึง การจดบันทึกข้อมูลที่ได้จากการทดลอง

1.3.13 การศึกษาความหมายข้อมูลและการลงข้อสรุป หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของครูวิทยาศาสตร์ในการแปลความหมายหรือการบรรยายลักษณะข้อมูลที่มีอยู่

1.4 สมรรถภาพครูด้านวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง ความรู้ความสามารถของครูวิทยาศาสตร์ในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ในการศึกษาด้านค่าว่าหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามแนวคิดของจิตima งานเนย์ม (2548) ประกอบด้วย

1.4.1 ด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน

1.4.2 ด้านกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน

1.4.3 ด้านการสำรวจและการวิเคราะห์ปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.4.4 ด้านการเลือกและพัฒนาวัสดุรุ่นเพื่อแก้ปัญหาการเรียนรู้

1.4.5 ด้านเครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.4.6. การวิเคราะห์ข้อมูลและการประเมินผล

1.4.7 การเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน

1.5 สมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ด้านเจตคติทางวิทยาศาสตร์ หมายถึง ความรู้สึกหรือคุณลักษณะที่ครุวิทยาศาสตร์พึงมีโดยแสดงออกทางพฤติกรรมต่าง ๆ ตามแนวคิดของพัชรินทร์หาดทราย (2548) ประกอบด้วย

1.5.1 ความอยากรู้อยากเห็นหมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสนใจฝรั่งในสิ่งใหม่ ๆ เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ โดยมีความพยายามที่จะแสวงหาคำตอบจากปัญหาด้วยการซักถาม การอ่าน หรือการทดลองเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบที่สมบูรณ์แบบ

1.5.2 ความมีเหตุผลหมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถในการอธิบายปรากฏการณ์ และทำความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล มีการตรวจสอบความถูกต้องจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ และไม่เชื่อในสิ่งที่หลักการทางวิทยาศาสตร์ไม่สามารถอธิบายได้

1.5.3 ความมีระเบียบและคิดแบบละเอียดรอบคอบ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีวิจารณญาณในการพิจารณาสิ่งต่าง ๆ มีการวางแผนการทำงานและตัดสินใจอย่างเป็นระบบ

1.5.4 ความไว้วาง หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเต็มใจที่จะยอมรับความคิดเห็นของบุคคลอื่น รวมถึงคำวิพากษ์วิจารณ์ต่าง ๆ อย่างมีเหตุผลโดยไม่ยึดถือเพียงแต่ความคิดของตน และเต็มใจที่จะเผยแพร่ความรู้ของตนไปสู่ผู้อื่นด้วย

1.5.5 ความเพียรพยายาม หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความไม่ท้อถอยเมื่อเกิดอุปสรรคต่าง ๆ ในการทำงาน การทดลอง มีความตั้งใจและอดทนในการเสาะแสวงหาคำตอบ

1.5.6 ความซื่อสัตย์ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมั่นคง หนักแน่นในการสังเกต บันทึก และนำเสนอข้อมูลตามความเป็นจริงโดยปราศจากความคิดเห็นของตนเอง

2. ครุวิทยาศาสตร์ หมายถึง ครุที่สอนวิชาวิทยาศาสตร์ในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคตะวันออก

3. โรงเรียนในเขตภาคตะวันออก หมายถึง โรงเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดจันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ปราจีนบุรี สาระแก้ว ตราด และระยอง

4. ผู้เขี่ยวชาญ หมายถึง ผู้ที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาอย่างน้อยปริญญาโท หรือสูงกว่า ทางด้านวัดผลและประเมินผล และมีประสบการณ์สอนหรือการทำงานวิจัยมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี หรือผู้ที่มีประสบการณ์ในการสอนวิทยาศาสตร์มาไม่ต่ำกว่า 10 ปี

5. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ หมายถึง การวิเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้อย่างถูกต้องและน่าเชื่อถือ และมีประสิทธิภาพ พิจารณาได้จาก

5.1 ค่าความยาก (Difficulty) หมายถึง อัตราส่วนของจำนวนคนตอบถูกกับจำนวนคนทั้งหมด

5.2 ค่าอำนาจการจำแนก (Discrimination) หมายถึง ความสามารถของข้อสอบในการจำแนกครุวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ออกเป็นกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 1 ฉบับที่ 2 ฉบับที่ 3 และฉบับที่ 4 หากอำนาจจำแนกโดยใช้สูตร Brennan และฉบับที่ 4 หากอำนาจจำแนกโดยการทดสอบค่าที่ (*t*-test)

5.3 ความตรงตามเนื้อหา (Content validity) หมายถึง คุณสมบัติของเครื่องมือในการสร้างคำถามในการวัดตามจุดประสงค์หรือนิยาม โดยการให้ผู้เขี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านวัดผลแต่ละคนใช้คุลิพินิจพิจารณาค่าคะแนนความสอดคล้องระหว่างข้อสอบแต่ละข้อกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม/ นิยาม แล้วคำนวณหาค่าเฉลี่ยซึ่งแสดงถึง ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม/ นิยาม (IOC: Index of item objective) ในการวิจัยครั้งนี้ หากวิธีโรวีเนลลีและแแมนเบลดัน

5.4 ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) หมายถึง คุณสมบัติของเครื่องมือในการวัดพฤติกรรมและสมรรถภาพด้านต่าง ๆ ได้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ในงานวิจัยนี้ ใช้เทคนิคกลุ่มรู้จัก (Known group technique)

5.5 ความเที่ยง (Reliability) ของแบบวัด หมายถึง คุณสมบัติของเครื่องมือที่สามารถให้ผลการวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้คงที่ไม่เปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะวัดกี่ครั้งก็ตาม โดยแบบวัดฉบับที่ 1 ฉบับที่ 2 ฉบับที่ 3 และฉบับที่ 4 ใช้วิธีของ Livingston ส่วนแบบวัดฉบับที่ 5 ใช้วิธีแอลฟ่า cronbach

6. คะแนนจุดตัด (Cut-off score) หมายถึง การกำหนดจุดที่เป็นจุดผ่านเกณฑ์และไม่ผ่านเกณฑ์ ในการวิจัยครั้งนี้ หาจุดคะแนนที่แบ่งผู้สอบออกเป็นผ่านเกณฑ์และไม่ผ่านเกณฑ์ โดยวิธีการหาคะแนนจุดตัดตามวิธีของ Angoff

7. คุณมีการใช้แบบวัด หมายถึง คุณมีการใช้แบบวัด เพื่อใช้ประกอบการวัดสมรรถภาพครุภิทยาศาสตร์ ระดับประเมินศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคตะวันออก และเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ใช้สามารถดำเนินการวัดตามความมุ่งหมายของผู้วิจัย โดยในคุณมีจะอธิบายถึงวัดคุณประส่งค์ โครงสร้างและลักษณะของแบบวัด การสร้างแบบวัด คุณภาพของแบบวัด การตรวจให้คะแนน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้เครื่องมือวัดสมรรถภาพครุภิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประเมินศึกษาปีที่ 6 จำนวน 5 ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ 1 ด้านความรู้ในเนื้อหาวิชาภิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 2 ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ข้อ ฉบับที่ 3 ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 4 ด้านวิจัยในชั้นเรียน และฉบับที่ 5 ด้านเขตคติทางวิทยาศาสตร์ที่มีคุณภาพ

2. สามารถนำเครื่องมือวัดสมรรถภาพครุภิทยาศาสตร์ ที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการทดสอบ เพื่อคัดเลือกครุภิทยาศาสตร์ หรือนักศึกษาวิชาชีพครุ สาขาวิทยาศาสตร์ได้

3. เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการวิเคราะห์ขุดเด่นหรือขุดคื้อยเกี่ยวกับสมรรถภาพ ครุภิทยาศาสตร์ และนำผลที่ได้มาใช้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาครุภิทยาศาสตร์ ระดับ ชั้นประเมินศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคตะวันออก ให้มีคุณภาพต่อไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

สมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในเขตภาคตะวันออก

ความรู้ใน เนื้อหาวิชา วิทยาศาสตร์ ระดับชั้น ประถมศึกษา ปีที่ 6 ตามหลักสูตร แกนกลาง การศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551	การสอนแบบสืบ เสาะหาความรู้ 5 ขั้น แบ่งตามแนวคิดของ สถาบันส่งเสริม การสอนวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 การสร้าง ความสนใจ ขั้นที่ 2 การสำรวจและ ค้นหา ขั้นที่ 3 การอธิบาย และลงข้อสรุป ขั้นที่ 4 ขั้นขยาย ความรู้ ขั้นที่ 5 ขั้นประเมินผล	ทักษะกระบวนการ ทางวิทยาศาสตร์ 13 ทักษะ แบ่งตามแนวคิดของ สถาบันส่งเสริม การสอนวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี (จิรเดชรุ๊ฟ โนร์วัตน์, 2546) ประกอบด้วย การสังเกต การจำแนก ประเภท การวัด การคำนวณ การจัด กระทำและถือ [*] ความหมายข้อมูล การหาความลับพันธ์ ระหว่างสเปกตั้มสเปลส การลงความเห็น จากข้อมูล การพยากรณ์ การคั่งสมมติฐาน การกำหนดนิยาม เรียงปฏิบัติการ การกำหนดและควบคุม [*] ตัวแปร การออกแบบ การทดลอง การศึกษาความหมายและ ลงข้อสรุป	การวิจัยในชั้นเรียน แบ่งตามแนวคิดของ จิตมานะนิยม (2548) ได้ดังนี้ 1. ความรู้พื้นฐาน เกี่ยวกับการวิจัย ในชั้นเรียน 2. กระบวนการวิจัย ในชั้นเรียน 3. การสำรวจและ การวิเคราะห์ปัญหา การเรียนรู้ของผู้เรียน 4. การเลือกและ พัฒนาวัสดุรวม เพื่อแก้ปัญหา การเรียนรู้	เจตคติ ทางวิทยาศาสตร์ แห่งปี 6 ด้าน [*] ความแนวคิด ของพัชรินทร์ หาดทราย (2548) ได้ดังนี้ 1. ความอยากรู้ อยากรู้ 2. ความมีเหตุผล 3. ความมีระเบียบ และคิดแบบ ละเอียดรอบคอบ 4. ความใจกว้าง 5. ความเพียร พยายาม 6. ความซื่อสัตย์

แบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ฉบับที่ 1 ด้านความรู้ในเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์

ฉบับที่ 2 ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น

ฉบับที่ 3 ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

ฉบับที่ 4 ด้านวิจัยในชั้นเรียน

ฉบับที่ 5 ด้านเจตคติทางวิทยาศาสตร์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์เอกสาร หลักการทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. สมรรถภาพของครู
2. สมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์
  - 2.1 ความหมายของสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์
  - 2.2 องค์ประกอบของสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์
  3. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์
    - 3.1 ด้านความรู้ในเนื้อหาวิชา
    - 3.2 ด้านการสอนแบบสื่อสารและความรู้
    - 3.3 ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
    - 3.4 ด้านวิจัยในชั้นเรียน
    - 3.5 ด้านเขตติทางวิทยาศาสตร์
  4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์
    - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
    - 4.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

สมรรถภาพของครู

ความหมายของสมรรถภาพครู

กิตติมา บุญชูน (2543, หน้า 11) สมรรถภาพของครู หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถด้านเขตติคิดด้านมนโนทัศน์ที่ครูควรพึงมีไว้ เพื่อการปฏิบัติหน้าที่การงานอย่างมีประสิทธิภาพและส่งผลช่วยให้นักเรียนมีการพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ทั้งยังสามารถนำไปประยุกต์ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมตลอดจนสามารถนำไปแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จริญญา สันตตินบีวงศ์ (2551, หน้า 19) กล่าวว่า สมรรถภาพครู หมายถึง ความรู้ ความสามารถที่ครูพึงมีไว้เพื่อปฏิบัติงานจัดทำหลักสูตร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำไปพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้ครูมีพัฒนาการทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ และสังคม

จันทนา พลรักษ์ (2546, หน้า 13-14) กล่าวว่า ครูที่มีสมรรถภาพนั้น ประกอบด้วย

1. สมรรถภาพด้านสติปัญญา มีความรู้ ทักษะในวิชาที่สอนอย่างกว้างขวาง แม่นยำ ทันสมัย

2. สมรรถภาพด้านการสอน สามารถทำการสอนได้เป็นอย่างดี รู้จักวางแผนการสอน ในการสอน กำหนดจุดประสงค์ในการสอน ตรงกับความต้องการของผู้เรียน เลือกวิธีสอนให้เหมาะสมหับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ใช้วิธีประเมินผู้เรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. สมรรถภาพด้านการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ เพิ่มพูนความรู้ให้แก่วิชาชีพครู เป็นสามาชิก ที่ดีของสมาคมวิชาการที่เหมาะสม ส่งเสริมตนเองให้engอกงานทางด้านวิชาการศึกษาอยู่เสมอ

4. สมรรถภาพด้านอารมณ์ จิตใจและสังคม มีค่านิยมที่ดี มีคุณธรรมประจำใจ รู้จักวางแผน ปรับปรุงบุคลิกภาพ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น สามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียน และเพื่อนร่วมงาน ให้ความร่วมมือกับชุมชน

พัชรินทร์ หาดทราย (2548, หน้า 10) กล่าวว่า สมรรถภาพของครู หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ เจตคติ คุณลักษณะต่าง ๆ ที่ครูมีอยู่ในตัว เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รัชนี วัฒนบุญจัน (2535, หน้า 59) กล่าวว่า สมรรถภาพครู ที่สำคัญประกอบไปด้วย

1. พัฒนาและใช้แผนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
2. จัดเตรียมเนื้อหาไว้ในแผนการสอน และจัดกิจกรรมที่เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม เพื่อช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนเป็นไปได้ดีขึ้น

3. พัฒนาและใช้กระบวนการวัดผลเพื่อประเมินความเจริญก้าวหน้าของนักเรียน

4. พัฒนาและใช้บันทึกการสอนประจำวัน ได้
5. รู้จักเลือกใช้กลวิธีการสอนที่ทำให้นักเรียนสนใจในบทเรียน ได้
6. เลือกเทคนิคไว้ในการปรับปรุงห้องเรียน ให้นักเรียน ได้ทำงานร่วมกันช่วยเหลือ ซึ่งกันและกัน เป็นการฝึกความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกัน

7. เลือกเทคนิคไว้ในการสอน พัฒนาและใช้แผนการสอนเพื่อช่วยนักเรียนที่มีปัญหา ทางด้านการเรียนและความประพฤติ ซึ่งปัญหาเหล่านี้อาจขัดกับความเจริญเติบโตของนักเรียน ได้

8. สร้างและใช้ระบบบริหาร ในห้องเรียน ซึ่งประกอบด้วย นโยบายและระเบียบข้อบังคับ ในการเข้าร่วมกิจกรรม

9. พัฒนาและสาขิตการใช้คำานำสำหรับนักเรียนที่มีระดับความคิดต่าง ๆ กัน

10. สาขิตการสอนโดยใช้เทคนิคต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนได้มีปฏิกริยาตอบโต้กัน

11. วิเคราะห์กระบวนการเรียนการสอนเพื่อประเมินตนเอง

12. ตอบคำถามนักเรียน เพื่อแสดงให้เห็นว่าครูเข้าใจและยอมรับความคิดเห็นและ
ความรู้สึกของนักเรียน

วิจตร แสนทำผล (2550, หน้า 9) กล่าวว่า สมรรถภาพของครู หมายถึง ความสามารถ
ของครูในด้านความรู้ และการนำความรู้ไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนเกิด¹
ความรู้ ความคิด ทักษะ กระบวนการเรียนรู้ เจตคติ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

สมศักดิ์ ภูจิริต (2545, หน้า 16) กล่าวว่า สมรรถภาพของครู โดยทั่วไป คือ ความสามารถ
ของครูในการทำให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางบวก ตามที่ครูต้องการ ในขณะที่ครู
ต้องประพฤติดนให้อยู่ในกรอบของศีลธรรม เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีของเยาวชนและสังคม การที่ครู
จะทำหน้าที่ได้โดยสมบูรณ์ ครูจะต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถทางวิชาการ
ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และมีความ

สุวัฒน์ นิยมค้า (2531, หน้า 54) กล่าวว่า สมรรถภาพของครู หมายถึง ความรู้ หรือ
ความสามารถของครูผู้สอนจะต้องมีอย่างเพียงพอที่จะปฏิบัติหน้าที่ และภารกิจที่กำหนดไว้
ได้อย่างแท้จริง สมรรถภาพนี้อาจจะเป็นด้านความรู้ ความคิด ด้านการปฏิบัติ และทำให้ผู้เรียน
เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้

ไฟศาล จากรุเกย์ (2545, หน้า 14) กล่าวว่า สมรรถภาพครู หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ
ความสามารถด้านมนโนทัศน์ เจตคติที่ครูควรพึงมีไว้ เพื่อการปฏิบัติหน้าที่การงานอย่างมีประสิทธิภาพ
และส่งผลช่วยให้นักเรียนมีการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ทั้งข้างสามารถ
นำไปประยุกต์ ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมตลอดจนสามารถนำไปแก้ไขได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ

จากแนวคิดข้าวตัน สรุปได้ว่า สมรรถภาพของครู หมายถึง ความรู้ ความสามารถของครู
ทั้งทางด้านวิชาการ เจตคติ และด้านการปฏิบัติงานที่ผ่านการฝึกฝน เรียนรู้จนเกิดเป็นความชำนาญ
และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทิศทาง²
ที่ดีขึ้น และนำไปใช้ในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพได้

สมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์

จากการศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์นั้น ผู้วิจัยได้แบ่งหัวข้อในการศึกษา³
กันค่อนข้างเป็น 2 หัวข้อ คือ ความหมายของสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ และองค์ประกอบของ
สมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ความหมายของสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์
จากการศึกษาความหมายของสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์นั้น ได้มีนักการศึกษาให้ความหมายไว้ดังนี้

จันทนา พลรักษ์ (2546, หน้า 15) กล่าวว่า สมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ หมายถึง พฤติกรรมของครุวิทยาศาสตร์ที่แสดงถึงความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจ ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เจตคติทางวิทยาศาสตร์ที่รวมมีเพื่อให้การเรียนการสอนวิทยาศาสตร์เป็นไปโดยสมบูรณ์ มีประสิทธิภาพ

รัศมี เลิศภารณ์ (2549, หน้า 32) กล่าวว่า สมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการใช้ความรู้และทักษะที่มีอยู่ในตนเองภายใต้ด้านวิชาการ ด้านปฏิบัติ การสอน ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ด้านเจตคติเชิงวิทยาศาสตร์ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ด้านคุณลักษณะความเป็นครู ด้านปริมาณและคุณภาพที่ได้รับมอบหมายภายใต้สถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ได้เหมาะสมและบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

สมเกียรติ แก้ววิจิตร (2533, หน้า 11) กล่าวว่า สมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ หมายถึง ความรู้ความสามารถในการที่จะนำทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ วิชาชีวครุ ความรู้ ด้านเนื้อหาวิชาในวิชาวิทยาศาสตร์ไปปฏิบัติหน้าที่ของตนเองให้สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ

ศิริวัฒน์ ทัดเที่ยง (2535, หน้า 16) กล่าวว่า สมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ หมายถึง พฤติกรรมของครุวิทยาศาสตร์ที่แสดงถึงความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เจตคติทางวิทยาศาสตร์ที่รวมมีเพื่อให้การเรียนการสอนวิทยาศาสตร์และการปฏิบัติ หน้าที่เป็นไปโดยสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ

จากแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่า สมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ หมายถึง ความสามารถในการใช้ความรู้ที่ตนเองมีในด้านการสอน ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ด้านความรู้ ในเนื้อหาวิชาที่ตนเองสอน และด้านเจตคติทางวิทยาศาสตร์ ตลอดจนนำความสามารถเหล่านี้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

องค์ประกอบของสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ พบว่า มีนักการศึกษาหลายท่าน ได้จำแนกองค์ประกอบครุวิทยาศาสตร์ไว้ดังนี้

กำพล ธนาณิช (2550, หน้า 39-40) ได้สรุปเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของ ครุวิทยาศาสตร์ไว้ดังนี้

1. ด้านความรู้ความสามารถทางเนื้อหาวิชา

2. ด้านความสามารถทางกระบวนการจัดการเรียนรู้
3. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน
4. ด้านบุคลิกภาพของครูที่เหมาะสมในการสอน
5. ด้านการจัดบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้
6. ด้านความสามารถในการวัดและประเมินผล
7. ด้านการพัฒนาตนเองของครู

กิตติมา บุญชุม (2543, หน้า 6) ได้ศึกษาสมรรถภาพของครูวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 โดยแบ่งสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความรู้ทางวิทยาศาสตร์
2. ด้านเขตคิดทางวิทยาศาสตร์
3. ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
4. ด้านปฏิบัติการสอนวิทยาศาสตร์

จันทนา พลรักดี (2546, หน้า 16-21) ได้แบ่งสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ออกเป็น 4 ด้าน

ดังนี้

1. สมรรถภาพด้านความรู้ทางเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์
2. สมรรถภาพด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
3. สมรรถภาพด้านเขตคิดทางวิทยาศาสตร์
4. สมรรถภาพด้านความเป็นครูวิทยาศาสตร์

จิราเชษฐ์ โนรีรัตน์ (2546, หน้า 8) ได้แบ่งองค์ประกอบของสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. สมรรถภาพด้านความรู้ในเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์
2. สมรรถภาพด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
3. สมรรถภาพด้านปฏิบัติการสอนวิทยาศาสตร์
4. สมรรถภาพด้านเขตคิดทางวิทยาศาสตร์

ฉวีวรรณ ชัยณรงค์ศิริกุล (2530, หน้า 8) ได้แบ่งสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ออกเป็น 4 ด้าน

ดังนี้

1. สมรรถภาพด้านความรู้ทางวิทยาศาสตร์
2. สมรรถภาพด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
3. สมรรถภาพด้านปฏิบัติการสอนวิทยาศาสตร์
4. สมรรถภาพด้านเขตคิดทางวิทยาศาสตร์

นวพล แก้วภูมิแห่ง (2542) ได้แบ่งสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. สมรรถภาพด้านความรู้
2. สมรรถภาพด้านการสอน
3. สมรรถภาพด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
4. สมรรถภาพด้านการวัดและประเมินผล

น้ำฝน โภติสุวรรณ (2539, หน้า 11) ได้แบ่งสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ออกเป็น 3 ด้าน

ดังนี้

1. สมรรถภาพด้านวิชาชีพครู
2. สมรรถภาพด้านความรู้
3. สมรรถภาพด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

บุญยืน จิราพงษ์ (2530, หน้า 51) ได้จัดหมวดหมู่สมรรถภาพของการเป็นครุวิทยาศาสตร์

ออกเป็น 4 ลักษณะด้วยกัน คือ

1. สมรรถภาพด้านเนื้อหาความรู้วิทยาศาสตร์
2. สมรรถภาพด้านทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์
3. สมรรถภาพด้านวิชาชีพครู
4. สมรรถภาพด้านเขตคติวิทยาศาสตร์

พนิดา บินต่วน (2512) ได้แบ่งสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความรู้
2. ด้านการสอน
3. ด้านความเป็นครูและเขตคติ
4. ด้านเขตคติทางวิทยาศาสตร์

พัชรินทร์ หาดทราย (2548, หน้า 18-19) ได้จำแนกสมรรถภาพของครุวิทยาศาสตร์ไว้

ดังนี้

ด้านความรู้

1. ความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน

2. หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร

3. การวัดและประเมินผล

ด้านปฏิบัติการสอน

4. ทักษะการสอน

5. ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

ด้านเขตคติทางวิทยาศาสตร์

6. ความอิยากรู้อยากเห็น
7. ความมีเหตุผล
8. ความมีระเบียบและคิดแบบละเอียดรอบคอบ
9. ความใจกว้าง
10. ความเพียรพยายาม
11. ความซื่อสัตย์

ด้านคุณลักษณะความเป็นครู

12. ความเมตตากรุณา
13. ความยุติธรรม
14. ความมีวินัย
15. ความรับผิดชอบต่อวิชาชีพครู
16. ความเป็นผู้มีอุดมคติ

ไฟศาล จารุเกย์ (2545, หน้า 9) ได้กำหนดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ออกเป็น 4 ด้าน คือ

1. สมรรถภาพด้านความรู้
2. สมรรถภาพด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
3. สมรรถภาพด้านปฏิบัติการสอน
4. สมรรถภาพด้านเขตคติทางวิทยาศาสตร์

ไฟศาล จินดาหลวง (2537, หน้า 16) ได้กำหนดสมรรถวิสัยของครูวิทยาศาสตร์ออกเป็น

4 ด้าน คือ

1. สมรรถวิสัยด้านความรู้ความเข้าใจในวิชาการ
2. สมรรถวิสัยด้านเขตคติต่ออาชีพครู
3. สมรรถวิสัยด้านการสอน
4. สมรรถวิสัยด้านบุคลิกความเป็นครู

มาลีรัตน์ แซ่นนึ่ม (2538) ได้แบ่งสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ออกเป็น 5 ด้าน คือ

1. สมรรถภาพด้านวิชาชีพครู
2. สมรรถภาพด้านความรู้
3. สมรรถภาพด้านการสอน
4. สมรรถภาพด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
5. สมรรถภาพด้านการใช้เทคนิคการสอน

กพ เลขาฯ พนบุลย์ (2534) ได้แบ่งสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. สมรรถภาพด้านวิชาชีพครุ

2. สมรรถภาพด้านความรู้

3. สมรรถภาพด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

วิจิตร แสนทำพล (2550) ได้แบ่งสมรรถภาพของครุวิทยาศาสตร์ออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการวางแผนการสอนวิทยาศาสตร์

2. ด้านการวินิจฉัยและประเมินผลนักเรียน

3. ด้านการวางแผนการสอนวิทยาศาสตร์

4. ด้านการสอนวิทยาศาสตร์

5. ด้านการจัดการเรียนการสอน

6. ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์วิทยาศาสตร์

7. ด้านการปรับปรุงความสามารถในการเป็นครุวิทยาศาสตร์

ศิริวัฒน์ หัดเที่ยง (2535) ได้แบ่งสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ออกเป็น 3 ดังนี้

1. สมรรถภาพด้านความรู้

2. สมรรถภาพด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

3. สมรรถภาพด้านวิชาชีพครุ

อรุณรัตน์ วันเพ็ง (2552) ได้แบ่งสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ออกเป็น 7 ด้าน ดังนี้

1. สมรรถภาพด้านการสอน

2. สมรรถภาพด้านเจตคติทางวิทยาศาสตร์

3. สมรรถภาพด้านบุคลิกลักษณะของครุ

4. สมรรถภาพด้านความสัมพันธ์ระหว่างครุกับนักเรียน

5. สมรรถภาพด้านการจัดสภาพแวดล้อม

6. สมรรถภาพด้านการพัฒนาตนเอง

7. สมรรถภาพด้านแรงจูงใจ

อรวรรณ อินทนิลชัย (2542) ได้แบ่งสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. สมรรถภาพด้านเจตคติทางวิทยาศาสตร์

2. สมรรถภาพด้านการปฏิบัติงาน

3. สมรรถภาพด้านคุณธรรมจริยธรรมสำหรับครุ

4. สมรรถภาพด้านความรู้

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา

ต.แสนส่า อ.เมือง จ.ชลบุรี 2012

23

ไซมอน และบราวน์ (Simon & Brown, 1977, pp. 211-213 อ้างถึงใน พัชรินทร์ หาดทราย, 2548) ได้ศึกษาสมรรถภาพของครุวิทยาศาสตร์โดยใช้เดลฟายเทคนิค จากกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นครุวิทยาศาสตร์ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาลักษณะ มหาวิทยาลัย และศึกษานิเทศก์ในรัฐโคโลราโด และจอร์เจีย ได้ดำเนินการดังนี้

1. สามารถประเมินพฤติกรรมในห้องเรียนของตนเองและนำผลมาปรับปรุงการเรียน การสอน
2. ตั้งใจสอนและมีความรับผิดชอบต่องานของตนเอง
3. มอบหมายงานให้นักเรียนตามความสามารถและความสนใจของแต่ละคน
4. มีความสามารถในการออกแบบเตรียมปฏิบัติการในห้องทดลองได้หลากหลาย ๆ แบบ
5. มีความสามารถในการประเมินผลการเรียนของผู้เรียน
6. มีความสามารถในการสอนได้หลายวิธี
7. มีความสามารถในการสร้างหน่วยการสอน บันทึกการสอน และอภิปรายเกี่ยวกับ วิทยาศาสตร์ได้
8. รู้คุณค่าในการพัฒนาความรู้ทางวิทยาศาสตร์
9. สามารถพัฒนาการสอนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางปัญญา
10. กระตุ้นและสนับสนุน ในการทำโครงการวิทยาศาสตร์
11. สามารถกำหนดจุดมุ่งหมายหลัก และจุดมุ่งหมายอื่น ๆ ในโปรแกรมวิทยาศาสตร์ได้
12. สอนวิทยาศาสตร์โดยคำนึงถึงความปลอดภัยเสมอ
13. สนใจโปรแกรมวิทยาศาสตร์ใหม่ ๆ และศึกษาอิทธิพลที่อาจมีต่อหลักสูตร วิทยาศาสตร์
14. สามารถเลือกใช้สื่อทัศนูปกรณ์ได้อย่างเหมาะสม
15. สามารถใช้แหล่งทรัพยากรท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา
16. มีความสามารถในการสร้างมโนทัศน์
17. มีความสามารถในการเลือกเตรียมรายงานและประเมินผลการสาธิต
18. มีความสามารถในการเก็บรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์
19. มีความสามารถในการจัดขั้นขั้นเบื้องต้น
20. รู้แหล่งวิทยาการ ตำรา หนังสืออ้างอิงและสารสารอื่น ๆ เป็นอย่างดี
21. มีความสามารถในการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุและเครื่องมือ
22. มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมหลักสูตร

บัทโซ และเกอเรชี (Butzow & Qureshi, 1978, pp. 59-66 อ้างถึงใน พัชรินทร์ หาดทราย, 2548) ได้ศึกษาสมรรถภาพการสอนวิทยาศาสตร์ของครุวิทยาศาสตร์ที่สามารถสังเกตได้จากครุวิทยาศาสตร์ที่สอนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า ครุวิทยาศาสตร์ได้เรียงลำดับความสำคัญของสมรรถภาพของครุวิทยาศาสตร์ในการสอน ดังนี้

1. ต้องมีความรู้เป็นอย่างดีในวิชาที่สอนและปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัยอยู่เสมอ
2. ต้องมีมนุษยสัมพันธ์กับนักเรียน
3. ต้องรู้ถึงความแตกต่างในความสามารถของนักเรียน และพยายามกระตุ้นส่งเสริมนักเรียนตามความสามารถ

4. ต้องทำให้บทเรียนเป็นที่น่าสนใจ
5. ต้องสามารถควบคุมระเบียบวินัยในชั้นเรียนที่จะมีผลต่อการเรียนของนักเรียน
6. ต้องจัดลำดับขั้นตอนในการสอน ได้ดี
7. ต้องส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์
8. ต้องเลือกเนื้อหาที่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันและตรงกับความต้องการของนักเรียน
9. ต้องวัดประเมินผลความก้าวหน้าของนักเรียน และบอกผลให้นักเรียนทราบ
10. ต้องมีไหวพริบปฏิภาณไวต่อความคิดของนักเรียน
11. ต้องปฏิบัติการในห้องทดลองและควบคุมความปลอดภัยได้เป็นอย่างดี
12. ต้องมีความรับผิดชอบในวิชาชีพเป็นอย่างดี

อีสเมล (Ismel, 1980, pp. 6312-A) ได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพที่สำคัญของครุวิทยาศาสตร์ เพื่อให้สามารถสอนวิทยาศาสตร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครุวิทยาศาสตร์ และนักศึกษาครุศาสตร์สาขาวิทยาศาสตร์ จากรัฐเนบรاسกา จากการวิจัย พบว่า ครุวิทยาศาสตร์ต้องมีสมรรถภาพสำคัญ ดังนี้

1. ด้านการจัดชั้นเรียน
2. ด้านกระบวนการสอนวิทยาศาสตร์
3. ด้านยุทธศาสตร์การสอน
4. ด้านการใช้เครื่องมือ
5. ด้านความเข้าใจความต้องการของนักเรียน
6. ด้านการประเมินผลอุปกรณ์การสอน
7. ด้านพัฒนาทางการอาชีพ
8. ด้านผลกระทบของวิทยาศาสตร์ต่อชีวิตประจำวัน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ดังแสดงให้เห็นในตารางที่ 2-1

ตารางที่ 2-1 องค์ประกอบของธรรมาภิบาลในวิทยาศาสตร์

องค์ประกอบ	กระบวนการ	หลักวิทยาศาสตร์	ประเด็นสำคัญ (2543)	ความเห็นชอบ (2546)	การติดตามและประเมินผล (2546)	หัวข้อเรียน (2530)	หัวข้อเรียน (2539)	หัวข้อเรียน (2542)	หัวข้อเรียน (2534)	หัวข้อเรียน (2542)	หัวข้อเรียน (2548)	หัวข้อเรียน (2545)	หัวข้อเรียน (2536)	หัวข้อเรียน (2538)	หัวข้อเรียน (2534)	หัวข้อเรียน (2550)	หัวข้อเรียน (2539)	หัวข้อเรียน (2552)	หัวข้อเรียน (2542)	เมื่อ
1. คุณความดี	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	14
2. คุณการสอน	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	12
3. คุณทักษะ																				4
4. คุณการวัดและประเมินผล																				1
5. คุณการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้																				2
การสอน																				
6. คุณการใช้เทคโนโลยี																				
การสอน																				

ตารางที่ 2-1 (ต่อ)

	13. ดำเนินความเป็นครุภัติ เจตคติ	3
	14. ดำเนินวิชาชีพครร ษา	5
	15. ดำเนินงานครร ษาจิตวิทยาศาสตร์	8
	16. ดำเนินการด้านกิจกรรมชุมชน ชุมชน	4
	17. ดำเนินความตื้นเข้มเพื่องร รษาความคิดเห็น กับนักเรียน	1
19. ดำเนินการจัดการ สภาพแวดล้อม		1

จากตารางที่ 2-1 จะพบว่า ได้มีผู้สอนในศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพของครุวิทยาศาสตร์ หลายท่าน ในช่วงระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา ซึ่งส่วนใหญ่แล้ว ได้ทำการศึกษาสมรรถภาพที่ต้องกัน หลักด้าน คือ สมรรถภาพด้านความรู้ สมรรถภาพด้านการสอน สมรรถภาพด้านเจตคติ ทางวิทยาศาสตร์ และสมรรถภาพด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า ในยุคปัจจุบันซึ่งมีความเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านสังคม วัฒนธรรม และเทคโนโลยีที่ต้องแบ่งขั้นกับ ประเทศอื่น ๆ ครุวิทยาศาสตร์จึงควรมีสมรรถภาพด้านอื่น ๆ เพิ่มเติม เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพ สังคมในปัจจุบัน ดังที่กล่าวไว้ในทิศทางการผลิตครุศาสตร์ 15 ปี (พ.ศ. 2545-2559) เกี่ยวกับ การผลิตครุให้มีคุณสมบัติที่สำคัญ 8 ประการ ซึ่งข้อที่ 1 นั้นกล่าวว่า ครุศาสตร์เป็นผู้มีนวัตกรรมสูง กล่าวคือ มีทักษะการคิด สามารถสร้างหรือพัฒนาวิธีการเรียนการสอนแบบใหม่ที่เหมาะสมทั้งกับ ผู้เรียนและสภาพการณ์ต่าง ๆ เป็นนักจัดการระบบหรือเป็นนักบริหารการศึกษาแบบใหม่ที่ทำให้ วิธีการจัดการศึกษาได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบไปและมีประสิทธิภาพมากขึ้น หรือรู้จักคิด รู้จักทำ และ รู้จักวิจัยหาความรู้ใหม่ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542, หน้า 3, 14, 32-33) และเป็นไปตามลักษณะการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่สนับสนุนให้พัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยการวิจัย ดังนี้

มาตรา 24 (5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยาย ภาค สภាពแวดล้อม สื่อการเรียนการสอน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้ง สามารถใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542, หน้า 24)

ดังนั้น ใน การศึกษาค้นคว้าเพื่อสร้างเครื่องมือวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ระดับ ประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคตะวันออก ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบตามที่ศึกษาจากตารางข้างต้น โดยพิจารณาจากองค์ประกอบ ที่มีผู้ให้ความสนใจเรียนลำดับจากมากที่สุด ไปน้อยที่สุด 4 ด้าน รวมทั้งศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับ สมรรถภาพที่ครุวิทยาศาสตร์ควรมีเพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น นั้นคือ สมรรถภาพด้านการวิจัยในชั้นเรียน จากนั้นผู้วิจัยจึงได้นำองค์ประกอบทั้งหมดมาศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์สมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ที่มีผู้ศึกษามาแล้ว นำมาสร้างเป็นเครื่องมือที่ใช้ ในการวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ในครั้งนี้ ซึ่งประกอบด้วย

1. สมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ด้านความรู้ในเนื้อหาวิทยาศาสตร์
2. สมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น
3. สมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

4. สมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ด้านวิจัยในชั้นเรียน
5. สมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ด้านเจตคติทางวิทยาศาสตร์

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์

1. สมรรถภาพของครุวิทยาศาสตร์ด้านความรู้ในเนื้อหาวิทยาศาสตร์

กระทรวงศึกษาธิการ (2545, หน้า 19 ถึง 22) กล่าวว่า “เนื้อหาวิชา” ของแต่ละศาสตร์ หรือกลุ่มสาระการเรียนรู้ย่อมมีสาระการเรียนรู้หลากหลายมากmany และไม่มีที่สิ้นสุด แต่ไม่ว่าสาระการเรียนรู้จะมากน้อยเพียงใด จะพบว่ามีลักษณะอยู่ 4 ประการ ที่ปรากฏในสาระการเรียนรู้ในทุกศาสตร์ ลักษณะทั้ง 4 ประการ จึงเป็นโครงสร้างของความรู้หรือสาระการเรียนรู้ของทุกศาสตร์ มีชื่อเรียกว่า “ความรู้” ซึ่งประกอบด้วย

1. ข้อมูลความจริง (Fact)
2. นิยามและมโนทัศน์ (Concept)
3. หลักการหรือทฤษฎี (Principle of theory)
4. วิธีการ (Procedure)

จิราชัย โนรีรัตน์ (2546, หน้า 13) กล่าวว่า สมรรถภาพด้านความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เป็นสมรรถภาพที่จำเป็นซึ่งจัดอยู่ในอันดับแรกที่ครุจะต้องมี เพราะหน้าที่หลักของครุ ก็คือ ต้องอบรม สั่งสอนนักเรียนให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ครุทุกคนจะต้องมีความรู้ในเนื้อหาวิชา และมโนทัศน์ทางวิทยาศาสตร์เป็นอย่างดี นอกจากนี้แล้ว ครุผู้สอนรู้จักใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ อันที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในเนื้อหาวิทยาศาสตร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

บุญยืน จิราพงษ์ (2530, หน้า 52-53) กล่าวว่า สมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ด้านความรู้ คือ การที่ครุผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชา หลัก กฎ ทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ ตลอดจนสามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขความรู้ ความเข้าใจและแนวคิดในวิทยาการใหม่ ๆ ให้ทันกับความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ย่อมทำให้การเรียนการสอนสำเร็จไปแล้วส่วนหนึ่งตั้งแต่เริ่มลงมือสอนเลยทีเดียว

พัชรินทร์ หาดทราย (2548, หน้า 5) กล่าวว่า สมรรถภาพของครุวิทยาศาสตร์ด้านความรู้ว่า หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของครุวิทยาศาสตร์ที่ควรมีในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. เนื้อหาวิชาที่สอน หมายถึง ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหลักสูตร และจุดมุ่งหมาย การสอน รู้วิธีการใช้อุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์

2. หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับหลักสูตร วัตถุประสงค์ หลักการ โครงสร้างของหลักสูตรทั่วไปและหลักสูตรวิทยาศาสตร์ การวางแผน การสอน สามารถพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอนจริง

ไพบูล จารุเกณ (2545, หน้า 21) กล่าวว่า ครูที่มีสมรรถภาพด้านความรู้นี้จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ในเนื้อหาวิทยาศาสตร์ ความรู้ทางวิชาชีพครูและความรู้พื้นฐานในหมวดวิชาอื่น เพื่อนำไปใช้ในการสอนนักเรียนให้เกิดพัฒนาการทางสติปัญญา

สมจิต สวนไพบูลย์ (2546 อ้างถึงใน พัชรินทร์ หาดทราย, 2548, หน้า 19-20) ความรู้ที่จำเป็นสำหรับครูวิทยาศาสตร์ ได้แก่

1. ความรู้เนื้อหาวิทยาศาสตร์ ทั้งส่วนที่เป็นความรู้และส่วนที่เป็นการแสดงทางความรู้ ส่วนที่เป็นตัวความรู้วิทยาศาสตร์ ได้แก่ ความรู้ที่เป็นข้อเท็จจริง หลักการ กฎ สมนตฐาน ทฤษฎี ส่วนที่เป็นกระบวนการแสดงทางความรู้ ได้แก่ วิธีแสดงทางความรู้ ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และเขตคิดทางวิทยาศาสตร์

2. ความรู้ทางวิชาชีพครู ได้แก่ ความรู้ทั่วไปทางการศึกษาจิตวิทยาและพัฒนาการ จิตวิทยาการศึกษาหลักสูตร หลักการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การผลิต การใช้และเก็บรักษาอุปกรณ์ การปักครอง

3. ความรู้พื้นฐานในหมวดวิชาอื่น ได้แก่ ความรู้ด้านภาษา คณิตศาสตร์ สังคมศาสตร์ บอริช (Borich, 1977, pp. 6-8 อ้างถึงใน ไพบูล จินดาหลวง, 2546, หน้า 10-11) กล่าวว่า สมรรถวิสัยด้านความรู้ เป็นสมรรถวิสัยที่แสดงถึงความรู้หรือความเข้าใจในเฉพาะด้านเกี่ยวกับ การเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน และความรู้ความเข้าใจในเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่สอน

จากแนวคิดข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า สมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ด้านความรู้ในเนื้อหา วิชา หมายถึง ความรู้ความสามารถของครูที่เกี่ยวข้องกับ กฎ ทฤษฎี ข้อเท็จจริง ในเนื้อหาวิชา วิทยาศาสตร์ที่ตนสอน และมีความรู้ความเข้าใจในแนวความคิดวิทยาศาสตร์ที่เปลี่ยนแปลงไป ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้พัฒนาเครื่องมือวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ด้านความรู้ในเนื้อหาวิทยาศาสตร์ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เกี่ยวกับกฎเกณฑ์นิยาม หรือ ข้อมูลในทางทฤษฎี ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

2. สมรรถภาพของครูวิทยาศาสตร์ด้านเทคนิคการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ ความหมายของการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้

มาลีรัตน์ แซ่นนิม (2538, หน้า 16) ได้กล่าวว่า ครูวิทยาศาสตร์จำเป็นต้องมีสมรรถภาพ ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้อย่างเพียงพอ เพื่อจะได้สามารถจัดเตรียมสภาพสิ่งแวดล้อม

ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในเนื้อหาวิทยาศาสตร์ได้ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นเพียงผู้ช่วยเท่านั้น ซึ่งจะทำให้นักเรียนได้ฝึกฝนการใช้กระบวนการทางความคิดด้วยตนเอง ซึ่งพอสรุปได้ว่า สมรรถภาพด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ หมายถึง ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนได้ก้าวพัฒนาความจริงต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการแสวงหาความรู้

ชนพูนท์ ร่วมชาติ (2539, หน้า 13) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการสอนแบบสืบเสาะว่า การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้เป็นการสอนที่เน้นกระบวนการแสวงหาความรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้ก้าวพัฒนาความจริงต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง โดยใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์และสามารถนำความรู้นี้ไปใช้ได้ในชีวิตจริง

ประจำวันจิตร คำจัตุรัส (2537, หน้า 42) ได้กล่าวถึงการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ว่า เป็นกระบวนการที่ผู้สอนจัดตั้งแวดล้อม สถานการณ์และสิ่งเร้าต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้มีโอกาส เปรียบเทียบจนเกิดปัญหา และผู้สอนกระตุ้นผู้เรียนด้วยคำถามหรือเร้าให้ผู้เรียนคิดคำนวณ เพื่อสืบสวนสอบสวนหาสาเหตุของปัญหาในรูปของการอธิบาย และให้ผู้เรียนหาทางพิสูจน์ การอธิบายนี้เป็นไปได้ตามความเป็นจริงหรือไม่พิสูจน์ด้วย มีการตั้งสมมติฐานเชิงทำนายแล้ว พิสูจน์ด้วยการทดลอง สรุปผล และนำหลักการ กฎเกณฑ์ที่พบไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตจริง

เอื่อมพร บัวดี (2554, หน้า 12) กล่าวว่า การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ หมายถึง การสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนคิดด้วยตนเอง ค้นคว้าหาเหตุผล แก้ปัญหา โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์และสรุปองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง

จากแนวคิดข้าวตัน สรุปได้ว่า สมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ หมายถึง ความสามารถของครุวิทยาศาสตร์ที่แสดงออกถึงความรู้ความเข้าใจในการจัด สถานการณ์ หรือการใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดข้อสงสัย และนำมาซึ่งการค้นพบหา คำตอบด้วยตนเองผ่านกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

การจัดกระบวนการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้

การจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์เน้นกระบวนการที่นักเรียนเป็นผู้คิด ลงมือปฏิบัติ ศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ ด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย มีทั้งกิจกรรมภาคสนาม การสังเกต การสำรวจตรวจสอบ การทดลองในห้องปฏิบัติการ การสืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ และนักเรียนสามารถสรุปองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง คือครูจะต้องจัดกระบวนการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน นั่นเอง ที่ประกอบด้วย สร้างความสนใจ (Engage) การสำรวจและค้นหา (Explore) การอธิบาย (Explain) การขยายความรู้ (Elaborate) และการประเมินผล (Evaluate)

1. รูปแบบการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้

นักการศึกษากลุ่ม BSCS (Biological science curriculum society) กระบวนการการสืบเสาะหาความรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ใหม่ โดยเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนเข้ากับประสบการณ์เดิม เป็นความรู้หรือแนวคิดของผู้เรียนเอง เรียกรูปแบบการสอนนี้ว่า Inquiry cycle หรือ 5Es มีขั้นตอนดังนี้ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี [สสวท.], 2549, หน้า 10-11)

1.1 การสร้างความสนใจ (Engage) เป็นขั้นตอนแรกของการเรียนรู้ ที่จะนำเข้าสู่บทเรียน จุดประสงค์ที่สำคัญของขั้นตอนนี้ คือ ทำให้ผู้เรียนสนใจในกิจกรรม ที่จะนำเข้าสู่บทเรียน ควรจะเชื่อมโยงประสบการณ์การเรียนรู้เดิมกับปัจจุบันและควรเป็นกิจกรรม ที่คาดว่ากำลังจะเกิดขึ้น ซึ่งทำให้ผู้เรียนสนใจจดจ่อที่จะศึกษาความคิดรวบยอด กระบวนการ หรือ ทักษะกับประสบการณ์เดิมบทบาทของครูจะต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจ ใจดจ่อ กับการเรียน การสอน โดยการตั้งคำถาม กำหนดปัญหา สร้างสถานการณ์ขัดแย้ง และสถานการณ์ที่เป็นปัญหา ซึ่งเป็น 2-3 วิธี ที่จะดึงดูดความสนใจของผู้เรียน และการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ผลสำเร็จ ของการขัดกิจกรรมสร้างความสนใจคือ ทำให้ผู้เรียนสนใจ อยากรู้อยากเห็น และต้องการศึกษา ความรู้อย่างลึกซึ้ง

1.2 การสำรวจและค้นหา (Explore) ขั้นตอนนี้ เป็นขั้นตอนที่ทำให้ผู้เรียน มีประสบการณ์ร่วมกันในการสร้างและพัฒนาความคิดรวบยอด กระบวนการ และทักษะในระหว่าง ที่ผู้เรียนทำกิจกรรมสำรวจและค้นหาเป็นโอกาสที่นักเรียนจะได้ตรวจสอบหรือเก็บรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับความคิดรวบยอดของผู้เรียนที่ยังไม่ถูกต้องหรือยังไม่สมบูรณ์ โดยการให้ผู้เรียนอธิบายและ ยกตัวอย่างเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้เรียน ครุภาระลีกอยู่เสมอ เกี่ยวกับความรู้เดิมของผู้เรียน จะช่วยครูในการวางแผนการสอนครั้งต่อไป และจำแนกแยกแยะจัดกลุ่มความรู้ความสามารถของ ผู้เรียนตามประเด็นปัญหา ผลจากการที่ผู้เรียนมีใจดจ่อในการทำกิจกรรม ผู้เรียนควรจะสามารถ เซื่อมโยง การสังเกต การจำแนกตัวแปร และคำถามเกี่ยวกับเหตุการณ์นั้นได้

1.3 การอธิบาย (Explain) ขั้นนี้ให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถในการอธิบาย ความคิดรวบยอดที่ได้จากการสำรวจและการค้นหา ครุภาระให้โอกาสแก่ผู้เรียนได้อภิปราย และเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะหรือพฤติกรรมการเรียนรู้ การอธิบายนั้นต้องการให้ผู้เรียน ได้ใช้ข้อมูลร่วมกันในการเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้ ในช่วงเวลาที่เหมาะสมนี้ ครุภาระซึ่งแนะนำผู้เรียน เกี่ยวกับการสรุปและอธิบายรายละเอียด และครุภาระลีกอยู่เสมอว่ากิจกรรมเหล่านี้ ยังคงเน้น ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง นั่นคือผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถในการอธิบายด้วยผู้เรียนเอง บทบาท ของครุภาระแต่ซึ่งแนะนำผ่านทางกิจกรรม เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสอย่างเต็มที่ในการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจในความคิดรวบยอดอย่างชัดเจน ในที่สุดผู้เรียนควรจะสามารถออกความคิดรวบยอด ได้อย่างเข้าใจ โดยเชื่อมโยงประสบการณ์ความรู้เดิมและสิ่งที่เรียนรู้เข้าด้วยกัน

1.4 การขยายความรู้ (Elaborate) เป็นขั้นตอนที่ทำให้ผู้เรียนได้ยืนยันและขยายหรือเพิ่มเติมความรู้ความเข้าใจในความคิดรวบยอดให้กว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น และยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะและปฏิบัติตามที่ผู้เรียนต้องการ ในกรณีที่ผู้เรียนยังไม่เข้าใจหรือสับสนอยู่หรืออาจจะยังเข้าใจเฉพาะข้อสรุปที่ได้จากการปฏิบัติการสำรวจและค้นหา ควรให้ประสบการณ์ใหม่ ผู้เรียนจะได้พัฒนาความรู้ความเข้าใจในความคิดรวบยอดให้กว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น ผู้เรียนจะได้รับความรู้เพิ่มเติมในสิ่งที่เข้าสนใจ และได้ฝึกกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ให้ชำนาญมากขึ้น เป้าหมายที่สำคัญของขั้นตอนนี้ คือ ครุภาระที่แนะนำให้ผู้เรียนได้นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จะทำให้นักเรียนเกิดความคิดรวบยอด กระบวนการ การ และทักษะเพิ่มขึ้น

1.5 การประเมินผล (Evaluate) ขั้นตอนนี้ผู้เรียนจะได้รับข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการอธิบายความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตนเอง ระหว่างการเรียนการสอนในขั้นนี้ของรูปแบบ การสอนครูต้องกระตุ้นหรือส่งเสริมให้ผู้เรียนประเมินความรู้ความเข้าใจและความสามารถของตนเองและยังเปิดโอกาสให้ครุภาระผู้เรียนประเมินความรู้ความเข้าใจและพัฒนาทักษะของผู้เรียนด้วย

รูปแบบการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน หรือการจัดกระบวนการการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (Inquiry cycle หรือ 5Es) เป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดเวลา ให้โอกาสแก่ผู้เรียนได้ฝึกคิด ฝึกสังเกต ฝึกถามตอบ ฝึกสื่อสาร ฝึกการเชื่อมโยงบูรณาการ ฝึกบันทึก ฝึกนำเสนอ ฝึกวิเคราะห์วิจารณ์ ฝึกสร้างองค์ความรู้ โดยมีครุภาระเป็นผู้กำกับความคุ้มค่าเนินการให้คำปรึกษาชี้แนะ ช่วยเหลือ ให้กำลังใจ เป็นผู้กระตุ้นส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดและเรียนรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งเลกิปเลี่ยนเรียนรู้ และครุภาระตัดสิน สามารถนำวิธีการสอน เทคนิคการสอน กิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย รวมทั้งสื่อและเทคโนโลยีต่างๆ มาหลอมเหลวแก้ไข สถาปัตย์ สถานที่ ฯลฯ ในการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอน (สสวท., 2549, หน้า 38)

ในการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (Inquiry cycle หรือ 5Es) สิ่งที่ครุภาระลืออยู่เสมอในแต่ละขั้นตอนของการจัดกระบวนการเรียนรู้ คือ การจัดเตรียมกิจกรรมให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของผู้เรียน เมื่อครุภาระจัดกิจกรรมแล้ว ครุภาระพิจารณาตัวตรวจสอบบทบาทกิจกรรมของครุภาระและผู้เรียน ในการปฏิบัติกิจกรรมแต่ละขั้นตอนว่าสอดคล้องกับรูปแบบ การจัดกระบวนการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน หรือไม่ จากตารางที่ 2-2 เพื่อครุภาระได้ปรับหรือพัฒนากิจกรรมให้สอดคล้องกับรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สสวท., 2549, หน้า 12-15)

ตารางที่ 2-2 บทบาทของครูในการเรียนการสอนแบบ Inquiry cycle (5Es)

ขั้นตอนการเรียน	สิ่งที่ครูควรทำ	
	การสอน	สอดคล้องกับ 5Es
1. การสร้างความสนใจ (Engage)	1. สร้างความสนใจ 2. สร้างความอยากรู้อยากเห็น 3. ตั้งคำถามกระตุ้นให้นักเรียนคิด 4. ดึงเอาคำตอบที่ยังไม่ครอบคลุม สิ่งที่นักเรียนรู้ หรือความคิด เกี่ยวกับความคิดรวบยอด หรือเนื้อหาสาระ	1. อธิบายความคิดรวบยอด 2. ให้คำจำกัดความและคำตอบ 3. สรุปประเด็นให้ 4. จัดคำตอบให้เป็นหมวดหมู่ 5. บรรยาย
2. การสำรวจและค้นหา (Explore)	1. ส่งเสริมให้นักเรียนทำงาน ร่วมกันในการสำรวจและ ตรวจสอบ 2. สังเกตและฟังการโต้ตอบกัน ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน 3. ซักถามเพื่อนำมาปั้นสู่การสำรวจ ตรวจสอบของนักเรียน 4. ให้เวลา_nักเรียนในการคิด ข้อสงสัย ตลอดจนปัญหาต่าง ๆ 5. ทำหน้าที่ให้คำปรึกษา แก่นักเรียน	1. เตรียมคำตอบไว้ให้ 2. บอกหรืออธิบายวิธีการ แก้ปัญหา 3. จัดคำตอบให้เป็นหมวดหมู่ 4. บอกนักเรียนเมื่อนักเรียน ทำไม่ถูก 5. ให้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่ใช้ ในการแก้ปัญหา 6. นำนักเรียนแก้ปัญหา ทีละขั้นตอน
3. การอธิบาย (Explain)	1. ส่งเสริมให้นักเรียนอธิบาย ความคิดรวบยอด หรือแนวคิด หรือให้คำจำกัดความด้วยคำพูด ของนักเรียนเอง	1. ยอมรับคำอธิบายโดยไม่มี หลักฐานหรือให้เหตุผล ประกอบ
4. การขยายความรู้ (Elaborate)	1. คาดหวังว่านักเรียนได้ใช้ ประโยชน์จากการซึ่งกอก ส่วนประกอบต่าง ๆ ในแผนภาพ คำจำกัดความและ การอธิบายสิ่งที่ได้เรียนรู้มาแล้ว	1. ให้คำตอบที่ชัดเจน 2. บอกนักเรียนเมื่อนักเรียน ทำไม่ถูก 3. ใช้เวลามากในการบรรยาย

ตารางที่ 2-2 (ต่อ)

ขั้นตอนการเรียน	สิ่งที่ครุยวรทำ	
	สอนคล้องกับ 5Es	ไม่สอนคล้องกับ 5Es
	2. ส่งเสริมให้นักเรียนนำสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ หรือขยายความรู้ และทักษะในสถานการณ์ใหม่ 3. ให้นักเรียนอธิบายอย่างหลากหลาย 4. ให้นักเรียนอ้างอิงข้อมูลที่มีอยู่ พร้อมทั้งแสดงหลักฐาน และถ้าหากนักเรียนได้ว่าได้เรียนรู้อะไรบ้าง หรือได้แนวคิดอะไร	4. นำนักเรียนแก้ปัญหาที่ละเอียดอ่อน 5. อธิบายวิธีการแก้ปัญหา
5. การประเมินผล (Evaluate)	1. การสังเกตนักเรียน ในการนำความคิดรวบยอดและทักษะใหม่ไปประยุกต์ใช้ 2. ประเมินความรู้และทักษะของนักเรียน 3. หาหลักฐานที่แสดงว่านักเรียน	1. ทดสอบคำนิยามศัพท์และข้อเท็จจริง 2. ให้แนวคิด หรือความคิดรวบยอดใหม่ 3. ทำให้คุณเครื่อง

ในการศึกษาที่นักเรียนนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสร้างเครื่องมือวัดสมรรถภาพคุณวิทยาศาสตร์ ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ใน 5 ขั้นตอน ตามแนวคิดของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ดังนี้

1. การสร้างความสนใจ (Engage)
2. การสำรวจและค้นหา (Explore)
3. การอธิบาย (Explain)
4. การขยายความรู้ (Elaborate)
5. การประเมินผล (Evaluate)

3. สมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

ความหมายของทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

ไพบูลย์ สุขศรีงาม (2539, หน้า 3) กล่าวว่า ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ หมายถึง ทักษะทางสติปัญญาที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ในมิติและหลักการ ช่วยให้ลงข้อสรุปแบบอุปนัย มีความเที่ยงตรงถูกต้องเชื่อถือได้ ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์เรียงลำดับจากการกระบวนการ ที่ง่ายไปจนถึงกระบวนการที่ слับซับซ้อน

จันทนา พลรักษ์ (2546, หน้า 20) กล่าวว่า สมรรถภาพด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ หมายถึง กระบวนการที่นักวิทยาศาสตร์ใช้ในการแสวงหาความรู้ใหม่หรือใช้ในการแก้ปัญหา ซึ่งประกอบไปด้วย การกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ ทักษะการกำหนดตัวแปร ต่าง ๆ ของปัญหา ทักษะการตั้งสมมติฐาน ทักษะการสังเกต ทักษะการทดลอง ทักษะการจำแนกประเภท ทักษะการคำนวณ ทักษะการจัดหมวดหมู่

จรเดช โนรีรัตน์ (2546, หน้า 20) ได้กล่าวว่า ครุวิทยาศาสตร์จำเป็นต้องมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้มีพัฒนาการ ในด้านความคิด การแก้ปัญหาอย่างมีระบบ โดยใช้กระบวนการวิทยาศาสตร์เป็นเครื่องมือ ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ได้อย่างเหมาะสม จึงกล่าวได้ว่า สมรรถภาพด้านทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ หมายถึง วิธีการหรือพฤติกรรมที่นักวิทยาศาสตร์ใช้ในการสืบเสาะหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์ โดยเน้นกระบวนการแก้ปัญหา (Problem solving) และการตัดสินใจ (Decision making) ตลอดจนการฝึกฝน ความนึกคิดอย่างมีระบบ ซึ่งประกอบด้วยทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ 13 ทักษะ คือ ทักษะการสังเกต การวัด การจำแนกประเภท การหาความสัมพันธ์ ระหว่างสเปสกับสเปส และสเปสกับเวลา การคำนวณ การจัดกระทำและการสื่อความหมายข้อมูล การลงความเห็นของข้อมูล การพยากรณ์ การตั้งสมมติฐาน การกำหนดและควบคุมตัวแปร การกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการทดลอง การตีความหมายของข้อมูล การลงสรุปข้อมูลและการทำงานอย่าง

ประเภทของทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

นักการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ได้กล่าวถึงประเภทของทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ไว้ดังนี้

เทียนชัย ภาณุสิทธิกร (2535, หน้า 9-11) ได้กล่าวถึงทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ว่า (Science process) สามารถแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

1. ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน (Basic science process skill) เป็นทักษะอย่างง่าย ๆ ผู้เรียนสามารถเริ่มได้ตั้งแต่ระดับอนุบาล ได้แก่

1.1 ทักษะการสังเกต หมายถึง การใช้ประสานสัมผัสอย่างโดยย่างหนึ่ง หรือ หลายอย่างรวมกัน เช่น จมูก ลิ้น กาย ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวกับวัตถุและปรากฏการณ์ต่าง ๆ ตามธรรมชาติหรือในห้องทดลอง โดยใส่ความคิดของผู้สังเกตลงไป

1.2 ทักษะการวัด หมายถึง การรู้จักใช้เครื่องมือที่เหมาะสมในการวัดปริมาณสิ่งของต่าง ๆ ได้อย่างแม่นยำโดยมีหน่วยกำกับ

1.3 ทักษะการคำนวณ หมายถึง การบวก ลบ คูณ หาร และการหาค่าเฉลี่ยข้อมูลที่ได้จากการทดลอง

1.4 ทักษะการจำแนกประเภท หมายถึง การแยกวัตถุสิ่งของต่าง ๆ ออกเป็นหมวดหมู่ อย่างมีเกณฑ์ เกณฑ์นี้ต้องอาศัยความเหมือน ความแตกต่างหรือความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุที่มีอยู่

1.5 ทักษะการลงความเห็นจากข้อมูล หมายถึง การอธิบายหรือตีความข้อมูลที่ได้จากการทดลอง โดยอาศัยประสบการณ์เดิมมาช่วย

1.6 ทักษะการหาความสัมพันธ์ระหว่างเวลาและสถานที่ หมายถึง การหาความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งที่อยู่ของวัตถุกับเวลาหรือการหาความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งที่อยู่ของวัตถุหนึ่งกับอีกวัตถุหนึ่ง

1.7 ทักษะการทำนาย หมายถึง การพยากรณ์คาดตอบล่วงหน้าก่อนที่เหตุการณ์ หรือการทดลองใดจะเกิดขึ้น โดยอาศัยหลักการ กฎ และทฤษฎีในเรื่องนั้น ๆ มาช่วย

1.8 ทักษะการทำนาย หมายถึง การใช้กราฟ แผนภาพ แผนที่ สัญลักษณ์ ไดอะแกรม คณิตศาสตร์ การสาขิต และการเขียนบรรยาย เพื่อเป็นสื่อให้ผู้อื่นเข้าใจความหมายของข้อมูลที่ได้จากการวัดการทดลอง

2. ทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ขั้นตอน (Integrated science process skill) เป็นทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นฐานที่มีอยู่นรรณาการเข้ามาด้วยกัน เป็นทักษะที่มีความซับซ้อนมากขึ้น ได้แก่

2.1 ทักษะการบ่งชี้ตัวแปร หมายถึง การบ่งชี้ตัวแปรต้น ตัวแปรตาม และตัวแปรที่ต้องการควบคุมในสมมติฐานหนึ่ง ๆ

2.2 ทักษะการตั้งสมมติฐาน หมายถึง การใช้ความรู้ความสามารถและความคิดเดิม เพื่อคาดคะตตอบของปัญหาที่ต้องการจะทดสอบ

2.3 ทักษะการให้นิยามเชิงปฏิบัติการของตัวแปร หมายถึง การกำหนดความหมาย และขอบเขตของตัวแปรต่าง ๆ ที่อยู่ในสมมติฐานที่ต้องการทดสอบให้ชัดเจน กัน และสามารถ สังเกตหรือวัดได้

2.4 ทักษะในการออกแบบและดำเนินการทดลอง หมายถึง ความสามารถในการวางแผนการทดลอง และความคุ้มการทดลอง ได้อ่าย่างเหมาะสม สามารถเลือกแบบแผนการทดลองที่ดีและสะดวกต่อการปฏิบัติและง่ายต่อการดำเนินการ

2.5 ทักษะการรวบรวมและการตีความหมายข้อมูล หมายถึง การเปลี่ยนความหมาย หรือบรรยายลักษณะของข้อมูลที่มีอยู่ในรูปของกราฟ

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้กำหนดความสามารถในรูปแบบของพฤติกรรมที่แสดงออกมา เมื่อเกิดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ความสามารถที่แสดงว่าเกิดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ด้านการสังเกต ได้แก่ การบ่งชี้และบรรยายสมบัติของวัตถุได้ โดยการประมาณ และสามารถบรรยายการเปลี่ยนแปลงของวัตถุที่สังเกตได้

2. ความสามารถที่แสดงให้เห็นว่าเกิดกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ด้านการจำแนกประเภท ได้แก่ การเรียงลำดับหรือแบ่งสิ่งต่าง ๆ จากเกณฑ์ที่ผู้อื่นกำหนดให้ หรือเรียงลำดับหรือแบ่งสิ่งต่าง ๆ จากเกณฑ์ที่ตัวเองกำหนดได้ และบอกเกณฑ์ที่ผู้อื่นใช้ในการจัดหรือแบ่งพวกได้

3. ความสามารถที่แสดงว่าเกิดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ด้านการวัด ได้แก่ การเลือกเครื่องมือให้เหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการวัด ได้และสามารถออกแบบให้เครื่องมือวัดได้ รวมถึงการนักวิธีการวัดและหน่วยที่ใช้วัด ได้อ่าย่างถูกต้อง

4. ความสามารถที่แสดงว่าเกิดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ด้านการคำนวณ ได้แก่ การบัญสิ่งของต่าง ๆ ได้อ่าย่างถูกต้อง ใช้ตัวเลขแสดงการนับได้ ตัดสินใจว่าสิ่งของมีจำนวนเท่ากัน หรือแตกต่างกันอย่างไร นอกและแสดงวิธีการคำนวณ ได้อ่ายางถูกต้อง รวมถึงวิธีนักคำนวณได้

5. ความสามารถที่แสดงว่าเกิดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ด้านการจัดกระทำ และสื่อความหมายของข้อมูล ได้แก่ การเลือกรูปแบบที่จะนำเสนอข้อมูล ได้อ่ายางเหมาะสม บอกสารเหตุในการเลือกรูปแบบวิธีการนำเสนอได้ ออกแบบรูปแบบการนำเสนอได้ตามที่เลือกไว้ได้ และสามารถสื่อความหมายของการนำเสนอข้อมูล ได้อ่ายางถูกต้อง

6. ความสามารถที่แสดงว่าเกิดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ด้านหาความสัมพันธ์ ระหว่างปริภูมิกับปริภูมิ และระหว่างปริภูมิกับเวลา ได้แก่ การบ่งชี้รูป 2 มิติ และ 3 มิติ ได้ ว่ารูป 2 มิติ จาก 3 มิติ ที่กำหนดให้ได้ บอกความสัมพันธ์ระหว่าง 2 มิติ และ 3 มิติ ได้ บอกตำแหน่งและทิศทางของวัตถุหนึ่ง ได้ บอกซึ่งรูปและรูปทรงเรขาคณิต ได้ บอกความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งที่อยู่ของวัตถุกับเวลา ได้ บอกความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของวัตถุหรือปริมาณของวัตถุกับเวลา ได้

7. ความสามารถที่แสดงว่าเกิดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ด้านการลงความเห็นจากข้อมูล ได้แก่ สามารถอธิบายหรือลงข้อสรุปโดยเพิ่มความเห็นให้กับข้อมูลที่ได้จากการสังเกตโดยใช้ความรู้หรือประสบการณ์

8. ความสามารถที่แสดงว่าเกิดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ด้านการพยากรณ์ ได้แก่ การทำนายผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากข้อมูลที่เป็นหลักการ กฎ ทฤษฎี ที่มีอยู่ได้ ทำนายผลที่จะเกิดขึ้นภายในหรือภายนอกของบทข้อมูลเชิงปริมาณได้

9. ความสามารถที่แสดงว่าเกิดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ด้านการตั้งสมมติฐาน ได้แก่ การให้ข้อสรุปหรือคำอธิบายซึ่งเป็นคำตอบล่วงหน้าก่อนดำเนินการทดลอง เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง โดยการสังเกตประกอบกับความรู้ ประสบการณ์และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

10. ความสามารถที่แสดงว่าเกิดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ด้านการกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติของตัวแปร ได้แก่ กำหนดและระบุความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่สามารถสังเกตได้กับสิ่งที่ไม่สามารถสังเกตได้ เพื่อให้มีความให้ตรงกัน

11. ความสามารถที่แสดงว่าเกิดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ด้านการกำหนดและควบคุมตัวแปร ได้แก่ การกำหนดตัวแปรต้นและตัวแปรตามในปรากฏการณ์หนึ่ง ๆ ที่ต้องการศึกษา และสามารถบ่งบอกความสัมพันธ์ของตัวแปรที่เป็นสาเหตุตัวใดตัวหนึ่ง

12. ความสามารถที่แสดงว่าเกิดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ด้านการทดลอง ได้แก่ การตรวจสอบสมมติฐานเริ่มตั้งแต่การออกแบบการทดลอง การปฏิบัติการทดลองตามขั้นตอนที่ออกแบบและวางแผนไว้ ตลอดจนการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ได้อย่างถูกต้อง

13. ความสามารถที่แสดงว่าเกิดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ด้านการตีความหมายข้อมูลและลงข้อสรุป ได้แก่ การบรรยายความหมายของข้อมูลที่ได้จัดทำแล้วนำไปสู่การระบุความสัมพันธ์ของข้อมูลที่เกี่ยวในตัวแปรที่ศึกษาได้

การประเมินทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2548, หน้า 15 อ้างถึงใน ผศุ ไพรัตน์, 2551, หน้า 23-24) ได้แบ่งประเภทของแบบประเมินออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ

1. แบบทดสอบการปฏิบัติ (Tests of performance) แบบทดสอบที่ให้ผู้รับการทดสอบทำงานบางอย่าง เช่น การเขียนอธิบายคำตอบ การเลือกตอบข้อที่ถูกที่สุด หรือการคิดว่าถ้ารูปทรงเรขาคณิตที่แสดงบนจอมอนุรุ่ปได้แบบทดสอบประเภทนี้ออกแบบมาเพื่อวัดความสามารถของบุคคลภายใต้เงื่อนไขของการทดสอบตัวอย่างของแบบทดสอบประเภทนี้ ได้แก่ แบบทดสอบวัดความสามารถของสมองโดยทั่วไป

2. แบบสังเกตพฤติกรรม (Behavior observations) เป็นแบบทดสอบที่เกี่ยวข้องกับการสังเกตพฤติกรรมของผู้รับการทดสอบในบางสถานการณ์แบบทดสอบประเภทนี้ต่างจากประเภทแรกตรงที่ผู้เข้ารับการทดสอบไม่ต้องพยายามทำงานอะไรบางอย่างที่ออกแบบมาเป็นอย่างดีแล้ว แต่เป็นการถูกสังเกตและประเมินพฤติกรรมในบางสถานการณ์ เช่น การสังเกตพฤติกรรม การเข้าสังคมพุทธิกรรมการทำงาน การสัมภาษณ์อาจจัดอยู่ในกลุ่มนี้ด้วย

3. แบบประเมินตนเอง (Self assessment report) แบบทดสอบที่ให้ผู้ตอบรายงานเกี่ยวกับตนเอง เช่น ความรู้สึก ทัศนคติ ความเชื่อ ความสนใจ แบบทดสอบบุคลิกภาพ แบบสอบถาม แบบสำรวจความคิดเห็นต่าง ๆ การตอบคำถามประणีตอาจไม่ได้เกี่ยวข้องกับความรู้สึกที่แท้จริงของผู้ตอบก็ได้ การทดสอบบางอย่าง เช่น การสัมภาษณ์อาจเป็นการผสมกันระหว่างการสังเกตพุทธิกรรมและแบบทดสอบตนเอง เพราะการถามคำถามในการสัมภาษณ์อาจเกี่ยวข้องกับความรู้สึกนึกคิดและทัศนคติของผู้ถูกสัมภาษณ์ แต่ในขณะเดียวกันผู้สัมภาษณ์จะได้สังเกตพุทธิกรรมของผู้ถูกสัมภาษณ์อีกด้วย

จากแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่า สมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ หมายถึง ทักษะทางสติปัญญาของครูวิทยาศาสตร์ ที่นำมาใช้ในการค้นคว้า สืบเสาะหาความรู้และแก้ปัญหาต่าง ๆ แบ่งเป็น 13 ทักษะ ตามแนวคิดของจิรเซชฐ์ โนรีรัตน์ (2546) ได้แก่ การสังเกต การจำแนกประเภท การวัด การคำนวณ การจัดทำและถือความหมายข้อมูล การหาความสัมพันธ์ระหว่างสเปลสกับสเปลส การลงความเห็นจากข้อมูล การพยากรณ์ การตั้งสมมติฐาน การกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ การกำหนดและการควบคุมตัวแปร การทดลอง การตีความหมายและการลงข้อสรุป

4. สมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ด้านการวิจัยในชั้นเรียน

จิตima งานเนียม (2548) ได้กล่าวว่า กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนเป็นกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนที่เป็นระบบ ซึ่งเริ่มมาจากความต้องการ สาเหตุคิดค้นนานวัตกรรม วิธีแก้ไข พัฒนาดำเนินการและสรุปผล เพื่อถอดความก้าวหน้า และปรับปรุงการเรียนการสอนจะเป็นการพัฒนางานในหน้าที่ของผู้สอนอย่างเป็นระบบ ดังนั้น ครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา นักวิชาการ และบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องทุกท่าน ควรจะได้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการวิจัย ในชั้นเรียน เพื่อจะได้มีทักษะการทำงานในชั้นเรียนได้ด้วยตนเอง สามารถนำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพ โดยแบ่งกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน ดังนี้

1. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน

1.1 ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน

- 1.2 จุดมุ่งหมายของการวิจัยในชั้นเรียน
- 1.3 ประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียน
- 1.4 ความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน
- 1.5 ขั้นตอนของการวิจัยในชั้นเรียน
2. กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน
  - 2.1 การสำรวจและวิเคราะห์ปัญหา
    - 2.1.1 การสำรวจสภาพปัญหาการวิจัยในชั้นเรียน
    - 2.1.2 การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา
    - 2.1.3 การกำหนดวิธีการแก้ปัญหา
    - 2.1.4 การเขียนจุดมุ่งหมายของการวิจัยในชั้นเรียน
  - 2.2 การเลือกและพัฒนา นวัตกรรมการวิจัยในชั้นเรียน
    - 2.2.1 การเลือกนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาของผู้เรียน
    - 2.2.2 การเลือกนวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียน
  - 2.3 เครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูล
    - 2.3.1 การกำหนดตัวแปรในการวิจัยในชั้นเรียน
    - 2.3.2 รูปแบบของการวิจัยในชั้นเรียน
    - 2.3.3 การกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
    - 2.3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
  - 2.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผลการใช้นวัตกรรม
    - 2.4.1 การกำหนดวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล
    - 2.4.2 การดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล
    - 2.4.3 การนำเสนอผล การเสนอแนะ และการนำผลการวิจัยไปใช้
  - 2.5 การเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน
    - 2.5.1 การเสนอผลการวิจัย
    - 2.5.2 การเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน
    - 2.5.3 การเผยแพร่ผลการวิจัย

ณ จุกกล ดวงพิมพ์ (2546, หน้า 20) กล่าวว่า สมรรถภาพทางการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง

ความรู้ ความสามารถ เจตคติ ตลอดจนบุคลิก ลักษณะของครูพลศึกษาที่แสดงออกอย่างมีประสิทธิภาพ
ในการดำเนินงานเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน

พิศนา แ xen พี (2540, หน้า 5) ได้กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การวิจัยที่ทำ ในบริบทของ โรงเรียน และมุ่งนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนของตน เป็นการนำกระบวนการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาครูไปสู่ความเป็นเกิด และมีอิสระทางวิชาการ

ประวิต เอราวรณ์ (2542, หน้า 3) ได้กล่าวว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน เป็นการศึกษาค้นคว้าของครู ซึ่งจัดว่าเป็นผู้ปฏิบัติงานในชั้นเรียน เพื่อแก้ปัญหา (Problem solving) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือพฤติกรรมของนักเรียน และคิดวิเคราะห์ (Critical thinking) เพื่อพัฒนาวัตกรรมการเรียนการสอน

คงศักดิ์ ชาตุทอง และงานนิยม ชาตุทอง (2543, หน้า 20) ได้กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน คือ กระบวนการแสวงหาความรู้อันเป็นความจริงที่เชื่อถือได้ในเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียน การสอนเพื่อพัฒนาการเรียนของนักเรียนในบริบทของชั้นเรียน เป็นได้ทั้งการวิจัย เพื่อแก้ปัญหา และพัฒนาวิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

สุวิมล ว่องวนิช (2544, หน้า 163) ได้กล่าวว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน คือ การวิจัยที่ทำโดยครูผู้สอนในชั้นเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน และนำผลการวิจัย มาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน เป็นการวิจัยที่ต้องทำอย่างรวดเร็ว นำผลไปใช้ทันที และสะท้อนข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของตนเอง และกลุ่มเพื่อนร่วมงานในโรงเรียน ได้มีโอกาสอภิปราย

ศราวุธ คำแก้ว (2546, หน้า 6) กล่าวว่า สมรรถภาพครูที่มีความเชี่ยวชาญทางการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบด้วยสมรรถภาพความเป็นครูและสมรรถภาพความเป็นนักวิจัย

ศิริเพ็ญ มากบุญ (2542, หน้า 38) ได้ให้ความหมายสมรรถภาพทางการวิจัยไว้ว่า หมายถึง ระดับของทักษะความสามารถและคุณสมบัติที่ครูจำเป็นต้องมีเพื่อให้สามารถทำการวิจัยและประเมินได้อย่างถูกต้องและสำเร็จ

จากแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่า สมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ได้ว่า หมายถึง ความรู้ความสามารถของครูวิทยาศาสตร์ในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ในการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบของการวิจัยในชั้นเรียนจากงานวิจัยของจิตima งานนี้ (2548) ได่องค์ประกอบดังนี้

1. ด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน
2. กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน
3. การสำรวจและการวิเคราะห์ปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียน

4. การเลือกและพัฒนาวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาการเรียนรู้

5. เครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูล

6. การวิเคราะห์ข้อมูลและการประเมินผล

7. การเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน

5. สมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ด้านเขตคติทางวิทยาศาสตร์

พัชรินทร์ หาดทราย (2548, หน้า 31) กล่าวถึง สมรรถภาพทางด้านเขตคติทางวิทยาศาสตร์ หมายถึง ความคิดเห็นหรือทำที่ความรู้สึกของครูที่แสดงออกต่อเนื้อหาและกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์ ในลักษณะสำคัญ 6 ประการ คือ ความอยากรู้อยากเห็น ความมีเหตุผล ความมีระเบียบและคิดแบบละเอียดรอบคอบ ความใจกว้างความเพียรพยายาม และความซื่อสัตย์

มาลีรัตน์ แซ่นนิ่ม (2538) กล่าวว่า สมรรถภาพด้านเขตคติทางวิทยาศาสตร์ หมายถึง ผู้ที่มีเหตุผล รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น สนใจและใฝ่รู้ในเรื่องวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีระเบียบ รอบคอบ และมีความซื่อสัตย์

วัลย อินทรัมพรรย (2534, หน้า 6-7) กล่าวว่า เขตคติทางวิทยาศาสตร์ เป็นพฤติกรรม หรือแนวคิดที่แสดงออกถึงความเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งเมื่อเกิดขึ้น ในตัวบุคคลแล้ว จะมีประโยชน์เป็นอย่างมาก เพราะมีผลต่อการค้นคว้าหาความรู้หรือสร้างสรรค์ ผลงานทางวิทยาศาสตร์ และได้สรุปคุณลักษณะของบุคคลที่มีเขตคติทางวิทยาศาสตร์ ดังนี้

1. มีเหตุผล

2. มีความอยากรู้อยากเห็น

3. มีความใจกว้าง

4. มีความซื่อสัตย์และมีใบเป็นกลาง

5. มีความเพียรพยายาม

6. มีความละเอียดรอบคอบก่อนตัดสินใจ

สุวัฒน์ นิยมค้า (2531, หน้า 259) ได้จำแนกเขตคติทางวิทยาศาสตร์ไว้ 9 ข้อ ดังนี้

1. มีความอยากรู้อยากเห็น

2. ชอบสองสีและชอบซักถาม

3. มีเหตุผล

4. มีใจกว้าง ยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น และเปลี่ยนความคิดเมื่อมีหลักฐานที่ดีกว่า

5. มีความซื่อสัตย์ มีความถูกต้องตามความเป็นจริง

6. มีความพยายามและความอดทนในการหาคำตอบ

7. มีการตัดสินใจอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจลงข้อสรุป

8. ไม่โ้ออวค
9. ไม่ซื่อสั่งที่อยู่หนึ่งอธิรัตนชาติ

จากแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่า สมรรถภาพทางวิทยาศาสตร์ด้านเขตภาคติดต่อทางวิทยาศาสตร์ หมายถึง ความรู้สึกหรือคุณลักษณะที่ครุวิทยาศาสตร์พึงมีโดยแสดงออกทางพฤติกรรมต่าง ๆ ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งองค์ประกอบด้วย ความอยากรู้ อยากรู้ ความมีเหตุผล ความมีระเบียบและคิดแบบละเอียดรอบคอบ ความใจกว้างความเพียรพยายาม และความซื่อสัตย์

ความอยากรู้อยากรู้

วัดย อินทร์พารย์ (2534, หน้า 6-7) ได้กล่าวถึงบุคคลที่มีเขตภาคติดต่อทางวิทยาศาสตร์ ด้านความอยากรู้อยากรู้ ว่า มีลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความพยายามที่จะเสาะแสวงหาความรู้ในสถานการณ์ใหม่ ๆ ซึ่งไม่สามารถอธิบายได้ด้วยความรู้ที่มีอยู่เดิม

2. ช่างซัก ช่างถ่าน ช่างอ่าน เพื่อให้ได้คำตอบที่สมบูรณ์แบบมากยิ่งขึ้น

3. ตระหนักถึงความสำคัญของการแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม

4. ให้ความสนใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์ ที่กำลังเป็นปัญหานิเวศประจำวัน

สมควร ทองจินดา (2535, หน้า 40-41) ได้กล่าวว่า ความอยากรู้อยากรู้ เป็นลักษณะที่มีความสนใจอยู่ในสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1. ชอบพิจารณาสิ่งต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล

2. ชอบซักถามเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสิ่งต่าง ๆ อยู่เสมอ

3. แสดงความสนใจในการทดลองใหม่ ๆ

พัชรินทร์ หาดทราย (2548, หน้า 32) กล่าวว่า ความอยากรู้อยากรู้ หมายถึง ความสนใจในสิ่งใหม่ ๆ ที่เกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางธรรมชาติอยู่เสมอ และความพยายามที่จะเสาะแสวงหาความรู้ในสถานการณ์ใหม่ ๆ ซึ่งไม่สามารถอธิบายได้ด้วยความรู้ที่มีอยู่เดิม แล้วศึกษาค้นคว้าเพื่อหาคำตอบอย่างสมำเสมอ

สรุปได้ว่า ความอยากรู้อยากรู้ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสนใจในสิ่งใหม่ ๆ เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ โดยมีความพยายามที่จะเสาะแสวงหาคำตอบจากปัญหาด้วยการซักถาม การอ่าน หรือการทดลองเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบที่สมบูรณ์แบบ

ความมีเหตุผล

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2549, หน้า 10) ได้กำหนดลักษณะบ่งชี้/ พฤติกรรมของความมีเหตุผล ไว้ดังต่อไปนี้

1. ยอมรับในคำอธิบายเมื่อมีหลักฐานหรือข้อมูลมาสนับสนุนอย่างเพียงพอ
2. เห็นคุณค่าในการใช้เหตุผลในเรื่องต่าง ๆ
3. ไม่เชื่อใจคลายหรือคำทำงานที่ไม่สามารถอธิบายได้ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ได้แต่จะพยายามอธิบายสิ่งต่าง ๆ ในแบบของเหตุผล
4. อธิบายหรือแสดงความคิดอย่างมีเหตุผล
5. หากความสัมพันธ์ของเหตุผลที่เกิดขึ้น
6. ตรวจสอบความถูกต้องของความมีเหตุผลของแนวคิดกับแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้
7. เสาระแสวงหาหลักฐาน ข้อมูลจากการสังเกตหรือการทดลองเพื่อสนับสนุนหรือคิดกันคำอธิบาย
8. รวมรวมข้อมูลอย่างเพียงพอเสนอ ก่อนที่จะลงสรุปเรื่องราวต่าง ๆ

สุจารณ พัทลุง (2550) กล่าวว่า ความมีเหตุผล เป็นลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการพิจารณาสาเหตุของปรากฏการณ์ต่าง ๆ ในธรรมชาติและการปฏิบัติงานทางวิทยาศาสตร์ อย่างมีเหตุผล มีลักษณะดังต่อไปนี้

1. อธิบายหรือแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล โดยมีหลักฐานหรือข้อมูลมาสนับสนุนอย่างเพียงพอ
2. เห็นคุณค่าในการใช้เหตุผลในเรื่องต่าง ๆ โดยไม่เชื่อถึงที่ไม่สามารถอธิบายได้ตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์ แต่จะพยายามอธิบายสิ่งต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล
3. ตรวจสอบความถูกต้องของแนวความคิดต่าง ๆ กับแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้
4. หากความสัมพันธ์ของเหตุผลที่เกิดขึ้น

สรุปได้ว่า ความมีเหตุผล หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถในการอธิบายปรากฏการณ์ และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล มีการตรวจสอบความถูกต้องจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ และไม่เชื่อในสิ่งที่หลักการทางวิทยาศาสตร์ไม่สามารถอธิบายได้

ความมีระเบียบและคิดแบบละเอียดรอบคอบ

วัย อินทร์พรวรรษ (2534, หน้า 6-7) ได้กล่าวถึงบุคคลที่มีเจตคติทางวิทยาศาสตร์ ด้านความละเอียดรอบคอบก่อนตัดสินใจว่ามีลักษณะดังนี้

1. ใช้วิจารณญาณก่อนตัดสินใจได้ ๆ

2. ไม่ยอมรับในสิ่งหนึ่งสิ่งใดว่าเป็นจริงทันที ถ้ายังไม่มีการพิสูจน์ที่เชื่อถือได้
3. หลีกเลี่ยงการตัดสินใจและการสรุปที่เร็วเกินไป

ศุภลักษณ์ วัฒนาวิทยา (2542, หน้า 23-25) ได้กล่าวถึงบุคคลที่มีเจตคติทางวิทยาศาสตร์ ด้านความเป็นระเบียบและคิดแบบละเอียดรอบคอบ จะต้องมีการจัดระบบการทำงาน และ มีการทำงานอย่างเป็นระบบ อีกทั้งมีความละเอียดรอบคอบก่อนตัดสินใจในเรื่องหนึ่งเรื่องใด หากมีข้อผิดพลาดก็สามารถที่จะตรวจสอบข้อผิดพลาดได้โดยง่าย

พัชรินทร์ หาดทราย (2548, หน้า 33) กล่าวว่า ความมีระเบียบและคิดแบบละเอียด รอบคอบ หมายถึง ความสามารถในการใช้วิจารณญาณก่อนการตัดสินใจใด ๆ ไม่ยอมรับว่าสิ่งหนึ่ง สิ่งใดเป็นจริงทันที ถ้ายังไม่มีการพิสูจน์ที่เชื่อถือได้ หลีกเลี่ยงการตัดสินใจและการสรุปที่เร็วเกินไป

สรุปได้ว่า ความมีระเบียบและคิดแบบละเอียดรอบคอบ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรม ที่แสดงออกถึงการมีวิจารณญาณในการพิจารณาสิ่งต่าง ๆ มีการวางแผนการทำงานและตัดสินใจ อย่างเป็นระบบ

ความใจกว้าง

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2549, หน้า 10) ได้กำหนดลักษณะ บ่งชี้/ พฤติกรรมของความใจกว้าง ไว้ดังต่อไปนี้

1. รับฟังคำวิพากษ์วิจารณ์ ข้อขัดแย้งหรือข้อคิดเห็นที่มีเหตุผลของคนอื่น
2. ไม่ยึดมั่นในความคิดของตน ยอมรับการเปลี่ยนแปลง
3. รับฟังความคิดเห็นที่ตัวเองยังไม่เข้าใจและพร้อมที่จะทำความเข้าใจ
4. ยอมพิจารณาข้อมูลหรือความคิดที่ยังสรุปแน่นอนไม่ได้ และพร้อมที่จะหาข้อมูล

เพิ่มเติม

วลัย อินทร์ยพรรย (2534, หน้า 6-7) ได้กล่าวถึงผู้ที่มีเจตคติทางวิทยาศาสตร์ ด้านความใจกว้าง ว่ามีลักษณะดังต่อไปนี้

1. ยอมรับการวิพากษ์วิจารณ์และยินดีให้มีการพิสูจน์ตามเหตุผลข้อเท็จจริง
2. เต็มใจที่จะรับรู้ความคิดเห็นใหม่ ๆ
3. เต็มใจที่จะเผยแพร่ความรู้และความคิดเห็นแก่ผู้อื่น
4. ตระหนักและยอมรับข้อจำกัดของความรู้ที่กันพบในปัจจุบัน

สุจิรา ณ พักลุง (2550) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับความใจกว้าง ว่าหมายถึง ลักษณะ พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีจิตใจกว้างขวางเต็มใจที่จะเปลี่ยนความคิดของตนและยอมรับ ความจริงที่เปลี่ยนแปลง ซึ่งมีลักษณะ ดังนี้

1. ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยใจเป็นธรรม

2. รับฟังความคิดเห็นที่ตนเองยังไม่เข้าใจและพร้อมที่จะทำความเข้าใจ
3. เติมใจที่จะเปลี่ยนแนวความคิดหรือแนวปฏิบัติเมื่อได้ข้อมูลที่เชื่อถือกว่าและถูกต้องมากกว่า

4. ยอมพิจารณาข้อมูลหรือความคิดที่ยังสรุปแน่นอน ไม่ได้และพร้อมที่จะหาข้อมูลเพิ่มเติม

5. ยินดีให้บุคคลอื่นตรวจสอบงานและความคิดของตนได้

จากการศึกษาสรุปได้ว่า ความใจกว้าง หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเต็มใจที่จะยอมรับความคิดเห็นของบุคคลอื่น รวมถึงคำวิพากษ์วิจารณ์ต่าง ๆ อย่างมีเหตุผลโดยไม่ยึดถือเพียงแต่ความคิดของตน และเติมใจที่จะเผยแพร่ความรู้ของตนไปสู่ผู้อื่นด้วย

ความเพียรพยายาม

วัลย อินทรัมพรรย (2534, หน้า 6-7) ได้กล่าวว่า บุคคลที่มีเจตคติทางวิทยาศาสตร์ ด้านความเพียรพยายาม มีลักษณะดังนี้

1. ทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายอย่างสมบูรณ์
2. ไม่ท้อถอย เมื่อการทดลองมีอุปสรรคหรือล้มเหลว
3. มีความตั้งใจแน่วแน่ต่อการแสวงหาความรู้

สุจิรา พัทลุง (2550) ได้กล่าวว่า ความเพียรพยายาม เป็นลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมานะอดทน ไม่ย่อท้อเมื่อพบอุปสรรคต่าง ๆ ใน การศึกษาหรือการปฏิบัติ กิจกรรมวิทยาศาสตร์ มีลักษณะ ดังนี้

1. ทำงานที่ได้รับมอบหมายตามความสามารถจนเสร็จสมบูรณ์
2. มีความรับชอบในการแก้ปัญหางานกว่าจะได้คำตอบถึงแม้จะบุ่มบ่ากและใช้เวลา
3. มีความตั้งใจไม่ท้อถอยในการเสาะแสวงหาความรู้หรือเมื่อมีอุปสรรคในการทำงาน

สรุปได้ว่า ความเพียรพยายาม หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความไม่ท้อถอย เมื่อเกิดอุปสรรคต่าง ๆ ในการทำงาน การทดลอง มีความตั้งใจและอดทนในการเสาะแสวงหา คำตอบ

ความซื่อสัตย์

ราชบัณฑิตยสถาน (2542, หน้า 382) ให้ความหมายคำว่า ซื่อสัตย์ ว่าหมายถึง ประพฤติ ตรงและจริงใจ ไม่คิดคด ทรยศ ไม่คดโกง และไม่หลอกลวง

ศุภลักษณ์ วัฒนาวิทวัส (2542, หน้า 23-25) ได้กล่าวว่า บุคคลที่มีเจตคติทางวิทยาศาสตร์ ด้านความซื่อสัตย์ จะต้องเป็นบุคคลที่มีการนำเสนอข้อมูลตามความเป็นจริง โดยการบันทึกผล การสังเกตหรือการทดลองด้วยความละเอียดถูกต้อง ตรงตามความเป็นจริง ซึ่งผู้อื่นสามารถ

ตรวจสอบในความถูกต้อง ได้เมื่อมีข้อสงสัย ไม่นำสภาพทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง มาเกี่ยวข้องกับการตีความหมายผลงานต่าง ๆ ทางวิทยาศาสตร์

วลัย อินทรัมพรรย (2534, หน้า 6-7) กล่าวว่า บุคคลที่มีเขตติวิทยาศาสตร์ทางด้าน ความชื่อสัตย์สุจริต และมีใจเป็นกลาง มีลักษณะ ดังนี้

1. สังเกตและบันทึกผลต่าง ๆ โดยปราศจากความลำเอียงและอคติ
  2. ไม่นำสภาพทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง มาเกี่ยวข้องกับการตีความหมายผลงานต่าง ๆ ทางวิทยาศาสตร์
  3. ไม่ยอมให้ความชอบหรือไม่ชอบส่วนตัวมานិอิทธิพลเหนือการตัดสินใจ ฯ
  4. มีความมั่นคง หนักแน่น ต่อผลที่ได้จากการพิสูจน์
  5. เป็นผู้ซื่อตรง อดทน ยุติธรรมและเลี่ยงครอบครอง
- สุจิรา ภัทลุง (2550) กล่าวว่า ความชื่อสัตย์เป็นลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึง ความซื่อตรงมิใช่เป็นกลาง ประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสมและตรงกับความเป็นจริง ซึ่งมีลักษณะ ดังนี้
1. สังเกตและบันทึกข้อมูลตามความเป็นจริง
  2. เห็นคุณค่าของการนำเสนอข้อมูลตามความเป็นจริง
  3. มีความซื่อตรงและยุติธรรม

สรุปได้ว่า ความชื่อสัตย์ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมของครูที่แสดงออกถึงความมั่นคง หนักแน่นในการสังเกต บันทึก และนำเสนอข้อมูลตามความเป็นจริง โดยปราศจากความคิดเห็นของ คน外

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์

งานวิจัยภายในประเทศ

กำพล ธนาวนิช (2550) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์องค์ประกอบประสิทธิและศึกษา สภาพการสอนของครุวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปัตตานี ประถมศึกษาและศึกษาความแตกต่างของประสิทธิภาพการสอนของครุวิทยาศาสตร์ ในโรงเรียนประถมศึกษาระหว่างเพศ วิชาเอก ประสบการณ์ในการสอนและขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือ ครุวิทยาศาสตร์ที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษา ภาคเรียน ที่ 2 ปีการศึกษา 2559 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี จำนวนครู 314 คน เครื่องมือ ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 89 ข้อ การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบ และทดสอบสมมติฐาน ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ของค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอนของครุวิทยาศาสตร์ได้ 8 องค์ประกอบ คือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน ด้านความสามารถในการวัดและประเมินผล ด้านการพัฒนาตนของครู ด้านความรู้ความสามารถในการสอนในเนื้อหาวิชา ด้านความสามารถทางกระบวนการเรียนการสอน ด้านการจัดบรรยากาศการเรียนการสอน ด้านความสามารถในหลักสูตร และด้านบุคลิกที่เหมาะสมของครู

ครุวิทยาศาสตร์ที่มีเพค วิชาเอก และขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีประสิทธิภาพการสอนไม่ต่างกัน ครุวิทยาศาสตร์ที่มีประสบการณ์สอน ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป มีประสิทธิภาพในการสอนสูงกว่าครุวิทยาศาสตร์ที่มีประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จันทนา พลรักษ์ (2546) ได้สร้างแบบประเมินสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ สร้างเกณฑ์ปกติและหาค่ามือการใช้ ผลการวิจัย พบว่า

แบบประเมินความรู้วิชาวิทยาศาสตร์สำหรับครุวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ .50-1.00 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนทั้งฉบับ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทุกข้อ อำนาจจำแนก มีค่า t ตั้งแต่ 3.22-8.04 นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .99 และเกณฑ์ปกติ มีค่าเท่ากับ T30-T70

แบบประเมินทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ .86-1.00 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนทั้งฉบับ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทุกข้อ ค่าอำนาจจำแนกมีค่า t ตั้งแต่ 4.05-8.77 นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .99 และเกณฑ์ปกติมีค่าตั้งแต่ T10 ถึง T79

แบบประเมินเขตคิดวิชาวิทยาศาสตร์มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ .05-1.00 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับคะแนนทั้งฉบับ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ดอนภา กกลางณี (2552) ได้ศึกษาเกี่ยวกับโน้ตเดลเชิงสาเหตุของปัจจัยเชิงสาเหตุ ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอนของครุวิทยาศาสตร์ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง โดยใช้เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 1 ฉบับ มีความเที่ยง .97 สำหรับครุวิทยาศาสตร์ จำนวน 450 คน ซึ่งได้มาร้อยกิจกรรมแบบหลายขั้นตอน สรุปว่า ปัจจัยที่มีประสิทธิภาพการสอนของครุวิทยาศาสตร์ มี 6 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านเขตคิดวิชาวิทยาศาสตร์ ปัจจัยด้านการนิเทศภายใน ปัจจัยด้านข้อมูลกำลังใจ ปัจจัยด้านการจัดบรรยากาศในการเรียนรู้ ปัจจัยด้านมนุษยสัมพันธ์ของครู

ทิพวรรณ สังขศิลา (2553) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์องค์ประกอบดั่งนี้ ประสิทธิภาพ การสอนของครุวิทยาศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาระบบนี้ เป็นครุวิทยาศาสตร์ จำนวน 771 คน ในปีการศึกษา 2551 ซึ่งได้มາโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามดั่งนี้ ประสิทธิภาพการสอนวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 สำหรับผู้เชี่ยวชาญเพื่อใช้รวม และคัดเลือกดั่งนี้ และฉบับที่ 2 สำหรับครุวิทยาศาสตร์เพื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความเหมาะสมของดั่งนี้ ประสิทธิภาพการสอนของครุวิทยาศาสตร์ การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติ พื้นฐาน การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

นาพล แก้วภูมิแห่ (2542) ได้ศึกษาสมรรถภาพการสอนวิทยาศาสตร์ของครุวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนในเครือมูลนิธิเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทยในด้านความรู้ ด้านการปฏิบัติการสอน ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และด้านการวัดและประเมินผล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามสมรรถภาพการสอนวิทยาศาสตร์ทั้ง 4 ด้าน โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นชุดของข้อคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของครุวิทยาศาสตร์ โรงเรียน ในเครือมูลนิธิเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย ซึ่งลักษณะเป็นแบบตรวจตอบรายการตามเกี่ยวกับ เพศ ประสบการณ์การสอนด้านวิทยาศาสตร์ และจำนวนความการสอน

ตอนที่ 2 เป็นชุดคำถามที่สร้างขึ้นเพื่อวัดสมรรถภาพการสอนวิทยาศาสตร์ของ ครุวิทยาศาสตร์ โรงเรียนในเครือเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ย่อymตามสมรรถภาพแต่ละด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านความรู้ จำนวน 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .93
2. ด้านปฏิบัติการสอน จำนวน 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94
3. ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ จำนวน 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96
4. ด้านการวัดและประเมินผล มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .92

นำฝน โชคสุวรรณ (2539) ได้ศึกษาสมรรถภาพ ปัญหาและความต้องการของครุวิทยาศาสตร์ ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 1 โดยใช้เครื่องมือที่ประกอบด้วย

1. แบบประเมินสมรรถภาพการสอนของครุวิทยาศาสตร์ แบ่งออกเป็น 3 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 แบบประเมินสมรรถภาพด้านวิชาชีพครู เป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 50 ข้อ โดยมีเนื้อหาครอบคลุมในด้านการกำหนดคุณลักษณะสำคัญทางวิชาชีพครู ด้านการใช้เทคนิคการสอน ด้านการวัดและประเมินผลและการใช้คำถ้า นำมาหาค่าความเชื่อในของแบบประเมิน ได้ค่าความเชื่อมั่น .80

ฉบับที่ 2 แบบประเมินสมรรถภาพด้านทักษะกระบวนการและทักษะปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ เป็นแบบเลือกตอบจำนวน 50 ข้อ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน กือ ในส่วนของทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ 25 ข้อ มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง .20-.80 และค่าอำนาจการจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ส่วนที่ 2 กือ แบบประเมินสมรรถภาพด้านทักษะการปฏิบัติการจำนวน 25 ข้อ มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง .20-.80 และค่าอำนาจการจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป เมื่อรวมแบบประเมินทั้ง 2 ส่วน ได้ค่าความเชื่อมั่น .88

ฉบับที่ 3 แบบประเมินสมรรถภาพด้านความรู้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 0.6 ข้อ 126 รายการ วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น ได้ค่าความเชื่อมั่น .86

2. แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการสอน และความต้องการความช่วยเหลือในการสอนของครุวิทยาศาสตร์

ผลการวิจัย พบว่า ครุวิทยาศาสตร์ในการเป็นครุวิทยาศาสตร์ด้านวิชาชีพครู และด้านทักษะกระบวนการและทักษะการปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ สูงกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่คาดหวัง ปัญหาในการสอนวิทยาศาสตร์โดยส่วนรวมนั้นมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความต้องการความช่วยเหลืออยู่ในระดับมาก

ประพิม ขอคแก้ว (2555) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาครุวิทยาศาสตร์โดยใช้รูปแบบ Prepare, Observe and evaluate and product-presentation (POP) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาจาก 6 โรงเรียน จำนวน 12 คน ซึ่งได้มາโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้พัฒนาและตรวจสอบคุณภาพประกอบด้วย 1) แบบประเมินรูปแบบการพัฒนาครุวิทยาศาสตร์ โดยใช้โปรแกรม Prepare, Observe and evaluate and product-presentation (POP) 2) เอกสารประกอบการประชุมการปฏิบัติการพัฒนาครุวิทยาศาสตร์ 3) แบบประเมินตนเองของครุวิทยาศาสตร์ 4) แบบสังเกตการสอน 5) แบบประเมินความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ร้อยละ เปรียบเทียบ การพัฒนาจากค่าร้อยละการเปลี่ยนแปลง และทดสอบค่าที่ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

ไฟศาล จารุเกย์ (2545) ได้ศึกษาสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสรบูรี ปีการศึกษา 2544 แบ่งสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ออกเป็น 4 ด้าน กือ ด้านความรู้ จำนวน 20 ข้อ ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์จำนวน

15 ข้อ ด้านปฏิบัติการสอน จำนวน 15 ข้อ และด้านเจตคติทางวิทยาศาสตร์ จำนวน 154 ข้อ รวมเป็น 65 ข้อ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับสมรรถภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ ซึ่งครอบคลุมด้านเพศ สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา และประสบการณ์ การสอน

ตอนที่ 2 ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ โดยแบ่งย่อยเป็น 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และด้านปฏิบัติการสอน ลักษณะ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ด้านความรู้ จำนวน 20 ข้อ ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .94 ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ค่าความเชื่อมั่น .95 และด้านปฏิบัติการสอน ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับสมรรถภาพของครุวิทยาศาสตร์ด้านเจตคติทางวิทยาศาสตร์ จำนวน 15 ข้อ จำนวนการจำแนก ค่า F อยู่ระหว่าง 1.67-3.78 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .81

อวรรณ อินทิชญ (2542) ได้พัฒนาเกณฑ์ประเมินลักษณะครุวิทยาศาสตร์ระดับ มัธยมศึกษา โดยใช้เทคนิค EDFR เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน นำผล ที่ได้มาสังเคราะห์สร้างเกณฑ์ประเมินคุณลักษณะครุวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นแบบสอบถามแล้วส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 19 ท่าน พิจารณาความเหมาะสมในการประเมิน คุณลักษณะครุวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 2 รอบ พร้อมทั้งให้ผู้เชี่ยวชาญเสนอหลักฐาน เพื่อใช้เป็นแหล่งข้อมูลในการพิจารณาตามเกณฑ์และกำหนดน้ำหนักในการประเมินแต่ละด้าน เพื่อใช้ในการพิจารณาองค์รวมของผู้ประเมิน โดยวิเคราะห์ข้อมูลค่าความเห็นด้วยค่ามัธยฐานพิสัย ระหว่าง ค่าว่าไถล์และทดสอบความมั่นคงสำคัญของการให้ค่าน้ำหนักด้วยสถิตินอนพารามեตริก ฟลิตแมน (The friedman test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แบบสอบถามทั้งฉบับ จำนวน 65 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น .97

งานวิจัยในต่างประเทศ

เคียเพตตา และคอลเลตต์ (Chiappetta & Collette, 1978 อ้างถึงใน ดาดทอง ปานศุภวัชร, 2530, หน้า 60) ได้หาสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ในด้านที่เกี่ยวกับสติปัญญาและทักษะ กลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นศึกษานิเทศก์สายวิทยาศาสตร์ จำนวน 300 คน และมีการสุ่มครั้งละ 100 คน เพื่อหาสมรรถภาพ ที่จำเป็นตามเกณฑ์ของกลุ่ม ครั้งที่ 2 สุ่มอีก 100 คน เพื่อพิจารณาสมรรถภาพด้านความรู้ความเข้าใจ เพื่อกำหนดเป็นทักษะที่ครูมัธยมสามารถสถาชิดได้และครั้งที่ 3 ที่เหลือ 100 คน จัดลำดับสมรรถภาพ ความสำคัญ ได้สมรรถภาพเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย ได้ดังนี้

1. มีทักษะในการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
2. สอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

3. วางแผนและทำการสอนเป็นอย่างดี
4. มีเทคนิคการสอนหลาย ๆ แบบ
5. มีทักษะในการประเมินผล
6. มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติการในห้องทดลอง
7. ใช้หลักจิตวิทยาในการเรียนการสอน
8. สามารถดัดแปลงหลักสูตรให้มีความเหมาะสมในสังคม
9. มีการประเมินผลการสอนของตนเอง
10. สอนวิทยาศาสตร์ให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น
11. สามารถใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่ว
12. ทำงานกับผู้บริหารและเพื่อนครุฯ ได้เป็นอย่างดี
13. ตัดสินคุณค่าของวิทยาศาสตร์อย่างเพียงพอ
14. มีความรู้พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์อย่างเพียงพอ
15. มีความเข้าใจในประวัติและปรัชญาวิทยาศาสตร์

บัทโซว และครีซี (Butzow & Qureshi, 1978 อ้างถึง ใน พัชรินทร์ หาดทราย, 2548)

ได้ศึกษาสมรรถภาพในการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นครุวิทยาศาสตร์ที่มีสมรรถภาพสูง จำนวน 21 คน พบว่า ครุวิทยาศาสตร์ที่มีสมรรถภาพ ที่สำคัญด้านต่าง ๆ ตามลำดับ ดังนี้

1. มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน
2. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อนักเรียน
3. มีความพยายามในการส่งเสริมและกระตุ้นนักเรียนตามความสามารถ
4. สามารถทำให้นักเรียนน่าสนใจ
5. สามารถควบคุมระเบียบวินัยในชั้นเรียนที่มีผลต่อการเรียนของนักเรียน
6. สามารถจัดลำดับขั้นตอนในการสอน
7. มีความสามารถส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์แก่นักเรียน
8. มีความสามารถเลือกเนื้อหาที่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน และตรงกับความต้องการ

ของนักเรียน

9. มีความสามารถในการวัดและประเมินผลความก้าวหน้าของนักเรียน และแจ้งผลให้ นักเรียนทราบ
10. ให้พริบ ปฏิภาณต่อความคิดของนักเรียน
11. สามารถปฏิบัติการในห้องทดลอง และควบคุมความปลอดภัยได้

อิสเมล (Ismail, 1980, pp. 6132A) ได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพที่สำคัญของครุวิทยาศาสตร์เพื่อสามารถสอนวิทยาศาสตร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครุวิทยาศาสตร์และนักศึกษาครุวิทยาศาสตร์จากรัฐเนบราสกา เครื่องมือในการวิจัย เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพของครุวิทยาศาสตร์ ผลการวิจัย พบว่า ครุวิทยาศาสตร์มีสมรรถภาพที่สำคัญ 8 ด้าน คือ

1. ด้านการจัดการชั้นเรียน
2. ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
3. ด้านยุทธศาสตร์การสอนวิทยาศาสตร์
4. ด้านการใช้เครื่องมือวิทยาศาสตร์
5. ด้านความเข้าใจ ความต้องการของนักเรียน
6. ด้านการประเมินอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์
7. ด้านการพัฒนาการทางอาชีพ
8. ด้านผลกระทบของวิทยาศาสตร์ต่อชีวิตประจำวัน

ทัลล็อก (Tulloch, 1982, 145-A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพที่จำเป็นสำหรับ ครุวิทยาศาสตร์เพื่อให้การสอนมีประสิทธิภาพสูงสุด กลุ่มตัวอย่าง คือ ครุวิทยาศาสตร์ ศึกษานิเทศก์ ฝ่ายวิทยาศาสตร์และนักศึกษาครุวิทยาศาสตร์ เครื่องมือเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถภาพ ที่จำเป็นสำหรับครุวิทยาศาสตร์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผลการวิจัยสรุปว่า ครุวิทยาศาสตร์

1. ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ทางวิทยาศาสตร์
2. เอาใจใส่นักเรียนขณะทำการสอน
3. มีความรับผิดชอบและจัดชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ
4. มีวุฒิภาวะทางอาชีพ
5. มีความรู้ความชำนาญทางวิทยาศาสตร์กายภาพ
6. เอาใจใส่ต่อการสอนอยู่เสมอ
7. รักษาสภาพการควบคุมชั้นให้เหมาะสม

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงได้สร้างเครื่องมือวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเบตกราดตะวันออก จำนวน 5 ฉบับ ประกอบไปด้วย ฉบับที่ 1 ด้านความรู้ในเนื้อหาวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 2 ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ข้อ ฉบับที่ 3 ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 4 ด้านวิจัยในชั้นเรียน และฉบับที่ 5 ด้านเจตคติทางวิทยาศาสตร์ ที่มีคุณภาพ เพื่อสามารถ นำข้อมูลไปใช้วัดและประเมินคุณภาพครุผู้สอนวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างแบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ระดับ ปัจจุบันศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคตะวันออก 5 ด้าน คือ ด้านความรู้ในเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น ด้านทักษะ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ด้านวิจัยในชั้นเรียน และด้านเจตคติทางวิทยาศาสตร์ 2) เพื่อหาคุณภาพ ของแบบวัดในด้านความตรงตามเนื้อหา (Content validity) ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) ความยาก (Difficulty) อำนาจจำแนก (Discrimination) ความเที่ยง (Reliability) และ 3) เพื่อหา คะแนนจุดตัดและคู่มือการใช้แบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นปัจจุบันศึกษาปีที่ 6 สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคตะวันออกที่มีคุณภาพ ซึ่งมีรายละเอียด ของการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นครูวิทยาศาสตร์ระดับปัจจุบันศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคตะวันออก

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นครูวิทยาศาสตร์ ระดับปัจจุบันศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคตะวันออก เพื่อพัฒนาเครื่องมือและ เก็บข้อมูลจริง ได้และเนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ดังนั้น จึงคำนวณหาขนาด กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ Cochran (กัลยา วนิชย์บัญชา, 2549, หน้า 74)

$$n = \frac{P(1-P)Z^2}{d^2}$$

เมื่อ n คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

P คือ สัดส่วนของประชากรที่ผู้วิจัยต้องการสุ่ม

Z คือ ระดับความมั่นใจที่กำหนด ที่ระดับนัยสำคัญ .05 เท่ากับ 1.96 (ความเชื่อมั่น 95%)

d คือ สัดส่วนความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

สัดส่วนความคลาดเคลื่อนเท่ากับ .05

$$n = \frac{(0.30)(1 - 0.30)(1.96^2)}{0.05^2}$$

$$= 322.69$$

ใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 323 คน จึงจะสามารถประมาณค่าร้อยละ โดยมีความผิดพลาดไม่เกินร้อยละ 5 ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เพื่อความต่อเนื่องในการเก็บรวบรวม และการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 ตัวอย่าง ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์ตามที่เงื่อนไขกำหนด โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi stage random sampling) ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ผู้วิจัยสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มแบบอย่างง่ายจาก ครุภัณฑ์ในห้องเรียน จำนวน 10 ห้องเรียน เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ 1 เพื่อใช้ตรวจสอบความเป็นปัจจัยทางภาษาของเครื่องมือ

ขั้นที่ 2 สุ่มแบบอย่างง่าย โดยใช้จังหวัดเป็นหน่วยในการสุ่ม โดยทำการสุ่มจังหวัดให้ได้ร้อยละ 70 จากจังหวัดทั้งหมด

ขั้นที่ 3 สุ่มแบบอย่างง่าย จากโรงเรียนในขั้นที่ 2 ให้ได้ 90 โรงเรียน เพื่อใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 2

ขั้นที่ 4 จัดทำบัญชีรายชื่อโรงเรียน และจำแนกโรงเรียนตามขนาดโรงเรียน คือ

- โรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวนนักเรียน 1-120 คน
- โรงเรียนขนาดกลางมีจำนวนนักเรียน 121-600 คน
- โรงเรียนขนาดใหญ่มีจำนวนนักเรียน 601-1,500 คน
- โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีจำนวนนักเรียน 1,500 คนขึ้นไป

ขั้นที่ 5 สุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยมีขนาดของโรงเรียนเป็นชั้นภูมิ ให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ 2 จำนวน 90 โรงเรียน เพื่อทดลองใช้ และกลุ่มตัวอย่างที่ 3 จำนวน 300 โรงเรียน เพื่อใช้จริง โดยได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างดังตารางที่ 3-1

ตารางที่ 3-1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

รายชื่อจังหวัด	ขนาดโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน		
		กลุ่มตัวอย่าง		
		กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3
1. ชลบุรี	ขนาดเล็ก		8	
	ขนาดกลาง		10	35
	ขนาดใหญ่			12
	ขนาดใหญ่พิเศษ			1
2. ฉะเชิงเทรา	ขนาดเล็ก	1	20	40
	ขนาดกลาง	7	9	35
	ขนาดใหญ่	1	2	6
	ขนาดใหญ่พิเศษ	1		3
3. ปราจีนบุรี	ขนาดเล็ก		1	20
	ขนาดกลาง		5	20
	ขนาดใหญ่			
	ขนาดใหญ่พิเศษ			
4. สระแก้ว	ขนาดเล็ก		10	15
	ขนาดกลาง			30
	ขนาดใหญ่			
	ขนาดใหญ่พิเศษ			
5. ตราด	ขนาดเล็ก			25
	ขนาดกลาง		15	10
	ขนาดใหญ่			
	ขนาดใหญ่พิเศษ			
รวม		10	90	300

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 แบ่งออกเป็น 5 ด้าน มีรายละเอียดการสร้าง ดังนี้

1. ด้านความรู้ในเนื้อหาวิทยาศาสตร์

1.1 ศึกษาคู่มือครุ และหนังสือเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ระดับประถมศึกษาปีที่ 6

1.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบวัดสมรรถภาพ ครุวิทยาศาสตร์ด้านความรู้ในเนื้อหาวิทยาศาสตร์ ของครุผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์ระดับ ประถมศึกษาปีที่ 6

1.3 ศึกษา วิเคราะห์ ความสัมพันธ์ของเนื้อหา กับระดับพฤติกรรมตามแนวคิด ของบุลนและจำนวนข้อสอบตามรายละเอียด ในตารางที่ 3-2

ตารางที่ 3-2 ตารางกำหนดจำนวนข้อสอบแบบวัดคนบันทึก โดยกำหนดข้อคำถามตามจุดประสงค์ การเรียนรู้ของบุลนและพฤติกรรมที่ต้องการวัด

เนื้อหา	จุดประสงค์	ระดับพฤติกรรม			
		ความรู้	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์
ร่างกายมนุษย์	1. ระบุอวัยวะที่มีความสำคัญ ต่อระบบหายใจของมนุษย์ได้	1			
	2. อธิบายกลไกการทำงานของ อวัยวะในร่างกายมนุษย์ได้		2		
	3. บอกชื่ออวัยวะที่มี ความสัมพันธ์กับอาการ เจ็บป่วยในร่างกายได้	2			
	4. ยกตัวอย่างอาหาร ที่ควรหลีกเลี่ยงเมื่อเกิด ¹ ความผิดปกติของอวัยวะ ² ในร่างกายได้		1		
อาหารและ สารอาหาร	1. ระบุอาการเจ็บป่วยและ ยกตัวอย่างอาหาร ที่ควรหลีกเลี่ยง เมื่อขาดวิตามินบี 1 ได้	1			

ตารางที่ 3-2 (ต่อ)

เนื้อหา	จุดประสงค์	ระดับพฤติกรรม			
		ความรู้	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์
2. คำนวณพลังงานจากสารอาหาร ที่ร่างกายต้องการได้				1	
3. ยกตัวอย่างอาหารที่ควรหลีกเลี่ยง จากการปนเปี้ยนของสารบางชนิด ได้				2	
4. อธิบายลักษณะพฤติกรรม การทำงานอาหารที่ถูกต้องตามหลัก โภชนาการได้				1	
5. ระบุแหล่งอาหารที่มีธาตุแคลเซียม เป็นส่วนประกอบ			1		
6. ยกตัวอย่างชนิดของอาหาร ที่มีความเหมาะสมกับผู้ป่วยเป็น โรคโลหิตจางได้				1	
สิ่งมีชีวิตกับ สิ่งแวดล้อม	1. วิเคราะห์และเปรียบเทียบ ความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิต ที่กำหนดให้ได้				1
	2. อธิบายลักษณะของนำที่มีคุณภาพได้		1		
	3. ระบุชื่อของป่าเบญจพรรณ จากการวิเคราะห์ลักษณะ จากข้อมูลที่กำหนดให้ได้				1
	4. วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของ สิ่งมีชีวิตจากการฟอกฟอก ที่กำหนดให้ได้				1
	5. บอกผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง ของไส้อาหารที่กำหนดให้ได้		2		
	6. วิเคราะห์ลักษณะความสัมพันธ์ ของสิ่งมีชีวิตที่แตกต่างจากข้ออื่นได้				1

ตารางที่ 3-2 (ต่อ)

เนื้อหา	จุดประสงค์	ระดับพุทธิกรรม			
		ความรู้	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์
สารในชีวิตประจำวัน	1. วิเคราะห์สมบัติ ความเป็นกรด-เบสของสาร จากการทดลองที่กำหนดให้ได้				2
	2. อธิบายหลักการแยกสารของ สารบางชนิดได้			2	
	3. อธิบายลักษณะของพฤติกรรม ที่ตรงกับหลักการ Reuse ได้			1	
	4. บอกชื่อสารที่เกิดจาก การเผาไหม้ได้	1			
	5. จำแนกสารตามเกณฑ์ ที่กำหนดเองได้		1		
วงจรไฟฟ้า	1. อธิบายหลักการทำงานของพิวเตอร์ ได้		1		
	2. ระบุสาเหตุการเกิดไฟฟ้า ลัดวงจรได้	1			
	3. บอกประโยชน์จากการต่อ สายคินได้		1		
	4. บอกลักษณะการต่อวงจรไฟฟ้า แบบอนุกรมและแบบขนานได้		1		
	5. ระบุปัจจัยที่ส่งผลต่อ [*] ความเข้มของสนามแม่เหล็กได้		1		
	6. อธิบายหลักการทำงานของ กระแสไฟฟ้าได้	1			
หินและ การเปลี่ยนแปลง ของหิน	1. บอกขั้นตอนการเกิดหินอัคนีได้ 2. อธิบายลักษณะของหินที่เกิด [*] จากการเย็นตัวของลาวา	1	1		

ตารางที่ 3-2 (ต่อ)

เนื้อหา	จุดประสงค์	ระดับพฤติกรรม			
		ความรู้	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์
	3. อธิบายผลที่เกิดจาก การทำปฏิกริยากันระหว่าง น้ำส้มสายชูและหินปูนได้		1		
	4. อธิบายการเกิดหินชนิด ต่างๆ ได้		1		
อาการและ ความก้าวหน้า ของอาการและ เทคโนโลยี	1. บอกผลกระทบที่เกิดขึ้น จากการใช้ชีวิตในอาการได้	1			
	2. อธิบายลักษณะการโคลร์ ของความทึบมืดได้		1		
	3. อธิบายลักษณะของ ดวงจันทร์ในวันแรม 15 ค่ำ ได้		1		
	4. อธิบายการเกิดถูกไฟได้		1		
	5. ระบุตำแหน่งของดวงจันทร์ โลก และดวงอาทิตย์จาก ปรากฏการณ์การเกิด จันทรุปราคาได้	1			
	6. อธิบายลักษณะการเคลื่อนที่ ของความทึบมืดขณะโคลร์ รอบโลกได้		2		
รวม					44

จากตารางกำหนดจำนวนข้อสอบแบบวัดฉบับที่ 1 โดยกำหนดข้อคำถามตามจุดประสงค์ การเรียนรู้ของบลูมและพฤติกรรมที่ต้องการวัด ผู้วิจัยได้สรุปโครงสร้างเนื้อหาของข้อสอบ ที่คัดเลือกไว้ดังแสดงไว้ในตารางที่ 3-3

ตารางที่ 3-3 โครงสร้างเนื้อหาของแบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 1 ด้านความรู้ ในเนื้อหาวิทยาศาสตร์ ที่ผ่านการคัดเลือกจำนวน 30 ข้อ จากการทดลองครั้งที่ 2 กับกลุ่มตัวอย่าง 82 คน

ที่	เนื้อหา	เลขที่ข้อ	เลขที่ข้อที่ผ่านการคัดเลือก
1	ร่างกายมนุษย์	1-6	1, 2, 5, 6
2	อาหารและสารอาหาร	7-13	7, 9, 10, 11, 13
3	สิ่งมีชีวิตกับสิ่งแวดล้อม	14-20	14, 15, 17, 19, 20
4	สารในชีวิตประจำวัน	21-27	21, 22, 23, 24, 26
5	วงจรไฟฟ้า	28-33	28, 29, 32, 33
6	หินและการเปลี่ยนแปลงของหิน	34-37	35, 36
7	อวภากและความก้าวหน้าของอวภาก และเทคโนโลยี	38-44	38, 40, 41, 42, 44
รวม		44	30

จากตารางที่ 3-3 ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพเพื่อนำไปใช้จริง จำนวน 30 ข้อ และได้ตัดทิ้ง จำนวน 14 ข้อ

2. ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ข้อ

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องการสอนวิทยาศาสตร์ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ข้อ

2.2 ศึกษา วิเคราะห์ ความสัมพันธ์ของเนื้อหา กับระดับพฤติกรรมของบุตรหลานและจำนวนข้อสอบ ตามรายละเอียด ดังตารางที่ 3-4

ตารางที่ 3-4 ตารางกำหนดจำนวนข้อสอบแบบวัดฉบับที่ 2 โดยกำหนดข้อค้ำถามตามชุดประส่งค์
การเรียนรู้ของบลูมและพฤติกรรมที่ต้องการวัด

เนื้อหา	ชุดประส่งค์	ระดับพฤติกรรม			
		ความรู้	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์
ขั้นสร้าง ความสนใจ ของผู้เรียน	1. อธิบายลักษณะสำคัญ เกี่ยวกับขั้นตอนการสร้าง ความสนใจได้อย่างถูกต้อง	4			
	2. ยกตัวอย่างคำาณที่จะใช้ ในการกระตุ้นความสนใจ ของนักเรียน ได้		1		
	3. ระบุระยะเวลาที่เหมาะสม ที่ใช้เพื่อจัดกิจกรรมสร้าง ความสนใจของนักเรียน ได้		1		
	4. อธิบายหน้าที่ของครู ในการจัดกิจกรรมเพื่อสร้าง ความสนใจของนักเรียน ได้		1		
	5. ระบุทักษะที่สำคัญของครู เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ในขั้นการสร้างความสนใจ ของนักเรียน		1		
ขั้นสำรวจและ ค้นหา	1. อธิบายลักษณะสำคัญ ในขั้นตอนการสำรวจและ ค้นหา ได้	3			
	2. ระบุบทบาทหน้าที่ ที่เหมาะสมของครูในขั้นตอน การสำรวจและค้นคว้า ได้		1		
	3. ยกตัวอย่างกิจกรรมและ ขั้นตอนที่ใช้ที่ในขั้นตอน การสำรวจและค้นหา ได้		2		
	4. ระบุระยะเวลาที่เหมาะสม ในการจัดกิจกรรม ในขั้นการสำรวจและค้นหา ได้		1		

ตารางที่ 3-4 (ต่อ)

เนื้อหา	จุดประสงค์	ระดับพฤติกรรม			
		ความรู้	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์
	5. ยกตัวอย่างกิจกรรมที่ใช้เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนได้		1		
ข้ออธิบายและลงข้อสรุป	1. ยกตัวอย่างกิจกรรมการเรียนการสอนในข้ออธิบายและลงข้อสรุปได้		2		
ข้ออธิบายและลงข้อสรุป	2. ยกตัวอย่างผลลัพธ์ที่เกิดกับผู้เรียนหลังจากกิจกรรมในข้ออธิบาย		1		
	3. วิเคราะห์และสรุปคำตอนของผู้เรียนเมื่อกำหนดสถานการณ์ให้ผู้เรียนตอบคำถามได้		1		
	4. บอกถึงบทบาทที่เหมาะสมของครูในการจัดกิจกรรมข้ออธิบายและลงข้อสรุป	2			
	5. ระบุพฤติกรรมของนักเรียนที่ครูควรให้การส่งเสริมหลังจากการจัดกิจกรรมข้ออธิบายและลงข้อสรุป		2		
ข้อขยายความรู้	1. ยกตัวอย่างลักษณะกิจกรรมในข้อการขยายความรู้ได้		4		
	2. อธิบายความหมายและสำคัญของการจัดกิจกรรมในข้อการขยายความรู้ได้	2			
	3. วิเคราะห์คำตอนที่ถูกต้องของผู้เรียนจากการทำกิจกรรมในข้อการขยายความรู้ได้		1		

ตารางที่ 3-4 (ต่อ)

เนื้อหา	จุดประสงค์	ระดับพฤติกรรม			
		ความรู้	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์
4. ยกตัวอย่างกิจกรรมที่แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนมีความรู้และสนับสนุนความสำเร็จ		1			
ขั้นประเมินผล	1. ระบุข้อดีจากการประเมินผลโดยการใช้ผังโน้นทัศน์ได้	1			
	2. วิเคราะห์บทบาทที่เหมาะสมของครูในการจัดกิจกรรมชั้นเรียนได้		1		
	3. ยกตัวอย่างคำตามที่เหมาะสมเพื่อประเมินผู้เรียนได้		1		
	4. อธิบายลักษณะของผังโน้นทัศน์ที่นำมาใช้เพื่อประเมินผู้เรียนได้		1		
	5. บอกขั้นตอนในการประเมินผู้เรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้	1			
	6. ยกตัวอย่างกิจกรรมที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรมชั้นเรียนที่ผู้เรียนได้		1		
	7. วิเคราะห์ลักษณะกิจกรรมที่เหมาะสมเพื่อนำมาใช้ในการประเมินผู้เรียนได้		2		
รวม					40

จากตารางกำหนดจำนวนข้อสอบแบบวัดฉบับที่ 2 โดยกำหนดข้อคำถามตามจุดประสงค์ การเรียนรู้ของบลูมและพฤติกรรมที่ต้องการวัด ผู้วิจัยได้สรุปโครงสร้างเนื้อหาของข้อสอบที่คัดเลือกไว้ดังแสดงไว้ในตารางที่ 3-5

ตารางที่ 3-5 โครงการสร้างเนื้อหา ของแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ฉบับที่ 2 ด้านการสอน
แบบสืบเสาะหาความรู้ จำนวน 30 ข้อ

ที่	เนื้อหา	เลขที่ข้อ	เลขที่ข้อที่ผ่านการคัดเลือก
1	ขั้นสร้างความสนใจ	1-8	2, 3, 4, 5, 6, 7
2	ขั้นสำรวจและค้นหา	8-16	11, 12, 13, 14, 15, 16
4	ขั้นขยายความรู้	24-32	25, 26, 27, 28, 29, 31
5	ขั้นประเมินผล	33-40	33, 34, 35, 37, 38, 39
รวม		40	30

จากตารางที่ 3-5 ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพตามที่ต้องการ จำนวน 30 ข้อ จากข้อสอบทั้งหมด 40 ข้อ และตัดทิ้ง จำนวน 10 ข้อ

3. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ทั้ง 13 ทักษะ จากนั้นวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเนื้อหา กับระดับพฤติกรรมของบุตรและจำนวนข้อสอบ ตามรายละเอียด ดังตารางที่ 3-6

ตารางที่ 3-6 ตารางกำหนดจำนวนข้อสอบแบบวัดฉบับที่ 3 โดยกำหนดข้อคำถามตามชุดประสงค์ การเรียนรู้และพฤติกรรมที่ต้องการวัด

เนื้อหา	ชุดประสงค์	ระดับพฤติกรรม			
		ความรู้	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์
การสังเกต	เมื่อกำหนดสถานการณ์ หรือการทดลองให้สามารถอธิบาย หรือวิเคราะห์คำตอบ โดยใช้ประสานสัมผัสทั้ง 5 ได้	4			1
การจำแนก	จำแนกสภาพหรือวัตถุตามเกณฑ์ ที่กำหนดให้ได้	2	2		1
การวัด	ระบุเครื่องมือที่ใช้ในการวัดสิ่งของ ได้ถูกต้อง	5			

ตารางที่ 3-6 (ต่อ)

เนื้อหา	จุดประสงค์	ระดับพฤติกรรม			
		ความรู้	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์
การคำนวณ	เมื่อกำหนดข้อมูลมาให้สามารถคำนวณหาคำตอบที่ถูกต้องได้			5	
การจัดกระทำ	เมื่อกำหนดข้อมูลมาให้สามารถจัดข้อมูลในรูปแบบของกราฟหรือ	1			4
และสื่อ	แผนภูมิได้อ讶่างถูกต้องเหมาะสม				
ความหมาย	ชื่อ				
การหา	เมื่อกำหนดรูปภาพมาให้สามารถหาความสัมพันธ์ระหว่างรูป			5	
ความสัมพันธ์	หาความสัมพันธ์ระหว่างรูป				
ระหว่างสเปลส์	หนึ่งมิติ สองมิติและสามมิติได้				
การลง	เมื่อกำหนดภาพหรือข้อมูลมา	1	4		
ความเห็น	ให้สามารถกล่าวความเห็นข้อมูล				
จากข้อมูล	โดยอาศัยความรู้เดิมของตนเองได้				
การพยากรณ์	เมื่อกำหนดข้อมูลหรือสถานการณ์ให้สามารถคาดเดาเหตุการณ์ที่จะเกิดต่อจากนี้ได้		5		
การตั้ง	เมื่อกำหนดข้อมูลหรือการทดลอง		5		
สมมติฐาน	ให้สามารถระบุสิ่งที่จะเกิดขึ้น				
	ถ่วงหน้าโดยอาศัยข้อมูลจากความรู้เดิมได้				
การกำหนด	ระบุความหมายและขอบเขตของ			5	
นิยาม	คำที่ใช้ในการทดลอง โดยต้องเป็น				
เชิงปฏิบัติการ	คำที่สามารถสังเกตและวัดได้				
การกำหนด	เมื่อกำหนดสถานการณ์หรือ	5			
และความคุ้ม	การทดลองให้สามารถระบุ				
ตัวแปร	ตัวแปรที่ได้จากการทดลองได้				
การออกแบบ	เมื่อกำหนดสถานการณ์หรือ	1		5	
การทดลอง	การทดลองให้สามารถวิเคราะห์วิธีการในการหาคำตอบได้				

ตารางที่ 3-6 (ต่อ)

เนื้อหา	จุดประสงค์	ระดับพฤติกรรม			
		ความรู้	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์
การตี	เมื่อกำหนดสถานการณ์หรือข้อมูล			5	
ความหมาย	มาให้สามารถแปลผลและสรุป				
ข้อมูลและ	ข้อมูลที่ได้จากการทดลองได้				
ลงข้อสรุป					
รวม					66

จากตารางกำหนดจำนวนข้อสอบแบบวัดฉบับที่ 3 โดยกำหนดข้อคำถามตามจุดประสงค์ การเรียนรู้ของบุลุ่มและพฤติกรรมที่ต้องการวัด ผู้วิจัยได้สรุปโครงสร้างเนื้อหาของข้อสอบ ที่คัดเลือกไว้ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 3-7

ตารางที่ 3-7 โครงสร้างเนื้อหาของแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 4 ด้านทักษะ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์จำนวน 40 ข้อ จากการทดลองครั้งที่ 2 กับกลุ่มตัวอย่าง 82 คน

ที่	เนื้อหา	เลขที่ข้อ	เลขที่ข้อที่ผ่าน การคัดเลือก
1	การสังเกต	1-5	3, 4
2	การจำแนก	6-10	7, 8, 9
3	การวัด	11-15	11, 13, 15
3	การคำนวณ	16-20	16, 17, 18
5	การจัดกระทำและสื่อความหมายข้อมูล	21-25	21, 24, 25
6	การหาความสัมพันธ์ระหว่างสเปลส์ กับสเปลส์	26-30	27, 29, 30
7	การลงความเห็นจากข้อมูล	31-35	33, 34, 35
8	การพยากรณ์	36-40	37, 38, 39
9	การตั้งสมมติฐาน	41-45	43, 44, 45
10	การกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ	46-50	46, 47, 48

ตารางที่ 3-7 (ต่อ)

ที่	เนื้อหา	เลขที่ข้อ	เลขที่ข้อที่ผ่านการคัดเลือก
11	การกำหนดและควบคุมตัวแปร	51-56	51, 52, 53
12	การออกแบบการทดลอง	57-61	56, 58, 59, 60
13	การตีความหมายข้อมูลและลงข้อสรุป	62-66	62, 64, 66
	รวม	66	40

จากตารางที่ 3-7 ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 40 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 66 ข้อ และตัดทิ้ง จำนวน 26 ข้อ

4. ด้านวิจัยในชั้นเรียน

4.1 ศึกษาทฤษฎีแนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพครูด้านวิจัย ในชั้นเรียน และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเนื้อหา กับระดับพฤติกรรมของและจำนวนข้อสอบ ตามรายละเอียด ดังตารางที่ 3-8

ตารางที่ 3-8 ตารางกำหนดจำนวนข้อสอบแบบวัดฉบับที่ 4 โดยกำหนดข้อคำถามตามจุดประสงค์ การเรียนรู้และพฤติกรรมที่ต้องการวัด

เนื้อหา	จุดประสงค์	ระดับพฤติกรรม			
		ความรู้	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์
ความรู้พื้นฐาน เกี่ยวกับการวิจัย ในชั้นเรียน	1. บอกความหมายของ การวิจัยในชั้นเรียนได้			5	
	2. บอกความสำคัญของ การวิจัยในชั้นเรียนได้			5	
	3. บอกประโยชน์ของการวิจัย ในชั้นเรียนได้			3	
	4. ระบุขั้นตอนการวิจัย ในชั้นเรียนได้			2	
กระบวนการ วิจัยในชั้นเรียน	1. อธิบายขั้นตอนการทำวิจัย ในชั้นเรียนได้อย่างถูกต้อง			9	

ตารางที่ 3-8 (ต่อ)

เนื้อหา	จุดประสงค์	ระดับพฤติกรรม			
		ความรู้	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์
การสำรวจและ การวิเคราะห์ ปัญหา	1. วิเคราะห์และบอกสาเหตุ ของปัญหาเพื่อทำวิจัย ในชั้นเรียนได้ถูกต้อง			1	
การเรียนรู้ ของผู้เรียน	2. ระบุและกำหนดวิธีการ ในการแก้ปัญหาในการทำ วิจัยในชั้นเรียนได้ถูกต้อง		1		
การเลือกและ พัฒนา นัดกรรม	1. ระบุและอธิบายแนวทาง ในการพัฒนานัดกรรม เพื่องานวิจัยได้อย่างถูกต้อง 2. บอกประเภทของ นัดกรรมได้อย่างถูกต้อง		2	4	
เครื่องมือและ การเก็บ รวบรวมข้อมูล	1. ระบุคัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้อย่างถูกต้อง 2. อธิบายรูปแบบการวิจัย ในชั้นเรียนได้อย่างถูกต้อง 3. ระบุเครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัยได้อย่างถูกต้อง	1		4	
การวิเคราะห์ ข้อมูลและ การประเมินผล	1. กำหนดวิธีการที่ใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูล และ อธิบายผลที่ได้จาก การวิเคราะห์ข้อมูล ได้อย่างถูกต้อง	1		3	
การเขียน รายงานการ วิจัยในชั้นเรียน	1. อธิบายขั้นตอนและวิธีการ ในการเขียนรายงานการ วิจัยในชั้นเรียนได้อย่างถูกต้อง		3		
รวม				45	

จากตารางกำหนดจำนวนข้อสอบแบบวัดคนบันทึก 4 โดยกำหนดข้อคำตามตามจุดประสงค์ การเรียนรู้ของบุลนและพฤติกรรมที่ต้องการวัด ผู้วิจัยได้สรุปโครงสร้างเนื้อหาของข้อสอบ ที่คัดเลือกไว้ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 3-9

ตารางที่ 3-9 จำนวนข้อสอบของแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 4 ด้านวิจัยในชั้นเรียน
จำนวน 30 ข้อ จากการทดลองครั้งที่ 2 กับกลุ่มตัวอย่าง 82 คน

ที่	เนื้อหา	เลขที่ข้อ	เลขที่ข้อที่ผ่านการคัดเลือก
1	ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวิจัยในชั้นเรียน	1-15	1, 5, 9, 10, 11, 12, 15
2	กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน	16-24	17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24
3	การสำรวจและวิเคราะห์ปัญหา การเรียนรู้ของผู้เรียน	25-27	26, 27
4	การเลือกและพัฒนาวัสดุ เพื่อแก้ปัญหาการเรียนรู้	28-32	28, 30, 32
5	เครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูล	33-38	33, 34, 36, 37, 38
6	การวิเคราะห์ข้อมูลและการประเมินผล	39-42	40, 41, 42
7	การเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน	43-45	44, 45
รวม		45	30

จากตารางที่ 3-9 ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดให้ได้จำนวน 30 ข้อ จากทั้งหมด 45 ข้อ และตัดทิ้ง จำนวน 15 ข้อ

5. ด้านเขตคติทางวิทยาศาสตร์

ลักษณะครื่องมือเป็นแบบวัดมาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย 6 ด้าน ตามแนวคิดของพัชรินทร์ หาดทราย (2546) จำนวน 30 ข้อ มีรายละเอียดการสร้างและพัฒนา เครื่องมือ ดังนี้

5.1 กำหนดคุณคุณค่าของแบบวัด เพื่อสร้างแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประมาณศึกษา ด้านเขตคติทางวิทยาศาสตร์

5.2 ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ด้านเขตคติทางวิทยาศาสตร์เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบวัด

5.3 กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการตามคุณลักษณะที่ต้องการวัด

5.4 สร้างข้อคำถามในแต่ละด้านให้สอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการของสมรรถภาพ ครุวิทยาศาสตร์ทั้ง 6 ด้าน โดยครื่องมือเป็นแบบสอบถามมาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) 5 ระดับ คือ ระดับสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ที่มีมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด จำนวน 6 ด้าน ดังตารางที่ 3-10

ตารางที่ 3-10 วิเคราะห์โครงสร้างจำนวนข้อคำถามจำแนกตามเนื้อหา

เนื้อหา	จำนวนที่ออก	จำนวนที่ใช้จริง
<u>ด้านความอยากรู้อยากรู้</u> พฤติกรรมที่แสดงให้เห็น ถึงความสนใจในสิ่งใหม่ ๆ เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ โดยมีความพยายามที่จะแสวงหาคำตอบจากปัญหา ด้วยการซักถาม การอ่าน หรือการทดลองเพื่อให้ ได้มาซึ่งคำตอบที่สมบูรณ์แบบ	7	5
<u>ความมีเหตุผล</u> พฤติกรรมที่แสดงออกถึง ความสามารถในการอธิบายปรากฏการณ์ และ ทำความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล มีการตรวจสอบความถูกต้องจากแหล่งข้อมูล ที่น่าเชื่อถือ และไม่เชื่อในสิ่งที่หลักการ ทางวิทยาศาสตร์ไม่สามารถอธิบายได้	7	5
<u>ความมีระเบียบและคิดแบบละเอียดรอบรอบ</u> พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีวิจารณญาณ ในการพิจารณาสิ่งต่าง ๆ มีการวางแผนการทำงาน และตัดสินใจอย่างเป็นระบบ	7	5
<u>ความใจกว้าง</u> พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเต็มใจ ที่จะยอมรับความคิดเห็นของบุคคลอื่น รวมถึง คำวิพากษ์วิจารณ์ต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล โดยไม่ยึดถือ เพียงแต่ความคิดของตน และเต็มใจที่จะเผยแพร่ ความรู้ของตนไปสู่ผู้อื่นด้วย	7	6
<u>ความเพียรพยายาม</u> พฤติกรรมที่แสดงออกถึง ความไม่ท้อถอยเมื่อเกิดอุปสรรคต่าง ๆ ในการทำงาน การทดลอง มีความตั้งใจและอดทน ในการเสาะแสวงหาคำตอบ		

ตารางที่ 3-10 (ต่อ)

เนื้อหา	จำนวนที่ออก	จำนวนที่ใช้จริง
ความเพียรพยายาม พฤติกรรมที่แสดงออกถึง	7	6
ความไม่ท้อดอยเมื่อเกิดอุปสรรคต่าง ๆ		
ในการทำงาน การทดลอง มีความตั้งใจและอดทน		
ในการเสาะแสวงหาคำตอบ		
<u>ความซื่อสัตย์</u> พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมั่นคง	7	6
หนักแน่นในการสังเกต บันทึก และนำเสนอข้อมูล		
ตามความเป็นจริง โดยปราศจากความคิดเห็นของ		
ตนเอง		
รวม	42	30

จากตารางวิเคราะห์โครงสร้างจำนวนข้อคำถามจำแนกตามเนื้อหา แบบวัดฉบับที่ 5 ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อคำถามที่ต้องการ จำนวน 30 ข้อ และคัดทิ้ง จำนวน 12 ข้อ ดังตารางที่ 3-11

ตารางที่ 3-11 จำนวนข้อคำถามของแบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 5 ด้านเขตคติทางวิทยาศาสตร์ จำนวน 30 ข้อ จากการทดลองครั้งที่ 2 กับกลุ่มตัวอย่าง 82 คน

ที่	เนื้อหา	เลขที่ข้อ	เลขที่ข้อที่ผ่านการคัดเลือก
1	ความอยากรู้อยากเห็น	1-7	1, 2, 3, 4, 5
2	ความมีเหตุผล	8-14	8, 9, 10, 13, 14
3	ความมีระเบียบและคิดแบบละเอียด	15-21	15, 16, 17, 18, 19
	รอบคอบ		
4	ความใจกว้าง	22-28	20, 21, 22, 23, 25
5	ความเพียรพยายาม	29-35	29, 30, 32, 33, 34
6	ความซื่อสัตย์	36-42	36, 37, 38, 39, 40
	รวม	42	30

จากตารางที่ 3-11 ผู้วิจัยต้องการใช้ข้อคำถามจำนวน 30 ข้อ จึงได้คัดเลือกข้อคำถามที่มีคุณภาพมากที่สุด จากจำนวน 42 ข้อ และตัดข้อคำถามออก จำนวน 12 ข้อ

- นำแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประณีตศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้น จำนวน 5 ฉบับ ให้คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์พิจารณาเพื่อปรับปรุงแก้ไข

- หาความต่างของแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทั้ง 5 ฉบับ ที่ได้รับการปรับปรุงตามค่าแนะนำของกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ไปใช้ผู้เชี่ยวชาญในการสอนวิทยาศาสตร์ ด้านการวัดผลและการทำวิจัยในชั้นเรียน ดังนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นาวาตรี ดร. พงษ์เทพ จริโร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย

บูรพา

2. ดร. กิตติมา พันธ์พกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย

บูรพา

3. นางอารีย์ ชนชุมพูนพูด ตำแหน่งครุวิทยฐานะ

ครุช่างนาฏการพิเศษ

โรงเรียนบ้านท่ากลอย (ทรัพย์กมล ประชาสารรักษ์)

4. นางสาวพิสมัย นามวิชัย ตำแหน่งครุวิทยฐานะ

ครุช่างนาฏการพิเศษ

โรงเรียนบ้านกันทรารมณ์

5. นางณัฐากร ดวงมณี ตำแหน่งครุวิทยฐานะ

ครุช่างนาฏการพิเศษ

โรงเรียนบุขันธ์

เป็นผู้พิจารณาตัดสินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับมาตรฐานคุณประسنักการเรียนรู้ (IOC) โดยพิจารณาตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

+1 หมายถึง แนวโน้มที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อสอบข้อนี้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้

-1 หมายถึง แนวโน้มที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้

6. ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองใช้แบบวัดทั้ง 3 ครั้ง กับกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ดังนี้

6.1 กลุ่มตัวอย่างที่ 1 จำนวน 10 คน เพื่อตรวจสอบด้านภาษาเกี่ยวกับชีวะใน การสอบ และข้อคำถาม โดยนำครุทั้ง 10 คน มาทำแบบวัด เมื่อครุทำแบบวัดเสร็จแล้ว ผู้วิจัยจึงสัมภาษณ์ ครุแต่ละคนเพื่อหาความเหมาะสมทางด้านภาษา ข้อคำถามที่ซักเจนตรงกันหรือไม่ จากนั้น นำแบบวัดไปปรับปรุงแก้ไข

6.2 กลุ่มตัวอย่างที่ 2 จำนวน 90 คน เพื่อทดลองใช้ และวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ และเนื่องจากครื่องมือที่สร้างขึ้นในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยเครื่องมือที่มีลักษณะเป็นแบบทดสอบ เลือกตอบ 4 ตัวเลือก และมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่

ฉบับที่ 1 ด้านความรู้ในเนื้อหาวิทยาศาสตร์

ฉบับที่ 2 ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น

ฉบับที่ 3 ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

ฉบับที่ 4 ด้านวิจัยในชั้นเรียน ดังนี้

มีลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

6.2.1 ตรวจให้คะแนนถ้าตอบถูกให้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดหรือตอบเกินกว่า

1 คำตอบหรือไม่ตอบเลยให้ 0 คะแนน

6.2.2 หาค่าสถิติพื้นฐาน

6.2.3 หาค่าความยากของข้อสอบแบบอิงเกณฑ์

6.2.4 หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์

6.2.5 หาค่าความเที่ยงของแบบวัดทั้ง 5 ฉบับ

6.2.6 คัดเลือกข้อสอบและตัดข้อสอบที่ไม่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

6.2.6.1) ข้อสอบมีค่าความยาก (p) ตั้งแต่ .20-.80 โดยมีเกณฑ์พิจารณา ความยาก ดังนี้ (สมนึก ภัทธิยธนี, 2553, หน้า 212)

ตารางที่ 3-12 เกณฑ์การพิจารณาความยาก

ค่าความยาก (p)	ความหมาย
.00-.19	ข้อสอบยากควรตัดทิ้งหรือปรับปรุง
.20-.39	ข้อสอบค่อนข้างยากน้ำไปใช้ได้
.40-.60	ข้อสอบปานกลางน้ำไปใช้ได้
.61-.80	ข้อสอบค่อนข้างง่าย นำไปใช้ได้
.81-1.00	ข้อสอบง่ายมาก ควรตัดทิ้งหรือปรับปรุง

6.2.6.2 ข้อสอบมีอำนาจจำแนก (B) ตั้งแต่ .20 ถึง 1.00 โดยมีเกณฑ์ การพิจารณาค่าอำนาจจำแนก ดังนี้ (Brennan et al., 1974, pp. 244-261 ถอดลงใน กัญวัลลุยช์ จิตรดี, 2559, หน้า 108)

ตารางที่ 3-13 เกณฑ์การพิจารณาค่าอำนาจการจำแนก

ค่าอำนาจการจำแนก	หมายความว่าข้อสอบนั้นสามารถ
+1.00	จำแนกผู้รอบรู้/ ไม่รอบรู้/ ได้ดีมาก
.50 - .99	จำแนกผู้รอบรู้/ ไม่รอบรู้/ ได้ดี
.20- .49	จำแนกผู้รอบรู้/ ไม่รอบรู้/ ได้ปานกลาง
.00- .19	จำแนกผู้รอบรู้/ ไม่รอบรู้/ ได้น้อยมาก
ติดลบ	จำแนกผู้รอบรู้/ ไม่รอบรู้/ ตรงข้ามความจริง

6.2.7 ทำการคัดเลือกข้อสอบที่มีความยากและมีค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในตารางที่ 3-7 และตารางที่ 3-8 ข้อสอบที่ไม่ได้คุณภาพตามเกณฑ์นี้ให้ตัดทิ้ง โดยในงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการข้อสอบที่นำไปใช้จริง ดังนี้ ฉบับที่ 1 ด้านความรู้ในเนื้อหา วิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 30 ข้อ ฉบับที่ 2 ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ข้อ จำนวน 30 ข้อ ฉบับที่ 3 ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ จำนวน 40 ข้อ และฉบับที่ 4 ด้านวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 30 ข้อ

ฉบับที่ 5 ด้านเจตคติทางวิทยาศาสตร์ มีลักษณะเครื่องเป็นมาตรฐานวัด 5 ระดับ (Rating scale) โดยตอบตามสภาพความเป็นจริง คำตอบจะมี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ตารางที่ 3-14 เกณฑ์การให้คะแนนข้อคำถามด้านเจตคติทางวิทยาศาสตร์

คำตอบ	คะแนน	
	ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
มากที่สุด	5	1
มาก	4	2
ปานกลาง	3	3
น้อย	2	4
น้อยที่สุด	1	5

มีเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

ช่วงค่าเฉลี่ย	ระดับสมรรถภาพ
4.50-5.00	สูงมาก
3.50-4.49	สูง
2.50-3.49	ปานกลาง
1.50-2.49	ต่ำ
1.00-1.49	ต่ำมาก

มีลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์เครื่องมือ ดังนี้

6.2.8 วิเคราะห์ผลการใช้แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 6 ฉบับที่ 5 ด้านเขตคิดทางวิทยาศาสตร์ โดยการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ

โดยใช้เทคนิค 25% ระหว่างกลุ่มสูงกลุ่มต่ำด้วยการทดสอบหาค่าที (*t-test*) ใน การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย ต้องการข้อมูลตามจำนวน 30 ข้อ ส่วนข้อใดที่มีคุณภาพต่ำ ผู้วิจัยจะได้ตัดทิ้งไป

6.3 กลุ่มตัวอย่างที่ 3 เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือจากการใช้จริง สร้างเกณฑ์ปกติและ คู่มือการใช้แบบวัด จำนวน 300 คน

แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 1 ด้านความรู้ ในเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 2 ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น ฉบับที่ 3 ด้านทักษะ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 4 ด้านวิจัยในชั้นเรียน ดังนี้

มีลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

6.3.1 ตรวจให้คะแนนถ้าตอบถูกให้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดหรือตอบเกินกว่า 1 คำตอบหรือไม่ตอบเลยให้ 0 คะแนน

6.3.2 หากค่าสถิติพื้นฐาน

6.3.3 หากค่าความยากของข้อสอบแบบอิงเกณฑ์

6.3.4 หากค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์

6.3.5 หากค่าความเที่ยงของแบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์และหากค่าความคาดเคลื่อน มาตรฐานในการวัด (Standard error of measurement)

6.3.6 หากค่าความตรงเชิงโครงสร้าง โดยนำกลุ่มรู้ชัดที่เป็นกลุ่มที่มีสมรรถภาพสูง จำนวน 70 คน และกลุ่มที่มีสมรรถภาพต่ำจำนวน 70 คน นำมาทดสอบโดยใช้เทคนิคกลุ่มรู้ชัด

6.3.7 หากคะแนนจุดตัดเพื่อแบ่งผู้สอบออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ผ่าน และไม่ผ่าน โดยวิธีของ Angoff ดังนี้ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน กับชุดที่พิจารณาความตรงตามเนื้อหา ร่วมกันพิจารณา ข้อสอบแต่ละข้อว่า ผู้ที่มีความรู้มีความน่าจะเป็น (โอกาสที่จะตอบถูก) ในการตอบถูกหรือระดับ

การผ่านขั้นต่ำในการตอบถูกแต่ละข้อ โดยให้ระดับคุณภาพของความยากของข้อสอบแต่ละข้อ เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาความน่าจะเป็นไปได้ในการตอบถูกของผู้ที่มีความสามารถครบถ้วน ทุกข้อแล้ว ระดับการผ่านขั้นต่ำจะเคลื่อนจากผู้ตัดสินเป็นระดับการผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำในแต่ละข้อ ระดับการผ่านขั้นต่ำรายข้อจะถูกรวบรวมจากทุกข้อแต่ละฉบับ แล้วจึงเฉลี่ยด้วยจำนวนผู้เชี่ยวชาญ กำหนดเป็นคะแนนจุดตัดของแต่ละฉบับ และนำคะแนนจุดตัดแบ่งผู้สอบออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผ่านและไม่ผ่าน

แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประดิษฐ์ศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 5 ด้านเขตคิด ทางวิทยาศาสตร์ มีลักษณะเครื่องเป็นมาตรฐาน ระดับ 5 ระดับ

มีลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์เครื่องมือ ดังนี้

6.3.8 วิเคราะห์ผลการใช้แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับชั้น

ประดิษฐ์ศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 5 ด้านเขตคิดทางวิทยาศาสตร์โดยการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็น รายข้อ โดยใช้เทคนิค 25 % ระหว่างกันถ้วนสูงกลุ่มตัวอย่างการทดสอบหาค่าที่ (*t-test*)

6.3.9 หาค่าความเที่ยง โดยคำนวณจากสัมประสิทธิ์เฉลี่ย

6.3.10 สร้างคู่มือการใช้และจัดพิมพ์รูปเล่ม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ติดต่อขอรับหนังสือจากคณะกรรมการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความร่วมมือ จากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองในโรงเรียนที่อยู่จังหวัด ฉะเชิงเทรา สำหรับโรงเรียนที่อยู่ในต่างจังหวัดใช้วิธีการส่งไปรษณีย์
3. นำแบบวัดที่ได้ไปตรวจให้คะแนน และวิเคราะห์ผล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร ดังนี้ (ไพศาล วรคำ, 2552, หน้า 311)

$$\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^n x_i}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

n แทน จำนวนสมาชิกในกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ใช้สูตร ดังนี้ (ไทยแลนด์ วารสาร ประจำปี 2552,
หน้า 313)

$$S = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (X_i - \bar{X})^2}{n-1}}$$

เมื่อ S แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X_i แทน ค่าของคะแนน หรือข้อมูลแต่ละตัว

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยเลขคณิต

n แทน จำนวนคะแนนหรือข้อมูลทั้งหมด

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของแบบวัด

2.1 การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับชุดประสิทธิภาพเรียนรู้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 117) ดังนี้

$$\text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับชุดประสิทธิภาพ

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หากำลังจากการจำแนก กรณี เครื่องมือเป็นแบบมาตรวัด 5 ระดับ โดยใช้วิธี
วิเคราะห์ความสัมพันธ์ (Correlation analysis)

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

r_{xy} แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร X กับตัวแปร Y

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

- $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนรายชื่อของกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum Y$ แทน ผลรวมของคะแนนรวมของทั้งกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum XY$ แทน ผลรวมของผลคูณของคะแนน X และ คะแนน Y
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมกำลังสองของคะแนน X
 $\sum Y^2$ แทน ผลรวมกำลังสองของคะแนน Y

2.3 การหาค่าอำนาจการจำแนก การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination power)

เป็นความสามารถของเครื่องมือวัดที่จะจำแนกคนกลุ่มเก่งออกจากกลุ่มอ่อนนึ่งระหว่าง -1 ถึง 1 ยิ่งมีค่ามากยิ่งดีแสดงว่าจำแนกคนได้ดีสูตรนี้ Brennan (1974 อ้างถึงใน ล้วน สายบศ และอังคณา สายบศ, 2545, หน้า 198-199) เป็นผู้เสนอ ดังนี้

$$B = \frac{U}{n_1} - \frac{L}{n_2}$$

เมื่อ	B	ดัชนีค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์
	U	จำนวนนักเรียนที่ทำข้อสอบถูกของกลุ่มผ่านเกณฑ์
	L	จำนวนนักเรียนที่ทำข้อสอบถูกของกลุ่มไม่ผ่านเกณฑ์
	n_1	จำนวนนักเรียนที่สอบผ่านเกณฑ์
	n_2	จำนวนนักเรียนที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์

2.4 การหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบวัด โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์

สหสัมพันธ์แอลfa (Alpha coefficient) ของกรอนบาก (สมนึก วัชธิยานี, 2541, หน้า 226-227)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

- α แทน ความเชื่อมั่นของแบบวัดเดิม
 n แทน จำนวนข้อของแบบวัดทั้งฉบับ
 $\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของคะแนนรวมความแปรปรวนเป็นรายข้อ
 S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างเครื่องมือวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ระดับ ปัจจุบัน ศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคตะวันออก จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านความรู้ในเนื้อหาวิทยาศาสตร์ ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ด้านวิจัยในห้องเรียน และด้านเจตคติทางวิทยาศาสตร์ 2) เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือในด้านความตรงตามเนื้อหา (Content validity) ความยาก (Difficulty) อำนาจจำแนก (Discrimination) ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) และความเที่ยง (Reliability) และ 3) เพื่อหาคะแนนจุดตัดและค่ามือการใช้เครื่องมือวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นปัจจุบันศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคตะวันออก ที่มีคุณภาพ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

<i>p</i>	หมายถึง ค่าความยากของข้อสอบเป็นรายข้อ
<i>B</i>	หมายถึง ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบเป็นรายข้อ
<i>IOC</i>	หมายถึง ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหา
<i>t</i>	หมายถึง ค่าทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองกลุ่ม
$\bar{X}$	หมายถึง ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
<i>n</i>	หมายถึง จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
<i>SD</i>	หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
<i>α</i>	หมายถึง สัมประสิทธิ์ความเที่ยงด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟารอนนาค
<i>SEM</i>	หมายถึง ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานการวัด

กลุ่มสูง หมายถึง กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนสูง จำนวน 25% ของกลุ่มตัวอย่าง
ทั้งหมด

กลุ่มต่ำ หมายถึง กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนสูง จำนวน 25% ของกลุ่มตัวอย่าง
ทั้งหมด

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 การสร้างเครื่องมือวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับปัจจุบันศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคตะวันออก

1. ค่าความตรงตามเนื้อหาเครื่องมือวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับปัจจุบันศึกษาปีที่ 6 ทั้ง 5 ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ 1 ด้านความรู้ในเนื้อหาวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 2 ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ ฉบับที่ 3 ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 4 ด้านการวิจัยในชั้นเรียน และฉบับที่ 5 ด้านเจตคติทางวิทยาศาสตร์

2. ผลการทดลองใช้เครื่องมือครั้งที่ 1

3. ผลการทดลองใช้เครื่องมือครั้งที่ 2

ตอนที่ 2 คุณภาพของเครื่องมือวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นปัจจุบันศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคตะวันออก ได้แก่ ฉบับที่ 1 ด้านความรู้ในเนื้อหาวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 2 ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ ฉบับที่ 3 ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 4 ด้านการวิจัยในชั้นเรียน และฉบับที่ 5 ด้านเจตคติทางวิทยาศาสตร์

1. ผลการใช้จริงของแบบวัดครั้งที่ 3

2. คะแนนจุดตัดและค่ามีอการใช้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การสร้างเครื่องมือวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับปัจจุบันศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคตะวันออก

กระบวนการสร้างเครื่องมือวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นปัจจุบันศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคตะวันออก ดำเนินงานตามขั้นตอนดังนี้

ผู้จัดได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเครื่องมือวัดสมรรถภาพครู วิทยาศาสตร์ในด้านต่าง ๆ และสังเคราะห์เนื้อหาอุปกรณ์สร้างเป็นเครื่องมือวัดสมรรถภาพครู วิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 5 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 ด้านความรู้ในเนื้อหาวิทยาศาสตร์ จำนวน 44 ข้อ

ฉบับที่ 2 ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น จำนวน 40 ข้อ

ฉบับที่ 3 ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ จำนวน 66 ข้อ

ด้านที่ 4 ด้านการวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 45 ข้อ

ฉบับที่ 5 ด้าน เจตคติทางวิทยาศาสตร์ จำนวน 42 ข้อ

1. ค่าความตรงตามเนื้อหา

ผู้จัดได้นำแบบวัดที่สร้างขึ้นพร้อมจุดประสงค์/ นิยาม ข้อคำถาม นำมาสร้างตาราง โครงสร้างเนื้อหาไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และทางด้านวัดผล จำนวน 5 ท่าน ร่วมกันพิจารณาความตรงของเนื้อหาของแบบวัด พบร่ว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มีความเห็นตรงกัน ว่าเนื้อหาที่ใช้ทดสอบ และข้อคำถามที่ใช้ทดสอบครอบคลุมจุดประสงค์ที่สร้างขึ้น และมีจำนวนข้อ ที่เหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้ ซึ่งทุกข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง .80-1.00 ซึ่งพิจารณา จากเกณฑ์ (ศิริชัย กาญจนวاسي, 2552, หน้า 42) IOC ความมากกว่าหรือเท่ากับ .50 แสดงว่าข้อคำถาม ที่สร้างขึ้นสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่มุ่งวัดจริง ดังตารางที่ 4-1

ตารางที่ 4-1 ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ที่สร้างขึ้นทั้ง 5 ฉบับ โดยมีผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน เป็นผู้พิจารณา

ฉบับที่	ค่า IOC	ผลการพิจารณา
1. ด้านความรู้ในเนื้อหาวิทยาศาสตร์	.80-1.00	สอดคล้อง
2. ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น	.80-1.00	สอดคล้อง
3. ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์	.60-1.00	สอดคล้อง
4. ด้านวิจัยในชั้นเรียน	.80-1.00	สอดคล้อง
5. ด้านเจตคติทางวิทยาศาสตร์	.80-1.00	สอดคล้อง

จากตารางที่ 4-1 แสดงให้ทราบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน จะอยู่ระหว่าง .60-1.00 มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ .50 ซึ่งพิจารณาจากเกณฑ์ (ศิริชัย กาญจนวاسي,

2552, หน้า 242) IOC ค่ามากกว่าหรือเท่ากับ .50 นั่นคือ การพิจารณาตัดสินของผู้เชี่ยวชาญระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์มีความสอดคล้องกัน และเครื่องมือวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทั้ง 5 ฉบับ ที่สร้างขึ้นตรงกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้จริง

2. ผลการทดลองใช้เครื่องมือ ครั้งที่ 1

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ทั้ง 5 ฉบับ ประกอบด้วย ฉบับที่ 1 ด้านความรู้ในเนื้อหาวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 2 ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น ฉบับที่ 3 ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 4 ด้านวิจัยในชั้นเรียน และฉบับที่ 5 ด้าน เจตคติทางวิทยาศาสตร์ โดยกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi stage random sampling) จำนวน 400 คน ซึ่งในการทดลองใช้เครื่องมือ ครั้งที่ 1 ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน เพื่อตรวจสอบด้านภาษาเกี่ยวกับคำชี้แจงในการสอน และข้อคำถามว่าครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีความเข้าใจเกี่ยวกับข้อคำถาม ตรงกันหรือไม่ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข ผลการทดลองใช้พบว่าผู้สอบมีความเข้าใจในข้อคำถามแต่ละข้อเป็นอย่างดี

3. ผลการทดลองใช้เครื่องมือ ครั้งที่ 2

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ทั้ง 5 ฉบับ ประกอบด้วย ฉบับที่ 1 ด้านความรู้ในเนื้อหาวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 2 ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น ฉบับที่ 3 ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 4 ด้านวิจัยในชั้นเรียน และฉบับที่ 5 ด้านเจตคติทางวิทยาศาสตร์ นำไปทดลองใช้ครั้งที่ 2 กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 90 คน โดยผู้วิจัยสามารถเก็บแบบวัดจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 90 คน กลับคืนมาได้ 82 ฉบับ คิดเป็น 91.11%

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำคะแนนจากแบบวัดที่เป็นข้อสอบ ได้แก่ ฉบับที่ 1 ฉบับที่ 2 ฉบับที่ 3 และฉบับที่ 4 มาหาค่าสถิติพื้นฐาน ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบรายข้อ ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด และค่าความเที่ยง ส่วนฉบับที่ 5 เป็นมาตรฐาน 5 ระดับ นำมาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเที่ยง แล้วจึงนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดได้ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก ค่าความความเที่ยงและความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ดังแสดงในตารางที่ 4-2 ถึง 4-9 ดังนี้

ตารางที่ 4-2 ค่าสถิติพื้นฐาน ของเครื่องมือวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 1 ฉบับที่ 2 ฉบับที่ 3 และฉบับที่ 4 จากการทดลองใช้ครั้งที่ 2 กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 82 คน

ค่าสถิติพื้นฐาน	ฉบับที่ 1	ฉบับที่ 2	ฉบับที่ 3	ฉบับที่ 4
	ด้านความรู้ ในเนื้อหา	ด้านการสอน แบบสืบเสาะหา	ด้านทักษะ กระบวนการ	ด้านวิจัย ในชั้นเรียน
	วิทยาศาสตร์	ความรู้ 5 ขั้น	ทางวิทยาศาสตร์	
คะแนนเต็ม	44	40	66	45
คะแนนเฉลี่ย	28	26	37	26
ส่วนเบี่ยงเบน	8.82	11.29	15.03	9.67
มาตรฐาน				
คะแนนสูงสุด	44	40	65	43
คะแนนต่ำสุด	18	18	27	16

จากตารางที่ 4-2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้คะแนนสอบ ฉบับที่ 1 ฉบับที่ 2 ฉบับที่ 3 ฉบับที่ 4 และฉบับที่ 5 มากกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม ค่าเฉลี่ย คือ 28, 26, 37 และ 26 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-3 ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก และผลการพิจารณาใช้เครื่องมือฉบับที่ 1 ด้านความรู้ ในเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ จากการทดลองใช้ครั้งที่ 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 82 คน

แบบวัดสมรรถภาพ		ข้อที่	p	ความหมาย	B	ความหมาย	ผลการพิจารณา
ครุวิทยาศาสตร์ ระดับ	ประถมศึกษาปีที่ 6						
ฉบับที่ 1 ด้านความรู้ ในเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์	1	.56		ปานกลาง	.54	จำแนกได้ดี	คัดໄว
	2	.60		ปานกลาง	.51	จำแนกได้ดี	คัดໄว
	3	.57		ปานกลาง	.32	จำแนกปานกลาง	คัดทิ้ง
	4	.66		ค่อนข้างง่าย	.39	จำแนกปานกลาง	คัดทิ้ง
	5	.61		ค่อนข้างง่าย	.59	จำแนกได้ดี	คัดໄว
	6	.63		ค่อนข้างง่าย	.44	จำแนกปานกลาง	คัดໄว

ตารางที่ 4-3 (ต่อ)

แบบวัดสมรรถภาพ ครุวิทยาศาสตร์ ระดับ ประเมณศึกษาปีที่ 6		ข้อที่	p	ความหมาย	B	ความหมาย	ผล การพิจารณา
7	.65	ค่อนข้างง่าย	.51	จำแนกได้ดี		คัด ไว้	
8	.70	ค่อนข้างง่าย	.37	จำแนกปานกลาง		คัด ทิ้ง	
9	.63	ค่อนข้างง่าย	.54	จำแนกได้ดี		คัด ไว้	
10	.66	ค่อนข้างง่าย	.39	จำแนกปานกลาง		คัด ไว้	
11	.71	ค่อนข้างง่าย	.39	จำแนกปานกลาง		คัด ไว้	
12	.66	ค่อนข้างง่าย	.34	จำแนกปานกลาง		คัด ทิ้ง	
13	.65	ค่อนข้างง่าย	.41	จำแนกปานกลาง		คัด ไว้	
14	.65	ค่อนข้างง่าย	.32	จำแนกปานกลาง		คัด ไว้	
15	.65	ค่อนข้างง่าย	.51	จำแนกได้ดี		คัด ไว้	
16	.70	ค่อนข้างง่าย	.32	จำแนกปานกลาง		คัด ทิ้ง	
17	.62	ค่อนข้างง่าย	.46	จำแนกปานกลาง		คัด ไว้	
18	.69	ค่อนข้างง่าย	.29	จำแนกปานกลาง		คัด ทิ้ง	
19	.64	ค่อนข้างง่าย	.41	จำแนกได้ดี		คัด ไว้	
20	.66	ค่อนข้างง่าย	.54	จำแนกได้ดี		คัด ไว้	
21	.73	ค่อนข้างง่าย	.39	จำแนกปานกลาง		คัด ไว้	
22	.70	ค่อนข้างง่าย	.32	จำแนกปานกลาง		คัด ไว้	
23	.68	ค่อนข้างง่าย	.34	จำแนกปานกลาง		คัด ไว้	
24	.70	ค่อนข้างง่าย	.41	จำแนกปานกลาง		คัด ไว้	
25	.79	ค่อนข้างง่าย	.20	จำแนกปานกลาง		คัด ทิ้ง	
26	.69	ค่อนข้างง่าย	.24	จำแนกปานกลาง		คัด ไว้	
27	.80	ค่อนข้างง่าย	.24	จำแนกปานกลาง		คัด ทิ้ง	
28	.69	ค่อนข้างง่าย	.34	จำแนกปานกลาง		คัด ไว้	
29	.67	ค่อนข้างง่าย	.41	จำแนกปานกลาง		คัด ไว้	
30	.68	ค่อนข้างง่าย	.24	จำแนกปานกลาง		คัด ทิ้ง	
31	.73	ค่อนข้างง่าย	.15*	จำแนกได้น้อย		คัด ทิ้ง	

ตารางที่ 4-3 (ต่อ)

แบบวัดสมรรถภาพ ครุวิทยาศาสตร์ ระดับ ประถมศึกษาปีที่ 6		ข้อที่	p	ความหมาย	B	ความหมาย	ผล การพิจารณา
		32	.63	ค่อนข้างง่าย	.34	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
		33	.72	ค่อนข้างง่าย	.27	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
		34	.59	ปานกลาง	.49	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
		35	.63	ค่อนข้างง่าย	.24	จำแนกปานกลาง	คัดทิ้ง
		36	.62	ค่อนข้างง่าย	.32	จำแนกปานกลาง	คัดทิ้ง
		37	.57	ปานกลาง	.32	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
		38	.47	ปานกลาง	.41	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
		39	.56	ปานกลาง	.24	จำแนกปานกลาง	คัดทิ้ง
		40	.59	ปานกลาง	.39	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
		41	.60	ปานกลาง	.37	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
		42	.55	ปานกลาง	.32	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
		43	.59	ปานกลาง	.29	จำแนกปานกลาง	คัดทิ้ง
		44	.57	ปานกลาง	.37	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້

หมายเหตุ ข้อที่มีความหมาย * เป็นข้อสอบที่ได้คัดทิ้ง เพราะมีคุณภาพต่ำ

จากตารางที่ 4-3 แสดงค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบรายข้อ ในแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 1 ด้านความรู้ในเนื้อหาวิทยาศาสตร์ มีค่าความยากระหว่าง .47-.80 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .29-.59 โดยนำไปเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดคือ ข้อสอบที่มีค่าความยากตั้งแต่ .20-.80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป เป็นข้อสอบที่มีคุณภาพ โดยแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 1 ด้านความรู้ในเนื้อหาวิทยาศาสตร์ มีข้อสอบที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 43 ข้อ และไม่ผ่านเกณฑ์ 1 ข้อ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อสอบที่ต้องการจำนวน 30 ข้อ และตัดทิ้งจำนวน 14 ข้อ

ตารางที่ 4-4 ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก และผลการพิจารณาใช้เครื่องมือฉบับที่ 2 ด้านการสอน
แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น จากการทดลองใช้ครั้งที่ 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน

82 คน

แบบวัดสมรรถภาพ

ครุวิทยาศาสตร์ ระดับ ประเมินศึกษาปีที่ 6	ข้อที่	p	ความหมาย	B	ความหมาย	ผล การพิจารณา
ฉบับที่ 1 ด้านการสอน	1	.79	ค่อนข้างง่าย	.27	จำแนกปานกลาง	คัดทิ้ง
แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น	2	.61	ค่อนข้างง่าย	.73	จำแนกได้ดี	คัดไว้
	3	.76	ค่อนข้างง่าย	.61	จำแนกได้ดี	คัดไว้
	4	.60	ปานกลาง	.29	จำแนกปานกลาง	คัดไว้
	5	.64	ค่อนข้างง่าย	.76	จำแนกได้ดี	คัดไว้
	6	.52	ปานกลาง	.24	จำแนกปานกลาง	คัดไว้
	7	.68	ค่อนข้างง่าย	.63	จำแนกได้ดี	คัดไว้
	8	.78	ค่อนข้างง่าย	.29	จำแนกปานกลาง	คัดทิ้ง
	9	.77	ค่อนข้างง่าย	.29	จำแนกปานกลาง	คัดทิ้ง
	10	.61	ค่อนข้างง่าย	.27	จำแนกปานกลาง	คัดทิ้ง
	11	.65	ค่อนข้างง่าย	.59	จำแนกได้ดี	คัดไว้
	12	.59	ปานกลาง	.27	จำแนกปานกลาง	คัดไว้
	13	.63	ค่อนข้างง่าย	.78	จำแนกได้ดี	คัดไว้
	14	.78	ค่อนข้างง่าย	.44	จำแนกได้ดี	คัดไว้
	15	.77	ค่อนข้างง่าย	.68	จำแนกได้ดี	คัดไว้
	16	.61	ค่อนข้างง่าย	.63	จำแนกได้ดี	คัดไว้
	17	.65	ค่อนข้างง่าย	.73	จำแนกได้ดี	คัดไว้
	18	.59	ปานกลาง	.29	จำแนกปานกลาง	คัดทิ้ง
	19	.76	ค่อนข้างง่าย	.29	จำแนกปานกลาง	คัดทิ้ง
	20	.56	ปานกลาง	.61	จำแนกได้ดี	คัดไว้
	21	.56	ปานกลาง	.71	จำแนกได้ดี	คัดทิ้ง
	22	.54	ปานกลาง	.29	จำแนกปานกลาง	คัดไว้
	23	.73	ค่อนข้างง่าย	.68	จำแนกได้ดี	คัดไว้

ตารางที่ 4-4 (ต่อ)

ครุวิทยาศาสตร์ ระดับ ประถมศึกษาปีที่ 6	ข้อที่	<i>p</i>	ความหมาย		ผล การพิจารณา	
			B	ความหมาย		
	24	.63	ปานกลาง	.66	จำแนกได้ดี	คัดไว้
	25	.57	ปานกลาง	.76	จำแนกได้ดี	คัดไว้
	26	.62	ค่อนข้างง่าย	.27	จำแนกปานกลาง	คัดไว้
	27	.73	ค่อนข้างง่าย	.73	จำแนกได้ดี	คัดไว้
	28	.59	ปานกลาง	.24	จำแนกปานกลาง	คัดไว้
	29	.56	ปานกลาง	.56	จำแนกได้ดี	คัดไว้
	30	.74	ค่อนข้างง่าย	.41	จำแนกปานกลาง	คัดไว้
	31	.51	ปานกลาง	.63	จำแนกได้ดี	คัดไว้
	32	.78	ค่อนข้างง่าย	.32	จำแนกปานกลาง	คัดไว้
	33	.60	ปานกลาง	.66	จำแนกได้ดี	คัดไว้
	34	.74	ค่อนข้างง่าย	.73	จำแนกได้ดี	คัดไว้
	35	.56	ปานกลาง	.78	จำแนกได้ดี	คัดไว้
	36	.77	ค่อนข้างง่าย	.44	จำแนกปานกลาง	คัดทิ้ง
	37	.48	ปานกลาง	.66	จำแนกได้ดี	คัดไว้
	38	.56	ปานกลาง	.49	จำแนกปานกลาง	คัดไว้
	39	.51	ปานกลาง	.73	จำแนกได้ดี	คัดไว้
	40	.76	ค่อนข้างง่าย	.46	จำแนกปานกลาง	คัดทิ้ง

หมายเหตุ ข้อที่มีความหมาย * เป็นข้อสอบที่ได้คัดทิ้ง เพราะมีคุณภาพดี

จากตารางที่ 4-4 แสดงค่าความยาก และอำนาจจำแนกของข้อสอบรายข้อในแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 2 ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ข้อ โดยนำไปเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด คือ ข้อสอบที่มีความยากตั้งแต่ .20-.80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป เป็นข้อสอบที่มีคุณภาพให้คัดไว้ โดยแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 2 ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ข้อ มีค่าความยากตั้งแต่ .48-.79 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .24-.78 ซึ่งเป็นข้อสอบที่มีคุณภาพผ่านเกณฑ์ทั้งหมด แต่ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการข้อสอบเพียง 30 ข้อ จึงได้คัดเลือกข้อสอบที่ต้องการ 30 ข้อ และคัดทิ้ง จำนวน 10 ข้อ

ตารางที่ 4-5 ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก และผลการพิจารณาใช้แบบวัด ฉบับที่ 3 ด้านทักษะ
กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ จากการทดลองใช้ครั้งที่ 2 กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 82 คน

แบบวัดสมรรถภาพ						ผล การพิจารณา
ครุวิทยาศาสตร์ ระดับ	ข้อที่	p	ความหมาย	B	ความหมาย	
ประเมณศึกษาปีที่ 6						
ฉบับที่ 3 ด้านทักษะ	1	.76	ค่อนข้างง่าย	.34	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
กระบวนการ	2	.72	ค่อนข้างง่าย	.46	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
ทางวิทยาศาสตร์	3	.70	ค่อนข้างง่าย	.37	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
	4	.70	ค่อนข้างง่าย	.34	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
	5	.66	ค่อนข้างง่าย	.49	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
	6	.66	ค่อนข้างง่าย	.29	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
	7	.57	ปานกลาง	.51	จำแนกได้ดี	คัด ไว้
	8	.61	ค่อนข้างง่าย	.29	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
	9	.54	ปานกลาง	.83	จำแนกได้ดี	คัด ไว้
	10	.71	ค่อนข้างง่าย	.34	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
	11	.68	ค่อนข้างง่าย	.39	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
	12	.61	ค่อนข้างง่าย	.15*	จำแนกน้อยมาก	คัด ทิ้ง
	13	.66	ค่อนข้างง่าย	.49	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
	14	.78	ค่อนข้างง่าย	.39	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
	15	.57	ปานกลาง	.85	จำแนกได้ดี	คัด ไว้
	16	.65	ปานกลาง	.41	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
	17	.59	ปานกลาง	.59	จำแนกได้ดี	คัด ไว้
	18	.66	ค่อนข้างง่าย	.39	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
	19	.56	ปานกลาง	.05*	จำแนกน้อยมาก	คัด ทิ้ง
	20	.81*	ง่ายมาก	.39	จำแนกปานกลาง	คัด ทิ้ง
	21	.60	ปานกลาง	.66	จำแนกได้ดี	คัด ไว้
	22	.65	ค่อนข้างง่าย	.27	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
	23	.68	ค่อนข้างง่าย	.29	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
	24	.70	ค่อนข้างง่าย	.35	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้

ตารางที่ 4-5 (ต่อ)

แบบวัดสมรรถภาพ ครุวิทยาศาสตร์ ระดับ ประมาณศึกษาปีที่ 6		ข้อที่	p	ความหมาย	B	ความหมาย	ผล การพิจารณา
		25	.63	ค่อนข้างง่าย	.68	จำแนกได้ดี	คัด ไว้
		26	.73	ค่อนข้างง่าย	.29	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
		27	.54	ปานกลาง	.83	จำแนกได้ดี	คัด ไว้
		28	.78	ค่อนข้างง่าย	.20	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
		29	.61	ค่อนข้างง่าย	.54	จำแนกได้ดี	คัด ไว้
		30	.43	ปานกลาง	.41	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
		31	.52	ปานกลาง	.22	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
		32	.85*	ง่ายมาก	.24	จำแนกปานกลาง	คัด ทิ้ง
		33	.40	ปานกลาง	.46	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
		34	.83*	ง่ายมาก	.34	จำแนกปานกลาง	คัด ทิ้ง
		35	.52	ปานกลาง	.66	จำแนกได้ดี	คัด ไว้
		36	.78	ค่อนข้างง่าย	.39	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
		37	.59	ปานกลาง	.39	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
		38	.74	ค่อนข้างง่าย	.41	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
		39	.54	ปานกลาง	.68	จำแนกได้ดี	คัด ไว้
		40	.73	ค่อนข้างง่าย	.24	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
		41	.57	ปานกลาง	.12*	จำแนกได้น้อย	คัด ทิ้ง
		42	.71	ค่อนข้างง่าย	.20	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
		43	.59	ปานกลาง	.59	จำแนกได้ดี	คัด ไว้
		44	.74	ค่อนข้างง่าย	.22	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
		45	.72	ค่อนข้างง่าย	.22	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
		46	.59	ปานกลาง	.59	จำแนกได้ดี	คัด ไว้
		47	.60	ปานกลาง	.32	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
		48	.54	ปานกลาง	.63	จำแนกได้ดี	คัด ไว้
		49	.78	ค่อนข้างง่าย	.39	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้

ตารางที่ 4-5 (ต่อ)

แบบวัดสมรรถภาพ ครุวิทยาศาสตร์ ระดับ ประсимศึกษาปีที่ 6	ข้อที่	p	ความหมาย	B	ความหมาย	ผล การพิจารณา
	50	.61	ค่อนข้างง่าย	.34	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
	51	.75	ค่อนข้างง่าย	.34	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
	52	.72	ค่อนข้างง่าย	.46	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
	53	.70	ค่อนข้างง่าย	.34	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
	54	.76	ค่อนข้างง่าย	.20	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
	55	.72	ค่อนข้างง่าย	.22	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
	56	.60	ปานกลาง	.56	จำแนกได้ดี	คัด ไว้
	57	.70	ค่อนข้างง่าย	.46	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
	58	.48	ปานกลาง	.37	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
	59	.37	ค่อนข้างยาก	.44	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
	60	.52	ปานกลาง	.61	จำแนกได้ดี	คัด ไว้
	61	.80	ค่อนข้างง่าย	.37	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
	62	.65	ค่อนข้างง่าย	.46	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
	63	.71	ค่อนข้างง่าย	.20	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
	64	.63	ค่อนข้างง่าย	.59	จำแนกได้ดี	คัด ไว้
	65	.78	ค่อนข้างง่าย	.29	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
	66	.70	ค่อนข้างง่าย	.46	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้

หมายเหตุ ข้อที่มีความหมาย * เป็นข้อสอบที่ได้ตัดทิ้ง เพราะมีคุณภาพต่ำ

จากตารางที่ 4-5 แสดงค่าความยาก และอำนาจจำแนกของข้อสอบรายข้อในแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประсимศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 3 ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ โดยนำไปเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด คือข้อสอบที่มีความยากตั้งแต่ .20-.80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป เป็นข้อสอบที่มีคุณภาพ โดยแบบวัด ฉบับที่ 3 ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ มีค่าความยากตั้งแต่ .37-.85 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .05-.85 มีคุณภาพผ่านเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 60 ข้อ ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 6 ข้อ แต่ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการข้อสอบเพียง 40 ข้อ จึงได้คัดเลือกข้อสอบที่ต้องการ 40 ข้อ และตัดทิ้ง จำนวน 26 ข้อ

ตารางที่ 4-6 ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก และผลการพิจารณาใช้แบบวัด ฉบับที่ 4 ด้านวิจัย
ในชั้นเรียนจากการทดลองใช้ครั้งที่ 2 กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 82 คน

แบบวัดสมรรถภาพ ครุวิทยาศาสตร์ ระดับ ประมาณศึกษาปีที่ 6	ข้อที่	p	ความหมาย	B	ความหมาย	ผล การพิจารณา
ฉบับที่ 4 ด้านวิจัย ในชั้นเรียน	1	.76	ค่อนข้างง่าย	.29	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
	2	.57	ปานกลาง	.76	จำแนกได้ดี	คัดໄว້
	3	.63	ค่อนข้างง่าย	.54	จำแนกได้ดี	คัดໄว້
	4	.54	ปานกลาง	.78	จำแนกได้ดี	คัดໄว້
	5	.70	ค่อนข้างง่าย	.22	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
	6	.79	ค่อนข้างง่าย	.39	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
	7	.62	ค่อนข้างง่าย	.51	จำแนกได้ดี	คัดໄว້
	8	.63	ค่อนข้างง่าย	.59	จำแนกได้ดี	คัดໄว້
	9	.65	ค่อนข้างง่าย	.27	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
	10	.61	ค่อนข้างง่าย	.68	จำแนกได้ดี	คัดໄว້
	11	.74	ค่อนข้างง่าย	.27	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
	12	.61	ค่อนข้างง่าย	.59	จำแนกได้ดี	คัดໄว້
	13	.63	ค่อนข้างง่าย	.39	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
	14	.52	ปานกลาง	.80	จำแนกได้ดี	คัดໄว້
	15	.81*	ค่อนข้างง่าย	.22	จำแนกปานกลาง	คัดทิ้ง
	16	.81*	ค่อนข้างง่าย	.26	จำแนกปานกลาง	คัดทิ้ง
	17	.59	ปานกลาง	.68	จำแนกได้ดี	คัดໄว້
	18	.57	ปานกลาง	.76	จำแนกได้ดี	คัดໄว້
	19	.78	ค่อนข้างง่าย	.20	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
	20	.60	ปานกลาง	.56	จำแนกได้ดี	คัดໄว້
	21	.68	ค่อนข้างง่าย	.20	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
	22	.61	ค่อนข้างง่าย	.68	จำแนกได้ดี	คัดໄว້
	23	.71	ค่อนข้างง่าย	.29	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
	24	.66	ค่อนข้างง่าย	.44	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້

ตารางที่ 4-6 (ต่อ)

แบบวัดสมรรถภาพ ครุวิทยาศาสตร์ ระดับ ประณมศึกษาปีที่ 6		ข้อที่	p	ความหมาย	B	ความหมาย	ผล การพิจารณา
		25	.70	ค่อนข้างง่าย	.24	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
		26	.65	ค่อนข้างง่าย	.56	จำแนกได้ดี	คัดໄว້
		27	.74	ค่อนข้างง่าย	.22	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
		28	.45	ปานกลาง	.46	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
		29	.77	ค่อนข้างง่าย	.41	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
		30	.54	ปานกลาง	.68	จำแนกได้ดี	คัดໄว້
		31	.77	ค่อนข้างง่าย	.46	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
		32	.52	ปานกลาง	.85	จำแนกได้ดี	คัดໄว້
		33	.74	ค่อนข้างง่าย	.51	จำแนกได้ดี	คัดໄว້
		34	.57	ปานกลาง	.51	จำแนกได้ดี	คัดໄว້
		35	.72	ค่อนข้างง่าย	.51	จำแนกได้ดี	คัดໄว້
		36	.54	ปานกลาง	.68	จำแนกได้ดี	คัดໄว້
		37	.61	ค่อนข้างง่าย	.49	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
		38	.62	ค่อนข้างง่าย	.41	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
		39	.63	ค่อนข้างง่าย	.20	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
		40	.50	ปานกลาง	.39	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
		41	.68	ค่อนข้างง่าย	.44	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
		42	.52	ปานกลาง	.37	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
		43	.62	ค่อนข้างง่าย	.37	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
		44	.62	ค่อนข้างง่าย	.51	จำแนกได้ดี	คัดໄว້
		45	.77	ค่อนข้างง่าย	.24	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້

หมายเหตุ ข้อที่มีความหมาย * เป็นข้อสอบที่ได้คัดทิ้ง เพราะมีคุณภาพต่ำ

จากตารางที่ 4-6 แสดงค่าความยาก และอำนาจจำแนกของข้อสอบรายข้อในแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประณมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 4 ด้านวิจัยในชั้นเรียน โดยนำไปเทียบ

กับเกณฑ์ที่กำหนด คือ ข้อสอบที่มีความยากตั้งแต่ .20-.80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป เป็นข้อสอบที่มีคุณภาพ โดยแบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 4 ด้านวิจัยในชั้นเรียน มีค่าความยากตั้งแต่ .45-.77 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .12-.78 มีคุณภาพ ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 43 ข้อ ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 2 ข้อ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการ ข้อสอบจำนวน 30 ข้อ จึงได้คัดข้อสอบที่มีคุณภาพตามจำนวนที่ต้องการ และตัดทิ้งไปจำนวน 15 ข้อ

ตารางที่ 4-7 อำนาจจำแนกและผลการพิจารณาการใช้แบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ระดับ ประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 5 ด้านเขตติดทางวิทยาศาสตร์จากการทดลองใช้ครั้งที่ 2 กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 82 คน

ข้อ	กลุ่มสูง (<i>n</i> = 20)		กลุ่มต่ำ (<i>n</i> = 20)		<i>t</i>	ผลการพิจารณา
	$\bar{X}$	<i>SD</i>	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1	4.63	0.61	4.30	0.80	.43**	คัดໄว
2	4.78	0.76	4.27	0.71	2.91*	คัดໄว
3	4.76	0.37	4.64	0.76	4.66**	คัดໄว
4	4.87	0.27	4.80	0.30	3.79**	คัดໄว
5	4.33	0.51	4.11	0.55	2.44*	คัดໄว
6	4.67	0.48	4.29	0.56	2.59*	คัดໄว
7	4.57	0.51	4.19	0.60	3.42**	คัดໄว
8	4.48	0.69	4.17	0.74	4.91**	คัดໄว
9	4.62	0.51	4.29	0.46	2.31*	คัดໄว
10	4.67	0.48	4.38	0.59	6.77**	คัดໄว
11	4.62	0.50	4.33	0.48	1.49	ตัดทิ้ง
12	4.69	0.44	4.71	0.46	1.37	ตัดทิ้ง
13	4.62	0.49	4.67	0.48	3.42**	คัดໄว
14	4.43	0.59	3.86	0.73	3.37**	คัดໄว
15	4.43	0.50	4.14	0.36	4.35**	คัดໄว
16	4.52	0.51	4.19	0.88	3.56**	คัดໄว
17	4.29	0.46	4.19	0.45	4.68**	คัดໄว

ตารางที่ 4-7 (ต่อ)

ข้อ	กลุ่มสูง (<i>n</i> = 20)		กลุ่มต่ำ (<i>n</i> = 20)		<i>t</i>	ผลการพิจารณา
	<i>X</i>	<i>SD</i>	<i>X</i>	<i>SD</i>		
18	4.62	0.49	4.38	0.74	4.68**	คัดໄว້
19	4.62	0.49	4.48	0.68	3.52**	คัดໄว້
20	4.75	0.46	3.51	0.98	4.99**	คัดໄว້
21	4.87	0.35	4.12	0.64	2.47*	คัดໄว້
22	4.87	0.35	4.00	0.53	3.86**	คัดໄว້
23	4.62	0.74	3.07	0.64	5.04**	คัดໄว້
24	4.0	0.66	2.74	0.98	1.84	ตัดทิ้ง
25	3.87	0.35	3.75	0.51	6.77**	คัดໄว້
26	4.37	0.91	2.75	0.88	3.61**	คัดໄว້
27	4.02	0.75	2.81	0.96	6.03**	คัดໄว້
28	3.92	0.85	3.31	0.94	8.18**	คัดໄว້
29	4.31	0.73	3.05	0.86	6.83**	คัดໄว້
30	3.89	0.89	2.44	0.95	6.84**	คัดໄว້
31	3.05	0.86	2.81	0.73	1.59	คัดทิ้ง
32	3.81	0.43	3.17	1.08	4.90**	คัดໄว້
33	3.81	0.83	2.60	0.85	8.06**	คัดໄว້
34	3.93	0.77	3.41	0.84	4.81**	คัดໄว້
35	3.83	0.68	3.10	0.49	3.52**	คัดໄว້
36	4.55	0.60	3.23	0.92	7.25**	คัดໄว້
37	4.47	0.55	3.21	0.96	7.00**	คัดໄว້
38	4.21	0.71	2.26	0.89	10.21**	คัดໄว້
39	4.36	0.63	2.32	0.74	12.77**	คัดໄว້
40	4.10	0.79	2.76	1.04	9.16**	คัดໄว້
41	3.73	0.79	2.36	0.85	7.24**	คัดໄว້
42	3.94	0.80	2.15	1.05	7.61**	คัดໄว້

* *p* < .05, ** *p* < .01

จากตารางที่ 4-7 พบว่า แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ค้านเจตคติทางวิทยาศาสตร์ จำนวน 42 ข้อ พ布ว่ามีค่า ตั้งแต่ 1.37-12.77 ค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มสูง และกลุ่มต่ำแตกต่างกันอย่างมีนัยสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 33 ข้อ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 จำนวน 4 ข้อ แสดงว่าข้อดังกล่าวข้างต้นมีค่าอำนาจจำแนก ยกเว้น ข้อที่ 11, 12, 24, 31 พ布ว่า คะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำไม่แตกต่างกัน แต่เนื่องจากผู้วิจัยต้องการใช้ ข้อคำถาม จำนวน 30 ข้อ จึงได้คัดเลือกข้อคำถามที่มีคุณภาพมากที่สุด จากจำนวน 42 ข้อ และตัดข้อ คำถามออก จำนวน 12 ข้อ

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ค่าความเที่ยงของแบบวัดฉบับที่ 1 ฉบับที่ 2 ฉบับที่ 3 และ ฉบับที่ 4 ใช้ สูตรของ Livingston ส่วนฉบับที่ 4 ใช้สูตรของสัมประสิทธิ์เอลฟารอนบาก ดังตารางที่ 4-8

ตารางที่ 4-8 ค่าความเที่ยงของแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6
จากการทดลองใช้ครั้งที่ 2 กับจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 82 คน

ฉบับที่	จำนวนข้อ	ค่าความเที่ยง	SEM
1. ค้านความรู้ในเนื้อหาวิทยาศาสตร์	44	.875	1.936
2. ค้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ข้อ	40	.931	1.894
3. ค้านทักษะกระบวนการ ทางวิทยาศาสตร์	66	.977	2.105
4. ค้านวิจัยในชั้นเรียน	45	.946	1.944
5. ค้านเจตคติทางวิทยาศาสตร์	42	.944	

จากตารางที่ 4-8 พบว่า ค่าความเที่ยงของแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับ ประถมศึกษาปีที่ 6 ทั้ง 5 ฉบับ มีค่าความเที่ยงตั้งแต่ .875 ถึง .977 อยู่ในระดับความเที่ยงสูงมาก พิจารณาจากเกณฑ์ของชูครี วงศ์รัตน์ (2553, หน้า 313-314) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ถ้าสูงเกินกว่า .90 ถือว่าอยู่ในระดับสูงมากและความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของแบบวัดฉบับที่ 1 ฉบับที่ 2 ฉบับที่ 3 และฉบับที่ 4 มีค่าเท่ากับ 1.894, 1.936, 1.944 และ 2.105 ตามลำดับ

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 5 ฉบับ ประกอบด้วย ฉบับที่ 1 ค้านความรู้ในเนื้อหาวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 2 การสอน แบบสืบเสาะ 5 ข้อ ฉบับที่ 3 ค้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 4 ค้านวิจัยในชั้นเรียน

และฉบับที่ 5 ด้านเขตติทางวิทยาศาสตร์ นำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 3 โดยเก็บแบบวัดคืนมาได้ทั้งหมด 278 ฉบับ จากจำนวน 300 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.67 ดังแสดงค่าสถิติพื้นฐานและคุณภาพเครื่องมือ ดังตารางที่ 4-9 ถึง 4-16

ตารางที่ 4-9 ค่าสถิติพื้นฐาน ของแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ระดับประถมศึกษาปีที่ 6
ฉบับที่ 1 ฉบับที่ 2 ฉบับที่ 3 และฉบับที่ 4 จากการใช้จริงครั้งที่ 3 กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 278 คน

ค่าสถิติพื้นฐาน	ฉบับที่ 1	ฉบับที่ 2	ฉบับที่ 3	ฉบับที่ 4
	ด้านความรู้ ในเนื้อหา	ด้านการสอน แบบสืบเสาะหา	ด้านทักษะ ^{กระบวนการ}	ด้านวิจัย ^{ในชั้นเรียน}
	วิทยาศาสตร์	ความรู้ 5 ขั้น	ทางวิทยาศาสตร์	
คะแนนเต็ม	30	30	40	30
คะแนนเฉลี่ย	23	22	27	21
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	11.92	8.98	10.51	8.44
คะแนนสูงสุด	30	30	40	30
คะแนนต่ำสุด	13	14	17	12

จากตารางที่ 4-9 พบร่วมกับกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้คะแนนสอบ ฉบับที่ 1 ฉบับที่ 2 ฉบับที่ 3 ฉบับที่ 4 และฉบับที่ 5 มากกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม ค่าเฉลี่ย คือ 23, 22, 27 และ 21 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-10 ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก และผลการพิจารณาใช้แบบวัดฉบับที่ 1 ด้านความรู้ในเนื้อหาวิทยาศาสตร์ จากการทดสอบจริง ครั้งที่ 3 จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 278 คน

แบบวัดสมรรถภาพ

ครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษา	ข้อที่	<i>p</i>	ความหมาย <i>B</i>	ความหมาย	ผล การพิจารณา
ปีที่ 6					
ฉบับที่ 1 ด้านความรู้ ในเนื้อหาวิชา วิทยาศาสตร์	1	.67	ค่อนข้างง่าย	.52 จำแนกได้ดี	คัดໄว้
	2	.60	ปานกลาง	.65 จำแนกได้ดี	คัดໄว้
	3	.58	ปานกลาง	.66 จำแนกได้ดี	คัดໄว้
	4	.65	ค่อนข้างง่าย	.51 จำแนกได้ดี	คัดໄว้
	5	.58	ปานกลาง	.24 จำแนกปานกลาง	คัดໄว้
	6	.78	ค่อนข้างง่าย	.65 จำแนกได้ดี	คัดໄว้
	7	.64	ค่อนข้างง่าย	.28 จำแนกปานกลาง	คัดໄว้
	8	.68	ค่อนข้างง่าย	.56 จำแนกได้ดี	คัดໄว้
	9	.57	ปานกลาง	.47 จำแนกปานกลาง	คัดໄว้
	10	.77	ค่อนข้างง่าย	.54 จำแนกได้ดี	คัดໄว้
	11	.51	ปานกลาง	.26 จำแนกปานกลาง	คัดໄว้
	12	.72	ค่อนข้างง่าย	.46 จำแนกปานกลาง	คัดໄว้
	13	.73	ค่อนข้างง่าย	.26 จำแนกปานกลาง	คัดໄว้
	14	.60	ปานกลาง	.51 จำแนกได้ดี	คัดໄว้
	15	.48	ปานกลาง	.53 จำแนกได้ดี	คัดໄว้
	16	.77	ค่อนข้างง่าย	.26 จำแนกปานกลาง	คัดໄว้
	17	.62	ค่อนข้างง่าย	.49 จำแนกปานกลาง	คัดໄว้
	18	.76	ค่อนข้างง่าย	.46 จำแนกปานกลาง	คัดໄว้
	19	.71	ค่อนข้างง่าย	.54 จำแนกได้ดี	คัดໄว้
	20	.69	ค่อนข้างง่าย	.51 จำแนกได้ดี	คัดໄว้
	21	.75	ค่อนข้างง่าย	.48 จำแนกปานกลาง	คัดໄว้

จากตารางที่ 4-10 แสดงค่าความยาก และอำนาจจำแนกของข้อสอบรายชื่อในแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 1 ด้านความรู้ในเนื้อหาวิทยาศาสตร์จากการใช้จริงครั้งที่ 3 โดยนำໄไปเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด คือข้อสอบที่มีความยากตั้งแต่ .20-.80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ถือว่ามีคุณภาพ โดยแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 1 ด้านความรู้ในเนื้อหาวิทยาศาสตร์ มีค่าความยากตั้งแต่ .48-.77 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .24-.65 ถือว่ามีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ໄไวข้างต้นจริง เหมาะสม ที่จะนำไปวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อไป

ตารางที่ 4-11 ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก และผลการพิจารณาใช้แบบวัดฉบับที่ 2 ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น จากการทดสอบจริง ครั้งที่ 3 จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน

278 คน

แบบวัดสมรรถภาพ ครุวิทยาศาสตร์ ระดับ ประถมศึกษาปีที่ 6	ข้อที่	p	ความหมาย	B	ความหมาย	ผล การพิจารณา
ฉบับที่ 2 ด้านการสอน	1	.67	ค่อนข้างง่าย	.38	จำแนกปานกลาง	คัดໄว
แบบสืบเสาะหาความรู้	2	.74	ค่อนข้างง่าย	.26	จำแนกปานกลาง	คัดໄว
	3	.47	ปานกลาง	.24	จำแนกปานกลาง	คัดໄว
	4	.47	ปานกลาง	.41	จำแนกปานกลาง	คัดໄว
	5	.73	ค่อนข้างง่าย	.33	จำแนกปานกลาง	คัดໄว
	6	.62	ค่อนข้างง่าย	.30	จำแนกปานกลาง	คัดໄว
	7	.65	ค่อนข้างง่าย	.26	จำแนกปานกลาง	คัดໄว
	8	.59	ปานกลาง	.28	จำแนกปานกลาง	คัดໄว
	9	.74	ค่อนข้างง่าย	.28	จำแนกปานกลาง	คัดໄว
	10	.68	ค่อนข้างง่าย	.52	จำแนกได้ดี	คัดໄว
	11	.59	ปานกลาง	.46	จำแนกปานกลาง	คัดໄว
	12	.55	ปานกลาง	.50	จำแนกได้ดี	คัดໄว
	13	.65	ค่อนข้างง่าย	.33	จำแนกปานกลาง	คัดໄว
	14	.69	ค่อนข้างง่าย	.30	จำแนกปานกลาง	คัดໄว
	15	.74	ค่อนข้างง่าย	.21	จำแนกปานกลาง	คัดໄว

ตารางที่ 4-11 (ต่อ)

แบบวัดสมรรถภาพ		ข้อที่	<i>p</i>	ความหมาย	<i>B</i>	ความหมาย	ผล
ครุวิทยาศาสตร์ ระดับ	ประถมศึกษาปีที่ 6						การพิจารณา
16	.77	ค่อนข้างง่าย	.24	จำแนกปานกลาง		คัด ไว้	
17	.54	ปานกลาง	.45	จำแนกปานกลาง		คัด ไว้	
18	.56	ปานกลาง	.51	จำแนกได้ดี		คัด ไว้	
19	.58	ปานกลาง	.34	จำแนกปานกลาง		คัด ไว้	
20	.64	ค่อนข้างง่าย	.36	จำแนกปานกลาง		คัด ไว้	
21	.68	ค่อนข้างง่าย	.42	จำแนกปานกลาง		คัด ไว้	
22	.74	ค่อนข้างง่าย	.51	จำแนกได้ดี		คัด ไว้	
23	.72	ค่อนข้างง่าย	.22	จำแนกปานกลาง		คัด ไว้	
24	.66	ค่อนข้างง่าย	.38	จำแนกปานกลาง		คัด ไว้	
25	.62	ค่อนข้างง่าย	.35	จำแนกปานกลาง		คัด ไว้	
26	.72	ค่อนข้างง่าย	.45	จำแนกปานกลาง		คัด ไว้	
27	.61	ค่อนข้างง่าย	.26	จำแนกปานกลาง		คัด ไว้	
28	.62	ค่อนข้างง่าย	.35	จำแนกปานกลาง		คัด ไว้	
29	.55	ปานกลาง	.45	จำแนกปานกลาง		คัด ไว้	
30	.48	ปานกลาง	.26	จำแนกปานกลาง		คัด ไว้	

จากตารางที่ 4-11 แสดงค่าความยาก และอำนาจจำแนกของข้อสอบรายข้อในแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 2 ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ข้อ จากการใช้ชั้นเริ่มครั้งที่ 3 โดยนำไปเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด คือข้อสอบที่มีความยากตั้งแต่ .20-.80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป โดยแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 2 ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ข้อ มีค่าความยากตั้งแต่ .47-.77 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .21-.50 ถือว่ามีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ไว้ข้างต้นจริง

ตารางที่ 4-12 ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก และผลการพิจารณาใช้แบบวัดฉบับที่ 3 ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ จากการทดสอบจริง ครั้งที่ 3 จากกลุ่มตัวอย่าง
จำนวน 278 คน

แบบวัดสมรรถภาพ

ครุวิทยาศาสตร์ ระดับ ประเมินศึกษาปีที่ 6	ข้อที่	p	ความหมาย	B	ความหมาย	ผล การพิจารณา
ฉบับที่ 3 ด้านทักษะ	1	.65	ค่อนข้างง่าย	.46	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
กระบวนการ	2	.61	ค่อนข้างง่าย	.65	จำแนกได้ดี	คัด ไว้
ทางวิทยาศาสตร์	3	.62	ค่อนข้างง่าย	.27	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
	4	.58	ปานกลาง	.45	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
	5	.62	ค่อนข้างง่าย	.23	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
	6	.70	ค่อนข้างง่าย	.48	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
	7	.55	ปานกลาง	.30	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
	8	.48	ปานกลาง	.31	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
	9	.70	ค่อนข้างง่าย	.46	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
	10	.61	ค่อนข้างง่าย	.54	จำแนกได้ดี	คัด ไว้
	11	.72	ค่อนข้างง่าย	.26	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
	12	.65	ค่อนข้างง่าย	.32	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
	13	.69	ค่อนข้างง่าย	.33	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
	14	.71	ค่อนข้างง่าย	.47	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
	15	.75	ค่อนข้างง่าย	.23	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
	16	.69	ค่อนข้างง่าย	.54	จำแนกได้ดี	คัด ไว้
	17	.58	ปานกลาง	.33	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
	18	.70	ค่อนข้างง่าย	.48	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
	19	.56	ค่อนข้างง่าย	.54	จำแนกได้ดี	คัด ไว้
	20	.64	ค่อนข้างง่าย	.48	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
	21	.68	ค่อนข้างง่าย	.25	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
	22	.56	ปานกลาง	.23	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้
	23	.64	ค่อนข้างง่าย	.34	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้

ตารางที่ 4-12 (ต่อ)

แบบวัดสมรรถภาพ ครุวิทยาศาสตร์ ระดับ ประถมศึกษาปีที่ 6	ข้อที่	p	ความหมาย	B	ความหมาย	ผล การพิจารณา
24	.67	ค่อนข้างง่าย	.26	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้	
25	.57	ปานกลาง	.47	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้	
26	.78	ค่อนข้างง่าย	.23	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้	
27	.62	ค่อนข้างง่าย	.42	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้	
28	.65	ค่อนข้างง่าย	.26	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้	
29	.66	ค่อนข้างง่าย	.36	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้	
30	.72	ค่อนข้างง่าย	.28	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้	
31	.75	ค่อนข้างง่าย	.21	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้	
32	.62	ค่อนข้างง่าย	.52	จำแนกได้ดี	คัด ไว้	
36	.44	ปานกลาง	.22	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้	
37	.65	ค่อนข้างง่าย	.52	จำแนกได้ดี	คัด ไว้	
38	.68	ค่อนข้างง่าย	.42	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้	
36	.58	ปานกลาง	.26	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้	
37	.70	ค่อนข้างง่าย	.34	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้	
38	.67	ค่อนข้างง่าย	.26	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้	
39	.65	ค่อนข้างง่าย	.44	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้	
40	.56	ปานกลาง	.38	จำแนกปานกลาง	คัด ไว้	

จากตารางที่ 4-12 แสดงค่าความยาก และอำนาจจำแนกของข้อสอบรายข้อในแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 3 ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ จากการใช้จริงครั้งที่ 3 โดยนำไปเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด คือข้อสอบที่มีความยากตั้งแต่ .20-.80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป โดยแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 3 ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ มีค่าความยากตั้งแต่ .44-.75 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .21-.65 ถือว่ามีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ข้างต้นจริง

ตารางที่ 4-13 ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก และผลการพิจารณาใช้แบบวัดฉบับที่ 4 ด้านวิจัย
ในชั้นเรียน จากการทดสอบจริง ครั้งที่ 3 จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 278 คน

แบบวัดสมรรถภาพ						ผล การพิจารณา
ครุวิทยาศาสตร์ ระดับ	ข้อที่	p	ความหมาย	B	ความหมาย	
ประเมณศึกษาปีที่ 6						
ฉบับที่ 4 ด้านวิจัย	1	.67	ค่อนข้างง่าย	.30	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
ในชั้นเรียน	2	.58	ปานกลาง	.22	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
	3	.72	ค่อนข้างง่าย	.29	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
	4	.56	ปานกลาง	.31	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
	5	.70	ค่อนข้างง่าย	.36	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
	6	.73	ค่อนข้างง่าย	.45	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
	7	.65	ค่อนข้างง่าย	.43	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
	8	.59	ปานกลาง	.45	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
	9	.74	ค่อนข้างง่าย	.20	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
	10	.56	ปานกลาง	.22	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
	11	.70	ค่อนข้างง่าย	.30	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
	12	.59	ปานกลาง	.34	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
	13	.67	ค่อนข้างง่าย	.36	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
	14	.53	ปานกลาง	.31	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
	15	.68	ค่อนข้างง่าย	.32	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
	16	.62	ค่อนข้างง่าย	.43	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
	17	.76	ค่อนข้างง่าย	.44	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
	18	.58	ปานกลาง	.35	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
	19	.73	ค่อนข้างง่าย	.29	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
	20	.59	ค่อนข้างง่าย	.34	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
	20	.59	ปานกลาง	.44	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
	21	.76	ค่อนข้างง่าย	.35	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
	22	.60	ค่อนข้างง่าย	.21	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້
	23	.72	ค่อนข้างง่าย	.24	จำแนกปานกลาง	คัดໄว້

ตารางที่ 4-13 (ต่อ)

แบบวัดสมรรถภาพ ครุวิทยาศาสตร์ ระดับ ประณมศึกษาปีที่ 6						ผล การพิจารณา
	ข้อที่	p	ความหมาย	B	ความหมาย	
	24	.76	ค่อนข้างง่าย	.36	จำแนกปานกลาง	คัดໄว้
	25	.76	ค่อนข้างง่าย	.45	จำแนกปานกลาง	คัดໄว้
	26	.5	ปานกลาง	.44	จำแนกปานกลาง	คัดໄว้
	28	.76	ค่อนข้างง่าย	.20	จำแนกปานกลาง	คัดໄว้
	29	.50	ปานกลาง	.23	จำแนกปานกลาง	คัดໄว้
	30	.75	ค่อนข้างง่าย	.46	จำแนกปานกลาง	คัดໄว้

จากตารางที่ 4-13 แสดงค่าความยาก และอำนาจจำแนกของข้อสอบรายชื่อในแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประณมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 4 ค้านวิจัยในชั้นเรียน จากการใช้จริงครั้งที่ 3 โดยนำไปเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด คือ ข้อสอบที่มีความยากตั้งแต่ .20-.80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป โดยแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประณมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 4 ค้านวิจัยในชั้นเรียน มีค่าความยากตั้งแต่ .50-.76 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20-.46 ถือว่ามีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ໄว้ข้างต้นจริง

ในการหาค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประณมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 5 ค้านเขตคิดทางวิทยาศาสตร์ ผู้วิจัยใช้วิธีแบ่งกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำออกเป็นกลุ่มละ 25% แล้วคำนวณโดยใช้ t-test เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ดังตารางที่ 4-14

ตารางที่ 4-14 อำนาจจำแนกและผลการพิจารณาการใช้แบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 5 ด้านเจตคติทางวิทยาศาสตร์ จากการใช้จริงครั้งที่ 3 กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 278 คน

ข้อ	กลุ่มสูง (<i>n</i> = 70)		กลุ่มต่ำ (<i>n</i> = 70)		<i>t</i>	ผลการพิจารณา
	$\bar{X}$	<i>SD</i>	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1	4.47	0.687	2.65	0.987	9.63**	คัดໄว້
2	4.63	0.708	2.84	1.062	6.51**	คัดໄว້
3	4.62	0.534	3.07	0.919	6.75**	คัดໄว້
4	4.28	0.758	2.55	1.032	8.28**	คัดໄว້
5	3.95	0.933	2.44	1.135	8.26**	คัดໄว້
6	4.58	0.695	3.45	1.044	6.50**	คัดໄว້
7	4.28	0.795	3.65	0.929	7.57**	คัดໄว້
8	4.34	0.684	2.63	1.082	8.58**	คัดໄว້
9	3.92	0.735	2.54	1.065	5.75**	คัดໄว້
10	3.94	0.694	2.44	1.314	5.15**	คัดໄว້
11	4.21	0.72	3.15	1.365	6.08**	คัดໄว້
12	4.50	0.75	3.65	1.012	5.60**	คัดໄว້
13	4.21	0.68	3.26	1.022	6.74**	คัดໄว້
14	3.21	0.72	3.46	1.087	6.76**	คัดໄว້
15	4.47	0.54	4.10	0.77	6.44**	คัดໄว້
16	4.27	0.48	3.25	0.67	6.16**	คัดໄว້
17	4.21	0.68	3.65	1.08	6.76**	คัดໄว້
18	4.50	0.72	3.26	1.03	6.44**	คัดໄว້
19	4.36	0.60	2.63	0.91	6.86**	คัดໄว້
20	4.50	0.81	4.62	1.12	7.32**	คัดໄว້
21	4.39	0.95	4.22	1.08	5.96**	คัดໄว້
22	4.66	0.85	2.73	1.32	6.29**	คัดໄว້
23	4.33	0.68	2.47	1.05	8.71**	คัดໄว້
24	4.39	0.78	2.57	0.91	7.42**	คัดໄว້

ตารางที่ 4-14 (ต่อ)

ข้อ	กลุ่มสูง (<i>n</i> = 70)		กลุ่มต่ำ (<i>n</i> = 70)		<i>t</i>	ผลการพิจารณา
	$\bar{X}$	<i>SD</i>	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
25	3.66	1.25	2.66	1.04	7.31**	คัด ไว้
26	4.32	0.85	2.84	1.31	8.94**	คัด ไว้
27	4.52	0.60	2.63	1.03	4.58**	คัด ไว้
28	3.87	1.10	2.06	1.12	7.45**	คัด ไว้
29	3.45	1.10	3.36	0.89	6.38**	คัด ไว้
30	4.02	0.82	3.31	1.03	8.26**	คัด ไว้

** $p < .01$, * $p < .05$

จากตารางที่ 4-14 พบร่วมกันว่า แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประณีตศึกษาปีที่ 6 ด้านเจตคติทางวิทยาศาสตร์ จำนวน 30 ข้อ มีค่า *t* ตั้งแต่ 4.58-9.63 ค่าเฉลี่ยทั้งสองกลุ่มนี้ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อ นั่นคือ แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประณีตศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 5 ด้านเจตคติทางวิทยาศาสตร์ มีความหมายรวมทั้งใน การจำแนกสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ได้

ตารางที่ 4-15 ค่าความเที่ยงของแบบวัด สมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประณีตศึกษาปีที่ 6 จำนวน 5 ฉบับ

ฉบับที่	จำนวนข้อ	ค่าความเที่ยง	SEM
1 ด้านความรู้ในเนื้อหาวิทยาศาสตร์	30	.891	1.67
2 ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น	30	.947	1.39
3 ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์	40	.953	1.81
4 ด้านวิจัยในชั้นเรียน	30	.939	1.43
5 ด้านเจตคติทางวิทยาศาสตร์	30	.941	

จากตารางที่ 4-15 แสดงให้เห็นว่า ค่าความเที่ยงของแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประณีตศึกษาปีที่ 6 ทั้ง 5 ฉบับ มีค่าความเที่ยงตั้งแต่ .891-.953 อยู่ในระดับความเที่ยงสูงมาก

พิจารณาจากเกณฑ์ของชูครี วงศ์รัตนะ (2553, หน้า 313-314) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ถ้าสูงเกินกว่า .90 ถือว่าอยู่ในระดับสูงมาก และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของแบบวัดฉบับที่ 1 ฉบับที่ 2 ฉบับที่ 3 และฉบับที่ 4 มีค่าตั้งแต่ 1.39 ถึง 1.81

ผู้วิจัยหาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยแบ่งกลุ่มสูง กับกลุ่มต่ำ ซึ่งเป็นกลุ่มรู้ชัด ผู้วิจัยพิจารณาจากคะแนนสอบของ กลุ่มครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษา โครงการอบรมครูระดับสูง รุ่นที่ 1 (Master teacher) จากสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แล้วสุ่มครูที่ได้คะแนนสูงเป็นกลุ่มสูง ครูที่ได้คะแนนต่ำเป็นกลุ่มต่ำ กลุ่มละ 70 คน แล้วนำมาทดสอบค่าที่ ดังตารางที่ 4-16

ตารางที่ 4-16 ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ของแบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 1 ฉบับที่ 2 ฉบับที่ 3 และฉบับที่ 4

ฉบับที่	กลุ่มสูง ($n = 70$)		กลุ่มต่ำ ($n = 70$)		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1	25.10	5.20	23.60	4.70	1.790**
2	24.79	5.60	23.16	4.90	1.927*
3	27.20	6.58	25.34	5.70	1.785**
4	23.66	5.49	22.01	5.54	1.763**

** $p < .01$, * $p < .05$

จากตารางที่ 4-16 พบว่า ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยการแบ่งกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำ โดยการใช้เทคนิคกลุ่มรู้ชัด นำมาทดสอบค่าที่ มีค่า t ตั้งแต่ 1.763-1.927 ค่าเฉลี่ยทั้งสองกลุ่มนี้ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกฉบับ

คะแนนจุดตัดของแบบวัดทั้ง 5 ฉบับ เพื่อแบ่งผู้สอนออกเป็นกลุ่มผ่านและไม่ผ่าน โดยวิธีของ Angoff โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ซึ่งเป็นชุดเดียวกับที่พิจารณาหาค่าความตรงของเนื้อหา เพื่อพิจารณาข้อสอบแต่ละข้อว่า ผู้ที่มีความรู้มีความน่าจะเป็น (โอกาสที่จะตอบถูก) ในการตอบถูก หรือระดับการผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำในการตอบถูกแต่ละข้อ โดยให้ค่าความยากของข้อสอบแต่ละข้อ เป็นข้อมูลประกอบในการพิจารณาว่า ความน่าจะเป็นในการตอบถูก เมื่อผู้เชี่ยวชาญทำการตัดสิน ความเป็นไปได้ ในการตอบถูกของผู้ที่มีความน่าจะเป็นในการตอบถูก เมื่อผู้เชี่ยวชาญตัดสิน ความเป็นไปได้ ในการตอบถูกของผู้ที่มีความสามารถด้านทุกข้อแล้ว ระดับการผ่านขั้นต่ำรายข้อ

จะถูกรวบรวมจากทุกข้อแต่ละฉบับ และวิจัยโดยคำนวณผู้เชี่ยวชาญกำหนดเป็นคะแนนจุดตัดของแต่ละฉบับ ดังแสดงในตารางที่ 4-17 ถึง 4-22

ตารางที่ 4-17 ผลการพิจารณาคะแนนจุดตัดของแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 1
ที่ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน เป็นผู้พิจารณา

ฉบับที่	เนื้อหา	ข้อที่	คะแนนจุดตัด/ คนที่				
			1	2	3	4	5
1	ร่างกายมนุษย์	1	0.60	0.40	0.50	0.75	0.70
		2	0.60	0.40	0.55	0.65	0.50
		3	0.60	0.70	0.45	0.70	0.65
อาหารและสารอาหาร		5	0.50	0.55	0.65	0.60	0.45
		6	0.60	0.65	0.60	0.65	0.50
		7	0.65	0.40	0.65	0.50	0.50
		8	0.50	0.65	0.65	0.50	0.60
		9	0.55	0.50	0.65	0.55	0.50
สิ่งมีชีวิตกับสิ่งแวดล้อม		10	0.65	0.50	0.70	0.50	0.45
		11	0.50	0.55	0.55	0.65	0.65
		12	0.50	0.65	0.55	0.70	0.60
		13	0.60	0.65	0.65	0.65	0.70
		14	0.60	0.50	0.55	0.55	0.65
สารในชีวิตประจำวัน		15	0.55	0.65	0.6	0.65	0.55
		16	0.65	0.50	0.60	0.60	0.67
		17	0.50	0.55	0.65	0.55	0.60
		18	0.50	0.65	0.55	0.50	0.50
		19	0.65	0.50	0.55	0.50	0.70
ดวงไฟฟ้า		20	0.60	0.70	0.65	0.50	0.55
		21	0.55	0.65	0.50	0.65	0.65

ตารางที่ 4-17 (ต่อ)

ฉบับที่	เนื้อหา	ข้อที่	คะแนนจุดตัด/ คนที่				
			1	2	3	4	5
		22	0.70	0.50	0.50	0.55	0.65
		23	0.55	0.70	0.60	0.50	0.65
	หินและการเปลี่ยนแปลงของหิน	24	0.65	0.50	0.60	0.65	0.65
		25	0.55	0.60	0.65	0.50	0.65
	อากาศและความก้าวหน้าของอากาศ	26	0.55	0.65	0.55	0.50	0.70
	และเทคโนโลยี	27	0.50	0.70	0.50	0.70	0.65
		28	0.65	0.50	0.70	0.70	0.50
		29	0.70	0.55	0.45	0.65	0.50
		30	0.65	0.40	0.40	0.45	0.40
รวม			17.65	16.9	17.3	17.7	17.7
เฉลี่ย							17.4

ผลการพิจารณาคะแนนจุดตัดของแบบวัด ฉบับที่ 1 อายุที่ 17 คะแนน

ตารางที่ 4-18 ผลการพิจารณาคะแนนจุดตัดของแบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 2
ที่ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน เป็นผู้พิจารณา

ฉบับที่	เนื้อหา	ข้อที่	คะแนนจุดตัด/ คนที่				
			1	2	3	4	5
2	1. ขั้นการสร้างความสนใจ	1	0.50	0.55	0.65	0.55	0.60
		2	0.50	0.65	0.55	0.50	0.50
		3	0.65	0.50	0.55	0.50	0.70
		4	0.60	0.70	0.65	0.50	0.55
		5	0.55	0.65	0.50	0.65	0.65
		6	0.70	0.50	0.50	0.55	0.65

ตารางที่ 4-18 (ต่อ)

ฉบับที่	เนื้อหา	ข้อที่	คะแนนจุดตัด/ คนที่					
			1	2	3	4	5	
2. ขั้นสำรวจและค้นหา		7	0.55	0.70	0.60	0.50	0.65	
		8	0.65	0.50	0.60	0.65	0.65	
		9	0.55	0.60	0.65	0.50	0.65	
		10	0.60	0.4	0.55	0.65	0.50	
		11	0.60	0.70	0.45	0.70	0.65	
		12	0.70	0.50	0.50	0.55	0.65	
3. ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป		13	0.50	0.55	0.65	0.60	0.45	
		14	0.60	0.65	0.6	0.65	0.50	
		15	0.65	0.40	0.65	0.50	0.50	
		16	0.50	0.65	0.65	0.50	0.60	
4. ขั้นขยายความรู้		19	0.50	0.65	0.65	0.50	0.60	
		20	0.55	0.50	0.65	0.55	0.50	
		21	0.65	0.50	0.70	0.50	0.45	
		22	0.50	0.55	0.55	0.65	0.65	
		23	0.50	0.65	0.55	0.70	0.60	
		24	0.60	0.65	0.65	0.65	0.70	
5. ขั้นประเมินผล		25	0.50	0.55	0.55	0.65	0.65	
		26	0.50	0.65	0.55	0.70	0.60	
		27	0.60	0.65	0.65	0.65	0.70	
		28	0.60	0.65	0.60	0.65	0.50	
		29	0.65	0.40	0.65	0.50	0.50	
		30	0.60	0.65	0.65	0.65	0.70	
รวม			17.4	17.3	18	17.6	17.6	
เฉลี่ย						17.6		

ผลการพิจารณาคะแนนจุดตัดของแบบวัด ฉบับที่ 2 อยู่ที่ 18 คะแนน

ตารางที่ 4-19 ผลการพิจารณาค่าคะแนนจุดตัดของแบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 3
ที่ผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 5 คน เป็นผู้พิจารณา

ฉบับที่	เนื้อหา	ข้อที่	คะแนนจุดตัด/ คณที่				
			1	2	3	4	5
3 การสังเกต		1	0.45	0.40	0.55	0.65	0.50
		2	0.45	0.70	0.45	0.70	0.65
		3	0.45	0.50	0.50	0.55	0.65
การจำแนก		4	0.45	0.40	0.65	0.50	0.50
		5	0.45	0.65	0.65	0.50	0.70
		6	0.55	0.50	0.65	0.55	0.55
การวัด		7	0.50	0.65	0.55	0.70	0.60
		8	0.60	0.65	0.65	0.65	0.50
		9	0.60	0.50	0.55	0.55	0.65
การคำนวณ		10	0.50	0.65	0.55	0.70	0.60
		11	0.60	0.65	0.65	0.65	0.65
		12	0.60	0.65	0.60	0.65	0.65
การจัดกระทำและสื่อความหมาย		13	0.70	0.50	0.50	0.55	0.75
		14	0.55	0.70	0.60	0.50	0.75
		15	0.65	0.50	0.60	0.65	0.75
การหาความสัมพันธ์ระหว่างสเปลส กับสเปลส		16	0.45	0.70	0.45	0.70	0.60
		17	0.45	0.50	0.50	0.55	0.65
		18	0.45	0.55	0.65	0.60	0.45
การลงความเห็นจากข้อมูล		19	0.45	0.65	0.65	0.50	0.60
		20	0.60	0.65	0.60	0.65	0.50
		21	0.55	0.60	0.65	0.50	0.65

ตารางที่ 4-19 (ต่อ)

ฉบับที่	เนื้อหา	ข้อที่	คะแนนจุดตัด/ คนที่					
			1	2	3	4	5	
การพยากรณ์		22	0.60	0.40	0.55	0.65	0.50	
		23	0.60	0.70	0.45	0.70	0.65	
		24	0.70	0.50	0.50	0.55	0.65	
การตั้งสมมติฐาน		25	0.50	0.55	0.65	0.60	0.45	
		26	0.60	0.65	0.60	0.65	0.50	
		27	0.65	0.75	0.65	0.50	0.50	
การกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ		28	0.50	0.75	0.65	0.50	0.60	
		29	0.55	0.70	0.65	0.50	0.65	
		30	0.60	0.60	0.55	0.65	0.50	
การกำหนดและควบคุมตัวแปร		31	0.60	0.70	0.45	0.70	0.65	
		32	0.50	0.50	0.50	0.55	0.65	
		33	0.50	0.55	0.65	0.60	0.75	
การออกแบบการทดลอง		34	0.50	0.65	0.60	0.65	0.75	
		35	0.50	0.40	0.50	0.50	0.75	
		36	0.50	0.65	0.65	0.50	0.60	
		37	0.60	0.65	0.45	0.65	0.50	
การตีความหมายข้อมูลและลงข้อสรุป		38	0.65	0.40	0.70	0.50	0.50	
		39	0.60	0.65	0.60	0.65	0.50	
		40	0.65	0.40	0.65	0.50	0.50	
รวม			21.95	23.40	23.20	23.65	24.05	
เฉลี่ย							23.25	

ตารางที่ 4-20 ผลการพิจารณาค่าคะแนนจุดตัดของแบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 4
ที่ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน เป็นผู้พิจารณา

ฉบับที่	เนื้อหา	ข้อที่	คะแนนจุดตัด/ คณที่				
			1	2	3	4	5
4	1) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน	1	0.45	0.70	0.45	0.70	0.65
		2	0.45	0.50	0.50	0.55	0.65
		3	0.45	0.40	0.65	0.50	0.50
		4	0.45	0.65	0.65	0.50	0.70
2)	กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน	5	0.55	0.50	0.65	0.55	0.55
		6	0.50	0.65	0.55	0.70	0.60
		7	0.60	0.65	0.65	0.65	0.50
		8	0.50	0.55	0.65	0.55	0.60
3)	การสำรวจและการวิเคราะห์ปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียน	9	0.50	0.65	0.55	0.50	0.50
		10	0.65	0.50	0.55	0.50	0.70
		11	0.60	0.70	0.65	0.50	0.55
		12	0.55	0.65	0.50	0.65	0.65
4)	การเลือกและพัฒนาวัสดุ เพื่อแก้ปัญหาการเรียนรู้	13	0.70	0.50	0.50	0.55	0.65
		14	0.55	0.70	0.60	0.5	0.65
		15	0.65	0.50	0.60	0.65	0.65
		16	0.55	0.60	0.65	0.50	0.65
5)	เครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูล	17	0.55	0.65	0.55	0.50	0.70

ตารางที่ 4-21 คะแนนจุดตัดของแบบวัดฉบับที่ 1 ฉบับที่ 2 ฉบับที่ 3 และฉบับที่ 4 จากการใช้จริง
ครั้งที่ 3 โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 278 คน

ฉบับที่ 1	คะแนน	คะแนน	จำนวน	ร้อยละของ
	เต็ม	จุดตัด	ผู้ที่ผ่านจุดตัด	การสอบผ่าน
1 ด้านความรู้ในเนื้อหาวิชา วิทยาศาสตร์	30	17	242	87.05
2 ด้านการสอนแบบสืบเสาะหา ความรู้ 5 ข้อ	30	18	236	84.89
3 ด้านทักษะกระบวนการ ทางวิทยาศาสตร์	40	23	253	91.00
4 ด้านวิจัยในชั้นเรียน	30	17	234	84.17

จากตารางที่ 4-21 พบร่วมกันว่า คะแนนจุดตัดของแบบวัดฉบับทั้ง 4 ฉบับ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- แบบวัดฉบับที่ 1 ด้านความรู้ในเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ ผู้สอบที่ได้คะแนน 17 คะแนนขึ้นไป ถือเป็นกลุ่มผ่าน มีจำนวน 242 คน คิดเป็นร้อยละ 87.05
- แบบวัดฉบับที่ 2 ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ข้อ ผู้สอบที่ได้คะแนน 18 คะแนนขึ้นไป ถือเป็นกลุ่มผ่าน มีจำนวน 236 คน คิดเป็นร้อยละ 84.89
- แบบวัดฉบับที่ 3 ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ผู้สอบที่ได้คะแนน 23 คะแนนขึ้นไป ถือเป็นกลุ่มผ่าน มีจำนวน 253 คน คิดเป็นร้อยละ 91.00
- แบบวัดฉบับที่ 4 ด้านวิจัยในชั้นเรียน ผู้สอบที่ได้คะแนน 17 คะแนนขึ้นไป ถือเป็นกลุ่มผ่าน มีจำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 84.17

ตารางที่ 4-22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบวัดฉบับที่ 5 ด้านเขตติทางวิทยาศาสตร์
จากการใช้จริงครั้งที่ 3 โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 278 คน

สมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ด้านเขตติทางวิทยาศาสตร์	ระดับสมรรถภาพ		
	$\bar{X}$	SD	แปลผล
ความอყากว้าอยากเห็น	4.35	0.65	สูง
ความมีเหตุผล	3.88	0.74	สูง
ความมีระเบียบและคิดแบบละเอียดรอบคอบ	4.12	0.67	สูง
ความเพียรพยายาม	4.16	0.63	สูง
ความซื่อสัตย์	3.84	0.77	สูง
ความใจกว้าง	3.87	0.66	สูง
รวม	4.04	0.69	สูง

จากตารางที่ 4-22 พบร่วมกันว่า สมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 5 ด้านเขตติทางวิทยาศาสตร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.04, SD = .69$) โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ความอყากว้าอยากเห็น ($\bar{X} = 4.35, SD = .65$) ความเพียรพยายาม ($\bar{X} = 4.16, SD = .63$) ด้านความมีระเบียบและคิดแบบละเอียดรอบคอบ ($\bar{X} = 4.12, SD = .67$) ด้านความมีเหตุผล ($\bar{X} = 3.88, SD = .74$) ความใจกว้าง ($\bar{X} = 3.87, SD = .66$) และความซื่อสัตย์ ($\bar{X} = 3.84, SD = .77$)

ตอนที่ 2 คู่มือการใช้แบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6

คู่มือการใช้แบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ทั้ง 5 ฉบับ ที่สร้างขึ้นในครั้งนี้ ประกอบด้วย หัวข้อต่าง ๆ ดังนี้ วัตถุประสงค์ โครงสร้างและลักษณะของแบบวัด การสร้างแบบวัด คุณภาพของแบบวัด การตรวจให้คะแนน (แสดงรายละเอียดในภาคผนวก ข)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างเครื่องมือวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับ ปัจจุบัน ศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคตะวันออก จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านความรู้ในเนื้อหาวิทยาศาสตร์ ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ด้านวิจัยในชั้นเรียน และด้านเขตคิดทางวิทยาศาสตร์ 2) เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือในด้านความตรงตามเนื้อหา (Content validity) ความยาก (Difficulty) อำนาจจำแนก (Discrimination) ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) ความเที่ยง (Reliability) และ 3) เพื่อหาคะแนนจุดตัดและคู่มือการใช้เครื่องมือวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นปัจจุบันศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคตะวันออก ที่มีคุณภาพ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นกลุ่มครูที่สอนวิทยาศาสตร์ ในระดับชั้นปัจจุบันศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคตะวันออก จำนวน 400 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage random sampling) มีขั้นตอนการสุ่ม คือ สุ่มอย่างง่ายจากโรงเรียนในจังหวัดละเจียงเทรา คือ กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มที่ทดลองใช้ครั้งที่ 1 เพื่อหาความเป็นปัจจัยทางภาษา จำนวน 10 คน สุ่มอย่างง่าย โดยใช้จังหวัดเป็นหน่วยในการสุ่ม โดยทำการสุ่มให้ได้ร้อยละ 70 ของจังหวัดทั้งหมด จากนั้น สุ่มอย่างง่ายอีกครั้ง เพื่อให้ได้กลุ่มที่ทดลองใช้ครั้งที่ 2 ใน การหาคุณภาพของเครื่องมือ จำนวน 90 คน จัดทำบัญชีรายชื่อโรงเรียนจำแนกตามขนาดโรงเรียนและสุ่มแบบชั้นภูมิเพื่อให้ได้กลุ่มใช้จริงครั้งที่ 3 จำนวน 300 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับปัจจุบันศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 1 ด้านความรู้ในเนื้อหาวิทยาศาสตร์ จำนวน 30 ข้อ ฉบับที่ 2 ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น จำนวน 30 ข้อ ฉบับที่ 3 ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ จำนวน 40 ข้อ ฉบับที่ 4 ด้านวิจัยในชั้นเรียนจำนวน 30 ข้อ มีลักษณะเป็นปัจจัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก และ ฉบับที่ 5 ด้านเขตคิดทางวิทยาศาสตร์ จำนวน 30 ข้อ เป็นมาตราวัดประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) จำนวน 30 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบโดยใช้แบบวัดที่สร้างขึ้นจำนวน 5 ฉบับ ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 1 จำนวน 10 คน เพื่อตัววามเหมาะสมของภาษา จากนั้นนำแบบวัดทั้ง 5 ฉบับ ไปทดลองใช้ครั้งที่ 2 กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 90 คน เพื่อวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบวัด

ด้านความยาก และค่าอำนาจจำแนก ค่าความเที่ยงและความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ปรับปรุงและคัดเลือกข้อสอบและเข้าค่าตามที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด จากการทดลองใช้แบบวัดครั้งที่ 2 จำนวน 5 ฉบับ ประกอบด้วยฉบับที่ 1 ด้านความรู้ในเนื้อหาวิทยาศาสตร์ จำนวน 30 ข้อ ฉบับที่ 2 ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ข้อ จำนวน 30 ข้อ ฉบับที่ 3 ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ จำนวน 40 ข้อ และฉบับที่ 5 ด้านเขตคิดทางวิทยาศาสตร์ จำนวน 30 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ หาค่าความตรงตามเนื้อหา (Content validity) คำนวณได้จากค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (IOC) หากค่าความยาก (Difficulty) โดยใช้สูตรการหาความยากของแบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์ การหาคะแนนจุดตัด (Cut-off score) โดยใช้วิธีการหาคะแนนจุดตัดตามวิธีของ Angoff หากค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) โดยแบบวัดฉบับที่ 1 ฉบับที่ 2 ฉบับที่ 3 และฉบับที่ 4 ใช้สูตรของ Brennan ซึ่งเรียกว่าดัชนีอำนาจจำแนกบี (Discrimination index B) ส่วนแบบวัดฉบับที่ 5 ใช้การทดสอบค่าที่ หากค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยใช้เทคนิคกลุ่มรู้ชัด หาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยแบบวัดฉบับที่ 1 ฉบับที่ 2 ฉบับที่ 3 และฉบับที่ 4 หากโดยใช้สูตร Livingston ส่วนแบบวัดฉบับที่ 5 ใช้สัมประสิทธิ์เอลฟ่ากรอนบาก

ผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 การสร้างเครื่องมือวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคตะวันออก

ค่าความตรงตามเนื้อหาเครื่องมือวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ทั้ง 5 ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ 1 ด้านความรู้ในเนื้อหาวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 2 ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ ฉบับที่ 3 ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 4 ด้านการวิจัยในชั้นเรียน และฉบับที่ 5 ด้านเขตคิดทางวิทยาศาสตร์

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเครื่องมือวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ในด้านต่าง ๆ และสังเคราะห์เนื้อหาออกแบบสร้างเป็นเครื่องมือวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 5 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 ด้านความรู้ในเนื้อหาวิทยาศาสตร์ จำนวน 30 ข้อ

ฉบับที่ 2 ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ข้อ จำนวน 30 ข้อ

ฉบับที่ 3 ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ จำนวน 40 ข้อ

ด้านที่ 4 ด้านการวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 30 ข้อ

ฉบับที่ 5 ด้านเขตคิดทางวิทยาศาสตร์ จำนวน 30 ข้อ

ค่าความตรงตามเนื้อหา

ผู้วิจัยได้นำแบบวัดที่สร้างขึ้นพร้อมกับคุณประสพค์ นิยาม ข้อคำถามและจุดประสงค์ นำมาสร้างตารางโครงสร้างเนื้อหาไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และด้านวัดผล จำนวน 5 ท่าน ร่วมกันพิจารณาความตรงของเนื้อหาของแบบวัด พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านมีความเห็นตรงกันว่าเนื้อหาที่ใช้ทดสอบ และข้อคำถามที่ใช้ทดสอบครอบคลุมกับคุณประสพค์ที่สร้างขึ้น และมีจำนวนข้อที่เหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้ ซึ่งทุกข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง .80-1.00 ซึ่งพิจารณาจากเกณฑ์ (ศิริชัย กาญจนวاسي, 2552, หน้า 42) IOC ความมากกว่าหรือเท่ากับ .50 แสดงว่า ข้อคำถามที่สร้างขึ้นถอดคล้องกับคุณประสพค์ที่มุ่งวัดจริง โดยแบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้น สามารถนำไปวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ได้ทุกข้อ

ตอนที่ 2 คุณภาพของเครื่องมือวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคตะวันออก ได้แก่ ฉบับที่ 1 ด้านความรู้ ในเนื้อหาวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 2 ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ ฉบับที่ 3 ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 4 ด้านการวิจัยในชั้นเรียน และฉบับที่ 5 ด้านเจตคติทางวิทยาศาสตร์

- ค่าความตรงของแบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ทั้ง 5 ฉบับ ได้รับการพิจารณาตัดสินจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหาและนักวัดผลการศึกษา จำนวน 5 คน พบว่า มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ .60 ถึง 1.00 ซึ่งนำไปพิจารณาจากเกณฑ์ (ศิริชัย กาญจนวاسي, 2522, หน้า 242) IOC ความมากกว่าหรือเท่ากับ .50 นั้นคือ ข้อสอบ/ ข้อคำถามแต่ละข้อ สามารถวัดได้ตรงกับคุณประสพค์/ นิยามที่สร้างขึ้นจริง

- ค่าสถิติพื้นฐาน พบว่า ผู้สอบส่วนใหญ่ได้คะแนนสอบ ฉบับที่ 1 ฉบับที่ 2 ฉบับที่ 3 และฉบับที่ 5 มีค่าเฉลี่ย คือ 23, 22, 27 และ 21 ตามลำดับ

- ค่าความยาก และค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า แบบวัดทั้ง 5 ฉบับ มีค่าความยาก ตั้งแต่ .44-.77 โดยอยู่ในระดับปานกลาง ถึงค่อนข้างง่าย การพิจารณาความยาก (สมนึก ภัทรียชนี, 2553, หน้า 212) ค่าความยากตั้งแต่ .40-.60 ข้อสอบปานกลางนำไปใช้ได้ และค่าความยากตั้งแต่ .61-.80 ข้อสอบค่อนข้างง่ายนำไปใช้ได้มีรายละเอียด ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ด้านความรู้ในเนื้อหาวิทยาศาสตร์ จำนวน 30 ข้อ มีค่าความยากตั้งแต่ .48-.77 อยู่ในระดับปานกลางถึงค่อนข้างง่าย ค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .24-.65 อยู่ในระดับถูกต้องส่วนใหญ่ ถือว่ามีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ข้างต้น

ฉบับที่ 2 แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประณมศึกษาปีที่ 6 ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น มีค่าความยากตั้งแต่ .45-.77 อยู่ในระดับปานกลางถึงค่อนข้างง่าย ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .21-.50 อยู่ในระดับถูกต้องส่วนใหญ่ ถือว่ามีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ข้างต้น

ฉบับที่ 3 แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประณมศึกษาปีที่ 6 ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ มีค่าความยากตั้งแต่ .45-.75 อยู่ในระดับปานกลางถึงค่อนข้างง่าย ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .21-.65 อยู่ในระดับถูกต้องส่วนใหญ่ ถือว่ามีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ข้างต้น

ฉบับที่ 4 แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประณมศึกษาปีที่ 6 ด้านวิจัยในชั้นเรียน มีค่าความยากตั้งแต่ .50-.76 อยู่ในระดับปานกลางถึงค่อนข้างง่าย ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20-.46 อยู่ในระดับถูกต้องบางส่วน ถือว่ามีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ข้างต้น

ฉบับที่ 5 แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประณมศึกษาปีที่ 6 ค่าเฉลี่ยทั้งสองกลุ่มนิความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อ นั่นคือ แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประณมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 5 ด้านเขตคิดทิทางวิทยาศาสตร์มีความเหมาะสมในการจำแนกสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ได้

4. ค่าความเที่ยงของแบบวัดทั้ง 5 ฉบับ มีค่าความเที่ยงตั้งแต่ .939-.953 ซึ่งถือว่า มีความเที่ยงอยู่ในระดับสูงมาก พิจารณาจากเกณฑ์ (ชูครี วงศ์รัตนะ, 2553, หน้า 313-314) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ถ้าสูงกว่า .90 ถือว่าอยู่ระดับสูงมาก

5. ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ของแบบวัดฉบับที่ 1 ฉบับที่ 2 ฉบับที่ 3 และฉบับที่ 4 โดยใช้เทคนิคกลุ่มรู้ชัด และนำมาทดสอบค่าที่ พนว่า มีค่าระหว่าง 1.763-1.927 ค่าเฉลี่ยทั้งสองกลุ่มนิความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อ

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องการสร้างเครื่องมือวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประณมศึกษาปีที่ 6 สามารถอภิปรายผลของการวิจัยได้ ดังนี้

1. การตรวจสอบคุณภาพของแบบวัด

1.1 ความตรงตามเนื้อหา

แบบวัดแต่ละฉบับสามารถวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประณมศึกษาปีที่ 6 ได้ทุกข้อ โดยแบบวัดทั้ง 5 ฉบับ มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ .60 ถึง 1.00 ซึ่งพิจารณาจากเกณฑ์ (ศิริชัย กาญจนวนวัฒน์, 2552, หน้า 242) IOC ความมากกว่าหรือเท่ากับ .50 และได้แก้ไขตามคำแนะนำของ

ผู้เชี่ยวชาญแต่งว่าข้อสอบ/ ข้อคำถามนี้สอดคล้องกับบุคคลประจำตัว/ นิยามที่มุ่งวัดจริง ซึ่งสอดคล้องกับพวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540, หน้า 117) กล่าวว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ถือว่าข้อคำถามนี้เป็นตัวแทนลักษณะของกลุ่มพฤติกรรมนั้น จึงกล่าวได้ว่า เครื่องมือวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่สร้างขึ้นมีความเที่ยงตรงซึ่งเนื้อหา และลักษณะ ตาม สถาบัน สถาบัน สถาบัน (2545, หน้า 246) ที่กล่าวว่า เครื่องมือที่มีความตรงซึ่งเนื้อหานี้ เครื่องมือต้องถามในเนื้อหาและสาระตรงตามสิ่งที่เป็นเนื้อหาระยะของสิ่งที่ต้องการวัดและ เป็นไปตามสัดส่วนของความสำคัญในแต่ละเนื้อหาด้วย

1.2 ค่าความยากของแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 1 ฉบับที่ 2 ฉบับที่ 3 และฉบับที่ 4

จากการทดสอบเพื่อตรวจสอบคุณภาพรายข้อ ค่าความยากของแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ทั้ง 4 ฉบับ ได้ทดลองใช้ และคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากผ่านเกณฑ์ที่กำหนด แล้วนำไปใช้จริงครั้งที่ 3 พบร่วม มีค่าความยากตั้งแต่ .45-.77 โดยอยู่ในระดับปานกลางถึงค่อนข้างง่าย ซึ่งพิจารณาจากเกณฑ์ความยาก (สมนึก ภัทธิยานี, 2553, หน้า 212) ค่าความยากตั้งแต่ .40-.60 ข้อสอบปานกลางนำไปใช้ได้ และค่าความยากตั้งแต่ .61-.80 ข้อสอบนั้นค่อนข้างง่ายนำไปใช้ได้ ซึ่งแบบวัดทั้ง 5 ฉบับ มีคุณภาพผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับปานกลางถึงค่อนข้างง่ายซึ่งเหมาะสมที่จะเป็นแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สอดคล้องกับแนวคิดของสมนึก ท้ายเรื่องค้า (2551, หน้า 88-89) กล่าวว่า ความยาก คือ สัดส่วนที่แสดงว่าข้อสอบนั้นมีคุณตอบถูกมากหรือน้อย ถ้ามีคุณตอบถูกมากก็เป็นข้อสอบง่าย ถ้ามีคุณตอบถูกน้อยก็เป็นข้อสอบยาก ข้อสอบที่คัดเลือกมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลควรเป็นข้อสอบที่มีความยากปานกลาง คือ ประมาณ .50 แต่ในทางปฏิบัติกำหนดเกณฑ์ ระดับความยากของข้อสอบที่จะคัดเลือก ในช่วง .20-.80 และแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้นมีค่าความยากตามคุณภาพที่กำหนดไว้ข้างต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของໄพศาลา จินดาหลวง (2538) การสร้างแบบประเมินสมรรถวิสัยของครุวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่มีค่าความยากตั้งแต่ .476-.792 และงานวิจัยของสุวนานี กลิ่นพูน (2555, หน้า 125-128) ได้สร้างแบบสอบถามวินิจฉัยในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาเศษส่วน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ค่าความยากตั้งแต่ .65-.86 จึงถือได้ว่าแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความยากเหมาะสม สำหรับนำไปใช้แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ได้

1.3 ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัด

แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 1 ด้านความรู้ ในเนื้อหาวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 2 ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ข้อ ฉบับที่ 3 ด้านทักษะ

กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 4 ด้านวิจัยในชั้นเรียน ผู้วิจัยได้นำแบบวัดไปทดลองใช้และคัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพไปใช้จริง พนว่า มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .21-.76 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสมนึก กัธธิยานี (2553, หน้า 213) ได้เสนอแนวคิดว่า ค่าอำนาจจำแนกคือ ความสามารถของข้อสอบในการจำแนก คือ ความสามารถของข้อสอบในการจำแนกผู้สอบที่มีคุณลักษณะหรือความสามารถแตกต่างกันออกจากกัน ได้ ซึ่งแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าอำนาจจำแนกสอดคล้องกับจากงาน คุณลักษณะ (2554, หน้า 102-105) ได้พัฒนาแบบทดสอบวินิจฉัยวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องพื้นที่ผิวและปริมาตรสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชลประทานวิทยา จังหวัดนนทบุรี ได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .36-.96

แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 5 ด้านเจตคติทางวิทยาศาสตร์ ใน การทดสอบครั้งที่ 2 จำนวน ข้อ มีค่า ตั้งแต่ 1.37-12.77 มีข้อที่ค่า มนิยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จำนวน 33 ข้อ และมนิยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 ข้อ ซึ่งถือว่า มีค่าอำนาจจำแนก จำนวน 5 ข้อ และมีข้อที่ไม่มีค่านิยสำคัญทางสถิติ จำนวน 4 ข้อ ทั้งนี้ การที่ข้อคำามบางข้อไม่มีอำนาจการจำแนกอาจเกิดจากความบกพร่องบางประการ เช่น ข้อคำามแต่ละฉบับมีจำนวนมากเกินไปทำให้ผู้สอบเกิดความเหนื่อยล้า หรือผู้สอบนั้นมีความสมรรถภาพในด้านความรู้ใกล้เคียงกัน เป็นต้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้คัดเลือกข้อคำามที่ต้องการจำนวน 30 ข้อ เพื่อนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 3 ผลการใช้จริงครั้งที่ 3 พนว่า แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 5 ด้านเจตคติทางวิทยาศาสตร์ มีค่า ตั้งแต่ 4.58-9.63 ซึ่งถือว่ามีค่าอำนาจจำแนกทุกข้อ

จะเห็นได้ว่า แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 5 ด้านเจตคติทางวิทยาศาสตร์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถจำแนกผู้สอบได้ถูกต้อง ซึ่งเห็นได้จากค่า ที่มีค่าสูงขึ้นในการทดสอบแต่ละครั้งซึ่งค่า ที่ได้มีค่าใกล้เคียงกัน สอดคล้องกับ งานวิจัยของ จันทนา พลรักษ์ (2546) การพัฒนาแบบประเมินสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เนตการศึกษา 2 ซึ่งมีค่า ตั้งแต่และสอดคล้องกับแบบทดสอบวัดความซื่อสัตย์ สร้างโดย อนุวัฒน์ ตั้งสมบูรณ์ (2526) ซึ่งมีค่า ตั้งแต่ 1.86 ถึง 11.70 และแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ ความภูมิใจในตนเอง สร้างโดย สาธิต ด้วงคำภา (2538, หน้า 110) ซึ่งมีค่า ตั้งแต่ 1.77 ถึง 10.65

1.4 ค่าความเที่ยงของแบบวัด

จากการทดสอบเพื่อตรวจสอบค่าความเที่ยงของแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 5 ฉบับ โดยแบบวัด ฉบับที่ 1 ฉบับที่ 2 ฉบับที่ 3 และฉบับที่ 4 หาค่าความเที่ยงโดยใช้สูตร Livingston และแบบวัดฉบับที่ 5 ใช้วิธีการหาค่าความเที่ยงโดยใช้สูตร สัมประสิทธิ์แอลฟารอนบาก มีค่าความเที่ยงตั้งแต่ .939-.953 โดยแบบวัดทั้ง 5 ฉบับ มีค่าความเที่ยง

อยู่ในระดับสูงมาก (ชูคริ วงศ์รัตนะ, 2553, หน้า 313-314) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงกว่า .90 ถือว่าอยู่ในระดับสูงมาก อาจเป็นเพราะว่า แบบวัดทั้ง 5 ฉบับ ผู้วิจัยได้ให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสอน วิชาชีวิตศาสตร์ เป็นผู้พิจารณาความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างชุดประسังค์และข้อสอบ/ ข้อคำถาม ได้แก่ไปตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จึงทำให้แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ทั้ง 5 ฉบับ มีค่าความเที่ยงอยู่ในระดับสูงมาก ซึ่งมีค่าความเที่ยงไกล์เคียงกับ ผู้ที่เคยสร้างไว้ คือ อุบลวรรณ อ่อนตะวัน (2551, หน้า 58-59) ได้สร้างแบบทดสอบวินิจฉัย เรื่อง สมการและการแก้สมการ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนในสังกัดเขตออมทอง สังกัดกรุงเทพมหานคร ได้ค่าความเที่ยงตั้งแต่ .91-.92 จากรูรัณ กุศลการณ์ (2554, หน้า 102-105) ได้พัฒนาแบบทดสอบวินิจฉัยคณิตศาสตร์ เรื่อง พื้นที่ผิวและปริมาตร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชลประทานวิทยา จังหวัดนนทบุรี ได้ค่าความเที่ยงตั้งแต่ .812-.966

1.5 คะแนนจุดตัดของแบบวัดฉบับที่ 1 ฉบับที่ 2 ฉบับที่ 3 และฉบับที่ 4

คะแนนจุดตัด ของแบบวัดฉบับที่ 1 เท่ากับ 17 คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 ฉบับที่ 2 คะแนนจุดตัดเท่ากับ 18 คะแนน จากคะแนนเต็ม 18 คะแนน ฉบับที่ 3 คะแนนจุดตัดเท่ากับ 23 คะแนน จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน และฉบับที่ 4 มีคะแนนจุดตัด 17 คะแนน จากคะแนนเต็ม 17 คะแนน ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ตัดสินซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้พิจารณาคะแนนจุดตัดจากชุดประสังค์ที่สร้างขึ้น และค่าความยากของแบบวัดทั้ง 4 ฉบับ จึงถือเป็นกระบวนการที่มีคุณภาพเชื่อถือได้ ซึ่งคะแนน จุดตัดดังกล่าวจะช่วยตัดสินได้ว่ากลุ่มใดเป็นกลุ่มผ่านและกลุ่มไม่ผ่านจากการทำแบบวัด สอดคล้องกับวิภารัตน์ ศรีบุตรตา (2541, หน้า 109) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสอดคล้องในการตัดสิน คะแนนจุดตัด ระหว่างวิธีของแองกอฟ วิธีของนีเดลสกีและวิธีของอิมพาราและเพลต pragkwaw ค่าความสอดคล้องในการตัดสินทั้งสองครั้งของแต่ละวิธีไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคงที่ในการตัดสินคะแนนจุดตัดและสามารถประมาณค่า ได้ใกล้เคียงในการตัดสินแต่ละครั้ง ซึ่งทำให้เห็นถึงความสอดคล้องในการตัดสินคะแนนจุดตัด ของแต่ละคน

ข้อเสนอแนะ

จากการสร้างเครื่องมือวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ผู้ที่สนใจใช้แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ในแต่ละครั้งควรศึกษาคู่มือการใช้ให้เข้าใจก่อนนำไปใช้ทุกครั้ง

1.2 ควรนำแบบวัดไปใช้วัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ โดยนำผลการวิเคราะห์ สำหรับเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ในเขตภาคตะวันออก ซึ่งเป็นประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง และเป็นข้อมูลในการพัฒนา ครุวิทยาศาสตร์ต่อไป

1.3 แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์นี้ อาจนำไปประยุกต์ใช้เพื่อวัดสมรรถภาพ ครุวิทยาศาสตร์หรือคัดเลือกบุคคล ในระดับชั้นอนุฯ หรือนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ครุศาสตร์วิทยาศาสตร์ต่อไป

2. ข้อเสนอในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการสร้างแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ในระดับชั้นอนุฯ เช่น ระดับ ประถมศึกษาตอนต้น ประถมศึกษาตอนปลาย มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.2 ควรมีการสร้างเครื่องมือวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ในสมรรถภาพด้านอื่นๆ เพื่อให้ครอบคลุมสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ในทุกด้าน

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2545) พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ร.ส.พ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาชั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ครุสภากาดพร้าว.
- กัญลักษณ์ จิตรดี. (2559). การสร้างแบบทดสอบวินิจฉัยวิทยาศาสตร์ เรื่อง ตัวประกอบของจำนวนนับสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครนายก. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์ บัณฑิต, สาขาวิชาวิจัย วัดผล และสติ๊กิริการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กลยยา วนิชย์บัญชา. (2549). สถิติสำหรับงานวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- กำพล ชนะนิมิต. (2550). การวิเคราะห์องค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอนครุวิทยาศาสตร์ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย, สาขาวิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- กิตติมา บุญชูน. (2543). การศึกษาสมรรถภาพของครุวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัด กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง.
- คงศักดิ์ ชาตุทอง และงานนิจัย ชาตุทอง. (2543). เอกสารฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการทำวิจัย ในชั้นเรียน. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ครุรักษ์ กิริณรักษ์. (2544). การเรียนรู้และฝึกปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน. ชลบุรี: งามช่าง.
- จริญญา สันตตินบึงศรี. (2551). องค์ประกอบสมรรถภาพครุนักพัฒนาหลักสูตรใน 5 จังหวัด ชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- จันทนา พลรักษ์. (2546). การพัฒนาแบบประเมินสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น เขตการศึกษา 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยทักษิณ.

จากรุวรรณ กุศลการณ์. (2554). การพัฒนาแบบทดสอบบันทึกวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องพื้นที่ผิว และปริมาตร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชลประทาน จังหวัดนนทบุรี.

วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาศึกษาศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

จิตima งานเนียม. (2548). ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชรเขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยนเรศวร.

จรเชษฐ์ โนรีตัน. (2546). สมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนชั้นหัวดย โภสธร. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาวิทยาศาสตร์,
บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

ฉวีวรรณ ชัญญาศิริกุล. (2530). สมรรถภาพการสอนวิทยาศาสตร์ของครุวิทยาศาสตร์ ระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนวิทยาศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์.

ชุมพนุท ร่วมชาติ. (2539). พฤติกรรมการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ของครุวิทยาศาสตร์ และ พฤติกรรมด้านกระบวนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ในการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาศึกษาศาสตรศึกษา,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ชาญณรงค์ แสงสว่าง. (2524). การสร้างเครื่องมือวัดสมรรถภาพทางการสอนของครุวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอน,
คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์ วิโรฒ ประสานมิตร.

ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2553). เทคนิคการใช้สติ๊ดเพื่อการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 12). นนทบุรี: ไทยนิมิต อินเตอร์ โปรดเกรสซีพ.

ณรุกุล ดวงพิมพ์. (2546). การศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนของครุพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาพลศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

คลนภา กกลางมณี. (2552). โนಡลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพ การสอนของครุวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ชั้นพื้นฐานเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง. วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาจัดการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- ดาดทอง ปานศุภวัชร. (2530). การศึกษาสมรรถภาพบางประการในการเป็นครุวิทยาศาสตร์ของครุวิทยาศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2529. ปริญญานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์ มหาสารคาม.
- ทิพวรรณ สังขศิลป์. (2553). การวิเคราะห์องค์ประกอบตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพการสอนของครุวิทยาศาสตร์สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทศนา แรมณี. (2540). การคิดและการสอนเพื่อพัฒนาระบวนการคิด. กรุงเทพฯ: โครงการพัฒนาพัฒนาการเรียนการสอน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- เทียนชัย ภาณุสิทธิกร. (2535). การสำรวจก้มมันตภาพรังสีดอยช้าง อำเภอองก雍 จังหวัดเชียงใหม่. เข้าถึงได้จาก <http://cmuir.cmu.ac.th/jspui/handle/6653943832/17381>
- นราพล แก้วภูมิแห่ง. (2542). การศึกษาสมรรถภาพการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนในเครือโรงเรียนในเครือมูลนิธิเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์รวมมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาวิทยาศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- น้ำฝน โพติสุวรรณ. (2539). สมรรถภาพ ปัญหา และความต้องการของครุวิทยาศาสตร์ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เอกการศึกษา 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนวิทยาศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บุญยืน จิราพงษ์. (2530). การสอนวิทยาศาสตร์กับการพัฒนาเด็กไทย. พิมพ์โดย: ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์ วิโรฒ พิมพ์โดย.
- ประจำบจตร คำจตุรัส. (2537). หน่วยที่ 8 การสอนวิทยาศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประพิณ ขอดแก้ว. (2555). การพัฒนาครุวิทยาศาสตร์โดยใช้รูปแบบ *Prepare, Observe and evaluate and product-presentation (POP)*. คุณภูนิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ประยงค์ ห่วงกลาง. (2545). สมรรถภาพและความต้องการเพิ่มพูนสมรรถภาพของครุวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน

การประณมศึกษา จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต,สาขาวิชา การวิจัยและพัฒนาท้องถิ่น, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

ประวิต เอราวารณ์. (2542). การวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ: ยูแพค.

ผดุง ไพรัตน์. (2551). สมรรถนะด้านการขัดกิจกรรมการเรียนรู้และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของครุวิทยาศาสตร์ช่วงชั้นที่ 1-2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระบบที่ 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

พนิดา บินต่วน. (2542). การศึกษาสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประณมศึกษาจังหวัดสตูล. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษา วิทยาศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

พรรัตน์ กื่งมะลิ. (2552). การพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เรื่องพืช โดยใช้การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านคำหาร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนาทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร.

พัชรินทร์ หาดทราย. (2548). การวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา. ปริญญาดุษฎีบัตรการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัยและสอดคล้องการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ.

ไฟฟูร์ย์ สุขศรีงาม. (2539). การเรียนรู้ตามทักษณกลุ่มสร้างสรรค์ความรู้ (Constructivist) กับการสอนวิทยาศาสตร์. วารสารมหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ มหาสารคาม, 39(1), 40.

ไฟศาล จากรุเกย์. (2545). การศึกษาสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษา วิทยาศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

ไฟศาล จินดาหลวง. (2537). การสร้างแบบประเมินสมรรถวิสัยของครุวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ไฟศาล วรคำ. (2552). การวิจัยการศึกษา. กาฬสินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- gap เลาห์ไพบูลย์. (2534). การสอนวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- มานี จันทวนล. (2531). พัฒนาการของการเรียนการสอนวิชาเคมีในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: ช่วงพิมพ์.
- มาตีรัตน์ แซ่นน์. (2538). สมรรถภาพของครุวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รัชนี ขวัญนุญจัน. (2535). สมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครุพลดศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาพลศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัศมี เลิศอารමณ์. (2549). ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ของโรงเรียนในเครือมูลนิธิคุณภูนิพนธ์ศึกษาศาสตร์คุณภูนิพนธ์ศึกษา, สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัชนี ศิลปบรรลุ. (2548). ทิศทางการผลิตครุวิทยาศาสตร์ในช่วง 15 ปี (พ.ศ. 2545-2559). คุณภูนิพนธ์ศึกษาศาสตร์คุณภูนิพนธ์ศึกษา, สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2545). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สุริยาสารสนน.
- วลัย อินทรัมพรรษ. (2534). เอกสารประกอบการเรียนวิทยาศาสตร์กับการพัฒนาคุณภาพชีวิต. กรุงเทพฯ: อักษรไทย.
- วิจิตร แสนทำผล. (2550). การศึกษาสมรรถภาพของครุวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นที่ 3 โรงเรียนในศูนย์ประสานงานที่ 7 โโคกสี-หนองตูม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลแก่น เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิทยาศาสตร์ศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

วิภาวรรณ์ ศรีบุตรตา. (2541). การเปรียบเทียบความสอดคล้องในการตัดสินคดีแบบจุดตัดระหว่างวิธีของสองกองทัพ วิธีของนีเคลสกีและวิธีของอินพารานและเพลค. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศราวุทธ คำแก้ว. (2546). การวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถภาพครูวิจัยในชั้นเรียน. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิจัยและพัฒนาการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ศรีรัช กาญจนวงศ์. (2552). สถิติประยุกต์สำหรับการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศรีรัตน์ ทัดเที่ยง. (2535). การศึกษาสมรรถภาพพื้นฐานของครุวิทยาศาสตร์ระดับนักยุมศึกษาในจังหวัดพิจิตร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ศรีเพ็ญ มากนุณ. (2542). การพัฒนาแบบฝึกเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพทางการวิจัยสำหรับนักศึกษาครู. ลพบุรี: ภาควิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเทพศรี.

ศุภลักษณ์ วัฒนาวิทวัส. (2542). วิทยาศาสตร์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต. กรุงเทพฯ: เวฟ เอ็คคูเอนชั่น.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี [สวท.]. (2549). การจัดกระบวนการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.

สมเกียรติ แก้ววิจิตร. (2533). การศึกษาสมรรถภาพพื้นฐานของครุวิทยาศาสตร์ระดับนักยุมศึกษาในจังหวัดชุมพร. ปริญญาอิเล็กทรอนิกส์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์ วิโรฒ ประสานมิตร พิมณ์โลก.

สมควร กองจินดา. (2535). การศึกษาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมและเขตคติเชิงวิทยาศาสตร์ของนักศึกษาในวิทยาลัยผลศึกษา. ปริญญาอิเล็กทรอนิกส์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์ วิโรฒ ประสานมิตร.

สมนึก ภัททิยธนี. (2541). การวัดผลทางการศึกษา. มหาสารคาม: ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สมนึก ภัททิยธนี. (2553). การวัดผลการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 7). กาฬสินธุ์: ประสานการพิมพ์.

สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2551). ระบบข้อมูลวิจัยสภาพธุรกิจมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. กาฬสินธุ์: ประสานการพิมพ์.

สมบัติ บุญประคุณ. (2545). ครุกับการวิจัยในชั้นเรียน การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action research) ทางเลือกใหม่ที่น่าสนใจ. *วารสารวิชาการ*, 5(10), 35-39.

สมศักดิ์ ภูจิตร. (2545), การศึกษาความคิดเห็นของครุวิทยาศาสตร์และนักเรียนเกี่ยวกับสมรรถภาพของครุวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์บัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาวิทยาศาสตร์, มัธยมศึกษาลัทธิ, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

สมหวัง พิชิyanุวัฒน์. (2543). การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.

สาธิต ด้วงคำภา. (2538). การสร้างแบบวัดบุคลิกภาพความภาคภูมิใจในตนเอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา, มัธยมศึกษาลัทธิ, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

สุจิรา พัทลุง. (2550). การพัฒนาเครื่องมือวัดความสามารถพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา, มัธยมศึกษาลัทธิ, มหาวิทยาลัยหกชิณ.

สุนานี กลินพูน. (2555). การสร้างแบบทดสอบวินิจฉัยในการสร้าง วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาเศษส่วน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์บัณฑิต, สาขาวิชัยและประเมินผลการศึกษา, คณิตครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สุวัฒน์นิยมค้า. (2531). ทฤษฎีและทางปฏิบัติในการสอนวิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ เล่ม 1-2. กรุงเทพฯ: เจอนเนอรัลบุ๊ค เซ็นเตอร์.

สุวิมล วงศ์วนิช. (2544). การวิจัยปฏิบัติการ ในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อนุวัฒน์ ตั้งสมบูรณ์. (2526). การสร้างแบบทดสอบวัดความซื่อสัตย์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในเขตกรุงเทพมหานคร. ปริญญาอุดมศึกษาศринทร์วิโรฒ ประสานมิตร. สาขาวิชาการสอน, มัธยมศึกษาลัทธิ, มหาวิทยาลัยศринทร์วิโรฒ ประสานมิตร.

อรวรรณ อินทิชญ. (2542). การพัฒนาเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะครุวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์บัณฑิต, สาขาวิชาการวิจัยและประเมินทางการศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- อรุณรัตน์ วันเพ็ง. (2552). การวิเคราะห์องค์ประกอบประสีทชีภาพการสอนของครุวิทยาศาสตร์ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏ พิษณุโลก
- อุนลวรรณ อ่อนตะวัน. (2551). การสร้างแบบทดสอบวินิจฉัยเรื่องสมการและการแก้สมการ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เอื้อมพร บัวดี. (2554). การพัฒนาชุดฝึกอบรมครุวิทยาศาสตร์ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ ร่วมกับแนวคิดวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสังคม. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Brennan, P. A., Mednick, B. R., & Mednick, S. A. (1974). Parental psychopathology, congenital Factor, and violence. In S. Hodgins (Ed.), *Mental disorder and crime* (pp. 244-261) Thousand Oaks, CA: Sage.
- Borich, G. D. (1977). *The Appraisal of teaching: concepts and process*. Massachusset: Addison-wesley.
- Ismail, R. E. (1980). A comparative study of secondary science teachers and science educators of competencies needed by science teachers. *Dissertation Abstracts International*, 41(5), 8-12.
- Livingston, S. A. (1972). A criterion-referenced application of classical test theory. *Journal of Education Measurement*, 9, 13-26.
- Rovinelli, R., & Hambleton, R. K. (1977). On the use of Content specialist in the assessment of Criterion referenced test item validity. *Dutch Journal of Educational Research*, (2), 49-60.
- Tulloch, R. B. (1982). A factor analysis study of secondary science teacher competencies with in Which growth is perceived as important by science teacher. *Dissertation Abstracts International*, 43(1), 145-A.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นาวาตรี ดร. พงษ์เทพ จิระโร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. ดร. กิตติมา พันธ์พุกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3. นางอารีย์ ชนชมพูนทกุล ครุฑานาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านท่ากลอย (ทรัพย์กมลประชาสรรค์)
4. นางสาวพิสมัย นามวิชัย ครุฑานาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านกันธรรมณ์
5. นางณัฏฐากร ดวงมณี ครุฑานาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านชัย

ภาคผนวก ข

**คู่มือการใช้แบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**
ในเขตภาคตะวันออก

คู่มือการใช้แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในเขตภาคตะวันออก

สมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์

สมรรถภาพของครุวิทยาศาสตร์ หมายถึง ความรู้ความสามารถของครุวิทยาศาสตร์ ในด้านความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การวิจัยในชั้นเรียน และเจตคติทางวิทยาศาสตร์ ที่ครุวิทยาศาสตร์ควรจะมีเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจำแนกได้ดังนี้

1. สมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ด้านความรู้ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของครุวิทยาศาสตร์ เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พ.ศ. 2551

2. สมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น หมายถึง ความรู้ความเข้าใจในการจัดสถานการณ์ของครุผู้สอน หรือการใช้คำานเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดข้อสงสัย และนำมาซึ่งการค้นพบหาคำตอบด้วยตนเอง ประกอบด้วย

2.1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Engage) หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของครุในการใช้คำาน หรือจัดสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้ อยากรู้ น้ำไปสู่การจัดการเรียนรู้ ที่มีประสิทธิภาพได้

2.2 ขั้นการสำรวจและค้นหา (Explore) หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของครุ ในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนเองในการจัดกิจกรรมหรือยกตัวอย่างกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาความคิดรวบยอดของตนเอง

2.3 ขั้นการอธิบาย (Explain) หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของครุ ในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนเองและจัดกิจกรรมอย่างถูกต้องเหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนได้อธิบายความคิดรวบยอดและข้อสรุปที่นักเรียนได้จากกิจกรรมการสำรวจและค้นหา โดยเชื่อมโยงประสบการณ์ จากความรู้เดิมและสิ่งที่เรียนรู้เข้าด้วยกัน

2.4 ขั้นการขยายความรู้ (Elaborate) หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของครุ ในการจัดกิจกรรมและปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างถูกต้องในการทำให้ผู้เรียนได้ตรวจสอบความรู้ของตนเอง เพื่อให้เกิดความคิด ทักษะและกระบวนการเพิ่มมากขึ้น ทั้งยังสามารถเชื่อมโยงความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

2.5 ขั้นการประเมินผล (Evaluate) หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของครูในการใช้ วิธีการในการกระตุ้นหรือจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนประเมินความรู้ความเข้าใจ และความสามารถ ของนักเรียนเอง และครูสามารถประเมินความรู้ของนักเรียนได้

3. สมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ หมายถึง ความรู้ ความสามารถของครูที่แสดงออกถึงทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ตามที่สถาบันส่งเสริม การสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกำหนดขึ้น 13 ทักษะ ดังนี้

3.1 การสังเกต หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของครูวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับการใช้ ประสานสัมผัสทั้ง 5 ในการสังเกต การใช้ประสานสัมผัสเหล่านี้จะใช้ทีละอย่างหรือหลายอย่าง พร้อมกัน เพื่อร่วบรวมข้อมูลกีได้โดยไม่เพิ่มความคิดเห็นของผู้สังเกตลงไป

3.2 การจำแนกประเภท หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของครูวิทยาศาสตร์ในการแบ่งพวก หรือการเรียงลำดับวัตถุ หรือสิ่งที่อยู่ในปรากฏการณ์โดยการหาเกณฑ์หรือสร้างเกณฑ์ในการจำแนก ประเภท ซึ่งอาจใช้เกณฑ์ความเหมือนกัน ความแตกต่างกัน หรือความสัมพันธ์กันอย่างโดยอย่างหนึ่ง กีได้ ซึ่งแล้วแต่ผู้เรียนจะเลือกใช้เกณฑ์ใด นอกจากนี้ควรสร้างความคิดรวบยอดให้เกิดขึ้นด้วยว่า ของกลุ่มเดียวกันนั้น อาจแบ่งออกได้หลายประเภท ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่เลือกใช้ และวัตถุชนิดนั้น ในเวลาเดียวกันจะต้องอยู่เพียงประเภทเดียวเท่านั้น

3.3 การวัด หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของครูวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับการเลือกและ การใช้เครื่องมือวัดปริมาณของสิ่งของอุปกรณ์เป็นตัวเลขที่แน่นอน ได้อย่างเหมาะสม และถูกต้อง โดยมีหน่วยกำกับเสนอในการวัดเพื่อหาปริมาณของสิ่งที่วัดต้องฝึกให้ผู้เรียนหาคำตอบ 4 ค่า คือ จะวัดอะไร วัดทำไน ใช้เครื่องมืออะไรวัดและจะวัดได้อย่างไร

3.4 การคำนวณ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของครูวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับ การนำเอา จำนวนที่ได้จากการวัด การสังเกต และการทดลองมาจัดการทำให้เกิดค่าใหม่ เช่น การบวก ลบ คูณ หาร การหาค่าเฉลี่ย การหาค่าต่าง ๆ ทางคณิตศาสตร์ เพื่อนำค่าที่ได้จากการคำนวณ ไปใช้ประโยชน์ ในการแปลความหมาย และการลงข้อสรุป ซึ่งในทางวิทยาศาสตร์เราต้องใช้ตัวเลขอยู่ตลอดเวลา เช่น การอ่านเทอร์โมมิเตอร์ การตวงสารต่าง ๆ เป็นต้น

3.5 การจัดการทำและสื่อความหมายข้อมูล หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของ ครูวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับการนำเสนอข้อมูล ซึ่งได้มาจากการสังเกต การทดลอง ฯลฯ มาจัดการทำ เสียใหม่ เช่น นำมาจัดเรียงลำดับ หาค่าความถี่ แยกประเภท คำนวณหาค่าใหม่ นำมาจัดเสนอ ในรูปแบบใหม่ ตัวอย่างเช่น กราฟ ตาราง แผนภูมิ แผนภาพ วงจร ฯลฯ การนำเสนอข้อมูลอย่างได้ อย่างหนึ่ง หรือหลาย ๆ อย่าง เช่นนี้เรียกว่า การสื่อความหมายข้อมูล

3.6 การหาความสัมพันธ์ระหว่างสเปสกับสเปส หมายถึง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการหาความสัมพันธ์ระหว่างมิติด้วยกัน ที่มีอยู่ในสถานที่ รูปทรง ทิศทาง ระยะทาง พื้นที่ เวลา ฯลฯ

3.7 การลงความเห็นจากข้อมูล หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของครุวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับการเพิ่มเติมความคิดเห็นให้กับข้อมูลที่มีอยู่อย่างมีเหตุผล โดยอาศัยความรู้หรือประสบการณ์เดิมมาช่วย ข้อมูลอาจจะได้จากการสังเกต การวัด การทดลอง การลงความเห็นจากข้อมูลเดียวกันอาจลงความเห็นได้หลายอย่าง

3.8 การพยากรณ์ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของครุวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับการคาดคะเน หาคำตอบล่วงหน้าก่อนการทดลอง โดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากการสังเกต การวัด รวมไปถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ได้ศึกษามาแล้ว หรืออาศัยประสบการณ์ที่เกิดขึ้น

3.9 การตั้งสมมติฐาน หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของครุวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับการคิด หาคำตอบล่วงหน้าก่อนการทดลอง โดยอาศัยการสังเกต ความรู้ประสบการณ์เดิมเป็นพื้นฐาน

3.10 การกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของครุวิทยาศาสตร์ในการกำหนดความหมายและขอบเขตของคำต่างๆ ให้เข้าใจตรงกัน ซึ่งสามารถสังเกตและวัดได้

3.11 การกำหนดและควบคุมตัวแปร หมายถึง ความรู้ความสามารถของครุวิทยาศาสตร์ที่สามารถบ่งชี้ตัวแปรต้น ตัวแปรตาม และตัวแปรควบคุมได้ โดยแต่ละตัวแปรมีความหมายโดยแต่ละตัวแปรมีความหมายดังนี้

- 1) ตัวแปรต้น คือ สิ่งที่เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดผลต่างๆ หรือสิ่งที่เราต้องการทดลอง
- 2) ตัวแปรตาม คือ สิ่งที่เป็นผลต่อเนื่องมาจากการตัวแปรต้น
- 3) ตัวแปรควบคุม คือ สิ่งอื่นๆ ที่นักเรียนต้องการควบคุมเพื่อไม่ให้ผลต่อการทดลอง

3.12 การทดลอง หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของครุวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับกระบวนการในการหาคำตอบ หรือการทดสอบสมมติฐาน ประกอบด้วย

- 1) การออกแบบการทดลอง หมายถึง การวางแผนการทดลองก่อนลงมือการทดลอง
- 2) การปฏิบัติการทดลอง หมายถึง การลงมือการปฏิบัติการทดลอง
- 3) การบันทึกผลการทดลอง หมายถึง การจดบันทึกข้อมูลที่ได้จากการทดลอง

3.13 การตีความหมายข้อมูลและการลงข้อสรุป หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของครุวิทยาศาสตร์ในการแปลความหมายหรือการบรรยายลักษณะข้อมูลที่มีอยู่

4. สมรรถภาพครุค้านการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง ความรู้ความสามารถของครุวิทยาศาสตร์ในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ในการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

4.1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน

4.2 กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน

4.3 การสำรวจและการวิเคราะห์ปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียน

4.4 การเลือกและพัฒนาวัสดุรุ่มเพื่อแก้ปัญหาการเรียนรู้

4.5 เครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผล

4.7 การเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน

5. สมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ด้านเขตคติทางวิทยาศาสตร์ หมายถึง ความรู้สึก

หรือคุณลักษณะที่ครุวิทยาศาสตร์พึงมีโดยแสดงออกทางพฤติกรรมต่าง ๆ ประกอบด้วย

5.1 ความอยากรู้ข้ากเห็นหมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสนใจไปรู้

ในสิ่งใหม่ ๆ เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ โดยมีความพยายามที่จะแสวงหาคำตอบจากปัญหาด้วยการซักถาม การอ่าน หรือการทดลองเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบที่สมบูรณ์แบบ

5.2 ความมีเหตุผลหมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถในการอธิบายปรากฏการณ์ และทำความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล มีการตรวจสอบความถูกต้องจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ และไม่เชื่อในสิ่งที่หลักการทางวิทยาศาสตร์ไม่สามารถอธิบายได้

5.3 ความมีระเบียบและคิดแบบละเอียดรอบคอบ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการวางแผนการทำงานและตัดสินใจอย่างเป็นระบบ

5.4 ความใจกว้าง หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเต็มใจที่จะยอมรับความคิดเห็นของบุคคลอื่น รวมถึงคำวิพากษ์วิจารณ์ต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล โดยไม่ยึดถือเพียงแต่ความคิดของตน และเต็มใจที่จะเผยแพร่ความรู้ของตนไปสู่ผู้อื่นด้วย

5.5 ความเพียรพยายาม หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความไม่ท้อถอยเมื่อเกิดอุปสรรคต่าง ๆ ในการทำงาน การทดลอง มีความตั้งใจและอดทนในการเสาะแสวงหาคำตอบ

5.6 ความซื่อสัตย์ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมั่นคง หนักแน่นในการสังเกต บันทึก และนำเสนอข้อมูลตามความเป็นจริงโดยปราศจากความคิดเห็นของ

ความมุ่งหมายของแบบวัด

แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สร้างขึ้นเพื่อวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อให้ทราบระดับสมรรถภาพในด้านความรู้ในเนื้อหาวิชา

วิทยาศาสตร์ ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ ขั้น ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ด้านวิจัยในห้องเรียน และด้านเขตคิดทางวิทยาศาสตร์ เป็นข้อมูลในการพัฒนาตนเองของ ครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคตะวันออก รวมทั้งเป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดครุวิทยาศาสตร์ในระดับชั้นอื่น ๆ และสมรรถภาพด้านอื่น ๆ อีกด้วย

โครงสร้างของแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6

แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบไปด้วยแบบวัด จำนวน 5 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ด้านความรู้ในเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 30 ข้อ

ฉบับที่ 2 แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น จำนวน 30 ข้อ

ฉบับที่ 3 แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ จำนวน 40 ข้อ

ฉบับที่ 4 แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ด้านวิจัยในห้องเรียน จำนวน 30 ข้อ

ฉบับที่ 5 แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ด้านเขตคิดทางวิทยาศาสตร์ จำนวน 30 ข้อ

รูปแบบของแบบวัด

แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 1 ด้านความรู้ ในเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 30 ข้อ ฉบับที่ 2 ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น จำนวน 30 ข้อ ฉบับที่ 3 ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ จำนวน 40 ข้อ และฉบับที่ 4 ด้านวิจัยในห้องเรียน จำนวน 30 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก ส่วนแบบวัด สมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 5 ด้านเขตคิดทางวิทยาศาสตร์ จำนวน 30 ข้อ เป็นมาตรฐานค่า 5 ระดับ

การสร้างแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6

การสร้างแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย การวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ค่าความตรงตามเนื้อหาของแบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ หมายถึง ความตรงตามเนื้อหาซึ่งสามารถวัดได้ตรงตามจุดประสงค์และครอบคลุมเนื้อหาสาระที่ต้องการวัดคำนวณค่าความตรงตามเนื้อหาจากดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญตามวิธี ของโรวินเลลลี แยมเบิลตัน (Rovineli & Hambleton) มีค่าตั้งแต่ .80-.1.00

2. ค่าความยาก หมายถึง ข้อสอบที่มีค่าความยากของเนื้อหาเหมาะสมกับความสามารถของผู้เข้าสอบ โดยพิจารณาจากสัดส่วนระหว่างจำนวนผู้ที่ตอบถูกกับจำนวนผู้เข้าสอบทั้งหมด คำนวณค่าความยากของแบบวัด โดยใช้สูตรการหาความยาก มีค่าตั้งแต่ .20-.80

3. ค่าความเที่ยง (Reliability) หมายถึง ความคงที่ของการได้คะแนนของผู้เข้าสอบจากการตอบข้อสอบในแบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ระดับปัจจุบันศึกษาปีที่ 6 ทั้ง 5 ฉบับ โดยแบบวัดฉบับที่ 1, 2, 3, 4 หาค่าความเที่ยงโดยใช้สูตร Livingston ส่วนแบบวัดฉบับที่ 5 หาค่าความเที่ยงโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟ่า (α -coefficient)

4. ค่าอำนาจการจำแนก (Discrimination) หมายถึง ความสามารถของข้อสอบในการจำแนกครูวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นปัจจุบันศึกษาปีที่ 6 ออกเป็นกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยแบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 1 ฉบับที่ 2 ฉบับที่ 3 และฉบับที่ 4 หาอำนาจการจำแนกโดยใช้สูตร Brennan และฉบับที่ 4 หาค่าอำนาจการจำแนกโดยการทดสอบค่าที (t -test)

5. ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) หมายถึง คุณสมบัติของเครื่องมือในการวัดพฤติกรรมและสมรรถภาพด้านต่าง ๆ ได้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ งานวิจัยนี้ใช้เทคนิคกลุ่มรู้จัก (Known group technique)

6. คะแนนจุดตัดของแบบวัดฉบับทั้ง 4 ฉบับ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- แบบวัดฉบับที่ 1 ด้านความรู้ในเนื้อหาวิทยาศาสตร์ มีคะแนนจุดตัดเท่ากับ

17 คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน

- แบบวัดฉบับที่ 2 ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น มีคะแนนจุดตัดเท่ากับ

18 คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน

- แบบวัดฉบับที่ 3 ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ มีคะแนนจุดตัดเท่ากับ

23 คะแนน จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน

- แบบวัดฉบับที่ 4 ด้านวิจัยในชั้นเรียน มีคะแนนจุดตัดเท่ากับ 17 คะแนน จากคะแนน

เต็ม 30 คะแนน

คุณภาพของแบบวัดทั้ง 5 ฉบับ ปรากฏดังตารางภาคผนวก ข-1

ตารางภาคผนวก ข-1 ความยาก อ่านใจจำแนก ความเที่ยง ของแบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์
ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ห้อง 5 ฉบับ

ฉบับที่	ความยาก	อ่านใจ	ความเที่ยง	SEM	เที่ยงตรง ^{เชิงโครงสร้าง}
	ง่าย	จำแนก	เที่ยง		
1 ด้านความรู้ในเนื้อหาวิชา วิทยาศาสตร์	.48-.77	.26-.65	.891	1.67	1.790
2 ด้านการสอนแบบสืบเสาะ ความรู้ 5 ข้อ	.47-.77	.21-.50	.947	1.39	1.927
3 ด้านทักษะกระบวนการ ทางวิทยาศาสตร์	.44-.75	.21-.65	.953	1.81	1.785
4 ด้านวิจัยในชั้นเรียน	.50-.76	.20-.46	.939	1.43	1.763

วิธีการตรวจให้คะแนน

ฉบับที่ 1 แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ด้านความรู้ในเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์
 ฉบับที่ 2 แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ข้อ
 ฉบับที่ 3 แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
 ฉบับที่ 4 ด้านวิจัยในชั้นเรียน
 มีวิธีการตรวจให้คะแนน ดังนี้

1. นำกระดาษคำตอบของผู้สอบแต่ละคนมาตรวจให้คะแนน โดยถ้าผู้สอบตอบถูกให้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดหรือไม่ตอบเลย ให้ 0 คะแนน

2. รวมคะแนนของผู้เข้าสอบแต่ละคน

ฉบับที่ 5 ด้านเขตติทางวิทยาศาสตร์ มีหลักการให้คะแนน ดังนี้

1. ข้อความที่สอดคล้องกับความรู้สึกที่ดี หรือข้อความที่เห็นบวก ให้คะแนน ดังนี้

ถ้าตอบ มากที่สุด ให้คะแนน 5

มาก ให้คะแนน 4

ปานกลาง ให้คะแนน 3

น้อย ให้คะแนน 2

น้อยที่สุด ให้คะแนน 1

2. ข้อความที่ไม่สอดคล้องกับความรู้ลึกที่ดี หรือข้อความที่เป็นลบ ให้คะแนน ดังนี้
ถ้าตอบ	มากที่สุด	ให้คะแนน 1
	มาก	ให้คะแนน 2
	ปานกลาง	ให้คะแนน 3
	น้อย	ให้คะแนน 4
	น้อยที่สุด	ให้คะแนน 5

การแปลความหมายของคะแนน

แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 1 ด้านความรู้ในเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 2 ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น ฉบับที่ 3 ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ฉบับที่ 4 ด้านวิจัยในชั้นเรียน มีวิธีการแปลความหมายของคะแนน โดยนำคะแนนรวมของผู้สอบ แต่ละคนมาพิจารณาเทียบกับคะแนนจุดตัด ถ้าผู้สอบมีคะแนนเท่ากับหรือมากกว่าจุดตัด แสดงว่า ผู้สอบสามารถสอบผ่านแบบวัดฉบับนี้ ๆ แต่ถ้าผู้สอบมีคะแนนน้อยกว่าคะแนนจุดตัดแสดงว่า ผู้สอบ ไม่สามารถสอบผ่านในแบบวัดฉบับนี้ ๆ

แบบวัดฉบับที่ 5 ด้านเขตติทางวิทยาศาสตร์ มีการแปลผลคะแนน ดังนี้

ช่วงค่าเฉลี่ย ระดับสมรรถภาพ

4.50-5.00	สูงมาก
3.50-4.49	สูง
2.50-3.49	ปานกลาง
1.50-2.49	ต่ำ
1.00-1.49	ต่ำมาก

ภาคผนวก ก

แบบวัดสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ฉบับที่ 1 ด้านความรู้ในเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์
ฉบับที่ 2 ด้านการสอนแบบสื่อสารทางภาษาไทย 5 ข้อ
ฉบับที่ 3 ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
ฉบับที่ 4 ด้านวิจัยในชั้นเรียน
ฉบับที่ 5 ด้านเขตคติทางวิทยาศาสตร์

**แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์
ฉบับที่ 1 ด้านความรู้ในเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์**

1. อวัยวะใดเป็นโครงสร้างที่สำคัญในระบบหายใจของมนุษย์
  - ก. จมูก ปอด
  - ข. ปอด หัวใจ
  - ค. กระบังลม กระดูกซี่โครง
  - ง. จมูก หลอดลม

2. นักเรียนคนใดอธิบายกลไกการทำงานขณะเราหายใจเข้าได้ถูกต้องที่สุด
  - ก. เด็กชายสมปอง กล่าวว่า กระบังลมเลื่อนสูง กระดูกซี่โครงเลื่อนต่ำ ทำให้ปริมาตรของช่องอกน้อยลง ความดันอากาศในบริเวณรอบ ๆ ปอดสูงกว่าอากาศภายนอก
  - ข. เด็กชายสมชาย กล่าวว่า กระบังลมเลื่อนสูง กระดูกซี่โครงเลื่อนต่ำ ทำให้ปริมาตรของช่องอกมากขึ้น ความดันอากาศในบริเวณรอบ ๆ ปอดสูงกว่าอากาศภายนอก
  - ค. เด็กหญิงสมหญิง กล่าวว่า กระบังลมจะเลื่อนต่ำลง กระดูกซี่โครงจะเลื่อนสูงขึ้น ทำให้ปริมาตรของช่องอกเพิ่มขึ้น ความดันอากาศในบริเวณรอบ ๆ ปอดลดต่ำลงกว่าอากาศภายนอก
  - ง. เด็กหญิงสมศรี กล่าวว่า กระบังลมจะเลื่อนต่ำลง กระดูกซี่โครงจะเลื่อนสูงขึ้น ทำให้ปริมาตรของช่องอกเพิ่มขึ้น ความดันอากาศในบริเวณรอบ ๆ ปอดสูงกว่าอากาศภายนอก

3. ข้อใดไม่ถูกต้อง
  - ก. การสะอึก เกิดจากกระบังลมหดตัวเป็นจังหวะ ๆ ขณะหดตัว อากาศจะถูกดันผ่านลงสู่ปอดทันที ทำให้สายเสียงสั่นเกิดเสียงขึ้น
  - ข. การไอ เป็นการหายใจอย่างรุนแรงเพื่อป้องกันไม่ให้สิ่งแผลกปลอมหลุดเข้าไปในกล่องเสียง และหลอดลม
  - ค. การหายใจ เกิดจากการที่มีปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์สะสมอยู่ในเลือดมากเกินไป จึงต้องขับออกจากร่างกาย
  - ง. การจำจาม เกิดจากการหายใจเอาอากาศที่ไม่สะอาดเข้าไปในร่างกาย ร่างกายจึงพยายามขับสิ่งแผลกปลอมเหล่านั้นออกจากร่างกาย โดยการหายใจเข้าลึกแล้วหายใจออกอย่างช้า ๆ

4. หากนักเรียนของท่านป่วยเป็นโรคถุงน้ำดีอักเสบ ท่านควรแนะนำนักเรียนให้หลีกเลี่ยงอาหารประเภทใด
  - ก. คาร์โบไฮเดรต
  - ข. โปรตีน
  - ค. วิตามิน
  - ง. ไขมัน

จงพิจารณาข้อมูลในตาราง แล้วตอบคำถาม

ช่วงอายุ(ปี)	พลังงานที่ร่างกายต้องการต่อวัน (กิโลแคลอรี่)
เด็ก 2-6 ขวบ	1,600
วัยเด็กตอนปลาย-วัยรุ่นตอนต้น	2,200
ผู้หญิงผู้ชายทำงานอฟฟิศ	2,200
เด็กผู้ชายวัยรุ่นและผู้ชายทำงานต้องใช้แรง	2,800
ผู้ใหญ่วัยกลางคน	2,000
ผู้สูงอายุ ไม่มีกิจกรรมหนัก	1,600

5. คุณกาญจนา อายุ 50 ปี รูปร่างเล็ก เกี้ยบตัวองออกมากอยู่บ้านกิจวัตรประจำวัน คือ เลี้ยงสัตว์ เดินเล่น อ่านหนังสือ เมื่อวานได้รับพลังงานจากการรับประทานอาหารมื้อเช้า 500 กิโลแคลอรี่ มื้อกลางวัน 625 กิโลแคลอรี่ และมื้อเย็น 700 กิโลแคลอรี่ แสดงว่าเมื่อวานนี้คุณกาญจนาได้รับ พลังงานมากกว่าหรือน้อยกว่าที่ควรได้รับ และคิดเป็นพลังงานเท่าไร

- ก. มากกว่า และคิดเป็น 225 กิโลแคลอรี่ ข. น้อยกว่า และคิดเป็น 225 กิโลแคลอรี่
- ค. มากกว่า และคิดเป็น 175 กิโลแคลอรี่ ง. น้อยกว่า และคิดเป็น 175 กิโลแคลอรี่

6. ปัจจุบันมีการนำฟอร์มาลีน ใช้เจือปนในอาหารหลายชนิดเพื่อให้อาหารสดใหม่ ท่านควรแนะนำ ให้นักเรียนรับประทานอาหารหรือผักชนิดใดน่าจะอันตรายน้อยที่สุด

- ก. ผัดกะหล่ำปลี ข. ปลาทูนั่ง ค. แ甘หัวปลี ง. ผัดถั่วฟักยาว

7. “A” ชอบอาศัยอยู่ในกุ้งฟอย ปลาตัวเล็ก กินได้ทั้งกระดูก เนื้อ นม ไข่ และผักตี้เขียวเข้ม

A หมายถึง ชาตุอาหารชนิดใด

- ก. แคคติซึม ข. ฟลูออโรด ค. เหล็ก ง. ไอโอดีน

8. เด็กหญิงสมร เป็นโรคโลหิตจาง คุณครูควรแนะนำให้เด็กหญิงสมรรับประทานอาหารชนิดใด

- ก. ตับ เนื้อหมู ข. นม ถั่วเหลือง
- ค. ไข่ต้ม ตับ ง. แครอท เกลือไฮโอดีน

9. แบคทีเรียอิโคไลน์ ในลำไส้คน มีความสัมพันธ์กับสิ่งมีชีวิต ในข้อใด

ก. ดอกไม้กับแมลง	ข. กล้วยไม้กับต้นไม้ใหญ่
ค. แหนดengกับไขยาโนนแบคทีเรีย	ง. พยาธิตัวตืดในร่างกายคน

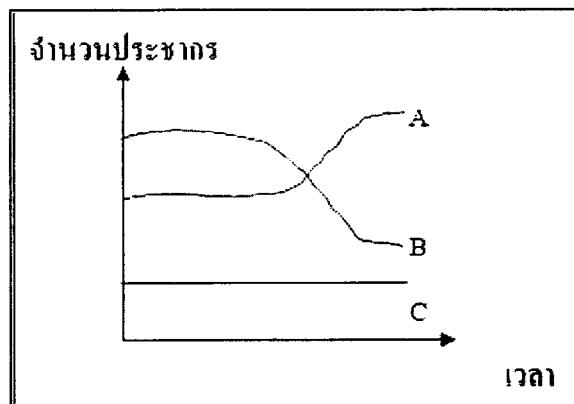
10. กังหันซัยพัฒนา เป็นกังหันที่ช่วยนำบัดน้ำเสียด้วยการหมุนปั่น เพื่อเติมอากาศให้น้ำเสีย กลาญเป็นน้ำดี สามารถประยุกต์ใช้ในการเกษตร ได้ ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับคุณภาพน้ำ ได้ถูกต้อง

ก. น้ำมีค่า DO เพิ่มขึ้น	ข. น้ำมีค่า BOD เพิ่มขึ้น
ค. น้ำมีค่า pH อยู่ระหว่าง 5-9	ง. สิ่งแขวนลอยในน้ำตกร่องแล้วจะใสเร็วขึ้น

11. ป้าแพดใบผสม เป็นป้าที่มีไข่นิดต่าง ๆ ขึ้นอยู่มากและส่วนใหญ่เป็นพันธุ์ไม้ชนิดแพดใบ แม้ว่าป้าชนิดนี้จะมีลักษณะค่อนข้างโปรดในหน้าแล้ง และเกิดไฟป้าได้ ซึ่งป้าชนิดนี้มักจะเกิด ตามเนินเขา ซึ่งส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทรายหน้าดินลึกและมีความสมบูรณ์กว่าบริเวณป้าแดง ต้นไม้ที่ขึ้นอยู่เจ้มีขนาดใหญ่และขนาดคล้ายชนิด เช่น ไม้สัก มะค่า ประดู่ ชิงชัน ทำให้ป้า ดูแน่นทึบและเป็นป้าที่อุดมไปด้วยวัชร์

- ก. ป้าเบญจพรณ ข. ป้าคงดิบชื่น ค. ป้าสน ง. ป้าคงดิบเขา

12. จากกราฟแสดงการเปลี่ยนแปลงประชากรของสิ่งมีชีวิต 3 ชนิด ในแหล่งเดียวกัน สิ่งมีชีวิต ในข้อใดมีความเป็นไปได้ที่สุด

- ก. A: เสือ B: น้ำลาย C: กระ
ค. A: น้ำลาย B: เสือ C: เหยี่ยว

- ข. A: เสือ B: กระ C: เหยี่ยว
ง. A: เหยี่ยว B: น้ำลาย C: เสือ

13. ความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตในข้อใดที่ แตกต่างจากข้ออื่น
- ก. บูตส่วนกับดอกไม้ทะเล
  - ข. นาเกียงกับความรัก
  - ค. พลุด่างกับต้นไม้ใหญ่
  - ง. รากับสาหร่าย

14. เด็กหญิงสุดใจ นำปืนมาจากเตาถ่านมาละลายในน้ำ จากนั้นนำมาทดสอบด้วยกระดาษลิตมัส ข้อใดคือผลที่ได้จากการทดสอบ
- ก. กระดาษลิตมัสไม่เปลี่ยนสี
  - ข. กระดาษลิตมัสเปลี่ยนจากสีน้ำเงินเป็นแดง
  - ค. กระดาษลิตมัสเปลี่ยนจากสีแดงเป็นน้ำเงิน
  - ง. กระดาษลิตมัสเปลี่ยนจากสีน้ำเงินเป็นสีเขียว

15. ด่างคดี หรือโพแทสเซียมไฮดรอกไซด์ (KOH) ใช้แซ่ปลาหมึกสดเพื่อทำปลาหมึกกรอบ และใช้ทำสมุนไพร เป็นสมบัติของโพแทสเซียมไฮดรอกไซด์ (KOH)
- ก. เปลี่ยนสีกระดาษลิตมัสจากแดงเป็นน้ำเงิน
  - ข. เปลี่ยนสีกระดาษลิตมัสจากน้ำเงินเป็นแดง
  - ค. มีค่า pH น้อยกว่ากว่า 7
  - ง. มีรสเปรี้ยว กลิ่นฉุน

16. เด็กหญิงชูใจ ต้องการแยกน้ำและน้ำมันออกจากกัน ควรใช้วิธีใด เพราะเหตุใด
- ก. การกรอง เนื่องจากน้ำมันไม่สามารถละลายได้น้ำ จึงแยกด้วยการกรองซึ่งเป็นการแยกสารที่ไม่ละลายในตัวทำละลายออกจากตัวทำละลาย
  - ข. การใช้กรวยแยก เนื่องจากเป็นวิธีที่ใช้แยกสาร 2 ชนิด ที่ไม่ละลายออกจากกัน โดยของเหลวที่มีความหนาแน่นมากกว่าที่อยู่ด้านล่างจะถูกแยกออกมาก่อน
  - ค. การตกรตะกอน เนื่องจากเป็นวิธีที่ใช้แยกสารที่เป็นของแข็ง เช่น ตะกอน ออกจากของเหลว เมื่อตั้งทิ้งไว้น้ำมันก็จะค่อย ๆ ตกตะกอนนอนกัน
  - ง. การกลั่น เนื่องจากเป็นแยกสารที่เป็นของเหลวทั้งคู่โดยการทำให้น้ำระเหยกลายเป็นไออกนามาก่อนน้ำมัน

17. ข้อใดอธิบายเกี่ยวกับการแยกสารโดยการกลั่น
- ก. การกลั่นมีกระบวนการเดียวกับการการเกิดฝน
  - ข. การกลั่น คือ การแยกสารผสมที่เป็นของเหลวเท่านั้น
  - ค. การกลั่นทำให้ของเหลวกลายเป็นไอโดยอาศัยพลังงานความร้อน
  - ง. ในการกลั่นของผสม เช่นน้ำเกลือ เมื่อให้ความร้อนแก่น้ำเกลือ น้ำจะระเหยกลายเป็นไออกน

18. เด็กชายสมปอง จำแนกสารโดยขั้นกลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เกลือแกง ค่างทับทิม

กลุ่มที่ 2 ก้าชคลอรีน ก้าชคาร์บอนไดร์ออกไซด์

กลุ่มที่ 3 กำมะถัน เหล็ก

เด็กชายสมปอง จำแนกสารโดยใช้เกณฑ์ในข้อใด

- ก. ลักษณะของเนื้อสาร
- ข. การนำไฟฟ้า
- ค. การละลายน้ำ
- ง. ความเป็นโลหะ

19. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับไฟฟ้าไฟฟ้า

ก. งานซึ่งเป็นที่เบิด-ปิด ทำด้วยตัวนำไฟฟ้า

ข. เมฆาส์ต่ำหรับใช้กับเครื่องใช้ไฟฟ้าที่มีกระแสไฟฟ้าไหลผ่านมาก

ค. เป็นอุปกรณ์ตัดหรือต่อวงจรไฟฟ้าในส่วนที่ต้องการทำหน้าที่คล้ายสะพานไฟ

ง. ควรใช้สวิตซ์ในการควบคุมเครื่องใช้ไฟฟ้าหลาย ๆ ชนิดพร้อมกันเพื่อความสะดวก

20. ข้อใด คือ ความหมายของ ไฟฟ้าลัดวงจร

ก. การที่ตัวนำไม่มีจำนวนหุ้มมาแตะกันในวงจร ทำให้กระแสไฟฟ้าไม่ไหลไฟตามทางเดินปกติของวงจร

ข. การที่ปริมาณประจุไฟฟ้าบวกและลบที่ค้างอยู่บนพื้นผิวสัมภูมิไม่เท่ากันและไม่สามารถที่จะไหลหรือถ่ายเทไปที่อื่น ๆ ได้

ค. การที่ตัวนำที่มีจำนวนหุ้มมาแตะกันในวงจร ทำให้กระแสไฟฟ้าไหลไฟตามทางเดินปกติของวงจร

ง. การที่ทำให้กระแสไฟฟ้าไหลไปตามลวดตัวนำในสายไฟที่มีความด้านทานน้อย ๆ

21. ข้อใด ไม่ใช่ ประโยชน์ ของการต่อสายดิน

ก. เมื่อมีสายไฟรั่วสายดินจะช่วยให้เครื่องตัดกระแสไฟฟ้าอัตโนมัติดึงไฟออกจากทันที

ข. เครื่องใช้ไฟฟ้าบางประเภทหากไม่มีการต่อสายดินอาจทำงานได้ไม่สมบูรณ์หรือชำรุดได้ง่าย เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์

ค. เป็นสายไฟที่มีไว้เพื่อความปลอดภัยต่อการใช้ไฟฟ้าโดยปลายด้านหนึ่งของสายดินต่อลงดิน

ง. เป็นการทำให้เครื่องใช้ไฟฟ้าที่มีความต่างศักย์มากกว่าพื้นดิน

22. จากภาพ การทดลองเรื่อง แม่เหล็กไฟฟ้า ส่วนประกอบในข้อใด ไม่ ส่งผลต่อ ความเข้มของ สนามแม่เหล็กไฟฟ้า
- ก. จำนวนรอบของการพันเส้นลวดตัวนำ   ข. ปริมาณการไหลของกระแสไฟฟ้าผ่านเส้นลวดตัวนำ
ค. ขนาดของแกนแท่งแม่เหล็กไฟฟ้า   ง. ความยาวของสายไฟ
23. เกาะในมหาสมุทรแห่งหนึ่งเคยเป็นภูเขาไฟใต้น้ำมาก่อน และถูกยกตัวขึ้นเหนือระดับน้ำทะเล หินที่เกิดขึ้นครั้งแรกของเกาะนั้นควรเป็นหินชนิดใด เพราะเหตุใด ลักษณะสำคัญของหินชนิดนั้น เป็นอย่างไร คำตอบของนักเรียนคนใดถูกต้อง
- ก. เด็กชายเสนอว่า ควรเป็นหินอัคนี ซึ่งเป็นผลึกขนาดเล็กมาก หรือมีเนื้อเป็นแก้ว เนื่องจาก เป็นตัวร่วนในน้ำ
ข. เด็กหญิงเสนอว่า กล่าวว่า ควรเป็นหินตะกอน ซึ่งเป็นตะกอนขนาดเท่าเม็ดทราย เนื่องจาก การทับถมอัดแน่นกันของภูเขา
ค. เด็กชายสมจริง กล่าวว่า ควรเป็นหินแปร ซึ่งมีเนื้อละเอียด ผิวนเรียบ เนื่องจากลักษณะของหิน ที่มีความเรียบแสดงว่าเคยอยู่ใต้ผิวน้ำมาก่อน
ง. เด็กหญิงสมหญิง กล่าวว่า ควรเป็นหินหินชั้น ซึ่งมีลักษณะเด็ก เม็ดละเอียดมาก ซึ่งเกิดจาก การทับถมกันเป็นชั้น ๆ ของภูเขาไฟใต้น้ำ
24. ข้อใดเป็นลักษณะของหินจากการเย็บตัวของลาวาที่เกิดใต้ทะเล และเย็นตัวทันที
- ก. มีผลึกแข็งรอบหิน   ข. มีรูพรุนรอบหิน
ค. ไม่มีผลึก   ง. มีขนาดเล็กมาก ๆ
25. ข้อใด ไม่ ถูกต้องเกี่ยวกับการ โครงการของความเที่ยม
- ก. การส่งดาวเทียมขึ้นไปสู่วงโคจรจะต้องใช้จรวดเป็นตัวนำส่ง
ข. จรวดที่ใช้นำส่งดาวเทียมจะมี 3 ท่อน เมื่อท่อนใดใช้พลังงานหมดก็จะถูกสัดทิ้งไป
ค. ดาวเทียมที่โครงการอยู่ใกล้โลกจะโครงการด้วยความเร็วมากกว่าดาวเทียมที่โครงการอยู่ห่างจากโลก
ง. การโครงการของดาวเทียมต้องมีแรงสูญญากาศน้อยกว่าแรงหนีศูนย์กลาง ดาวเทียมจึงจะโครงการได้

26. วันนี้เป็นวันแรม 15 ค่ำ ดังนั้น เราจะมองเห็นดวงจันทร์มีลักษณะอย่างไร และดวงจันทร์เคลื่อนที่อย่างไร
- ดวงจันทร์โคลงรามาอยู่ตรงข้ามกับดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์หันด้านที่ได้รับแสงอาทิตย์เข้าหาโลก ทำให้เรามองเห็นดวงจันทร์เต็มดวง
  - ดวงจันทร์โคลงรามาอยู่ในตำแหน่งมุ่งฉากระหว่างโลกกับดวงอาทิตย์ ทำให้เรามองเห็นด้านสว่าง และด้านมืดของดวงจันทร์มีขนาดเท่ากัน
  - ดวงจันทร์อยู่ระหว่างโลกกับดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์หันด้านมีดเข้าหาโลก ตำแหน่งปรากฏของดวงจันทร์อยู่ใกล้กับดวงอาทิตย์ แสงสว่างจากดวงอาทิตย์ทำให้มองไม่เห็นดวงจันทร์
  - ดวงจันทร์เคลื่อนมาอยู่ในตำแหน่งมุ่งฉากระหว่างโลกกับดวงอาทิตย์ ทำให้ด้านสว่างและด้านมืดของดวงจันทร์ขนาดเท่ากัน
27. การที่yanowski โคลงร้อนโลกได้เนื่องมาจากความสมดุลของแรงโน้มถ่วงของโลกกับสิ่งใด
- แรงเฉียบ
  - แรงหนีศูนย์กลาง
  - แรงดึงดูด
  - แรงเหวี่ยง
28. กรมอุตุนิยมวิทยาประกาศว่า “ฤดูร้อนปีนี้อากาศจะแปรปรวนมากกว่าปีก่อน ๆ ขอให้เกยตรกรทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือเตรียมรับมือกับพายุถูกเห็บ” ฤดูร้อนในประเทศไทยอยู่ในช่วงเดือนอะไร
- มิถุนายน-กันยายน
  - มีนาคม-กรกฎาคม
  - เมษายน-ตุลาคม
  - พฤษจิกายน-กุมภาพันธ์

แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ฉบับที่ 2 ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น

1. ข้อใดจัดเป็นลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะ (5 E) ในขั้นสร้างความสนใจ
  - ก. ใช้รูปแบบการสอนเป็นการบรรยาย
  - ข. ครูเตรียมสรุปประเด็นให้ผู้เรียนสะتفاعกต่อการค้นคว้า
  - ค. เป็นขั้นตอนการอธิบายความคิดรวบยอดให้แก่ผู้เรียน
  - ง. เป็นการเชื่อมโยงความรู้เดิมเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนสร้างคำถาม

2. คุณลักษณะใดที่ครูควรกระตุ้นให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน ในการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะ (5 E) ขั้นสร้างความสนใจ
  - ก. ความอยากรู้อยากเห็น
  - ข. ความสามัคคี
  - ค. ความซื่อสัตย์
  - ง. ความใจกว้าง

3. ในการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ชั้น ป.1 เรื่อง สิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต ข้อใด ไม่ใช่ลักษณะการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสนใจของนักเรียน
  - ก. ให้นักเรียนสังเกตลักษณะของพืชและก้อนหิน
  - ข. ให้นักเรียนจดบันทึกลักษณะของพืชและก้อนหินให้ได้มากที่สุด
  - ค. ให้นักเรียนอภิปรายความเหมือนและความแตกต่างระหว่างพืชและก้อนหิน
  - ง. ให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิต/ไม่มีชีวิตที่ตนเองสนใจ

4. “ครูนำภาพดอกไม้กับแมลงมาให้นักเรียนดู จากนั้น ตั้งWAREDEENAI ให้ได้มากที่สุดความสนใจของนักเรียน” จากข้อความดังกล่าว ประเด็นปัญหาใดที่ครูยังไม่ควรถามนักเรียน
  - ก. สิ่งมีชีวิตทั้งสองชนิดมีความสัมพันธ์กันอย่างไร
  - ข. ถ้าสิ่งมีชีวิต 2 สิ่งนี้แยกออกจากกัน จะสามารถดำรงชีวิตได้หรือไม่
  - ค. สิ่งมีชีวิตที่ มีความสัมพันธ์คล้ายคลึงกับสองสิ่งนี้มีอะไรบ้าง
  - ง. ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิต ในท้องถิ่นของนักเรียนมีอะไรบ้าง

5. ข้อใด คือ ระยะเวลาที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสนใจของนักเรียน ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ใน 60 นาที
  - ก. 30 นาที
  - ข. 25 นาที
  - ค. 20 นาที
  - ง. 10 นาที

6. ทักษะในข้อใดที่มีความสำคัญและครุภารฝึกให้มีความชำนาญเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5 Es)

ก. ทักษะการทดลอง   ข. ทักษะการใช้สื่ออุปกรณ์   ค. ทักษะการใช้คำตาม   ง. ทักษะการฟัง

7. ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5 E) ขั้นใดที่เน้นทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์มากที่สุด

ก. ขั้นสร้างความสนใจ   ข. ขั้นสำรวจและค้นหา   ค. ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป   ง. ขั้นขยายความรู้

8. ในการจัดกิจกรรมการเรียนเรื่อง สำรวจระบบนิเวศ ใช้เวลาทั้งหมดเวลา 50 นาที ควรจัดกิจกรรมในขั้นตอนการสำรวจและค้นหากี่นาที จึงจะเหมาะสม

ก. 10 นาที   ข. 15 นาที   ค. 30 นาที   ง. 40 นาที

9. ข้อใดเป็นบทบาทของครูในการจัดกิจกรรมการสอนแบบสืบเสาะ ในขั้นตอนการสำรวจและค้นคว้า

ก. จัดกิจกรรมเพื่อสร้างสถานการณ์กระตุ้นให้ผู้เรียนอยากรู้อยากเห็น

ข. กระตุ้นให้ผู้เรียนค้นคว้าเพิ่มเติมในประเด็นที่สนใจ

ค. อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนได้ตรวจสอบสมมติฐานที่วางไว้

ง. จัดสถานการณ์เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ประเมินจุดเด่น จุดด้อย ในการทำงานของตนเอง

10. ข้อใดเป็นสิ่งที่ครูควรให้ความสนใจในการเลือกกิจกรรมให้เหมาะสมในการจัดการสอนในขั้นตอนการสำรวจและค้นหาอย่างเหมาะสมที่สุด

ก. ความปลอดภัยของนักเรียน

ข. ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

ค. ความสามารถของนักเรียน

ง. ความสนใจของครู

11. การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมภาคสนาม ควรจัดดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนใดในการสอนแบบสืบเสาะ (5 Es)

ก. ขั้นสร้างความสนใจ   ข. ขั้นสำรวจและค้นหา   ค. ขั้นอธิบาย   ง. ขั้นขยายความรู้

12. ครูควรเลือกกิจกรรมใดเพื่อใช้ตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของนักเรียน ในการเรียนเรื่อง สมบัติของดิน

- ก. การบรรยาย   ข. การทดลอง   ค. การอภิปราย   ง. การแสดงบทบาทสมมติ

13. จากกิจกรรมการเรียนเรื่อง ทดลองแรงแม่เหล็กไฟฟ้ากับจำนวนรอบของคลัวด ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ความคิดรวบยอดได้ที่นักเรียนควรได้รับหลังจากนักเรียนและครูอภิปรายข้อสรุปร่วมกัน

- ก. แม่เหล็กประกอบด้วย 2 ขั้ว คือ ขั้วเหนือกับขั้วใต้
- ข. เมื่อเพิ่มจำนวนถ่านไฟฉายมากกว่าแรงดูดของแม่เหล็กไฟฟ้าเพิ่มมากขึ้น
- ค. การเพิ่มจำนวนรอบคลัวดเป็นการเพิ่มแรงแม่เหล็กไฟฟ้า
- ง. คำศัพท์ภาษาอังกฤษของคำว่าแม่เหล็กไฟฟ้า

14. ข้อใด ไม่ใช่ ลักษณะการอธิบายข้อสรุปที่นักเรียนควรได้รับภายหลังจากการทำกิจกรรม การเรียนการสอน

- ก. นักเรียนสามารถสรุปได้ว่า คำตอบของปัญหาเกิดจากสิ่งใด
- ข. นักเรียนสามารถใช้ประจักษ์พยานมาสรุปข้อมูลที่ได้
- ค. นักเรียนสามารถใช้เหตุผลมาเชื่อมโยงระหว่างประจักษ์พยานที่ได้กับข้อสรุปได้ถูกต้อง
- ง. นักเรียนอธิบายข้อสรุปโดยเน้นการศึกษาจากใบความรู้หรือหลักฐานที่มีผู้สรุปมาแล้ว

15. ข้อใด เป็นบทบาทหน้าที่ของครู ใน การจัดการเรียนการสอน 5 ขั้นตอนการอธิบายและลงข้อสรุป

- ก. นำเสนอแนวความคิดของตนเองให้นักเรียนรับรู้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการลงข้อสรุป
- ข. ตั้งคำถาม เป็นแนวทางให้ผู้เรียนได้สรุปผลและอภิปรายผลการทดลองอย่างมีเหตุผล
- ค. แนะนำให้นักเรียนอธิบายความคิดรวบยอดของตนเอง โดยอ้างอิงจากใบความรู้หรือเอกสารคำราตรี
- ง. ส่งเสริมให้ผู้เรียนวิเคราะห์ และจัดกระทำข้อมูลที่ได้โดยเน้นวิธีการบรรยาย

16. กระบวนการเรียนการสอน โดยใช้วิภูจกรรมการสอนแบบสืบเสาะ 5 ขั้น ในขั้นตอนใดที่ครู จะเปิดโอกาสให้นักเรียนนำข้อสนับสนุนที่ได้มานำเสนอผล

ก. ขั้นประเมิน	บ. ขั้นขยายความรู้
ค. ขั้นสำรวจและค้นหา	ง. ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป

17. ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ ในขั้นอธิบายและลงข้อสรุป ลักษณะ พฤติกรรมใดของนักเรียนที่ครูควรให้การเสริมแรงทางบวก

- ก. สุดา อภิปรายความรู้ในกลุ่มของตน ขณะที่เพื่อนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
- ข. ศรีวรรณ ซักถามข้อสงสัยจากสิ่งที่เพื่อนอธิบายหน้าชั้นเรียน
- ค. แสดงดาว เปลี่ยนคำอธิบายกลุ่มตนเองเพื่อให้สอดคล้องกับเพื่อนกลุ่มอื่น ๆ
- ง. สมปอง อธิบายความรู้และลงข้อสรุปความรู้จากความคิดของตนเองเป็นหลัก

18. คุณครูท่านใดปฏิบัติได้ถูกต้องเหมาะสมในการจัดกิจกรรมการสอนในขั้นการอธิบายความรู้ และลงข้อสรุป ขณะจัดการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์เรื่อง การเกิดทิศ

- ก. คุณครูชูใจ นำนักเรียนไปยืนกลางแจ้งแล้วให้หันหน้าไปทางทิศตะวันออก แล้วให้นักเรียน บอกว่าทิศที่เหลืออยู่ทางด้านใดบ้าง
- ข. ครูสอนชายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาแผนภาพการเกิดทิศ และทำแบบฝึกหัด หน้า 63
- ค. ครูมานะให้นักเรียนดูภาพหรือสื่อการสอนต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนสังเกตคำแนะนำของดวงอาทิตย์ ที่เปลี่ยนไป
- ง. ครูดวงดีให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสอนเก็บคะแนน เรื่อง การเกิดทิศ 10 ข้อ

19. การนำข้อสรุปที่ได้ไปใช้อธิบายสถานการณ์หรือเหตุการณ์อื่น เพื่อให้เกิดความรู้กวางขวางตรง กับขั้นตอนใดในกระบวนการสืบเสาะหาความรู้

ก. ขั้นสร้างความสนใจ	ข. ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป
ค. ขั้นขยายความรู้	ง. ขั้นประเมินผล

20. ข้อใดกล่าว ไม่ถูกต้อง เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบสืบเสาะ ในขั้นการขยายความรู้

- ก. ครูจัดการเรียนการสอนโดยมุ่งเน้นการนำข้อสรุปที่ได้ไปใช้อธิบายเหตุการณ์ หรือสถานการณ์ อื่น ๆ
- ข. ครูจัดการเรียนการสอนโดยตั้งประเด็นให้ผู้เรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม
- ค. ครูมักจะซักถามให้ผู้เรียนเกิดความชัดเจนหรือเกิดความกระซิ่งในความรู้ที่ค้นพบ
- ง. ครูจัดการเรียนการสอนโดยจัดสถานการณ์ระดับให้ผู้เรียนประเมินชุดเด่น จุดด้อยของตนเอง

21. ข้อใด คือ เป้าหมายที่สำคัญของครูในการจัดการเรียนการสอนแบบสืบเสาะ ขั้นการขยายความรู้

- ก. ทำให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจและสามารถอธิบายความคิดรวบยอดของตนเองได้
- ข. ทำให้นักเรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้เกิดเป็นความคิดรวบยอดและมีทักษะเพิ่มมากขึ้น
- ค. ทำให้นักเรียนสนใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น และสามารถเชื่อมโยงความรู้ที่ได้กับประสบการณ์เดิม
- ง. ทำให้ผู้เรียนสามารถอธิบายและสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้ด้วยตนเองพร้อมแสดงหลักฐานประกอบ

22. ข้อใดเป็นสิ่งที่ครูควรขยายความรู้ให้กับนักเรียนหลังจากการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์เรื่อง สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก

- ก. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามว่า เพาะเหตุใด สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกจึงอาศัยอยู่บริเวณที่ชื้นและ
- ข. นักเรียนร่วมกันก้มค้นหารายชื่อสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกให้ได้มากที่สุด
- ค. ครูอธิบายว่า สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกจะดูดรูจำศีลเมื่อถึงฤดูแล้ง หากผิวนังแห้งสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่อยู่บนบกแห้งจะตายพยายามไปไม่ได้
- ง. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปได้ว่า สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกเป็นสัตว์เลือดเย็น เมื่อฟกอกออกจากไจตัวอ่อนจะอยู่ในน้ำเมื่อโตเป็นตัวเต็มวัยจะขึ้นมาอยู่บนบก

23. ในช่วงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบสืบเสาะ (5 Es) ขั้นตอนการขยายความรู้ให้กับนักเรียน ครู พบว่า ยังมีนักเรียนบางส่วนยังไม่เข้าใจในบทเรียน สิ่งใดที่ ครู ไม่ควร ปฏิบัติ ในขั้นตอนนี้

- ก. ยกตัวอย่างสถานการณ์หรือกิจกรรมง่าย ๆ ใกล้ตัว
- ข. กระตุ้นให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม
- ค. อธิบายเพิ่มเติมในประเด็นที่นักเรียนยังไม่เข้าใจ
- ง. สร้างประเด็นคำถามใหม่ที่ลึกซึ้งเพื่อให้เกิดการสร้างองค์ความรู้ใหม่

24. ข้อใด คือ ความหมายของกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ (5 Es) ในขั้นขยายความรู้

- ก. การนำข้อมูลที่สำรวจวิเคราะห์แล้วมาบรรยายใหม่
- ข. การรวมรวมความรู้จากประสบการณ์เดิมหรือความรู้จากแหล่งต่าง ๆ
- ค. การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อสร้างสถานการณ์จำลอง
- ง. ความรู้ที่สร้างขึ้นนำไปเชื่อมโยงความรู้เดิมเพื่อเกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่

25. กิจกรรมใดของนักเรียนที่แสดงให้เห็นการสอนว่าในขั้นขยายความรู้แก่นักเรียนว่าประสบความสำเร็จแล้ว

- ก. เด็กหันไปต่องอธิบายความรู้ที่ได้จากตำราเรียนให้เพื่อฟัง
- ข. เด็กหันไปผู้ที่ทำแบบทดสอบได้ถูกต้องหมดทุกข้อ
- ค. เด็กหันไปเขียนสรุปผลการทดลองเรื่อง การเกิดฟัน ได้ถูกต้องสมบูรณ์
- ง. เด็กหันไปเตรียมดิษฐ์เครื่องดนตรีจากขาดคำ โดยอาศัยหลักการเรื่องเสียงสูง เสียงต่ำ

26. ข้อใดเป็นข้อดีของการประเมินผลงานนักเรียน โดยการใช้ผังโน้ตค้น

- ก. ประหยัดเวลาในการตรวจและการจัดทำข้อสอบ
- ข. ใช้วินิจฉัยผู้เรียนด้านการจัดกลุ่มและเชื่อมโยงแนวความคิดต่าง ๆ
- ค. สามารถวัดพฤติกรรมนักเรียนด้านความรู้ความเข้าใจเป็นอย่างดี
- ง. ใช้ประเมินผู้เรียนเป็นจำนวนมาก และมีความเป็นปัจจัยสูง

27. ข้อใดกล่าว ไม่ถูกต้อง เกี่ยวกับบทบาทของครูในการสอนแบบสืบเสาะ (5 Es) ขั้นประเมินผล

- ก. อนุญาตให้นักเรียนประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองและของเพื่อนในกลุ่ม
- ข. ใช้ลักษณะคำถามแบบปลายเปิดเพื่อประเมินความเข้าใจของนักเรียน
- ค. ทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยมุ่งเน้นให้ทำแบบทดสอบ
- ง. ใช้การประเมินผลตามสภาพจริง

28. การประเมินผู้เรียนโดยใช้ผังโน้ตค้น ข้อใดกล่าว ไม่ถูกต้อง

- ก. มโน้ตค้นที่เชื่อมโยงกันในผังโน้ตค้นซึ่งสร้างได้ถูกต้อง ควรกำหนดให้ได้คะแนน 1 โน้ตค้น ต่อ 1 คะแนน ถ้ามีการยกตัวอย่างประกอบผังโน้ตค้น ควรให้คะแนนเพิ่มขึ้นด้วย
- ข. การจัดลำดับการเชื่อมโยงผังโน้ตค้นได้ถูกต้อง ควรกำหนดคะแนนแต่ละขั้นอยู่ในช่วง 3-5 คะแนนจากคะแนนเต็ม 10
- ค. เมื่อผู้เรียนมีการเชื่อมโยงมโน้ตค้นระหว่างกลุ่มหรือใช้คำที่กำกับการเชื่อมโยงได้ถูกต้อง แสดงว่าผู้เรียนสามารถคิดได้อย่างลึกซึ้งซับซ้อนมากขึ้น
- ง. การจัดทำผังโน้ตค้นของผู้เรียนควรให้ความสำคัญในด้านความสวยงามและความถูกต้องมากที่สุด

29. การประเมินในลักษณะใดที่ครูควรใช้น้อยที่สุด ในการประเมินผู้เรียนหลังจบบทเรียน
- ก. ประเมินโดยครูประเมินนักเรียน   ข. ตามคำตามแบบปลายเปิด
- ค. ประเมินผู้เรียนเฉพาะการทดสอบ   ง. ให้นักเรียนประเมินตนเอง
30. ข้อใดกล่าว ได้ถูกต้อง เกี่ยวกับการประเมินผู้เรียน ในการสอนแบบสืบเสาะ 5 ขั้น
- ก. เริ่มประเมินในขั้นตอนสุดท้ายหลังจบบทเรียน
- ข. เริ่มประเมินผู้เรียนได้ตั้งแต่ขั้นสร้างความสนใจ
- ค. เป็นช่วงกิจกรรมที่ต้องใช้เวลามากที่สุด
- ง. เน้นการประเมินความรู้โดยใช้วิธีการทดสอบ

แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับปัจจุบันศึกษาปีที่ 6 ฉบับที่ 3

ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

1. ข้อใดเป็นข้อมูลที่ได้จากการสังเกต

ก. ต้มไข่จนเดือดใช้เวลา 8 นาที	ข. แอลกอฮอล์มีจุดหลอมเหลวต่ำกว่า -10°C
ค. ห้องเรียนนี้มีนักเรียนมากถึง 50 คน	ง. เกลือสามารถละลายเป็นเนื้อเดียวกันกับน้ำได้

2. ข้อใด ไม่ใช่ ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ด้านการสังเกต

ก. มะม่วงผลนึ่หัวนานมาก	ข. แมลงชนิดนี้พูนมากบริเวณผิวน้ำ
ค. ทุเรียนลูกนี้ใกล้จะสุกแล้ว	ง. เด็กคนนี้ตัวอ้วนท่าจะกินเก่ง

3. จากกิจกรรมการทดลอง จุดเทียน ไฟเป็นเวลา 5 นาที จากนั้น ดับเทียน ไฟ ข้อใด ไม่ใช่ การสังเกตจากการทดลอง

ก. ส่วนค่าสูดของเปลวไฟอยู่ห่างจากเทียน ไฟประมาณ 0.3 เซนติเมตร	
ข. เนื้อเทียน ไม่มีลักษณะใส	
ค. แห่งเทียน ไฟบริเวณใกล้ ๆ ปลายด้านบนอุ่น	
ง. ต้องใช้เวลา 3 วินาที ไฟส่องติดไฟ	

4. พะยูนและก้างคาเว็นสัตว์ที่อยู่ในกลุ่มเดียวกัน เพราะเหตุใด

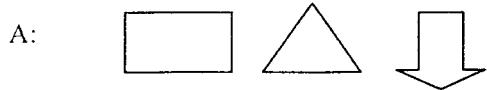
- 1) ออกลูกเป็นตัว
  - 2) เลี้ยงลูกด้วยนม
  - 3) มีเลือดอุ่น
  - 4) อาศัยอยู่บนบก
ก. 1, 2, 4	ข. 2, 3, 4	ค. 1, 2, 3	ง. 1 และ 4

5. เด็กชายสมปอง ต้องการจำแนกผลไม้ออกเป็น 2 กลุ่มเท่า ๆ กัน ได้ดังนี้
เงาะ มะม่วง พุตรา ทุเรียน น้อยหน่า มะพร้าว มะนาว

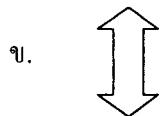
ท่านจะแนะนำให้เด็กชายสมปองใช้เกณฑ์ใดในการจำแนก

ก. รสเปรี้ยว-รสหวาน	ข. ผิวเรียบ-ผิวไม่เรียบ
ค. รูปร่างกลม-รูปร่างไม่กลม	ง. เม็ดมีสีดำ-เม็ดไม่มีสีดำ

4. ใบตองจัดกลุ่มวัตถุได้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

จากภาพ ? ควรเป็นวัตถุในภาพใด

7. การวัดค่าความดันอากาศที่ระดับความสูง 30,000 เมตร จากระดับน้ำทะเล ควรใช้เครื่องมือ
ชนิดใดเหมาะสมที่สุด

- ก. บารอมิเตอร์   ข. อัลติมิเตอร์   ค. ไฮกรอมิเตอร์   ง. อะโนนิมิเตอร์

8. ตัวต้องการหาปริมาตรของก้อนหินก้อนหนึ่ง ควรเลือกใช้เครื่องมือในข้อใด

- ก. ไม้บรรทัด   ข. ถ้วยตวง   ค. แท่นที่น้ำโดยถ่ายถ่ายยูริกา   ง. เทปวัด

9. ในการวัดความยาวของห้องเรียนควรเลือกใช้เครื่องมือใดในการวัดเพื่อให้เกิดความคลาดเคลื่อน
น้อยที่สุด

- ก. เทปวัดตัว   ข. ไม้เมตร   ค. ตลิบเมตร   ง. ใช้เชือกวัดแล้วมาวัดด้วยไม้เมตร

10. ก้อนหินก้อนหนึ่งน้ำ้ 54 กรัม มีปริมาตร 20 ลูกบาศก์เซนติเมตร ก้อนหินจะมีความหนาแน่นกี่กรัมต่อลูกบาศก์เซนติเมตร

ก. 1.8 กรัมต่อลูกบาศก์เซนติเมตร
ค. 3.2 กรัมต่อลูกบาศก์เซนติเมตร

ข. 2.7 กรัมต่อลูกบาศก์เซนติเมตร
ง. 5.4 กรัมต่อลูกบาศก์เซนติเมตร

11. วัดอุณหภูมิห้องเรียนด้วยเทอร์มомิเตอร์ได้เท่ากับ 20 องศาเซลเซียส อยากร้าบว่าอุณหภูมิเป็นหน่วยขององศาฟาร์เอนไฮด์ จะมีอุณหภูมิเท่าใด

ก. 58 องศาฟาร์เอนไฮด์
ค. 78 องศาฟาร์เอนไฮด์

ข. 68 องศาฟาร์เอนไฮด์
ง. 88 องศาฟาร์เอนไฮด์

12. หม้อหุงข้าวไฟฟ้าใช้กำลังไฟฟ้า 800 วัตต์ ถ้าใช้อุ่นนานครึ่งชั่วโมง จะสิ้นเปลืองพลังงานไฟฟ้ากี่หน่วย

ก. 0.4 หน่วย ข. 0.5 หน่วย ค. 0.6 หน่วย ง. 0.7 หน่วย

13. รายเก้า ต้องการนำเสนอข้อมูลการทดลองเกี่ยวกับผลการเจริญเติบโตของดันถั่วเป็นระยะเวลา 3 สัปดาห์ วิธีใดจะสามารถสื่อความหมายได้ดีที่สุด

ก. เก็บรวบรวม
ค. นำเสนอเป็นแผนภูมิแท่ง

ข. นำเสนอเป็นกราฟวงกลม
ง. นำเสนอเป็นผังมโนทัศน์

14. ข้อใดเป็นเหตุผลที่เหมาะสมที่สุดในการเลือกราฟเส้นมาใช้ในการเสนอข้อมูล

ก. ข้อมูลมีจำนวนน้อย
ข. มีความสะดวกมากกว่าวิธีอื่น

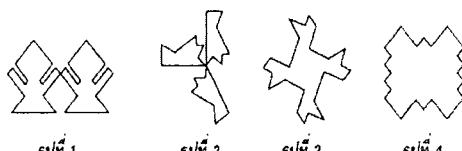
ค. ข้อมูลที่ทำการศึกษาส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กัน
ง. ทำให้มองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา

15. หากเราต้องการนำเสนอการเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้จากการทดลองในช่วงเวลาเดียวกันควรเลือกนำเสนอข้อมูลโดยวิธีการใด

ก. นำเสนอโดยกราฟเส้น
ค. นำเสนอโดยแผนภูมิแท่ง

ข. นำเสนอโดยแผนภูมิวงกลม
ง. นำเสนอโดยผังมโนทัศน์

16.

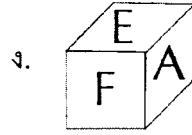
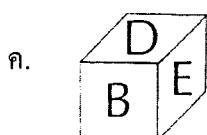
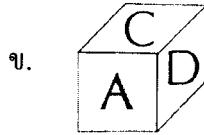
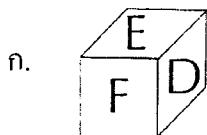
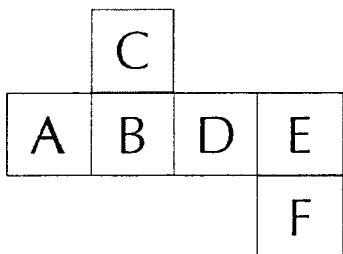

รูปภาพใดมี

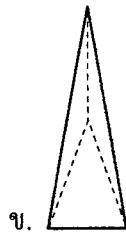
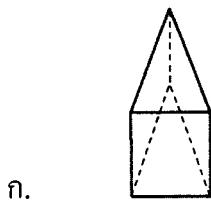
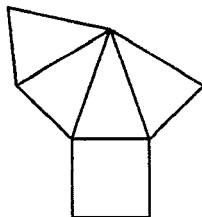
- ก. 3, 4   ข. 1, 2   ค. 2, 3   ง. 2, 4

เส้นสมมาตรเท่ากัน

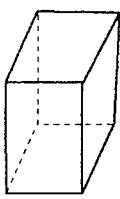
17. จากภาพ ตรงกับลูกบาศก์ในข้อใด

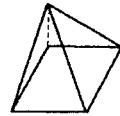
18. รูปเรขาคณิตสามมิติที่เกิดจากการประกอบรูป ตรงกับข้อใด

ก.

จ.

19. จากภาพ ข้อใดกล่าวถูกต้องที่สุด

- ก. น้ำแข็งละลายกลายเป็นหยดน้ำ
 ข. ไอ้น้ำเมื่อได้รับความเย็นจะกลับตัวเป็นหยดน้ำ
 ค. หยดน้ำที่เกาะอยู่จะค่อย ๆ หายไป
 ง. น้ำจะเพิ่มปริมาณขึ้นเรื่อย ๆ

20. จากตาราง แสดงชาตุอาหารหลักที่พืชบางชนิดนำไปใช้ในพื้นที่ 1 ไร่

ชนิดของพืช	ส่วนของพืช	ปริมาณชาตุอาหารหลักที่พืชใช้		
		(กิโลกรัม)		
		ไนโตรเจน	ฟอสฟอรัส	โพแทสเซียม
A	ดอก	20	6	13
B	ฝัก	19	2	3
C	หัว	20	6	36
D	ผล	30	10	65

หากทำนองการให้พืชหัวจรัญเติบโตได้ดี ก็ต้องมีหัวโต น้ำหนักมาก ต้องใช้ชาตุได้จำนวนมาก
 ก. N   ข. P   ค. K   ง. ทั้ง N P K แต่มีสัดส่วน K จำนวนมาก

21. จากข้อมูล งพิจารณาแล้วตอบคำถาม

ตารางการหลอมละลายของลวดตัวนำ 3 ชนิด ขนาดยาวเท่ากัน และพื้นที่หน้าตัดเท่ากัน เมื่อให้ความร้อน 3 วินาทีเท่ากัน

ชนิดของลวดตัวนำ	หลอมละลาย
A	ไม่หลอมละลาย
B	หลอมละลาย
C	ไม่หลอมละลาย

ลวดชนิดใดเหมาะสมสำหรับทำฟิวส์ เพราะเหตุใดจึงคิดเช่นนั้น

- ก. ลวด B เพราะชุดหลอมเหลวต่ำทำให้ขาดง่าย
- ข. ลวด A และ C เพราะทนทานต่อกระแสไฟฟ้า
- ค. ลวด A เพราะมีความต้านทานสูง ชุดหลอมเหลวสูง
- ง. ลวด A เพราะหลอมละลายเร็วที่สุดแสดงว่าชุดหลอมเหลวสูงที่สุด

22. นำงจำนวน 20 ตัว ไปปล่อยบนริ维เอนห้องทุ่งนาแห่งหนึ่ง ที่มีหมูอาศัยอยู่ ในเวลาอีก 2-3 ปีต่อมา ประชากรของจะเป็นอย่างไร

- ก. ลดน้อยลง เพราะไม่มีการขยายพันธุ์ต่อเนื่อง
- ข. ยังมีจำนวนมากขึ้น แต่อาหารของมันมีจำนวนลดลง
- ค. มีจำนวนคงที่ เพราะอัตราการเกิดเท่ากับอัตราการตาย

23. ในการวัดความสูงและน้ำหนักของนักเรียนชายจำนวน 6 คน ได้ผล ดังนี้

คน	ความสูง (ซ.ม.)	น้ำหนัก (ก.ก.)
1	120	35
2	135	40
3	150	45
4	165	60
5	180	80
6	195	85

จากข้อมูลข้างบนนี้ เด็กนักเรียนที่มีความสูง 160 ซ.ม. จะหนักประมาณเท่าใด

- ก. 45 ก.ก.
- ข. 50 ก.ก.
- ค. 55 ก.ก.
- ง. 60 ก.ก.

24. พิจารณาข้อมูลในตารางแล้วตอบคำถาม

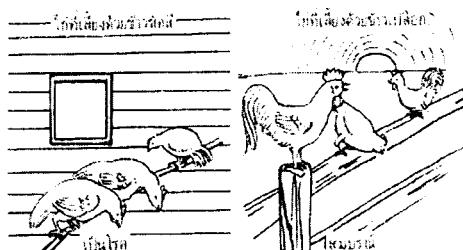
ตารางจำนวนช่องที่เข็มบนไปเพื่อต่อ漉คด้าน A ที่ยาวเท่ากัน แต่มีพื้นที่หน้าตัดต่างกันเข้ากับวงจรไฟฟ้า

จำนวนช่องที่เข็มบนไป		
1.0 mm^2	1.5 mm^2	2.5 mm^2
2	3	4.5

จากตาราง ท่านจะพยากรณ์ว่าหากใช้漉 A ที่มีความยาวเท่าเดิม แต่มีพื้นที่หน้าตัด 4 mm^2 ต่อเข้ากับวงจรไฟฟ้า จำนวนช่องที่เข็มบนไฟจะเป็นอย่างไร

- ก. มีค่าน้อยกว่า 2
- ข. มีค่ามากกว่า 4.5
- ค. มีค่าระหว่าง 3 และ 4.5
- ง. ค่าไม่แน่นอน

25. จากภาพ ควรตั้งสมมติฐานอย่างไรจึงจะเหมาะสมที่สุด

- ก. ไก่ที่กินข้าวเปลือกจะสมบูรณ์กว่าไก่ที่กินข้าว ขัดสี
- ข. ไก่สมบูรณ์แข็งแรงเพราะกินข้าวเปลือกเยอะ
- ค. ไก่ชอบกินข้าวเปลือกมากกว่าข้าวขัดสี
- ง. ความสมบูรณ์ของไก่ขึ้นอยู่กับสายพันธุ์ของไก่

26. เด็กชายวีรศักดิ์ทำการปล่อยวัตถุก้อนกลมขนาดเท่ากัน 3 ชนิด คือ แก้ว เหล็ก และพลาสติกลงในระนาบพื้นเอียง จากนั้นขับเวลาหาอัตราเร็วที่วัตถุกลิ้งจากปลายบนสุดไปตามพื้นเอียงจนถึงปลายล่างสุด ข้อใด คือ สมมติฐานของการทดลองนี้

- ก. อัตราเร็วการตกของวัตถุขึ้นอยู่กับรูปร่างของวัตถุ
- ข. อัตราเร็วการตกของวัตถุขึ้นอยู่กับขนาดของวัตถุ
- ค. อัตราเร็วการตกของวัตถุขึ้นอยู่กับสภาพผิวของวัตถุ
- ง. อัตราเร็วการตกของวัตถุขึ้นอยู่กับมวลของวัตถุ

27. นักเรียนกลุ่มนี้ ทำการทดลองโดยให้เพื่อน 2 คน ที่มีขอบเขตของประชาสัมพันธ์เท่า ๆ กัน คนหนึ่งยืนอยู่ริมระเบียงที่มีหอเหล็กกั้น อีกคนเดินบนท่อ กับเหล็ก นักเรียนかけเหล็กห่างจาก เพื่อนทั้งสองคนประมาณ 100 เมตร และพบว่า เพื่อนคนที่เดินบนท่อเหล็กมือก่อนแสดงว่า ได้ยินเสียงก่อนเพื่อนอีกคนหนึ่ง ท่านคิดว่า นักเรียนกลุ่มใดตั้งสมมติฐานได้ดีที่สุด
- ก. กลุ่มที่ 1 ตั้งสมมติฐานว่า เสียงเดินทางผ่านหอเหล็กได้
  - ข. กลุ่มที่ 2 ตั้งสมมติฐานว่า เสียงเดินทางผ่านหอเหล็กและอากาศ
  - ค. กลุ่มที่ 3 ตั้งสมมติฐานว่า เสียงเดินทางผ่านหอเหล็กได้ดีกว่าผ่านอากาศ
  - ง. กลุ่มที่ 4 ตั้งสมมติฐานว่า เสียงเดินทางผ่านตัวกลาง ได้ 3 ชนิด คือ ของแข็ง ของเหลว และแก๊ส
28. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของนิยามเชิงปฏิบัติการ
- ก. เป็นการให้ความหมายคำหรือข้อความเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน
  - ข. นิยามเชิงปฏิบัติการต้องเป็นสิ่งที่สังเกตได้
  - ค. นิยามเชิงปฏิบัติการต้องเป็นมีความเป็นนามธรรมสูง
  - ง. มีลักษณะเป็นข้อความการบรรยาย
29. แก้วตา ทำการทดลองเพื่อศึกษาการเจริญเติบโตของต้นกุหลาบ ที่ปลูกในกระถาง เมื่อได้รับ ปริมาณปุ๋ยที่แตกต่างกัน ข้อใด ไม่ใช่ นิยามปฏิบัติการ ในการทดลองครั้งนี้
- ก. การเจริญเติบโตของต้นกุหลาบ วัดจากความสูงของต้น และจำนวนใบ
  - ข. กระถางเพาะปลูก คือ กระถางพลาสติกขนาดรัศมี 10 นิ้ว
  - ค. เริมนับใบ คือ เริมนับตั้งแต่ใบแรก ไปแล้ว จำนวนและสามารถสังเกตได้ชัดเจน
  - ง. ปริมาณปุ๋ย คือ ปุ๋ยที่ต้องใส่ให้กับต้นกุหลาบวันละ 1 ช้อนชา
30. ข้อใดเป็นนิยามเชิงปฏิบัติการ
- ก. ไก่พันธุ์ดี หมายถึง ไก่ที่ออกไข่ครั้งละ ไม่ต่ำกว่า 5 ฟองต่อ 1 ครั้ง
  - ข. หมูสมนูรรณ์ คือ หมูที่อ้วนมาก
  - ค. น้ำเสีย คือ น้ำที่มีเชื้อโรคเยอะ
  - ง. ก้าวออกซิเจน คือ ก้าวที่เป็นผลผลิตจากการสังเคราะห์ด้วยแสง

31. เปริมสุค่า ต้องการศึกษาว่าดินต่างชนิดกันมีผลต่อการเจริญเติบโตของต้นกุหลาบหรือไม่ จึงทำการทดลองปลูกต้นกุหลาบลงในดิน 3 ชนิด คือ ดินเหนียว ดินร่วน และดินทราย จากนั้น รอ_n เป็นเวลา 2 สัปดาห์ ตั้งเกตผลการทดลอง จากการทดลอง ข้อใดเป็นตัวแปรต้น

ก. การเจริญเติบโตของต้นกุหลาบ   ข. ปริมาณน้ำ   ค. ชนิดของปุ๋ย   ง. ปริมาณดิน

32. ถ้าสุค่า กำหนดปัญหาว่า ดินชนิดใดเหมาะสมกับการปลูกพืช งพิจารณาว่า ตัวแปรต้น และ ตัวแปรตาม ตามลำดับ

ก. ชนิดของดิน พืชที่เหมาะสม   ข. พืชที่เหมาะสม ชนิดของดิน
ค. ชนิดของดิน การเจริญเติบโตของพืช   ง. การเจริญเติบโตของพืช ชนิดของดิน

33. จากการทดลอง วางแผนทรายบนไม่อัด เด้วใช้เครื่องซั่งสปริงดึงไม้อัดให้เคลื่อนที่ด้วยอัตราเร็ว ที่สม่ำเสมอ บันทึกแรงที่ถุงทรายเคลื่อนที่ จากนั้น เพิ่มจำนวนถุงทรายเป็น 2, 3 และ 4 ถุง ตามลำดับ ได้ผลดังตาราง

ครั้งที่	จำนวนถุงทราย (ถุง)	ขนาดแรงดึง(นิวตัน)
1	1	1.4
2	2	2.6
3	3	3.5
4	4	4.6

ตัวแปรต้นในการทดลองนี้คืออะไร

ก. จำนวนถุงทราย   ข. ขนาดของแรงดึง   ค. ขนาดของแผ่นไม้อัด   ง. จำนวนครั้งที่ทดลอง

34. จากการทดลองเพื่อทดสอบสมมุติฐานที่ว่า “เมื่อพืชได้รับแสงมากก็จะสูงมาก” ตัวแปรในข้อใด ที่ไม่ต้องควบคุม

ก. ชนิดของพืช   ข. ปริมาณของแสง   ค. ปริมาณของสารอาหาร   ง. จำนวนวันในการทดลอง

35. จากการศึกษาเปรียบเทียบปริมาณวิตามินซีในน้ำส้มคัน 100% ยี่ห้อต่าง ๆ โดยการนับจำนวนหยดของสารละลายสีน้ำเงินที่หยดลงไปในน้ำส้มคันแต่ละยี่ห้อ "ได้ผลดังตาราง ดังนี้"

ครั้งที่	จำนวนหยด		
	ยี่ห้อที่ 1	ยี่ห้อที่ 2	ยี่ห้อที่ 3
1	7	11	9
2	9	11	9
3	8	9	8
ค่าเฉลี่ย	8	10.34	8.67

จากการทดลอง ต้องควบคุมสิ่งใด

ก. จำนวนหยดของสารละลายสีน้ำเงิน	ข. ยี่ห้อของน้ำส้มคัน 100%
ค. ปริมาณน้ำส้มคัน	ง. ปริมาณวิตามินซีในน้ำส้มคัน

36. นางทองใส่ต้องการเดียงเป็ดเพื่อนำไปขาย โดยคิดว่า ชนิดของอาหารน่าจะมีผลต่อจำนวนการอกราible ของเป็ด จึงทำการทดลองโดยเดียงเป็ด 3 ตัว นางทองใส่ต้องออกแบบการทดลองอย่างไรจึงจะเหมาะสม

ก. จัดชนิดอาหารให้ต่างกัน ปริมาณต่างกัน	ข. จัดชนิดอาหารให้ต่างกัน ปริมาณเท่ากัน
ค. จัดชนิดอาหารเหมือนกัน ปริมาณเท่ากัน	ง. จัดชนิดอาหารเหมือนกัน ปริมาณต่างกัน

งพิจารณา และตอบคำถาม

อุปกรณ์

- กระป๋องนมรูปร่างและขนาดเดียวกัน 6 ใบ โดยใบที่ 3 จะรูที่ก้นกระป๋องประมาณ 30 รู
- ดินร่วน ดินเหนียว ดินทราย อายุ่งละ 1 กิโลกรัม
- น้ำ
- บีกเกอร์
- บีกเกอร์ขนาด 250 ลบ.ชม. จำนวน 3 ใบ
- กระบวนการตวงขนาด 100 ลบ.ชม.
- ผ้าขาวบางขนาด 15 X 15 ซม. จำนวน 3 ผืน
- นาฬิกาจับเวลา

37. จากอุปกรณ์การทดลองข้างต้น เป็นการศึกษาทดลองเรื่องใด

- ก. การศึกษาความสามารถในการอุ่มน้ำของดินต่างชนิดกัน
- ข. การศึกษาความสามารถในการปลูกพืชของดินต่างชนิดกัน
- ค. การศึกษาการเจริญเติบโตของพืชในดินต่างชนิดกัน
- ง. การศึกษาปริมาณอิฐม้าสในดินต่างชนิดกัน

38. ข้อใดเป็นสิ่งที่จะต้องทำการบันทึกในการทดลองเพื่อหาคำตอบว่า “ขนาดของภาชนะมีผลผลกระทบต่ออัตราการหายความร้อนหรือไม่”

- ก. ชนิดของภาชนะกับช่วงเวลาที่หายความร้อน   ข. ขนาดภาชนะกับการหายความร้อน
- ค. ปริมาณความร้อนกับช่วงเวลาที่หายความร้อน   ง. ขนาด, ชนิดของภาชนะกับเวลาที่หายความร้อน

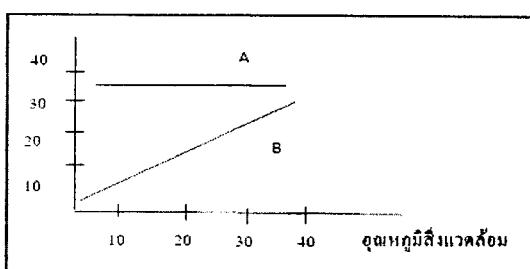
39. จากตารางการทดลอง จงตอบคำถาม

ลักษณะของแผ่นไม้	จำนวนถุงทราย(ถุง)	แรงที่ใช้ดึงแผ่นไม้ให้เคลื่อนที่
แผ่นไม้ที่มีดินสอรอง	2	5
แผ่นไม้ที่ไม่มีดินสอรอง	4	8
แผ่นไม้ที่มีดินสอรอง	2	2

ข้อใด คือ วัสดุประสงค์ของการทดลองในครั้งนี้

- ก. ศึกษาวิธีดึงแรงดึงถุงทราย
- ข. ศึกษาแรงที่ใช้ดึงถุงทรายให้เคลื่อนที่
- ค. เพื่อเปรียบเทียบแรงดึงถุงทรายที่วางบนแผ่นไม้กับแรงดึงถุงทรายที่วางบนถุงทราย
- ง. เพื่อเปรียบเทียบแรงดึงถุงทรายที่วางบนแผ่นไม้กับแรงดึงถุงทรายที่วางบนแผ่นไม้ที่มีดินสอรอง

40. จากกราฟ A และ B เป็นกราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอุณหภูมิในร่างกายและอุณหภูมิของสัตว์ 2 ชนิด ข้อใดสรุปถูกต้อง

- ก. A แสดงอุณหภูมิร่างกายของสัตว์เลือดอุ่น ส่วน B แสดงอุณหภูมิร่างกายของสัตว์เลือดเย็น
- ข. จากราฟ A อุณหภูมิในร่างกายเปรียบเทียบกับอุณหภูมิสิ่งแวดล้อม
- ค. ราฟ B แสดงอุณหภูมิของสัตว์เลือดเย็น ซึ่งจะมีอุณหภูมิร่างกายคงที่เสมอ
- ง. พะยูน และค้างคาวจัดเป็นสัตว์ในกลุ่ม B

แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ ระดับปัจจุบันศึกษาปีที่ 6
ฉบับที่ 4 ด้านการวิจัยในชั้นเรียน

1. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับ การวิจัยในชั้นเรียน ตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเมื่อปี พ.ศ. 2551
  - ก. การวิจัยถือเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการเรียนรู้
  - ข. ครูผู้สอนต้องทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง
  - ค. การทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งของการขอผลงานทางวิชาการ
  - ง. การเลือกหัวข้อในการทำวิจัยขึ้นอยู่กับความสนใจของครูเป็นหลัก

2. คุณครูท่านใดให้ความหมายเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ไม่ถูกต้อง
  - ก. คุณครูสมชาย กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง วิธีการที่ครูคิดค้นนวัตกรรมต่าง ๆ และ นำมาใช้ในเพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้เรียนเก่งมากขึ้นเท่านั้น
  - ข. คุณครูแก้วตา กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน นั้น หมายถึงวิธีการหรือ แนวทางในการแก้ปัญหา ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยผ่านการทดลองใช้และผ่านการพัฒนาจนสร้างเป็นนวัตกรรม
  - ค. คุณครูสมใจ กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง กิจกรรมที่ครูเป็นผู้จัดกิจกรรมในชั้นเรียน อย่างหลากหลาย และจำเป็นต้องจัดอย่างต่อเนื่องควบคู่ระหว่างการจัดการเรียนการสอน
  - ง. คุณครูปราณี กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นกระบวนการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ผ่านวิธีการที่เป็นระบบหรือวิธีการทางวิทยาศาสตร์ โดยสามารถทำควบคู่ไประหว่างการจัด การเรียนการสอนได้

3. ข้อใดกล่าว ไม่ถูกต้อง
  - ก. การวิจัยในชั้นเรียนนั้น มุ่งเน้นเพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน
  - ข. การวิจัยในชั้นเรียนนั้น มุ่งเน้นเพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปพัฒนาการเรียนการสอน
  - ค. การวิจัยในชั้นเรียนมุ่งเน้นแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน และนำผลที่ได้ไปเผยแพร่เพื่อเก็บ เป็นผลงานของตนเอง
  - ง. การวิจัยในชั้นเรียนมุ่งเน้นการทำวิจัยควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอน และนำผลที่ได้ ไปเผยแพร่เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น

4. ข้อใด ไม่ถือเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน
- ก. เป็นการวิจัยเพื่อหวานวัดกรรมมาแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน
  - ข. เป็นการแก้ปัญหาผ่านกระบวนการวิจัยโดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ตรงตามวัตถุประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษา
  - ค. เป็นการพัฒนาองค์ความรู้ของผู้เรียนให้สอดคล้องเหมาะสมต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน
  - ง. เป็นการมุ่งแก้ปัญหาที่สำคัญที่เกิดขึ้นกับกลุ่มคนส่วนใหญ่มากกว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะบุคคล หรือชั้นเรียนเด็ก ๆ
5. ครูประเมินสุดๆ ต้องการศึกษาผลของการสอนแบบโครงการงานวิทยาศาสตร์ที่มีต่อผลลัพธ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับประโยชน์ของการวิจัยในครั้งนี้
- ก. ช่วยทำให้ผลลัพธ์ทางการเรียนสูงขึ้น
  - ข. ช่วยทำให้นักเรียนมีความสุขกับการเรียน
  - ค. ช่วยให้ทราบแนวทางในการพัฒนานวัตกรรมให้ดีขึ้น
  - ง. ช่วยให้นักเรียนมีความรับผิดชอบมากขึ้น
6. ใครเป็นผู้ได้รับประโยชน์จากการทำวิจัยในชั้นเรียนมากที่สุด
- ก. ครูผู้ทำวิจัย
  - ข. ผู้บริหารสถานศึกษา
  - ค. นักเรียน
  - ง. ผู้ปกครอง
7. ข้อใด ไม่ถูกต้อง เกี่ยวกับความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน
- ก. เป็นการพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ
  - ข. เป็นการสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาผู้เรียน
  - ค. สามารถทำเป็นผลงานทางวิชาการได้
  - ง. ช่วยในการตรวจสอบการทำงานของครู
8. ข้อใด ไม่ถูกต้อง เกี่ยวกับความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน
- ก. เป็นการพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ
  - ข. เป็นการสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาผู้เรียน
  - ค. สามารถทำเป็นผลงานทางวิชาการได้
  - ง. ช่วยในการตรวจสอบการทำงานของครู

9. ข้อใด คือ ขั้นตอนแรกในการทำวิจัยในชั้นเรียน

ก. พัฒนาวิธีการหรือนวัตกรรม

ข. ศึกษาวิธีการเพื่อแก้ปัญหา

ค. ตั้งคำถามการวิจัย

ง. วิเคราะห์ปัญหา

10. การศึกษาค้นคว้าวิธีการหรือนวัตกรรมในการแก้ปัญหา จัดอยู่ในขั้นตอนใดของการทำวิจัย ในชั้นเรียน

ก. ขั้นที่ 1   ข. ขั้นที่ 2   ค. ขั้นที่ 3   ง. ขั้นที่ 4

11. ในการทดสอบการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบร่วมกับนักเรียนที่ไม่สามารถอ่าน และสะกดคำได้เป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเกือบทุกวิชา บางครั้งครูให้การบ้านหรือทำรายงานก็ไม่สามารถทำได้ เนื่องจากอ่านหนังสือไม่ได้ ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมก็ไม่ได้ ครูจะสอนเนื้อหาเพิ่มเติมก็ไม่ได้ จากข้อความดังกล่าว ข้อใด ไม่ใช่ปัญหาที่เกิดขึ้น

ก. นักเรียนอ่านและสะกดคำไม่ได้

ข. นักเรียนไม่สามารถค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม

ค. นักเรียนไม่ส่งการบ้านหรือทำรายงาน

ง. นักเรียนไม่ตั้งใจเรียนหนังสือ

12. ครูแก้วตา พบร่วมกับวิชาคณิตศาสตร์ที่ตนสอน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ด้วยสาเหตุที่ผ่านมา จากปัญหาดังกล่าว ครูแก้วตากล่าว ครูแก้วตากล่าว ครูแก้วตากล่าว ปัญหานี้มีสาเหตุใดมากที่สุด

ก. ศึกษาผลการเรียนเป็นรายบุคคลประจำปีชั้นอนุบาล 2-3 ปี

ข. สังเกตพฤติกรรมขณะจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ค. นำปัญหาที่เกิดขึ้นไปปรึกษาผู้บริหารโรงเรียน

ง. ของประมาณจัดซื้อสื่อใหม่ ๆ เพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียน

13. ครูประจำชั้น ป. 3/1 พบร่วมกับนักเรียนในชั้นเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าว ชอบแก่งสู้เพื่อนเป็นประจำจากปัญหาดังกล่าว ครูน่าจะมีการวิเคราะห์จากลิสต์ได้
- การสังเกตบันทึกพฤติกรรม
  - การทำแบบทดสอบ
  - การตรวจแบบฝึกหัด
  - ความรับผิดชอบในการเรียน

“ครูจึงพบว่าเด็กนักเรียนชั้นอนุบาล 1/1 จำนวน 20 คน คึ่นมโรงเรียนจากกล่องโดยใช้หลอดหมุดกล่องในครั้งเดียว จำนวน 15 คน ต้องแบ่งคึ่นม 2 ครั้ง จึงจะหมุดกล่อง จำนวน 4 คน ไม่คึ่นมนมกล่องเลย 1 คน จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองและเด็กที่มีปัญหาพบว่าเด็กที่ไม่คึ่นมนมเหล่านี้คุณแม่ให้เด็มแต่นมเปรี้ยว ส่วนอีก 4 คน ไม่เคยทานนมจากกล่อง ทานจากขวดอย่างเดียว”

14. จากประเด็นปัญหาในครั้งนี้ ข้อใด ไม่ใช่สาเหตุ ที่เด็กไม่คึ่นมจากกล่อง
- เด็กไม่เคยดูดนนมกล่อง
  - เด็กชอบกินนมเปรี้ยวมากกว่านมจืด
  - พ่อแม่ตามใจ
  - นมจืดไม่อร่อย

15. เด็กชายโชคชัย มีพฤติกรรมก้าวร้าว ชอบแก่งสู้เพื่อน เมื่อวิเคราะห์จากปัญหาพบว่า เมื่ออยู่ที่บ้านมีนิสัยเอาแต่ใจ ให้รับการเลี้ยงดูแบบตามใจมาโดยตลอด เมื่อมากลับที่โรงเรียน จึงเรียกร้องความสนใจในทางที่ผิด

- จากสถานการณ์ข้างต้น หากท่านเป็นครูประจำชั้น จะแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นนี้อย่างไร
- บอกเพื่อนคนอื่นไม่ให้เล่นด้วย
  - มองหมายหน้าที่ให้เป็นหัวหน้าห้อง
  - เชิญผู้ปกครองมาพบและสั่งพักการเรียน
  - ให้แวนป้ายเขียนข้อความสำนักผิด

16. ครูดวงใจ พบว่า นักเรียนในชั้นเรียนของตนเองมาโรงเรียนสายเทบทุกวัน จนทำให้ขาดเรียน ในความแรกอยู่เสมอ หากท่านเป็นครูดวงใจ ท่านจะมีแนวทางในการแก้ปัญหาอย่างไร
 ก. สอบถามปัญหาจากนักเรียนและสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน
 ข. สอบถามจากนักเรียนผ่านแบบสอบถาม
 ค. จัดกิจกรรมมอบรางวัลให้นักเรียนที่มาโรงเรียนเช้า
 ง. ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ผลดีผลเสียจากการมาโรงเรียนเช้าและมาสาย
17. ครูสมศรี สังเกตว่า ในระหว่างการสอน เด็กชาย แดง เรียนหนังสือและเข้าใจเนื้อหาได้ค่อนข้างช้า ไม่ทันเพื่อน หากครูสมศรีต้องการสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหา ควรเลือกใช้นวัตกรรมแบบใด
 ก. ชุดการสอน ข. บทเรียนสำเร็จรูป
 ค. คู่มือการสอน ง. รายงาน
18. ข้อใด ไม่ใช่ นวัตกรรม
 ก. แบบฝึกหักษะ ข. บทเรียน CAI
 ค. มาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ ง. วิดีทัศน์
19. ข้อใด ไม่ใช่ นวัตกรรมประเภทสื่อการสอน
 ก. ชุดการสอน ข. ศูนย์การเรียน
 ค. คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ง. รายงานโครงการ
20. “การเปรียบเทียบความสนใจด้านการฟังนิทานของนักเรียนระหว่างการใช้วิธีการอ่านและการเล่าให้ฟังโดยครู” ตัวแปรในการวิจัยคือข้อใด
 ก. ความสนใจในการฟังนิทานของนักเรียน
 ข. ความสามารถในการเล่านิทานของครู
 ค. ความสามารถในการอ่านของนักเรียน
 ง. ช่วงอายุของนักเรียน

21. “การเปรียบเทียบความตั้งใจเรียนของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง” ข้อใดจัดเป็นตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม ตามลำดับ
- ก. ความตั้งใจเรียน รูปแบบการสอน
  - ข. เพศ รูปแบบการสอน
  - ค. เพศ ความตั้งใจเรียน
  - ง. ความตั้งใจเรียน เพศ
22. รูปแบบการวิจัยปฏิบัติการ แบ่งเป็นกี่ประเภท อะไรบ้าง
- ก. 2 ประเภท คือ วิจัยร่วมมือ วิจัยในชุมชน
  - ข. 2 ประเภท คือ วิจัยแบบเป็นทางการ วิจัยแบบไม่เป็นทางการ
  - ค. 3 ประเภท คือ วิจัยเชิงปฏิบัติจริง วิจัยเชิงอิสระ วิจัยแบบร่วมมือ
  - ง. 3 ประเภท คือ วิจัยปฏิบัติการแบบร่วมมือ วิจัยปฏิบัติการแบบรวมพลัง วิจัยของครู แบบทำคนเดียว
23. ครูนาดา เป็นครูสอนภาษาไทยชั้น ป. 6 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ อ่านหนังสือไม่คล่อง บางคนอยู่ป. 6 แล้วแต่อ่านหนังสือไม่ได้เลย โดยมีสาเหตุมาจากการพื้นการอ่านไม่ดีมาตั้งแต่ ก่อนหน้านี้ จากประเด็นปัญหาดังกล่าว ครูนาดา ควรทำวิจัยในรูปแบบใด
- ก. การวิจัยปฏิบัติการแบบทำคนเดียว
  - ข. การวิจัยปฏิบัติการแบบรวมพลัง
  - ค. การวิจัยในชุมชน
  - ง. การวิจัยเชิงอิสระ
24. ข้อใดเป็นเครื่องมือที่เหมาะสมเพื่อเก็บข้อมูลด้านความรู้ทั้งหมด
- ก. แบบทดสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์
  - ข. สังคมมิติ การวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ การประเมินผลงาน
  - ค. การตรวจผลงาน การตรวจการบ้าน แบบทดสอบ
  - ง. การทดสอบ การตรวจงาน การทำสังคมมิติ
25. “การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ แบบโครงงาน” จากการวิจัยดังกล่าวควรใช้เครื่องมือชนิดใดในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- ก. แบบสัมภาษณ์
  - ข. แบบสังเกตพฤติกรรม
  - ค. แบบสอบถาม
  - ง. แบบทดสอบ

26. ข้อใดเป็นกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับการเก็บรวมรวมข้อมูลในช่วงการทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง
- ก. ใช้นักเรียนค่อนข้างเก่ง 1 คน เพื่อใช้เครื่องมือตามขั้นตอนที่กำหนด
  - ข. ใช้นักเรียนค่อนข้างอ่อน 1 คนเพื่อใช้เครื่องมือตามขั้นตอนที่กำหนด
  - ค. เป็นขั้นตอนสุดท้ายก่อนนำเครื่องมือไปใช้จริง
  - ง. หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับเครื่องมือให้ทำเครื่องหมายไว้สอบถามภายหลัง
27. วิธีการเก็บรวมรวมข้อมูลข้อใดที่เหมาะสมสำหรับให้ผู้ถูกวัด แสดงลักษณะเฉพาะตัวของมา
- ก. การสังเกต
  - ข. การสอบ
  - ค. การสอนถ่าน
  - ง. การฝึกอบรม
28. ข้อใดเป็นเครื่องมือที่เหมาะสมเพื่อเก็บข้อมูลด้านความรู้ทั้งหมด
- ก. แบบทดสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์
  - ข. สังคมมิติ การวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ การประเมินผลงาน
  - ค. การตรวจผลงาน การตรวจการบ้าน แบบทดสอบ
  - ง. การทดสอบ การตรวจงาน การทำสังคมมิติ
29. การวิเคราะห์เพื่อหาค่าความพึงพอใจของแบบสอบถาม จะนำเสนอโดยค่าสถิติชนิดใด
- ก. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
  - ข. ค่ามัธยฐานและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
  - ค. ค่าเฉลี่ยและค่ามัธยฐาน
  - ง. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละ
30. การหาค่าความคง โดยผู้เชี่ยวชาญ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้สถิติในข้อใด
- ก. IOC
  - ข. KR-21
  - ค. *t*-test
  - ง. E1/E2

แบบวัดสมรรถภาพครุวิทยาศาสตร์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ฉบับที่ 5 ด้านเจตคติทางวิทยาศาสตร์

คำอธิบาย โปรดพิจารณาว่า ข้อความต่อไปนี้ ว่าตรงกับความคิดเห็นด้านเจตคติทางวิทยาศาสตร์ของท่านในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อ	พฤติกรรม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1.	เมื่อเกิดปรากฏการณ์ทางวิทยาศาสตร์ที่ข้าพเจ้าไม่เคยเห็นมาก่อน ข้าพเจ้าจะกระตือรือร้นในการหาความรู้เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ					
2.	เมื่อมีนาทีความหรือข่าวเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ ข้าพเจ้ามักให้ความสนใจอยู่เสมอ					
3.	เมื่อเกิดปัญหาหรือข้อสงสัยหรือความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาทางวิทยาศาสตร์ ข้าพเจ้าจะรีบหาข้อมูลเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบที่ถูกต้อง					
4.	ข้าพเจ้ามักพยายามแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์เพิ่มเติมจากความรู้ที่มีอยู่เดิม					
5.	ข้าพเจ้ามักหาเวลาหรือโอกาสในการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ที่ข้าพเจ้าสนใจอยู่เสมอ					
6.	ข้าพเจ้าชอบดูดวง และพยากรณ์ภูบัติตามที่หมอดูแนะนำ					
7.	เมื่อข้าพเจ้าคาดหวังสิ่งใด ข้าพเจ้ามักจะบ่นบานต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์เพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งนั้น					
8.	ข้าพเจ้าไม่เชื่อในสิ่งที่ไม่สามารถตรวจสอบหรือพิสูจน์ได้					
9.	เมื่อข้าพเจ้าอ่านข่าวแปลก ๆ เช่น พระแห่งไหหลเป็นพระราชา ข้าพเจ้าจะต้องหาเหตุนาอธิบายผลที่เกิดก่อนเชื่อตามข่าว					
10.	ข้าพเจ้าต้องแสวงหาข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง ก่อนตัดสินใจเชื่อในข้อมูลนั้น ๆ					

ข้อ	พฤติกรรม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
11.	ข้าพเจ้าแสดงความสัมพันธ์ของสาเหตุและผลที่เกิดขึ้น เกี่ยวกับปรากฏการณ์ธรรมชาติ โดยอาศัยการศึกษา ข้อเท็จจริงมากกว่าเชื่อในคำบอกเล่า					
12.	ข้าพเจ้ามีการวางแผนก่อนการทำงานทุกครั้ง					
13.	เมื่อเสร็จการทำงานหรือการทดลอง ข้าพเจ้าเก็บอุปกรณ์ อย่างเป็นระเบียบทุกครั้ง					
14.	ข้าพเจ้าตรวจสอบผลการทดลองทางวิทยาศาสตร์มากกว่า 1 ครั้ง					
15.	ข้าพเจ้ามีแผนการสอนและเตรียมการสอนล่วงหน้า ก่อนการสอนทุกครั้ง					
16.	หากไม่แน่ใจในการทดลองข้าพเจ้าจะทดลอง อย่างละเอียดอีกครั้งเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน					
17.	ข้าพเจ้ายินดีที่จะเผยแพร่ผลงานของตนให้ผู้อื่นศึกษา					
18.	ข้าพเจ้าเต็มใจที่จะให้ความช่วยเหลือหรือแนะนำ สิ่งที่ข้าพเจ้ารู้ไปยังผู้อื่นได้					
19.	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่พอใจที่มีคนมาวิจารณ์งานที่ข้าพเจ้าทำ					
20.	หากข้าพเจ้าทำทุกอย่างเต็มที่แล้ว ข้าพเจ้าคิดว่า สิ่งที่ข้าพเจ้า คิดหรือทำนั้นถูกและคิดว่าผู้อื่นเสมอ					
21.	ข้าพเจ้ายินดีรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนอยู่เสมอ					
22.	ข้าพเจ้าพยายามทำการทดลองเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบ แม่ต้องใช้เวลานานก็ตาม					
23.	ข้าพเจ้ามักทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ ทุกครั้ง					
24.	หากเกิดอุบัติเหตุในการทำงาน ข้าพเจ้าไม่เคยย่อท้อ และ ตั้งใจทำงานจนสำเร็จถูกต้องทุกครั้ง					
25.	ข้าพเจ้าใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ทุกครั้งเพื่อขอรับยกย่อง ให้นักเรียนจนกว่านักเรียนจะเข้าใจ					

ข้อ	พฤติกรรม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
26.	หากพบว่างานที่ข้าพเจ้ามีความผิดพลาด ข้าพเจ้าจะพยายามอย่างเต็มที่ทุกครั้งในการแก้ไขข้อผิดพลาดนั้น ๆ					
27	ข้าพเจ้านั้นทึกผลการทดลองตามความเป็นจริงทุกครั้ง					
28	เมื่อข้าพเจ้านำผลงานของผู้อื่นมาใช้ข้าพเจ้าจะอ้างอิงชื่อเจ้าของผลงานทุกครั้ง					
29.	ข้าพเจ้าแก้ไขข้อมูลการทดลองเป็นบางครั้งหากข้อมูลที่ได้มาไม่ตรงกับทฤษฎีที่เคยพบ					
30.	ข้าพเจ้าไม่เอาความชอบหรือความคิดเห็นส่วนตัวมามีอิทธิพลในการทำงาน					

ภาคผนวก ง

ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับมาตรฐานคุณประมงค์ที่สร้างขึ้น

ตารางภาคผนวก ง-1 ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ที่สร้างขึ้น
 ฉบับที่ 1 ด้านความรู้ในเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ โดยมีผู้เขียนรายทั้ง 5 ท่าน¹
 เป็นผู้พิจารณา

ฉบับที่	เนื้อหา	ข้อสอบ ข้อที่	ค่าเฉลี่ย	
			คะแนนจาก การพิจารณา	ผล การพิจารณา
ด้านความรู้ ในเนื้อหาวิชา วิทยาศาสตร์	1. ร่างกายมนุษย์	1	1.00	สอดคล้อง
		2	1.00	สอดคล้อง
		3	1.00	สอดคล้อง
		4	1.00	สอดคล้อง
		5	1.00	สอดคล้อง
		6	.80	สอดคล้อง
	2. อาหารและ สารอาหาร	7	1.00	สอดคล้อง
		8	1.00	สอดคล้อง
		9	1.00	สอดคล้อง
		10	1.00	สอดคล้อง
		11	.1.00	สอดคล้อง
		12	1.00	สอดคล้อง
		13	1.00	สอดคล้อง
	3. สิ่งมีชีวิตกับ สิ่งแวดล้อม	14	1.00	สอดคล้อง
		15	1.00	สอดคล้อง
		16	1.00	สอดคล้อง
		17	1.00	สอดคล้อง
		18	1.00	สอดคล้อง
		19	1.00	สอดคล้อง
		20	1.00	สอดคล้อง
	4. สาร ในชีวิตประจำวัน	21	1.00	สอดคล้อง
		22	1.00	สอดคล้อง
		23	1.00	สอดคล้อง

ตารางภาคผนวก ง-1 (ต่อ)

ฉบับที่	เนื้อหา	ข้อสอบ ข้อที่	ค่าเฉลี่ย	ผล การพิจารณา
			คะแนนจาก การพิจารณา	
		24	1.00	สอดคล้อง
		25	1.00	สอดคล้อง
		26	1.00	สอดคล้อง
		27	1.00	สอดคล้อง
5. วงศ์ไฟฟ้า		28	1.00	สอดคล้อง
		29	1.00	สอดคล้อง
		30	1.00	สอดคล้อง
		31	1.00	สอดคล้อง
		32	1.00	สอดคล้อง
		33	1.00	สอดคล้อง
6. หินและ การเปลี่ยนแปลง ของหิน		34	1.00	สอดคล้อง
		35	1.00	สอดคล้อง
		36	1.00	สอดคล้อง
		37	1.00	สอดคล้อง
7. อากาศและ ความก้าวหน้า ของวิเคราะห์ เทคโนโลยี		38	1.00	สอดคล้อง
		39	1.00	สอดคล้อง
		40	1.00	สอดคล้อง
		41	1.00	สอดคล้อง
		42	1.00	สอดคล้อง
		43	1.00	สอดคล้อง
		44	1.00	สอดคล้อง

ตารางภาคผนวก ง-2 ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ที่สร้างขึ้น
ฉบับที่ 2 ด้านการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น โดยมีผู้เชี่ยวชาญ
ทั้ง 5 ท่านเป็นผู้พิจารณา

ฉบับที่	เนื้อหา	ข้อสอบ ข้อที่	ค่าเฉลี่ย	
			คะแนนจาก การพิจารณา	ผลการพิจารณา
2 ด้านการสอน แบบสืบเสาะหา ความรู้	1. ขั้นสร้าง ความสนใจ	1	1.00	สอดคล้อง
		2	1.00	สอดคล้อง
		3	.80	สอดคล้อง
		4	1.00	สอดคล้อง
		5	1.00	สอดคล้อง
		6	1.00	สอดคล้อง
		7	1.00	สอดคล้อง
		8	.80	สอดคล้อง
	2. ขั้นสำรวจและ ค้นหา	9	1.00	สอดคล้อง
		10	1.00	สอดคล้อง
		11	1.00	สอดคล้อง
		12	1.00	สอดคล้อง
		13	1.00	สอดคล้อง
		14	1.00	สอดคล้อง
		15	1.00	สอดคล้อง
		16	1.00	สอดคล้อง
	3. ขั้นอธิบาย	17	1.00	สอดคล้อง
		18	1.00	สอดคล้อง
		19	1.00	สอดคล้อง
		20	1.00	สอดคล้อง
		21	1.00	สอดคล้อง
		22	1.00	สอดคล้อง
		23	1.00	สอดคล้อง
		24	1.00	สอดคล้อง

ตารางภาคผนวก ง-2 (ต่อ)

ฉบับที่	เนื้อหา	ข้อสอบ ข้อที่	ค่าเฉลี่ย	
			คะแนนจาก การพิจารณา	ผลการพิจารณา
4. ขั้นขยายความรู้		25	1.00	สอดคล้อง
		26	1.00	สอดคล้อง
		27	1.00	สอดคล้อง
		28	1.00	สอดคล้อง
		29	1.00	สอดคล้อง
		30	1.00	สอดคล้อง
		31	1.00	สอดคล้อง
		32	1.00	สอดคล้อง
5. ขั้นประเมินผล		33	1.00	สอดคล้อง
		34	1.00	สอดคล้อง
		35	1.00	สอดคล้อง
		36	1.00	สอดคล้อง
		37	1.00	สอดคล้อง
		38	1.00	สอดคล้อง
		39	1.00	สอดคล้อง
		40	1.00	สอดคล้อง

ตารางภาคผนวก ง-5 (ต่อ)

ฉบับที่	เนื้อหา	ข้อสอบ ข้อที่	ค่าเฉลี่ย		ผลการพิจารณา การพิจารณา
			คะแนนจาก	การพิจารณา	
		13	1.00	สอบคล่อง	
		14	1.00	สอบคล่อง	
		35	1.00	สอบคล่อง	
6. ความใจกว้าง		36	1.00	สอบคล่อง	
		37	1.00	สอบคล่อง	
		38	1.00	สอบคล่อง	
		39	1.00	สอบคล่อง	
		40	1.00	สอบคล่อง	
		41	1.00	สอบคล่อง	
		42	1.00	สอบคล่อง	

ตารางภาคผนวก ง-3 ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับชุดประสงค์ที่สร้างขึ้น
ฉบับที่ 3 ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ โดยมีผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน¹
เป็นผู้พิจารณา

ฉบับที่ ๓	เนื้อหา	ข้อสอบ ข้อที่	ค่าเฉลี่ย	
			คะแนนจาก การพิจารณา	ผลการพิจารณา
3 ด้านทักษะ กระบวนการ ทางวิทยาศาสตร์	1. การสังเกต	1	1.00	สอดคล้อง
		2	.60	สอดคล้อง
		3	1.00	สอดคล้อง
		4	.60	สอดคล้อง
		5	1.00	สอดคล้อง
	2. การจำแนก	6	1.00	สอดคล้อง
		7	1.00	สอดคล้อง
		8	1.00	สอดคล้อง
		9	1.00	สอดคล้อง
		10	1.00	สอดคล้อง
	3. การวัด	11	1.00	สอดคล้อง
		12	1.00	สอดคล้อง
		13	.80	สอดคล้อง
		14	1.00	สอดคล้อง
		15	1.00	สอดคล้อง
	4. การคำนวณ	16	1.00	สอดคล้อง
		17	1.00	สอดคล้อง
		18	1.00	สอดคล้อง
		19	1.00	สอดคล้อง
		20	1.00	สอดคล้อง
	5. การจัดกราฟทำและ ² สื่อความหมาย	17	1.00	สอดคล้อง
		18	1.00	สอดคล้อง
		19	1.00	สอดคล้อง

ตารางภาคผนวก ง-3 (ต่อ)

ฉบับที่	เนื้อหา	ข้อสอบ ข้อที่	ค่าเฉลี่ย	
			คะแนนจาก การพิจารณา	ผลการพิจารณา
		20	1.00	สอดคล้อง
		21	1.00	สอดคล้อง
		22	1.00	สอดคล้อง
		23	1.00	สอดคล้อง
		24	1.00	สอดคล้อง
		25	1.00	สอดคล้อง
6. การหา		26	1.00	สอดคล้อง
	ความสัมพันธ์	27	1.00	สอดคล้อง
	ระหว่างสเปส	28	1.00	สอดคล้อง
	กับสเปส	29	1.00	สอดคล้อง
		29	1.00	สอดคล้อง
7. การลงความเห็น		31	1.00	สอดคล้อง
	จากข้อมูล	32	1.00	สอดคล้อง
		33	1.00	สอดคล้อง
		34	1.00	สอดคล้อง
		35	1.00	สอดคล้อง
8. การพยากรณ์		36	1.00	สอดคล้อง
		37	1.00	สอดคล้อง
		38	1.00	สอดคล้อง
		39	1.00	สอดคล้อง
		40	1.00	สอดคล้อง
9. การตั้งสมมติฐาน		41	1.00	สอดคล้อง
		42	1.00	สอดคล้อง
		43	1.00	สอดคล้อง
		44	1.00	สอดคล้อง
		45	1.00	สอดคล้อง

ตารางภาคผนวก ง-3 (ต่อ)

ฉบับที่	เนื้อหา	ข้อสอบ ข้อที่	ค่าเฉลี่ย	
			คะแนนจาก การพิจารณา	ผลการพิจารณา
10.	การกำหนดนิยาม	46	1.00	สอดคล้อง
	เชิงปฏิบัติการ	47	1.00	สอดคล้อง
		48	1.00	สอดคล้อง
		49	1.00	สอดคล้อง
		50	1.00	สอดคล้อง
11.	การกำหนดและ การควบคุมตัวแปร	51	1.00	สอดคล้อง
		52	1.00	สอดคล้อง
		53	1.00	สอดคล้อง
		54	1.00	สอดคล้อง
		55	1.00	สอดคล้อง
12.	การออกแบบ การทดลอง	56	1.00	สอดคล้อง
		57	1.00	สอดคล้อง
		58	1.00	สอดคล้อง
		59	1.00	สอดคล้อง
		60	1.00	สอดคล้อง
		61	.80	สอดคล้อง
13.	การตีความหมาย ข้อมูลและ ลงข้อสรุป	62	1.00	สอดคล้อง
		63	1.00	สอดคล้อง
		63	1.00	สอดคล้อง
		64	1.00	สอดคล้อง
		65	1.00	สอดคล้อง
		66	1.00	สอดคล้อง

ตารางภาคผนวก ง-4 ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ที่สร้างขึ้น
ฉบับที่ 4 ด้านวิจัยในชั้นเรียน โดยมีผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน เป็นผู้พิจารณา

ฉบับที่	เนื้อหา	ข้อสอบ ข้อที่	ค่าเฉลี่ย คะแนนจาก การพิจารณา		ผลการ พิจารณา
			ค่าเฉลี่ย	ผลการ พิจารณา	
4 ด้านวิจัยในชั้นเรียน	1. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ การวิจัยในชั้นเรียน	1	1.00	สอดคล้อง	
		2	1.00	สอดคล้อง	
		3	1.00	สอดคล้อง	
		4	1.00	สอดคล้อง	
		5	1.00	สอดคล้อง	
		6	1.00	สอดคล้อง	
		7	1.00	สอดคล้อง	
		8	1.00	สอดคล้อง	
		9	1.00	สอดคล้อง	
		10	1.00	สอดคล้อง	
		11	1.00	สอดคล้อง	
		12	1.00	สอดคล้อง	
		13	1.00	สอดคล้อง	
		14	1.00	สอดคล้อง	
		15	1.00	สอดคล้อง	
	2. ด้านกระบวนการวิจัย ในชั้นเรียน	16	1.00	สอดคล้อง	
		17	1.00	สอดคล้อง	
		18	1.00	สอดคล้อง	
		19	1.00	สอดคล้อง	
		20	1.00	สอดคล้อง	
		21	1.00	สอดคล้อง	
		22	1.00	สอดคล้อง	

ตารางภาคผนวก ง-4 (ต่อ)

ฉบับที่	เนื้อหา	ข้อสอบ ข้อที่	ค่าเฉลี่ย	ผล การพิจารณา
			คะแนนจาก การพิจารณา	
		23	1.00	สอดคล้อง
		23	1.00	สอดคล้อง
		24	1.00	สอดคล้อง
3.	ด้านการสำรวจและ การวิเคราะห์ปัญหา	25	1.00	สอดคล้อง
	การเรียนรู้ของผู้เรียน	26	1.00	สอดคล้อง
		27	1.00	สอดคล้อง
4.	ด้านการเลือกและ พัฒนาวัตกรรม	28	1.00	สอดคล้อง
	เพื่อแก้ปัญหาการเรียนรู้	29	1.00	สอดคล้อง
		30	1.00	สอดคล้อง
		31	1.00	สอดคล้อง
		32	1.00	สอดคล้อง
5	ด้านเครื่องมือและ การเก็บรวบรวมข้อมูล	33	1.00	สอดคล้อง
		34	1.00	สอดคล้อง
		35	1.00	สอดคล้อง
		36	1.00	สอดคล้อง
		37	0.80	สอดคล้อง
		38	1.00	สอดคล้อง
6.	การวิเคราะห์ข้อมูลและ การประเมินผล	39	1.00	สอดคล้อง
		40	0.80	สอดคล้อง
		41	1.00	สอดคล้อง
		42	1.00	สอดคล้อง

ตารางภาคผนวก ง-4 (ต่อ)

ฉบับที่	เนื้อหา	ข้อสอบ ข้อที่	ค่าเฉลี่ย		ผล การพิจารณา
			คะแนนจาก การพิจารณา	ผล	
7.	การเขียนรายงาน การวิจัยในชั้นเรียน	43 44 45	1.00 1.00 1.00	สอบคล่อง	สอบคล่อง
					สอบคล่อง

ตารางภาคผนวก ง-5 ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับนิยามที่สร้างขึ้นฉบับที่ 5
ด้านเขตคติทางวิทยาศาสตร์ โดยมีผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านเป็นผู้พิจารณา

ฉบับที่	เนื้อหา	ข้อสอบ ข้อที่	ค่าเฉลี่ย		ผลการพิจารณา
			คะแนนจาก การพิจารณา	ผล	
5 ด้านเขตคติทางวิทยาศาสตร์	1. ความอยากรู้ อยากเห็น	1 2 3 4 5 6 7	1.00 1.00 1.00 1.00 1.00 1.00 1.00	สอบคล่อง	สอบคล่อง
	2. ความมีเหตุผล	8 9 10 11 12	1.00 1.00 1.00 1.00 1.00	สอบคล่อง	สอบคล่อง

ตารางภาคผนวก ง-5 (ต่อ)

ฉบับที่	เนื้อหา	ข้อสอบ ข้อที่	ค่าเฉลี่ย คะแนนจาก การพิจารณา	ผลการพิจารณา
		13	1.00	สอดคล้อง
		14	1.00	สอดคล้อง
3.	ความมีระเบียบและ คิดแบบละเอียด	15	1.00	สอดคล้อง
	รอบคอบ	16	1.00	สอดคล้อง
		17	1.00	สอดคล้อง
		18	1.00	สอดคล้อง
		19	1.00	สอดคล้อง
		20	1.00	สอดคล้อง
		21	1.00	สอดคล้อง
4.	ความเพียรพยายาม	22	1.00	สอดคล้อง
		23	1.00	สอดคล้อง
		24	1.00	สอดคล้อง
		25	1.00	สอดคล้อง.
		26	1.00	สอดคล้อง
		27	1.00	สอดคล้อง
		28	1.00	สอดคล้อง
5.	ความซื่อสัตย์	29	1.00	สอดคล้อง
		30	1.00	สอดคล้อง
		31	1.00	สอดคล้อง
		32	1.00	สอดคล้อง
		33	1.00	สอดคล้อง
		34	1.00	สอดคล้อง

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล

นางสาวสุพรพรณ พันทิวศ์เกียรติ

วัน เดือน ปีเกิด

16 กันยายน พ.ศ. 2528

สถานที่เกิด

อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

114 หมู่ที่ 18 ตำบลท่าตะเกียง อำเภอท่าตะเกียง

จังหวัดฉะเชิงเทรา 24160

ตำแหน่งและประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2552-ปัจจุบัน

ครู โรงเรียนบ้านท่ากลอย (ทรัพย์กมลประชาสรรค์)

อำเภอท่าตะเกียง จังหวัดฉะเชิงเทรา

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2552

การศึกษานักศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พ.ศ. 2560

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (วิจัย วัสดุ และสิ่ง

ทางการศึกษา) มหาวิทยาลัยนูรพา